

ဥမ္မာဒန္တပျို့

မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော်
ဆိုသည်။

ဦးတင်နှင့်ဦးဘိုးမြို့
ကြီးကြပ်ပြင်ဆင်သည်။

ဦးသိန်းဟန် အမှာစာရေး၍ ဦးဝန် ခက်ဆစ်ဖြေသည်။

၁၉၆၄

မြန်မာနိုင်ငံသုတေသနအသင်း
ရန်ကုန်မြို့

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် စာစဉ်သစ်အဖြစ် ပဌမအကြိမ်နှိပ်သည်။

www.kelasa.org

ဥပ္ပာဒန္တီ
ဤမိန်းမမွန်၊ အလှလွန်လည်း
အတန်မကြာ၊ အနိစ္စာတွင်၊ ဇရာမရဏ၊ နိဃာန်နှင့်
စုဝံ့မချွတ်၊ ဖြစ်ရလတ္တံ့။
အပိုဒ် ၈၉။

သုတေသနအသင်း စာစဉ်သစ်

(၁)

ဥစ္စာဒန္တပျို့

မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော်

မာတိကာ

၁။	နိဒါန်း	က
၂။	အမှာစာ	နှ
၃။	ဥပ္ပာဒန္တိပျို	၁
၄။	ခက်ဆစ်အဖြေ	၁၀၅
၅။	ရုပ်ပုံများ	၂၂၀
၆။	ဇာတိစုအညွှန်း	၂၂၉
၇။	ကျမ်းကိုးစာရင်း	၂၃၃
၈။	ဆွေးနွေးခန်း	၂၄၁

နိဒါန်း

သိရီသဗ္ဗမင်္ဂလံ*။ ။မာဂဓ အဘိဓာန် အဖွင့်တွင်။ ။
ဗဟ ဝုဇ္ဈိယံ။ ဥ။ ဗဟတိ ဝုဇ္ဈိ။ ဂစ္ဆတိတိ ဗဟ။ ။ဟူ၍ လာ
သည်ကို ထောက်ရှု၍။ ဗဟသဗ္ဗ မင်္ဂလာ အဖြာဖြာ
အမြောက်အမြားကို။ မျိုးခြားမျိုးတူမရွေး။ ဆွေးနွေး စုံစမ်း
စုဆောင်းမှု ပြုလေ့ရှိသော။ သုတေသန အသင်းက ဒုတိယပုံနှိပ်
မည်ဖြစ်သော ဥမ္မာဒန္တိပျို့သစ်နှင့် စပ်၍ သိသင့်သိအပ်သော
အညွှန်းနိဒါန်းကား ဤသို့တည်း။

ဥမ္မာဒန္တိဇာတ် မူလရင်းမြစ်မှာ ခုဒ္ဒကနိကာယ် အဝင်အပါ
ပါဌဇာတ် ပါဠိတော်မှာ လာရင်းတည်း။ ။၎င်းအဋ္ဌကထာကို
သျှင်ဗုဒ္ဓ ယောသ စီရင်သတည်း။ ၎င်းအဋ္ဌကထာနိဿယကို စီရင်
သော ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ၂ ပါးရှိသတည်း။ ထို ၂ ပါးတွင် တပါး

* သိရီသဗ္ဗမင်္ဂလံဟူသည်မှာ။ ။သည်နေရာတွင်။ အောက်ပါ (သိရီ) ၏
အနက် (ခုနစ်) ချက် ရှိသမျှ အလုံးစုံ။ ကုလံပြည့်ဝ စေခြင်းငှာ။ သမာဆန္ဒ။
အာသီသပင်တည်း။

သိရီ (၇) ချက် ဟူသည်ကား။ မြတ်စွာဘုရားက စပြုံးလျှင်။ ရွှင်ဘုရင်စသော
ဘုန်းပညာ ပါရမီသမ္ဘာရှိ သူတို့ကို။ ကွဲဆွဲမြီးရှိသော။ သိရီ (၇) မျိုး ပင်တည်း။
(၁) တင်တယ်ခြင်း။ (၂) အစိုးရခြင်း။ (၃) ပညာရှိခြင်း။ (၄) ဘုန်းရှိခြင်း။
(၅) ကြီးပွားခြင်း။ (၆) ကျော်စောခြင်း။ (၇) စည်းစိမ်မရှိခြင်း စသော (၇) မျိုး
တည်း။

သိရီအနက် ၂၄ ချက်ရှိရာ။ ဆိုင်ရာသာ ယူရမည်။ ပါဠိအလို။ သိရီဟုတ်
ရမည်။ မြန်မာက (သိရီ) ဟူ၍ ၎င်း။ (သရေ) ဟူ၍ ၎င်း။ ပြောင်း၍ ရေးကြ
ခေါ်ကြသတည်း။ ခုနစ်ရေးထုံးကို (ခ) မျက်နှာမှာကြည့်။

B.

ကား ငယ်မည် ဦးရောင်း ဘွဲ့မည် ကဝိန္ဒာဘိဝံသသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ
မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဟူ၍ ၎င်း။ ကဝိန္ဒာဘိဝံသသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ
မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု ဟူ၍ ၎င်း။ ဘွဲ့ ၂ ထပ်ခံရသော မင်္ဂလာ
ဘုံကျော် ကျောင်းတော်တွင် သီတင်း သုံးသော ၁၁၄၈ ခု
သာသနာပြု ၁၂ ပါးအပါ ဆရာတော်ပေတည်း။

၎င်းပြင် တပါးကား။ ၁၁၄၉—ခုတွင် သာသနာပြုအပ်ခြင်း
ခံရသော။ ငယ်မည် ဦးမြတ်နေ။ ဘွဲ့မည် ဉာဏာဘိဝံသ ဓမ္မ
သေနာပတိ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရုဘွဲ့။ လူထွက်ပြီးနောက်
မင်းတိုင်ပင် ခန့်ထားသည့်အခါ မဟာဇေယ သင်္ကြံဟူ၍ ၎င်း။
မဟာဓမ္မ သင်္ကြံ ဟူ၍ ၎င်း။ ဘွဲ့ကြီးများဖြင့် ခြီးမြှင့်ခြင်းခံ
ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

၎င်းပြင်။ ၎င်းအဋ္ဌကထာပါဠိ အလာအတိုင်း။ မြန်မာ
ဘာသာ စကားပြေနှင့်။ ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်။ ဝတ္ထု ပြုစု စီရင်သော

ခုနစ်ဟူ၍ ရေးတုံးကား။ ။တောင်ငူ ဇေယရန္တမိတ်ဆို ရတု။ ။ခုနစ်
ခွေလျှင်။ ပုရစ်မြေစင်။ စုလစ်ရွှေစင်။ ။ဟူ၍ ၎င်း။ ။၎င်းပြင် ဉာယဇန္တု
သတ်ပုံကျမ်းပြု ညောင်ကန် ဆရာတော်ရေးသော သက်ပုန်းသက်ပြက် တွက်နည်း
ဗေဒင်လင်္ကာတွင်။ ချောက်သက်တည်ပြု။ နံရောရူ၍။ ခုနစ်ဘာဂ။ သေသသက်
ပုန်း ဟူ၍ လာသည်။ ။အသင်္ချေယထိ ရေတွက်နည်း ဗေဒင်လင်္ကာဟောင်း
တွင်။ ။တော့နေ့သုံးလေး။ မဝေးထိုနောက်။ ငါးမြောက်မှတ်မူ။ ခုနစ်ရှစ်
ကိုး။ ။ဟူ၍ လာရှိသည်။ န ငယ်တွင် ဟထိုးမပါဘဲ။ (နစ်)ဟူ၍ ရေးရသော
အထောက်ထားများကား။ ။ဇနကပါးတွင်။ ။ရတနာခုနစ်။ ဥဓာနစ်ကို။ ။
ဟူ၍ ၎င်း။ ။တောင်ငူဆိုရတုတွင်။ တိမ်ညွန့်ညွန့်။ မြပုရစ်တည်။ ခုနစ်မည်ရပ်။
ဟူ၍ ၎င်း။ ။၁-စဉ်ကူးမင်း နားတော်သွင်း ခေးချင်းတွင်။ ။သုံးဆယ်
စိုးပြစ်။ ။ဇနကနစ် နှစ်တွင်။ ခုနစ်နန်းထီး။ ။ဟူ၍ ၎င်း။ ။အသီးသီး
လာရှိသည်။

www.kelasa.org

ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ၂ ပါးတည်း။ ထို ၂ ပါးတွင် တပါးကား။ ၎င်း
အဋ္ဌကထာနိဿယကို စီရင်သော မင်္ဂလာဘုံကျော် ကျောင်းတော်
တွင်။ သီတင်းသုံးသော ငယ်မည် ဦးရောင်း။ ညောင်ကန်
ဆရာတော်ပေတည်း။ ၎င်းဆရာတော် စီရင်သော စကားပြေ
ဝတ္ထုကျမ်းဂန် များလည်း များစွာရှိပေသတည်း။ သို့ရာတွင်။
ယခုနိဂါန်း၌ တိုက်ရိုက်မဆိုင်သည်များကို ချန်ထားခဲ့သတည်း။

တပါးကား။ အလောင်းမင်းတရား လက်ထက်တွင် ထင်ပေါ်
ကျော်စောသော။ မုံတိုင်ပင် ဆရာတော်ပေတည်း။ ထိုဆရာ
တော်လည်း။ ဥမ္မာဒန္တိဇာတ် ဝတ္ထုပါသော။ ပဏ္ဏာသနိပါတ်-
ဇာတ်ဝတ္ထုမှစ၍။ အဘိဓမ္မ မေဓဒီပနီ။ သုံးပုံတချို့။ သုံးပုံ
အိတ်တောင့် စသည်များကိုလည်း ရေးသားပြုစုပေသတည်း။

ဥမ္မာဒန္တိပျို့ စပ်ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ် များမှာလည်း ၂ ဦးရှိသ
တည်း။ လက်ဦး ဥမ္မာဒန္တိပျို့ဟောင်းကို စပ်ဆိုသူမှာ။ ညောင်
ရမ်း ဆယ်ဆက် မင်းတိအခါက။ အဝမြို့နေ ငယ်မည် ဦးဘူး
ကလေး။ ဘွဲ့မည် နေမျိုးနန္ဒမိတ်။ ရာထူး အတွင်းဝန်ထောက်
အရာနှင့် ထမ်းရွက်ဆဲတွင်။ ထိုပျို့ကိုစပ်ဆိုသတည်း။ ဥမ္မာဒန္တိ
ပျို့ဟောင်းဟု ပျို့စာရင်းများတွင် ရေးသား ပါရှိသတည်း။
(ဥမ္မာဒန္တိပျို့သစ် စပ်ဆိုသူမှာ။ ဘွဲ့ ၅ ရပ် ရသတည်း။ ထိုဘွဲ့
၅ ရပ်တွင်။ မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်ကျော် ဟူသော
နောက်ဆုံး ဘွဲ့ခံ ငယ်မည် ဦးရွှန်းသည် ၁၂၁၀-ပြည့်နှစ်။
အမရပူရမြို့တွင်။ စပ်ဆိုသော ဥမ္မာဒန္တိပျို့သစ် ဖြစ်သတည်း။

ထိုစာဆိုပုဂ္ဂိုလ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ စကားကို သီးခြားရေးသား
ဖော်ပြလိုက်သတည်း။

ယခုနိဒါန်း၏ အဆုံးတွင်ကြည့်လျှင်။ တွေ့မြင်နိုင်သတည်း။

✓ ဥမ္မာဒန္တိ ဇာတ်ပျို့ ၂-စောင် စလုံး၏ ရည်ရွယ်ချက်
အကြောင်းမှာ အောက်ပါ အချက် - ၂- ချက်ပင်တည်း။

မှတ်ချက်

ပထမ။ စိတ်၏ အနာကို ပညာဖြင့် ကုမခြင်းသာ။ ရောဂါ
အနာပျောက်ကင်းခြင်း။

ဒုတိယ။ ကျန်းတိုက်သူတို့ စကားကို။ မဆင်ခြင် မစဉ်းမစား
ဘဲ ယုံမှားလိုက်နာသူတို့မှာ။ များစွာ အကျိုးယုတ်လေ့ရှိ
တတ်ခြင်း များပင်တည်း။

(၎င်းပြင် ဥမ္မာဒန္တိပျို့သစ်ကို။ နှစ်သက်ကြခြင်း အကြောင်း
မှာ။ ကဗျာအစပ်အဆို လိုရာထိမိခြင်း။ ထီးနန်းလွှတ်ရုံး သုံးစွဲ
နည်းဝေါဟာရများကို။ ကြည်ညိုရှိသော လိုက်နာစပ်ဆိုခြင်း။
ပေါ်ရာဏ ကထာများကို။ အကျဉ်းသုံး၍ စုရုံးပုဒ်
စပ်ဆိုနိုင်ခြင်း။)

ဆရာကျော် ဆရာမြတ်တို့ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော
သတ်ပုံ သတ်ညွှန်း ခွဲထားသတ်ထား ၂ မျိုးစီပါ။ နောင်လာ
နောက်သားတို့ မှတ်သားနားလည် ကြစေရန်၊ မှန်ကန်စွာ
စပ်ဆိုခြင်းများ ပင်တည်း။

ယင်းသို့ဖြစ်၍။ သုတေသန-သုတသန္နိစ္စယ။ သုတဂဝေသီ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ထိုပျို့ကို ကြည်ညိုစွာ လိုက်နာ သင်ကြား
ကြသောအခါ။ လိုက်နာသူစုတိုင်း။ သုတေသီတို့နှလုံးအိမ်တွင်။
ဆီစိမ်သည့်ဂွမ်းကဲ့သို့။ ရွှမ်းရွှမ်းပီတိ။ ဇောဘဝင်ငြိခွင့်ရသဖြင့်။
ပီတိရသ။ ခံစားရ၍။ နာမ်အာဟာရပြည့်ဝစွာနှင့်။ သဒ္ဓာသတ်။
အသိဉာဏ်ပါ။ ၃ - ဖြာ ၃ - ပုံပြည့်စုံရာသော။ ဥမ္မာဒန္တိပျို့
သစ်ဖြစ်ပေသတည်း။

နိဒါန်းပြီးပြီ။

(ပုံ) ပုဂံ ဦးတင်။
၁၉-၃-၃၁။

www.kelasa.org

(နိဒါန်းကို ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂြိုဟ်သောအခါ - ၁၆
ဆရာမြတ်တို့၏ ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂြိုဟ်သောအခါ)
(ကဗျာအစပ်အဆို စကားကို ပညာဖြင့် ကုမခြင်းသာ
ရောဂါအနာပျောက်ကင်းခြင်း)
(ကဗျာအစပ်အဆို စကားကို ပညာဖြင့် ကုမခြင်းသာ
ရောဂါအနာပျောက်ကင်းခြင်း)

ဥပ္ပာဒန္တိပျိုသစ်ကိုစပ်ဆိုသော
ပုဂ္ဂိုလ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ။

ငယ်မည်ကား ဦးရွှန်းတည်း။ ဦးရွှန်း၏ ဘွားရာဇာတိကား။
အဝမြို့တွင်းမှာ ဘွားသတည်း။ ၎င်းနောက် အမရပူရမြို့။
နန်းတော်အနောက်တောင်ထောင့်။ ရွှေလင်းပင် ဘုရားအနီးမှာ
အာဝါသ ပြုလုပ်၍ အမှုတော်ထမ်းရသတည်း။ ထိုဦးရွှန်းမှာ
ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည် ဘကြီးတော်လက်ထက် ဘွဲ့ ၅-ရပ်
ဖြင့် ခြီးမြှင့်သည်ကို ခံရသတည်း။

ထိုဘွဲ့ ၅-ရပ်တွင် နောက်ဆုံးဘွဲ့မှာ။ မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်
ကျော်ဟူ၍ ခံယူရသတည်း။

ရာထူးကား။ ဆီးမီးခုံရွာ။ သာထွန်းရွာ။ ငနန်းရွာ။ မြစ်
ကိုင်ရွာများကို ရွာစား သနားတော် ခံရကာ။ ပညာရှိအရာ ခန့်
ထားသည်ကိုလည်း ခံရသတည်း။

၎င်းပြင် လက်ရုံးဘက်မှာလည်း။ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင် သတ္တိ
ဗျတ္တိ ရှိသောကြောင့်။ ပုဂံမြို့ဝန်အရာ။ ပုဂံစီရင်စုအတွင်း။ သင်း
သေနတ်ဗိုလ် အရာများကို။ ခန့်ထား သူကောင်း ပြုသည်ကို ခံရ
သူလည်းဖြစ်။ ပညာရှိမျိုး။ ရိုးရာဆင်းသက် အပ်သော အဋ္ဌကု
လိကာ အမတ်မျိုးလည်း ဖြစ်ပေသတည်း။

၎င်းဦးရွှန်း၏ အဘကား။ လေးထပ် ရွှေကျောင်းကြီးနှင့်
တကွ။ ဘုရားကြီး ဒါယကာ။ သူရမနုဘွဲ့ခံ လွှတ်တော် အမိန့်
တော်ရပေတည်း။ ၎င်းဦးရွှန်း၏ ဘိုးကား။ အဝဆင်ဖြူရှင်

နိဒါန်း

ဆ

လက်ထက်တွင်။ အနောက်ဘက် တိုက်ဝန်။ ပုခန်းကြီး မြို့စား
မင်းကြီး မဟာရာဇသင်္ကြံပေတည်း။

ရတနာပူရ စတုတ္ထမြို့တည်။ ဘကြီးတော် မင်းတရား နန်းက
ဆင်းတော်မူပြီးနောက်။ ရွှေဘိုမင်းတရား လက်ထက်သို့ ရောက်
သည်အခါမှာလည်း။ မဟာမင်းလှ မင်းခေါင်ကျော်ဘွဲ့နှင့် ပညာရှိ
စာဆိုအရာနှင့်တကွ သားမယား အချွေအရံများပါ။ ဝတ်စား
နေထိုင်ရေးအတွက်။ ဆက်လက် သူကောင်း ပြုသည်ကို ခံရ
သတည်း။

ရွှေဘိုမင်း၏ သားတော် ပုဂံမင်း လက်ထက်မှာလည်း။
ရွှေဘိုမင်းနည်းပင်။ ခြီးမြှင့် သူကောင်းပြုသည်ကို ခံရသတည်း။

ထိုဦးရွှန်း၏ ဘွားနှစ်ကား ကျတ္တိကာ နှစ်အမည်ရှိသော
၁၁၂၇-ခုနှစ် ဘွားတည်း*။ ၎င်းဇာတာသည်။ အတ္ထုပ္ပတ္တိမှာ
ပါသော်လည်း။ ယခု နိဒါန်းဝယ် ကျယ်လွန်းအံ့စိုး၍ ချန်ထား
ခဲ့သတည်း။

၎င်းဦးရွှန်း ကွယ်လွန်သော နှစ်မှာ။ သေချာစွာ မသိနိုင်။
စပ်ဆိုင် ဆီလျော်ရာ ယူလိုက ၁၂၁၁-ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်
သည်ဟူ၍ ယူနိုင်သော သဘောလမ်းဖြောင့် တန်းသတည်း။

* ဗိုလ်ကြီးဘသောင်းရေး စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ မျက်နှာ ၅၀၆-တွင်
၁၁၄၄-ခုနှစ် ဖွားကြောင်း ဆိုသည်။ (စာတည်း။)

အကြောင်းမူကား။ စာဆို ပညာရှိများ စာရင်းအတွင်း။ ပုဂံမင်း လက်ထက်မှာသာ။ ဦးရွှန်းအမည်ပါရှိ၍။ ပဉ္စမ သင်္ဂါယနာတင် မင်းတရားကြီး လက်ထက်။ ပညာရှိ စာဆိုသူတို့။ စာရင်းတွင်။ ဦးရွှန်းအမည်ကို ရှာ၍ မတွေ့ဖြစ်သတည်း။ ၎င်း ပုဂ္ဂိုလ် ပြုစုသော စာမည် စာအင်္ဂါ စာပြီးနှစ် စာခေါင်းချီ များမှာ။ အောက်ပါ ဇယားအတိုင်းပင်တည်း။

စဉ်	အမည်	စာပြီးနှစ်	စာခေါင်းချီ
၁	တောင်ငူဆို ရတုအဖြေ	၉၁၁၉၅	တိုင်းကြီးပြည်ကြီး ထီးဆောင်းမင်းအပေါင်းတို့၏
၂	ဘကြီးတော်၏ သားတော် နားတော်သွင်း	၂၁၁၉၆	မင်္ဂလာ လုံ့လိန်၊ လေးရောင်ရှိန်ထက်၊ ဝတ်နိရွှေဘုံ။
၃	၎င်းသွီးတော်ဇေးချင်း	၂၁၁၉၆	မင်္ဂလာလုံ့ရောင်၊ ခုနစ်တောင်နှင့်။
၄	မဟာသုတသောမဃျူ	၆၁၂၀၁	သရေ၊ ၄-တန်၊ တသိန်းလွန်၍၊ သူမွန်အတွက်။
၅	မဟော်ဥမင်ခန်းပျို	၇၁၂၀၂	လောက မိပတိ၊ မုနိထွတ်ခေါင်း၊ ငါးမာန်အောင်လျှင်။
၆	မဟော်ပြဿနာခန်းပျို	၄၁၂၀၃	မဟာ ကရုဏာ၊ သည်းတန်စွာဖြင့်၊ ကမ္ဘာပြုဖို့။

စဉ်	အမည်	စာပြီးနှစ်	စာခေါင်းချီ
၇	သရဘင်္ဂပျို	၄၁၂၀၄	လောကဝိဒ္ဓ၊ သဗ္ဗညုဟု၊ သုံးလူထွတ်တင်။
၈	အာယုဒီသ ဆေးကျမ်းလင်္ကာ	၁၁၂၀၅	ရတနာသုံးပါး၊ ရှိညွတ်တူးလျက်။
၉	မဟာသမဗေဒဋီကာ	၁၁၂၀၅	ရတနာထွတ်ထား၊ မြတ်သုံးပါးကို။
၁၀	တတက်ပြသတ်ပုံ	၁၁၂၀၆	အောင်ဆုမင်္ဂလာ၊ ထွန်းလင်းဖြာပိမ့်။
၁၁	ဘုရားတိုင်အတွက်ရတု	၁၁၂၀၇	ပိုဒ်စုံ (၁၀)
၁၂	အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂြိုဟ်ဘုံစိတ်အကျဉ်းရတု	၆၁၂၀၇	၎င်း (၆) စုံ။
၁၃	ဂါမဏိစန္ဒပျို	၂၁၂၀၈	နိလပိတ၊ လောဟိစသား၊ ထွန်းပတောက်ထိန်။
၁၄	မဟာဇနကပျို	၆၁၂၀၉	ပတ္တမြား ထွတ်ခေါင်း၊ ဦးထိပ် တောင်ထက်လေးရောင် မေ့ခွန်း။
၁၅	ဥဗ္ဗာဒဏ္ဍိပျို	၄၁၂၁၀	မင်္ဂလာဗျာဒိတ်၊ အောင်နိမိတ်ဖြင့်၊ ဘိသိက်ကြက်သရေ။
၁၆	ဓမ္မဇေပျို	၃၁၂၁၁	ဣဿရိယ၊ ပယတ္တက၊ ဓမ္မယသ၊ ကမ္မသရိ။

ဦးရွှန်း၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင်သမ္ပုဘော်ပြချက်ပြီးပြီ။ (ပုံ) ပုဂံဦးတင်၊ ၁၉-၃-၃၁။

အမှတ်စာ

ပျိုသည် အများအားဖြင့် နိပါတ် ဇာတ်ဝတ္ထုများမှ ဝတ္ထုတစ်
ကိုရွေး၍၊ လင်္ကာစပ်နည်းများဖြင့် သာယာ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်အောင်၊
သို့မဟုတ် ကဗျာအရသာခံစားနိုင်ကြအောင် ဖွဲ့ဆိုသော ကဗျာမျိုး ဖြစ်
သည်။ ထို့ကြောင့် ပျိုစာဆိုသည် ဝတ္ထု၏ အင်္ဂါသုံးရပ် ဖြစ်သော
(၁) ဇာတ်လမ်း၊ (၂) ဇာတ်လိုက်၊ (၃) ကာလဒေသတို့ကို အထွေအထူး
ကြံစည်ဖန်တီးဖို့မလို။ အဆင်သင့်ရပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုရာသည်။ (ဇာတ်
လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလဒေသအကြောင်းတို့ကို ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ပုံနှိပ်
တိုက်ထုတ် ဦးပုည၏ ဝတ္ထုလေးပုဒ် ပါ အမှတ်စာ၌ ကြည့်ပါလေ။)
ဤဥပ္ပာဒန္တီပျိုသည်လည်း ငါးရာငါးဆယ်ဇာတ်ဝတ္ထု၊ ပဏ္ဏာသနိပါတ်မှ
ဥပ္ပာဒန္တီဝတ္ထုကို လင်္ကာ စပ်နည်းများဖြင့် ဖွဲ့ဆိုထားသော ကဗျာဖြစ်
သည်။ ထိုပျိုတွင် ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလဒေသတို့သည်လည်း
ပဓာနအားဖြင့် မူလဇာတ်ဝတ္ထု၌ ပါရှိသည့်အတိုင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဥပ္ပာဒန္တီဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်

(ဥပ္ပာဒန္တီဝတ္ထုသည် သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့သော ရဟန်းတပါးကို
အကြောင်းပြု၍၊ ဟောတော်မူသော ဇာတ်ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဟောတော်
မူသော အကြောင်းရင်းမှာ ရဟန်းတပါးသည် သာဝတ္ထိမြို့တွင် မိန်းမ
တစ်ဦးကိုမြင်သည်မှစ၍၊ ရာဂနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း
မစီးဖြန်းနိုင် ဖြစ်လေသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအခြင်းအရာကို
သိတော်မူသောအခါ၊ မကောင်းသောစိတ်အလိုကို တားမြစ်အပ်ကြောင်း
ပြလိုသဖြင့်၊ ဤဥပ္ပာဒန္တီဇာတ်ဝတ္ထုကို ဟောတော်မူသည်။)

ဝတ္ထုအကျဉ်းချုပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သိဝိတိုင်း၊ အရိယပုရဗြဟ္မိ၌၊
ဘုရားအလောင်းသည် သိဝိမင်း ဖြစ်စဉ် အခါက၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ

→ ပဏ္ဏာသနိပါတ်

အလောင်းသည် ထိုမင်း၏စစ်သူကြီးအဘိပါရက ဖြစ်သည်။ အရိပ်ပူပူ၌ တိရိစ္ဆာန်မည်သော သူကြွယ်တဦးရှိသည်။ ထိုသူကြွယ်သည် မိမိ၏သွေး ဖြစ်သောဥမ္မာဒန္တီကိုမင်းအားဆက်သလိုသဖြင့်၊ လက္ခဏာဖတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို မိမိအိမ်သို့ လွှတ်၍၊ ဥမ္မာဒန္တီ၏ ကောင်းမြတ်သော လက္ခဏာ တို့ကို စုံစမ်းစေရန် မင်းအား လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ သီဝိမင်းသည် လက္ခဏာဖတ် ပုဏ္ဏား တို့ကို သူကြွယ် အိမ်သို့ လွှတ်၍ ဥမ္မာဒန္တီ၏ ကောင်းမြတ်သော လက္ခဏာတို့ကို စုံစမ်းစေလေသည်။ သူကြွယ်အိမ်သို့ ရောက်လာကြကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည် ဥမ္မာဒန္တီကိုမြင်လျှင်၊ ကိလေသာ ဖြင့်ယစ်မှူး သတ်လစ်၍ ကာယိန္ဒြေ ပျက်ကြလေသည်။ ဥမ္မာဒန္တီသည် ထိုအခြင်းအရာကို မြင်သောအခါ၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို အိမ်မှနှင်ထုတ်စေသည်။ ပုဏ္ဏားတို့သည် အရှက်ရသဖြင့်၊ မင်းကြီးထံ၌ ဥမ္မာဒန္တီသည် သူယုတ်မာ မဖြစ်ကြောင်း မဟုတ်မမှန် တင်လျှောက် ကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ဥမ္မာဒန္တီကို နန်းတော်သို့ မယူမဆောင် နေလိုက်လေသည်။ ဥမ္မာဒန္တီသည် ထိုအကြောင်းကို ကြားသောအခါ၊ သီဝိမင်းကြီး၌ ရန်ငြိုး ဖွဲ့လေသည်။ ထို့နောက် အဖ သူကြွယ်သည် ဥမ္မာဒန္တီကို အဘိပါရက စစ်သူကြီးအား ပေးလေသည်။

တန်ဆောင်မှန်းလသတင်ကျင်းပချိန်တွင်၊ အဘိပါရကသည် ဥမ္မာဒန္တီ ကို ခေါ်၍၊ သီဝိမင်းကြီးသည် မြို့တော်ကို လှည့်လည်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းကြီးသည် အိမ်တံခါးသို့ရောက်လာလျှင်၊ ဥမ္မာဒန္တီသည် မိမိ၏ကိုယ်ကို မပြသင့်ကြောင်း ဥမ္မာဒန္တီကို သတိပေးလေသည်။ သို့ရာတွင် မင်းကြီး သည် ရထားဖြင့် မြို့တော်ကိုလှည့်လည်၍ ဥမ္မာဒန္တီ၏အိမ်တံခါးသို့ရောက် လာသောအခါ ဥမ္မာဒန္တီသည် လေသွန်တံခါး၌ရပ်ကာ၊ ကိုယ်ကိုပြလျက်၊ မင်းကြီးသီသို့ ပန်းတို့ကို ပစ်ကြလေသည်။ သီဝိမင်းကြီးသည် ဥမ္မာဒန္တီကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း၊ ကိလေသာဖြင့် ယစ်မှူး၍၊ ပန်းကြသော ဥမ္မာဒန္တီ အကြောင်းကို ရထားသိန်း သူနန္ဒအား မေးတော်မူသည်။ ထို့နောက် နန်းတော်သို့ ပြန်လေသည်။

www.kelasa.org

သီဝိမင်းကြီးသည် ထိုကံခန်းသို့ဝင်ပြီးနောက်၊ အိပ်ရာ၌ လဲလျောင်း ကာ ဥမ္မာဒန္တီကို အစွဲအလမ်းကြီး၍ မြည်တမ်းလေသည်။ ထိုအကြောင်း ကို မှူးမတ်တို့သည် အဘိပါရက စစ်သူကြီးအား ကြားကြကုန်သော အခါ၊ စစ်သူကြီးသည် မှူးမတ်တို့ဆိုတိုင်း ဟုတ်မဟုတ် စုံစမ်း၍၊ ဟုတ်၏ ဟု သိသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ မင်းချင်းတဦးကိုခေါ်၍၊ လူတို့၏ ပူဇော်ရာ ဖြစ်သော အခေါင်းရှိသည့် သစ်ပင်၌ ဝင်ရောက် ပုန်းကွယ် နေစေလို ကြောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်လာ၍ မင်းကြီးယောင်ယမ်း မြည်တမ်းခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကိုမေးသောအခါ၊ မင်းကြီးသည်ဥမ္မာဒန္တီကိုတပ်စွန်းခြင်း ရှိသောကြောင့် ဖြစ်၏ဟု၎င်း၊ ဥမ္မာဒန္တီကို မင်းကြီးမရလျှင် မင်းကြီး သည် အသက်ရှင်ဖွယ်ရာမရှိဟု၎င်း၊ ဥမ္မာဒန္တီကိုမင်းကြီးအား ဆက်သစေ လို၏ဟု၎င်း၊ နတ်ယောင်ဆောင်၍ ဟောစေလိုကြောင်း စကားသွင်း လေသည်။ ထို့နောက် စကားသွင်းထားသည့်အတိုင်း၊ နတ်တု နတ် ယောင်ဆောင်သော မင်းချင်းက ဟောသောအခါ၊ အဘိပါရကသည် နတ်တုနတ်ယောင်၏ စကားကို မှူးမတ်တို့အား သိစေ၍၊ နန်းတော်သို့ သွားလေသည်။ ထိုနောက်မင်းကြီးအား ထိုအကြောင်းကို လျှောက်၍ ဥမ္မာဒန္တီကို ဆက်လေသည်။

သီဝိမင်းကြီးသည် အဘိပါရက၏ စကားကို ကြားသည်နှင့်တပြိုင်နက် မိမိယောင်ယမ်းမြည်တမ်းသည်ကို နတ်တို့ပင်သိကြလေပြီဟု သတိဖြစ်၍ အရှက်ကြီးစွာရလေသည်။ ဥမ္မာဒန္တီကိုလည်း ငြင်းပယ်လေသည်။ အဘိ ပါရကသည် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ဥမ္မာဒန္တီကို လက်ခံသင့်ကြောင်း လျှောက်ပါသော်လည်း လျှောက်သည့် အခါတိုင်း မင်းကြီးသည် ငြင်းပယ်လေသည်။ နောက်ဆုံး၌ အဘိပါရကသည် လက်လျှော့၍ မင်းကြီးကို ချီးကျူးလေသည်။ တဖန် အဘိပါရကသည် မင်းကြီးထံမှ တရားတောင်းပြန်ရာ မင်းကြီးသည် ဖြောင့်မှန်သော တရားတို့ကို ကျင့်ထိုက်ကြောင်း ဟောတော်မူလေသည်။ ဤကား ဥမ္မာဒန္တီတတ်ဝတ္ထု အကျဉ်းချုပ်ဖြစ်သည်။

ဥပ္ပာဒန္တိပျိပါ အခန်းများ။

ဤပျိစာစောင်၌ ခက်ဆစ်အဖြေ ပါပြီးဖြစ်ရာ ခက်ဆစ်အဖြေကို လေ့လာ၍ဖတ်လျှင် ဥပ္ပာဒန္တိဘတ်ဝတ္ထု အကြောင်းကို အလွယ်တကူ နားလည်နိုင်ကြရသည်။ သို့ရာတွင် စာသင်သားတို့သည် ထိုပျိ၏ကဗျာ ဂုဏ်ရည်တို့ကိုလည်း လေ့လာကြရန် ကျန်ပေးသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ပျိ၌ဇာတ်လမ်း စီစဉ်ထားပုံကို အလွယ်တကူ မှတ်မိနိုင်စိမ့် သောငှာ အောက်ပါအတိုင်း အခန်း ၂၀ ခွဲ၍ပြလိုက်သည်။

- (၁) ကိလေသာကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်း မစီးဖြစ်နိုင်သော ရဟန်း တပါးကို အကြောင်းပြု၍၊ ဥပ္ပာဒန္တိဇာတ်ကို ဟောခန်း။ (အပိုဒ်- ၁)
- (၂) သီဝိမင်းနှင့် သီဝိမင်း၏ စစ်သူကြီး အဘိပါရကတို့ အကြောင်း။ (၂ နှင့် ၃)
- (၃) သီဝိတိုင်း၊ အရိဋ္ဌပူရပြည်ကိုဖွဲ့ဆိုသောအခန်း။ (၄ မှ ၈ အထိ)
- (၄) ဥပ္ပာဒန္တိကို ဖွဲ့ဆိုသော အခန်း။ (၉ နှင့် ၁၀)
- (၅) ဥပ္ပာဒန္တိကို သီဝိမင်းအား အဖသူကြွယ်က ဆက်မည်ဟု လျှောက်ရာ ပုဏ္ဏားတို့လာ၍ စစ်ဆေးခန်း။ (၁၁ မှ ၁၃ အထိ)
- (၆) တန်ဆောင်မှန်းလ သဘင် ကျင်းပချိန်၌ သီဝိမင်းသည် ရထားစီး၍ မြို့ကိုလှည့်ရာ ဥပ္ပာဒန္တိကို မြင်တော်မူခန်း။ (၁၄ မှ ၁၉ အထိ)
- (၇) သီဝိမင်းသည် ဥပ္ပာဒန္တိအကြောင်းကို ရထားထိန်းအား မေးတော်မူ၍ ရထားထိန်းက ဖြေခန်း။ (၂၀ မှ ၂၅ အထိ)

www.kelasa.org

- (၈) သီဝိမင်းသည် နန်းတော်သို့ချက်ချင်း လှည့်ပြန်၍ ပြာသာဒ် မြင့်တွင် ဥပ္ပာဒန္တိကို တသ မြည်တမ်းခန်း။ (၂၆ မှ ၃၇ အထိ)
- (၉) သီဝိမင်း၏ အလွမ်းအဆွေးကို အဘိပါရက စစ်သူကြီး သိသောအခါ မယားဥပ္ပာဒန္တိကို မေး၍ ဥပ္ပာဒန္တိက ဖြေခန်း။ (၃၈ မှ ၄၄ အထိ)
- (၁၀) သီဝိမင်းသည် ဥပ္ပာဒန္တိ၏ ရူပါရုံကြောင့် မြည်တမ်းကာသာ နေတော်မူသောအခါ ပြည်သူတို့သည် မင်းကြီးအတွက် ဖူးနံကြခန်း။ (၄၅ မှ ၄၈ အထိ)
- (၁၁) အဘိပါရကသည် မင်းကြီးကို ကယ်လိုသဖြင့် မင်းချင်း ယောက်ျား တယောက်ကို နတ်အယောင် ဆောင်စေ၍၊ အဟောခိုင်းခန်း။ (၄၉ မှ ၅၃ အထိ)
- (၁၂) အဘိပါရကသည် ဥပ္ပာဒန္တိကို မင်းကြီးအား ပဌမအကြိမ် ဆက်ရာ မင်းကြီးအရှက်ရ၍ ဥပ္ပာဒန္တိကို ငြင်းပယ်ခန်း။ (၅၄ မှ ၆၁ အထိ)
- (၁၃) ပျော်ရွှင်တော်မူပြီးမှ ပြန်လည်သနားတော် မူအပ်ကြောင်း အဘိပါရကသည် မင်းကြီးအား လျှောက်၍၊ ဥပ္ပာဒန္တိကို ဒုတိယအကြိမ် ဆက်ပြန်ရာ၊ မင်းကြီးက မိမိ၏မကောင်း မှုကို အများသိကြတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ နောင်တမလွန် ဘဝ၌ ငရဲကျမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တခဏမျှလူဖြစ်လာခိုက်တွင် မင်္ဂလမ်းကိုသာ လိုက်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ပြော၍ ဥပ္ပာ ဒန္တိကို ငြင်းပယ်ခန်း။ (၆၂ မှ ၆၈ အထိ)
- (၁၄) အဘိပါရကသည် ဥပ္ပာဒန္တိကို ဒါနအဖြစ် လှူလှိ၍ ကွာပေး အံ့လျှောက်ကာ ဥပ္ပာဒန္တိကို တတိယအကြိမ် ဆက်ပြန်ရာ မင်းကြီး ငြင်းပယ်ခန်း။ (၆၉ မှ ၇၇ အထိ)

- (၁၅) အများပြည်သူတို့က အပြစ်တင်ကြလျှင် ခံယူပါအံ့လျောက်၍ အတိပါရသည့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုမူခြင်း ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း။ (၇၈ မှ ၈၁ အထိ)
- (၁၆) ဥပဒေနှင့် လျော်ကြေး လိုကြောင်း အတိပါရသည့် ဆင်န့်ကျက်သည့် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုမူခြင်းသည် အတိပါရသည့် ခြိမ်းခြောက်ခြင်း။ (၈၂ နှင့် ၈၃ အထိ)
- (၁၇) အခြားအခြေခံချက်များ အတိပါရသည့် ရေပေါ်တွင် မင်းတို့၏စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း။ (၈၄ မှ ၈၈ အထိ)
- (၁၈) မင်းကြီးက တရားဟောခြင်း။ (၈၉ မှ ၉၅ အထိ)
- (၁၉) အတိပါရသည့် မင်းကြီးကို ချီးကျူးပြန်၍ မင်းတို့ကျင့်ဆောင်သော တရားတို့ကို ကျင့်ဆောင်မှုနှင့် ထိုက်တန်းခြင်း။ (၉၆ မှ ၁၀၂ အထိ)
- (၂၀) ဇာတ်ပေါင်းခြင်း။ (၁၀၃ မှ ၁၀၈ အထိ)

ဥပဒေနှင့်ပျက် ကျင့်ရန်

နိပါတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ပျိုးလှေသို့သော ပျိုးစာဆိုသည် အထက်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း မိမိသို့သော ပျိုးစာတို့ကို ဇာတ်လမ်းကိုရင်း၊ ဇာတ်လိုက်ကိုရင်း၊ ကာလဇာတ်ကိုရင်း၊ မူလဇာတ်ဝတ္ထုမှ ခြေပြန်သည်။ ထိုအခါ ပျိုးစာဆို၏ တာဝန်တစ်ခုမှာ ချီးမြှင့်သော ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလဇာတ်ကို တန်ဆာဆင်ရန်ဖြစ်သည်။ အမြဲတည်ရှိ အပြောအဆိုများဖြင့် အောင်မြင်သော ပြုမူမှုဖြစ်သည်။ အမြဲတည်ရှိ ဟူသောစကားနှင့် အပြောအဆိုများဟူသောစကားတို့သည် ယေဘုယျအားဖြင့် ပန်းပုဆရာတို့၏ လက်သုံးစကားများ ဖြစ်သည်။ အချို့သော ဘုရားစာအောင်၊ ကျောင်းတို့၌ သင်သားမှတ်တရား၊ သစ်သားထောင့်တရားတို့ကို ပြင်ဆင်

သည်။ အချို့တရားများသည် အရပ်ကနုတ်ပါသော တရားများဖြစ်၍၊ ထိုတရားများကို အမြဲတည်တရားဟု ခေါ်တတ်ကြသည်။ အချို့တရားများသည် အရပ်ကနုတ်ပါသော တရားများ ဖြစ်၍ ထိုတရားများကို အပြောအဆိုများဟု ခေါ်တတ်ကြသည်။ (ပျိုးစာဆိုအဆိုမှာ မူလဇာတ်ဝတ္ထုသည် အမြဲတည်ဖြစ်သည်။ ပျိုးစာဆိုကောင်းသည် ထိုအမြဲတည်ကို အပြောအဆိုများဖြင့်လောကအောင် ပြဆိုတတ်သည်။)

နိပါတ်ဇာတ်ဝတ္ထုကို ပျိုးစာဆိုသည် အပြောအဆိုများ သဘောကို အသေးစိတ်တို့နှင့်အညီ အဓိကအားဖြင့် ဆိုခဲ့သော ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလဇာတ်တို့၌ တွေ့နိုင်သည်။ အရေးကိစ္စတစ်ခုနှင့်ကြုံလာသဖြင့် ဖြစ်ကြ၊ ပျက်ကြ၊ ပြုမူကြသော ဇာတ်လမ်း၏ သဘာဝ၌ တွေ့နိုင်သည်။ ဖြစ်သော၊ ပျက်သော၊ ပြုမူနေကြသော ဇာတ်လိုက်တို့၏ သဘာဝ၌ တွေ့နိုင်သည်။ ခိုနေသော ကာလဇာတ်၏ သဘာဝ၌ တွေ့နိုင်သည်။ စိတ်ကူးဉာဏ်ရှိသော၊ စောင့်ရှောက်သော၊ ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို ပြင်တတ်ကြားတတ်သော စာဆိုသည် ထိုသဘာဝတို့ကို သတိပြုတတ်၍ ဆင်ခြင်ဆုံးဖြတ်တတ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ပြင်ဆင်ကြည့်စဉ် ဖန်တီး တတ်သည်။ ထိုသို့ကြည့်စဉ် ဖန်တီးတတ်သဖြင့် စာဆို၏စိတ်မှဖြစ်ပေါ်လာသော အယူတို့သည် ပျိုးစာဆို အပြောအဆိုများ ဖြစ်လာ ကြသည်။ တစ်ခုစာဆိုသည် ထိုအပြောအဆိုများ တို့ကို နှစ်သက်ဖွယ် ပြင်ဆင်လည်း ဆိုတတ်သည်။ ဝါ၊ ရေးပြတတ်သည်။ နှစ်သက်ဖွယ်ပြင်ဆင်ဆိုခြင်း၊ ရေးပြခြင်း ဆိုသည်မှာ စကားကိုပြုပြင်ဆင်သောပြုတတ်ခြင်း၊ အနုပညာကို အနုပညာအောင် ပြုတတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်၊ စာသင်သားတို့သည် ပျိုးစာဆိုလောကအသိ၊ မူလဇာတ်လမ်းသည်ရင်း၊ မူလ ဇာတ်လိုက်သည်ရင်း၊ မူလ ကာလဇာတ်သည်ရင်း၊ အမြဲတည်ဘဝမှ အပြောအဆိုများအသိ မည်ဆိုမည်ပုံ ရောက်လာတတ်

သည်ကို လေ့လာသင့်ကြသည်။ ထို့နောက် စကားပြေပြင်ခြင်း ဂိုဏ်း၊ အနက်ဆန်းကြယ်ခြင်းဂိုဏ်းကို လေ့လာသင့်ကြသည်။ စကားကိစ္စ၊ အနက် ကိစ္စတို့ကိုလေ့လာသောအခါ စကားတန်ဆာ သို့မဟုတ် အသံတန်ဆာဟု ခေါ်သော သဒ္ဒါလင်္ကာရရှိရင်း၊ အနက်တန်ဆာဟု ခေါ်သော အတ္ထာ လင်္ကာရရှိရင်း အနည်းအကျဉ်းမျှ နားလည်ထားပြီး ဖြစ်သင့်ကြသည်။

ဥပ္ပာဒန္တိပျို့သည် မူလဇာတ်ဝတ္ထု၏ အလိုအတိုင်း၊ မကောင်းသော စိတ်ကို တားမြစ်အပ်ကြောင်း ပြလိုသဖြင့် ဥပ္ပာဒန္တိဈောပုံ လုပ်လိုရင်း၊ သိဝိမင်းကြီး စိတ်အလိုလိုက်များပုံကိုရင်း၊ အဘိပါရကစစ်သူကြီးနှင့်ဆွတ် တတ်ပုံကိုရင်း အဓိကအားဖြင့် အသုံးပြု၍ နောက်ဆုံး၌ သိဝိမင်းကြီး သတ်တရားရကာ မိမိ၏စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ပုံသို့ ရောက်အောင် ပြဆို ထားသော ပျို့ဖြစ်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ချစ်ခင် နှစ်သက်ဖွယ် (သိဝိရ ခုသ) ဖြစ်အောင်ရင်း သနားဖွယ် (ကရုဏာခုသ) ဖြစ်အောင်ရင်း အားထက်ချီးကျူးဖွယ် (ဝိရခုသ) ဖြစ်အောင်ရင်း စိုက်ကင်း ဖွံ့ဖြ့် နောက်ဆုံး၌ ငြိမ်းအေးသော သန္တရသသို့ ရောက်သည်အထိ ဖွဲ့ဆို ထား သောပျို့ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်သည်။

ဥပ္ပာဒန္တိပျို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလအသေ ဆိုင်ရာ အပြောအမုမ်း အစုံကိုရင်း၊ အရေး အသား ဆိုင်ရာသဒ္ဒါ လင်္ကာရ၊ အတ္ထာလင်္ကာရအစုံ ကိုရင်း၊ ပုံစံအပြေခြင်း တင်ပြလိုပါသည်။ စာသင်သားတို့သည် နောင်အခါတွင် မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့်လေ့လာ နိုင်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ဇာတ်လမ်း

မူလဇာတ်ဝတ္ထုတွင် ဥပ္ပာဒန္တိကို စွဲလမ်းသဖြင့် သိဝိမင်းကြီးသည် အမောင်ယမ်း ပြည်တမ်းကာသာ နေသောအခါ၊ အဘိပါရကသည် မင်းကြီး၏အသက်ကို ကယ်ရန် ဥပါယ်တံမျဉ်းသုံး၍ ဆောင်ရွက်ကြောင်း

www.kelasa.org

ဆိုခဲ့သည်။ ပျို့တွင် ထူးလာသည်မှာ တိုင်းသူပြည်သားများကပါမင်းကြီး အတွက် ဖုန်ကြသဖြင့် မြန်မာတို့ လေ့လာသော အလိုက် ဂုံစမ်းမေးမြန်း ခြင်း ပြုတတ်ကြပုံကို ထပ်လောင်း၍ ဖွဲ့ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအဖြစ် အပျက်သည် ဇာတ်လမ်းဆိုင်ရာ အပြောအမုမ်းအစုံ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့် သည်။ ၄၅ မှ ၄၈ အထိ ဖြစ်သော အပိုဒ်များကို လေ့လာကြည့်ရန် ဖြစ်သည်။

ဇာတ်လိုက်

မူလဇာတ်ဝတ္ထု (ညောင်ကန်) တွင် ဥပ္ပာဒန္တိ၏ ဂူပါရုံကို ဖြင်သဖြင့် သိဝိမင်းကြီးတုန်လှုပ်ချင်သလိုဖြစ်သောဘာဝကို မင်းကြီး၏အမေး၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖြေနိုင်သည်။

“ထွားသိန်းသနန္တ၊ နိသောအတ်ပြင် ပြီးသော တံတိုင်းပြင် ခြံရံလုံခြုံအောင်သော ကြံ့မိမ့်သည်ကား၊ အဘယ်သူ၏ အိပ်ပေ နည်း၊ ထိုအိမ်ထက်၌ လေသွန်ပြုတင်းဝ၌ ရပ်လျက် တည်နေ သော အကြင်အမျိုးသိုးသည် ဝေးသောကောင်းကင်ပြင်၌ မီးလျှံ ကဲ့သို့ ဝင်းဝင်းထင်၏။ ထိုအမျိုးသိုးသည် အဘယ်မည်သော မိန်းမနည်း၊ ထွားသိန်းသနန္တ။ အကြင်ပြုတင်းဝ၌ ရပ်လျက် နေသော အမျိုးသိုးသည် ကောင်းထိပ်ဖူး၌ မီးလျှံကဲ့သို့ ထင် ထင်ဝင်း၏။ ဤပြုတင်းပေါက်ဝ၌ ရပ်လျက်နေသော အမျိုးသိုး သည် အဘယ်သူ၏သိုးသည် ဖြစ်လေသနည်း၊ ဤမိန်းမသည် အဘယ်သူ၏ချေးမသည် ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သူ၏မယားသည် ဖြစ်သနည်း၊ ဤမီးသျှံတမျှ ထိန်ဝင်းပသော မိန်းမသည် သိမ်း စည်းသောသူ မရှိသေးသော မိန်းမလော၊ ထိုသို့မဟုတ်မူကား သိမ်းစည်းသော သူသည်တည်း ဂျိုဦးလော၊ ဤအရပ်၌ ဘာလျှင် ထိုအကြောင်းကို ငါသည်မေးတော် မူအပ်သော အမောင်ထွား၊ ထိန်းသည် ငါ့အား လျင်စွာတင်လျှောက်လော့?”

ပျိုတွင်ကူးလာသည်မှာ တပ်မက်တတ်သော၊ စိတ်အလို လိုက်တတ်သော၊ လွှမ်းချင်ဆွေးချင်ဖြစ်တတ်သော လူစားမျိုး၏ သဘာဝကို ထည့်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ရွှေလွှာမည့် အခန်းများတွင် သိင်္ဂီမင်းသည် အခုစံကြောင့် ယောင်ယမ်းမြည်တမ်း၍ အခြေယှက်ရမည့် အမူအရာများကို စွဲရဦးမည်ဟု ထိသားမုံရသဖြင့် စာဆိုဦးရွှန်းသည် ကနဦးကပင် လိုချင်တပ်မက်သော သဘာဝကို မင်းကြီးအဖွဲ့အစည်းခွဲသည့်ဟု ဟုနိုင်သည်။ ထိုသဘာဝသည် ဇာတ်လိုက်ဆိုင်ရာ အပြောအမူများစွာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ ၂၀ မှ ၂၂ အထိဖြစ်သော အပိုဒ်များကို လေ့လာကြရန် ဖြစ်သည်။

ကာလဒေသ

မူလဇာတ်ဝတ္ထုတွင် သိင်္ဂီမင်းကြီး၏နေပြည်တော်ကို အစဉ်အလာ၍ ဘာဆိုခဲ့သည်။ ပျိုတွင် ကူးလာသည်မှာ ထိုမျှကိုမူတူ၍ စာဆိုဦးရွှန်း၏ စေတက် မြန်မာတို့သိနေကျ၊ မြင်နေကျ ဖြစ်သော မြန်မာနေပြည်တော်၏ အသွင်အပြင် အမူအရာတို့ကိုပင်၊ ကြိုးကျယ်မီးနားသော အမူအရာတို့ကိုပင် ထည့်သွင်း လာခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအမူအရာတို့သည် ကာလဒေသဆိုင်ရာ အပြောအမူများစွာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ ၄ မှ ၈ အထိ ဖြစ်သော အပိုဒ်များကို လေ့လာကြရန် ဖြစ်သည်။

သစ္စာလင်္ကာရ

(စာဆိုကောင်းတွင် စိတ်ကူးဉာဏ် ရှိသည်။ စေတနာရှိသည်၊ ဖြစ်တတ်သော မှက်စိ ရှိသည်။ ကြားဆတ်သောနား ရှိသည်။ သတ်ဖြတ်တတ်၍ ဆတ်ခြင်ဆုံးဖြတ်တတ်သောဉာဏ် ရှိသည်။ ထိုအရည်အချင်း ထို့ကြောင့်၊ စာဆိုကောင်းသည် ဆိုရာ၊ ရေးရာ ရလာတတ်သည်။ ဆိုရာ၊ ရေးရာ ရ၍၊ ဆိုချင် ရေးချင် ဖြစ်၍၊ ဆိုခြင်း ရေးခြင်းကို ပြုသောအခါ၊ ကောင်းပြေပုံအောင် ဆိုတတ် ရေးတတ်သည်။ အနက် ဆန်းကြယ်

အောင် ဆိုတတ်ရေးတတ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ပြဇာတ်စသော ရသစာပေသည် ကမ္ဘာ့စာပေသမိုင်းတွင်၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော်မှစ၍ ယနေ့တိုင် ထွန်းကားလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ စာဆိုကောင်းတို့နှင့် စိတ်နှလုံးချင်း တွဲကြသော သဟာယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း၊ ဝါ၊ အသက်ာ ဆရာတို့သည်လည်း၊ ဝါ၊ စာပေ ဝေဖန်ရေးဆရာတို့သည်လည်း ပေါ်လာကြသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရသစာပေ အမျိုးမျိုးကို လေ့လာပြီးနောက်၊ အကောင်း အညံ့ တို့ကိုထုတ်၍ ဤကား အကောင်း၊ ထိုကားအညံ့ စသည်ဖြင့် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်လိုက်၊ ကာလဒေသဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများ ထည့်သွင်း၊ စကားပြေပြစ်မှု၊ အနက် ဆန်းကြယ်မှုဆိုင်ရာ စည်းကမ်းများ ထည့်သွင်း ပေါ်လာကြရပြန်သည်။ စာသင်သားတို့သည် ထိုအချက်ကို ရှေးဦးစွာ သဘောပေါက်ထားရှိလိုသည်။

ဤဥပမာဒန္တီပျို့အတွက်၊ စကားပြေပြစ်မှု ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းစု ဖြစ်သော သစ္စာလင်္ကာရ မှ စည်းကမ်းသုံးခုကိုသာ ဖော်ပြလိုသည်။ ဤသုံးခုကို သိထားလျှင်ပင်၊ စကား ပြေပြစ်မှုအတွက် အကောင်းအညံ့ကို စာသင်သားတို့ ချိန်ဆနိုင်ကြမည်ဟု ဟုဆဲသည်။

(က) စာဆိုကောင်းသည် စကားနှစ်လုံးကို ဖြစ်စေ၊ နှစ်လုံးထက် ပိုသောစကားတို့ကိုဖြစ်စေ ကျစ်လစ်သိပ်သည်းစွာ ဆက်စပ်၍၊ အဓိပ္ပာယ် သစ်ရှိသော စကားသစ်ကို ဖန်တီးတတ်သည်။ ထိုစကားမျိုးကို နာရ ဖတ်ရလျှင် စိတ်မျက်စိ၊ စိတ်နှလုံးတို့၌၊ မြင်ယောင် ကြားယောင်ဖြစ်လာ၍၊ ပရိသတ်သည် နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အဓိပ္ပာယ် ကြယ်ဝလာသော ထိုစကားမျိုးကို ဩဇာရက် မြှောက်သည်ဟု အလင်္ကာဆရာတို့က သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ ဥပမာဒန္တီပျို့တွင် မြ + ညောင် + ခိုင်ဟူသော စကား၊ ကြက်ခွပ် + လျှော်မြက်ဟူသောစကား၊ ကြက်ပျံ + မကျဟူသော စကားတို့သည် ဩဇာရက်မြှောက်သော စကားများဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ မြညောင်ခိုင်ဟု ဆိုရာတွင် သာမန်အားဖြင့် မြက်သို့ စိမ်းသော

ညောင်ပင်၏ အရိပ်အောက်၌ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤတွင် မြတ်လင်း၊ ညောင်
 တလုံး၊ ခိုင်တလုံး၊ ပေါင်းသုံးလုံးကိုသာယူ၍ ဆက်စပ်လိုက်ရာ ဆို၍
 ကောင်းလာသည်၊ ကောင်းကျပ်သစ်လာသည်၊ ဆို၍ကောင်းလာခြင်း။
 စကား ကျပ်လတ်လာခြင်း၊ မှီသောကြောင့်လည်း စိတ်မူးကိစ္စ မြင်
 ယောင်ယောင် ဖြစ်လာရာ အဓိပ္ပာယ် ကြယ်လာသည်။ ထို့ကြောင့်
 မြေညောင်ရိပ် ဟူသော စကားသည် ဩဇာရက် မြောက်သည်ဟု
 ဆိုသင့်သည်။

(ခ) စာဆိုကောင်းသည် အများသိလွယ်သော စကားတို့ကိုသုံး၍
 ထိုစကားတို့ကို ဝါကျပြင်အောင် ဖွဲ့သောအခါ အများနားလည်လွယ်
 အောင် ဝါကျဖွဲ့တတ်သည်။ ထမန် အဆိုအမိန့်တခုအတွက် ဝါကျသုံး
 သေးလက် စီစဉ်ရာတွင်လည်း အဓိပ္ပာယ် ပေါ်လွင်အောင်၊ အကျိုးသင့်
 အကြောင်းသင့်ဖြစ်အောင် စီစဉ်တတ်သည်။ ထိုသို့သော ဝါကျမျိုး
 ကို၎င်း၊ ထိုသို့သော ဝါကျအစီအစဉ်မျိုးကို၎င်း နာရ၊ ဖတ်ရလျှင်
 ပရိသတ်သည် နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ထိုဝါကျမျိုးကို၎င်း၊
 ထိုဝါကျ အစီအစဉ်မျိုးကို၎င်း အလင်္ကာဆရာတို့က ပသောစကားစံပြောက်
 သည်ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။

ဥပ္ပာဒန္တိပျို့တွင် အပိုဒ် ၂၁ သည် သိလွယ်သောစကားကို သုံး၍
 ဝါကျဖွဲ့ရာ၌၎င်း၊ အဆိုအမိန့်တခုအတွက် ဝါကျငါးခုကို အကျိုးသင့်
 အကြောင်းသင့် စီစဉ်ရာ၌၎င်း၊ ပသောစကားစံပြောက်သော အပိုဒ်ဖြစ်
 သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ထိုအပိုဒ်၌ သုံးစွဲထားသော စကားများသည်
 အများအားဖြင့် သိလွယ်သော စကားများသာ ဖြစ်သည်။ ထမန် ဝါကျ
 ဖွဲ့ရာတွင် အနက်အဓိပ္ပာယ် သိနိုင်ရေးအတွက်၊ ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ခုန်ကျော်၍
 ကောက်ယူ ရသည် မရှိ၊ နောက်မှ ရွှေ့ဆိုသော်၎င်း၊ ရွှေ့မှ နောက်သို့
 သော်၎င်း၊ အသယ်မှ ဖောက်၍ သော်၎င်း ခဲခဲယဉ်းယဉ်း ကောက်ယူ
 ရသည် မရှိ၊ ကတ္တားပုဒ်နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့သည် နီးကပ်သဖြင့် အဓိပ္ပာယ်

www.kelasa.org

သည် သိလွယ်သည်။ ထို့ပြင် ကတ္တားပုဒ်ကို အထူးပြုသော နာမဝိသေ
 သနပုဒ်စုသည် ကတ္တားပုဒ်နှင့်၎င်း၊ ကြိယာပုဒ်ကို အထူးပြုသော ကြိယာ
 ဝိသေသန ပုဒ်စုသည် ကြိယာပုဒ်နှင့်၎င်း နီးကပ်သဖြင့်လည်း အများ
 နားလည်လွယ်သည်။

ဥဒါဟရက်ကား (၁) “စစ်ရေးမက်ရေး၊ ရန်သူတေးကြောင့်၊
 အပြေးအလွှဲ၊ ဆွေမျိုးကွဲးသား” ဆိုသော နာမ ဝိသေသန ပုဒ်စုသည်
 “ပြည်ထဲရေးရာ” ဆိုသော ကတ္တားပုဒ်ကို တဆက်တည်း အထူးပြုထား
 သည်။ ထို့နောက် “ပြည်ထဲရေးရာ” ဆိုသော ကတ္တားပုဒ် နောက်တွင်
 “ကော်သည်သာတည့်” ဆိုသော ပဓာနကြိယာပုဒ်သည် တဆက်တည်း
 လိုက်လာသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ (၂) “အစာအစား၊ ထူးထူး
 ပြည့်ကြ၊ ရှားပါးလေ၍” ဆိုသော ကြိယာ ဝိသေသန ပုဒ်စုသည်
 “ထေကျေပျောက်စီး၊ တော်ခွတ်ကဲလျှင်” ဆိုသော ကြိယာဝိသေသနပုဒ်စု
 ကို အထူးပြုပြီးနောက် ထိုဒုတိယ ကြိယာ ဝိသေသနပုဒ်စုသည်၎င်း “ပြည်
 ထဲရေးထက်” ဆိုသောကြိယာဝိသေသန ပုဒ်သည်၎င်း “ဝမ်းရေးကဲ၏”
 ဆိုသည်တွင် “ခက်၏” ဆိုသော ကြိယာပုဒ်ကို နီးကပ်စွာ အထူးပြုထား
 သည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ကျန် ဝါကျသုံးခု၌လည်း အထက်ပါအတိုင်း
 အရေးအဖွဲ့ ရှင်းနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထမန် ထိုအပိုဒ်၌ပင် ဥပ္ပာဒန္တိကို ဆက်စဉ်က မကောက်မယူ
 နေလိုက်မိသဖြင့် သိပ်မင်း အဆေးကြီးစေးပုံ အဆိုအမိန့်တခုအတွက်
 ဝါကျငါးခုကိုစီစဉ်ထားပုံသည်လည်း တခုကိုတခု အထောက်အပံ့ ပေး၍
 မြင့်တင်ထားတတ်သည့် ပြုစု၍ ထူးခြားခြင်းရှိနေသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။
 အနိပ္ပာယ်အရာတွင် ဝဋ္ဋဝါကျသည် ခုတိယဝါကျကို မြင့်တင်ခဲ့သည်။
 ခုတိယဝါကျသည် တတိယဝါကျကို တဆင့်တက်၍ မြင့်တင်ခဲ့သည်။
 ထို့နောက် ဝါကျသုံးခုမှ သိမ်ကျိုး ယူဆောင် လာခဲ့သော အဓိပ္ပာယ်
 သုံးခုသည် စတုတ္ထဝါကျတွင် ဆုံမိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ လွှမ်းမိုးသည် အခက်

သုံးခုကနက် အခက်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း စာဆိုက ဆိုခဲ့သည်။ ထိုနောက် ထိုအဆိုကို ယဉ်ကျေးမှုတွင် ပူးစားရေးနတ်က ပူးစားရေး နေခဲ့ခြင်းနှင့် ဆက်ပေးလိုက်သည်ဖြစ်ရာ ထိုအဆိုသည် ပြီးပြည့်စုံသော သဘောတို့ ချောက်၍ ထိပ်ပင်း အဆွေးကြီး ဆွေးပုံသည် ရုတ်တရက် ထင်ပေါ်လာသည်။ အာလိန်သုံးဆင့် တက်ပြီးနောက် ခေါင်းလောင်းပုံ တည်၍ ခေါင်းလောင်းပုံပေါ်တွင်ဖောင်းရစ်ကိုရင်း၊ ဝှက်ပျော့ပျော့ကိုရင်း၊ ထီးကိုရင်း၊ တင်လိုက်သည်နှင့် တူမီဟု ထင်ရသည်။ (စာသင်ဆရာတို့သည် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အဆိုအမိန့် ထူးခြားသော၊ ဝါ၊ ပသားစုရက်မြောက်သော အရေးအသားများကို စကားပြောလည်း၊ ဂွေ့နိုင်သည်။ ဂွေ့လျှင် သွေ့စည်းကမ်း၊ ဝါကျဖွဲ့ထုံးစည်းကမ်းတို့နှင့် ညီ၍ အသက်ပါအတိုင်း ခဲ့စိတ်လေ့လာဝေဖန်လျက် အဆိုအမိန့် အရေးအသား ပြေပြစ်မှသာတော့ကို သင်ပြနိုင်သည်။ သင်ပြနိုင်အောင် ဆရာကြီး ဦးဖေမောင်တင် စီရင်ရေးသားသော မြန်မာသဒ္ဒါကျမ်း၊ မြန်မာဝါကျဖွဲ့ထုံးကျမ်းတို့ကို လေ့လာနိုင်ကြလျှင် ကောင်းသည်။ တပည့်များအတွက်မူကား ဆရာကြီးပင် စီရင်ရေးသားသော အလယ်အနား ကျောင်းသုံး မြန်မာသဒ္ဒါ ဟူ၍ရင်း၊ မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် အသုံးအနှုန်း ဟူ၍ရင်း၊ သဒ္ဒါစာအုပ်များ ရှိကြပြီးဖြစ်သည်။ ဤကား ကောင်းချင်။)

(ဂ) စာဆိုကောင်းသည် နားကောင်းရှိသူ ဖြစ်သဖြင့် ဆို၍ ကောင်းအောင် ကောင်းတို့ကို သုံးတတ်သည်။ ဆို၍ ကောင်းသော စာတို့တွင် တခါတရံ သံတူအက္ခရာ တို့ကို အသင့်အတင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ သုံးသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ တခါတရံ ဌာနိတူ အက္ခရာ အမျိုးမျိုးကို အသင့်အတင့် နီးကပ်စွာ ထား၍ သုံးသည်ကို တွေ့ရတတ်သည်။ ထိုသို့သော သုံးပုံမျိုးကို ရှုတ်ဆိုပြသဖြင့် နာရကြားရလျှင် ဖန်သတ်သည် နှစ်သက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ထိုသို့သော သုံးပုံမျိုးသည်၊ ဝါ၊ အရေးအသားသည် မရတော့ရက် မြောက်သည်ဟု အလင်္ကာဆရာတို့က ထုတ်ဖော်ခဲ့ကြသည်။

www.kelasa.org

ဥပမာအားဖြင့် “ရွှေရောင်လျှံဝင်း၊ ရွှေမြို့တိုင်း၊ ရွှေလင်းပင်ရွှေ” (နိဂုံး-အပိုဒ် ၇) ၌ အသံတူဖြစ်သော “ရွှေ” ကို အသင့်အတင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ သုံးထားရာသုတိသာ၍ မရတော့ရက်မြောက်သည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ထိုအပိုဒ်တွင် “ရွှေ” သည် အသံသက်သက် အတွက်သာ အသုံးကျသည် မဟုတ်။ အမူအရာမရှိတော်မူဘဲ ရွှေလင်းပင်ဘုရားကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုခဲ့သဖြင့် အနက်အတွက်လည်း အဆင်ပြေသည်။ တဖန် ရွှေလင်းပင်သည် ရွှေသင်္ကန်းရှိသော စေတီ ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် အဆင်ပြေပြန်သည်။

တဖန် “စစ်မြေပြင်ဝယ်၊ ဘုရင်တယောက်၊ ငါ့ချီးမြှောက်၍” ပြိုင်ထောက်မရှိ၊ တောတစ်ခုသည်။ အဘိပါရက၊ တွင်နာမ” (အပိုဒ် ၆၄) တွင် နှုတ်ခမ်းရပ် ဩဌာန်၌ ပါကြသော “ပ” ဆိုင်ရာ “ပြင်”၊ “မြိုင်”၊ “ပါ” တို့သည်ရင်း၊ “ဘ” ဆိုင်ရာ “ဘု”၊ “ဘိ” တို့သည်ရင်း၊ “မ” ဆိုင်ရာ “မြေ”၊ “မြောက်”၊ “ပ” တို့သည်ရင်း အသင့်အတင့် နီးကပ်စွာ တည်ရှိနေကြသည်ဖြစ်ရာ နှုတ်ခမ်းသံတို့သည် နီးကပ်နေကြသည်ဟု သိအပ်သည်။ ထိုအခါ ဆိုသူအဖို့လည်း သက်သာ၍ နာသူအဖို့လည်း သုတိသာသည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ စမ်း၍ဆိုကြည့် နာကြည့်ပါ။ ထို့ကြောင့် အထက်ပါ အရေးအသားသည် မရတော့ရက်မြောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ စာသင်သားတို့သည် ဆက်လက်၍ လေ့လာနိုင်ကြစို့သောငှာ ဌာနိငါးမျိုးကို အလင်္ကာကျမ်းမှ နုတ်၍ အောက်ပါအတိုင်း ပြလိုက်သည်။ မြန်မာစကားနှင့် ဆင့်အောင် ဆင်ခြင်ပူ။

- ၁။ အ၊ အာ၊ က၊ ခ၊ ဂ၊ ဃ၊ င၊လည်ချောင်းရပ် (ကဏ္ဍဌာနိ)
- ၂။ ဟ၊ ဤ၊ ဝ၊ ဆ၊ ဇ၊ ဈ၊ ည၊ ယ.....အာစောက်ရပ် (တာလုဌာနိ)
- ၃။ ဋ၊ ဌ၊ ဍ၊ ဎ၊ ဏ၊ ဏှ၊ ဏှ၊ လျှာသိပ်ရပ် (ပုဗ္ဗဌာနိ)
- ၄။ ထ၊ ထာ၊ ဒ၊ ဓ၊ န၊ လ၊ သ သွားအရပ် (ဝဇ္ဇဌာနိ)
- ၅။ ည၊ ညိ၊ ပ၊ ဖ၊ ဖ၊ ထ၊ ပ နှုတ်ခမ်းရပ် (ဩဌာနိ)

- လည်ချောင်းအာစောက်ရပ် (ကဏ္ဍတာလှဌာန်)
- လည်ချောင်းနှုတ်ခမ်းရပ် (ကဏ္ဍဩဌဌာန်)
- သွားနှုတ်ခမ်းရပ် (ဒန္တဩဌဌာန်)

အတ္ထာလင်္ကာရ

အထက်ကဆိုခဲ့သော ဩဇဂုဏ်၊ ပဿာဒဂုဏ်၊ မဓုရတာဂုဏ် တို့သည် စကားနှင့်၎င်း၊ ဝါကျနှင့်၎င်း၊ ဆိုသံနှင့်၎င်း သက်ဆိုင်ကြသည်။ ထိုဂုဏ်တို့သည် အသစ်ဖြစ်လာသော၊ ဝါ၊ ကြွယ်ဝလာသော အဓိပ္ပာယ်ရအောင် စကားတို့ကို ဖြတ်တောက်၍ ပြန်လည် ဆက်စပ်တတ်ခြင်း၊ ရှင်းအောင် ဝါကျဖွဲ့တတ်ခြင်း၊ အဆိုအမိန့်ထက်မြက်အောင် ဝါကျတို့ကို စီစဉ်တတ်ခြင်း၊ သုတိသာအောင် အသံတို့ကို စီစဉ်တတ်ခြင်းတို့ဖြစ်ရာ ထိုဂုဏ်တို့သည် အသံတန်ဆာဂုဏ်၊ စကားတန်ဆာ ဂုဏ်တို့သာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်။

(အသံဖြင့်တန်ဆာဆင်သည်။ စကားဖြင့် တန်ဆာဆင်သည်ဟု အချို့ဆိုကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုသို့ဆိုပါက အသံဖြင့်၊ စကားဖြင့်တန်ဆာဆင်နိုင်ရန် တစုံတခုသောအရာ ရှိသေးလေဟန် ဆိုရာရောက်နိုင်သည်။ စင်စစ်မှာ အသံဖြင့်တန်ဆာဆင်ခြင်းမဟုတ်၊ အသံကိုသာ တန်ဆာဆင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စကားဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်းမဟုတ်၊ စကားကိုသာ တန်ဆာဆင်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆင်ခြင်ရာသည်။ သို့မှသာ အထက်ပါ ဂုဏ်သုံးပါး၏ သဒ္ဒါလင်္ကာရ သဘောကို အသိဖြောင့်မည်။ အသိဖြောင့်မှသာ ရသစာပေကို သင်ပြခြင်း၊ ဝေဖန်ခြင်း ပြုကြရာ၌ အကောက်အယူ ဖြောင့်မည်။ ဝါ၊ ရသစာပေ၌ ထိုအရာကား အကြောင်းအရာ (CONTENT)၊ ထိုအရာကား ပုံသဏ္ဌာန် (FORM) ဟူ၍ ခွဲခြားနိုင်မည်။ အကြောင်းအရာဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ စာဆိုသည် မိမိ၏ စေတနာနှင့် စိတ်ကူးဉာဏ်တို့အစွမ်းဖြင့် သတိပြုမိလာသောပတ်ဝန်းကျင်လောက

www.kelasa.org

ကို ဆိုလိုသည်။ ပုံသဏ္ဌာန် ဆိုသည်မှာ အခြားမဟုတ်၊ စာဆိုသည် အကြောင်းအရာကို မိမိ၏စေတနာနှင့် စိတ်ကူးဉာဏ်တို့ အစွမ်းဖြင့်ပင် စာစာ အလယ် အဆုံး အညီအညွတ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးပွဲစည်းပြီးနောက်၊ မိမိ၏စေတနာနှင့် စိတ်ကူးဉာဏ်တို့ အစွမ်းဖြင့်ပင် မိမိ၏ စိတ်၌ရှိနေသော ထိုအဖွဲ့အစည်းကို စကားပြေဖြစ်အောင်၊ အနက်ဆန်းကြယ်အောင် ရုပ်လုံးဖော် တတ်သော စွမ်းရည်သဘောကို ဆိုလိုသည်။ ကောင်းသော ရသ စာပေတိုင်း၌ ပတ်ဝန်းကျင် လောကသည် အကြောင်း အရာ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း၊ စွမ်းရည်သဘောသည် ပုံသဏ္ဌာန်အဖြစ်ဖြင့်၎င်း အကျ ဖြစ်နေကြသည်ကို တွေ့နိုင်သည်။ ဤကားစကားချပ်)။

ယခုဆိုလတ္တံ့သော အတ္ထာလင်္ကာရသည် စကားနှင့်၎င်း၊ ဝါကျနှင့်၎င်း၊ အသံနှင့်၎င်းမဆိုင်။ စာဆို၏စိတ်၌ ရှိနေသော အကြောင်းအရာ အဖွဲ့အစည်းကို ဖော်ရာတွင် နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်အောင် ဖော်အပ်သော အနက်နှင့်သာ ဆိုင်သည်။ အနက်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ အနက်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ၊ စာဆိုရာတွင် ကိစ္စတခုအတွက် ဆိုလိုရင်း အနက်ကို ရိုးရိုးမဆို၊ တိုက်ရိုက်မဆို၊ ဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိလာအောင် သွယ်ဝိုက်၍၊ သို့မဟုတ် အရိပ်အခြည်ပြု၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့သော ဆိုခြင်းမျိုးကို ဝက်ဝုတ္တိအလင်္ကာ ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ ဝက်ဝုတ္တိအလင်္ကာ အများအပြား ရှိသည့်အနက်၊ အလင်္ကာကျမ်းဆရာသည် သုံးဆယ့်ငါးမျိုးကိုသာ အထင်အရှား သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထိုသုံးဆယ့်ငါးမျိုးအနက် ဥပ္ပာဒဒန္တိယူအဖို့၊ အများသိအများသုံးဖြစ်သော ဥပမာအလင်္ကာ နှင့် ရူပကအလင်္ကာ နှစ်ခုကိုသာ ဖော်ပြလိုသည်။

ဥပမာအလင်္ကာနှင့် ရူပကအလင်္ကာ တို့သည် အထူး အဆန်း မဟုတ်ချေ။ လူတိုင်းလိုလိုပင် စကားဆိုရာ၌ သုံးစွဲ တတ်ကြသော စကားများ ဖြစ်ကြသည်။ သဘောမှာ၊ လူတိုင်းပင်အကောင်းအဆိုးကို

ခံစားတတ်၍၊ သဘောကျလျှင်၊ သဘောကျကြောင်းဖြစ်သော သက်ရှိ
သက်မဲ့တို့၏သဘာဝကို မှတ်တတ်ကြသည်။ သဘောမကျလျှင် သဘော
မကျကြောင်းဖြစ်သော သက်ရှိသက်မဲ့တို့၏ သဘာဝကို မှတ်တတ်ကြ
သည်။ ထို့နောက် စကားဆိုကြသောအခါ၊ သက်ရှိသက်မဲ့ တစ်ခုကို
သဘောကျသည်ဖြစ်လျှင်၊ သဘောမကျခဲ့ဘူးကြောင်းဖြစ်သော အခြား
သက်ရှိသက်မဲ့တစ်ခု၏ သဘာဝနှင့် နှိုင်းခိုင်း၍သော်၎င်း၊ ထပ်တူပြု၍သော်
၎င်း ဆိုတတ်ကြသည်။ သဘောမကျလျှင် သဘောမကျခဲ့ဘူးကြောင်း
ဖြစ်သော အခြားသက်ရှိသက်မဲ့တစ်ခု၏ သဘာဝနှင့် နှိုင်းခိုင်း၍သော်၎င်း၊
ထပ်တူပြု၍ သော်၎င်း ဆိုတတ်ကြသည်။ ထိုအခါ နာသွက်ကြားသူသည်
စိတ်၌ မြင်ဖောင်ကြားဖောင် ဖြစ်လာ၍၊ နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်သည်။

(က) နှိုင်းခိုင်း၍ ဖော်သော အနက်တန်ဆာအတွက် ဥပါယာရုံ၏
သည် ဤသို့ဖြစ်နိုင်သည်။ ရေသည်သာမန်အားဖြင့်အေးမြသောသဘာဝ
ရှိ၍ သဘောကျရာဖြစ်၏ဟု မှတ်တတ်ကြသည်။ ပန်းသည်လည်းသာမန်
အားဖြင့် ပျော့ကြိုင်သော သဘာဝရှိ၍ သဘောမကျရာဖြစ်၏ဟု မှတ်
တတ်ကြသည်။ မိဘဆရာသမားတို့သည်၊ တပည့်သားမြေးများ လာ
ရောက် ကန်တော့ကြသည်ကို မြင်သောအခါ၊ တပည့်သားမြေးတို့အား၊
ရေကဲ့သို့အေးပါစေ၊ ပန်းကဲ့သို့ပျော့ပါစေဟု ဆုပေးတတ်ကြသည်။ မဟုတ်
ပါလော့။ ထိုအခါ မိဘဆရာသမားတို့ အဖို့မူ၊ တပည့်သားမြေးများ
သည် သဘောကျအပ်သော သူများသာဖြစ်ရာ၊ ထိုဘဟု သားမြေး
များကို၊ ပီမိတို့ သဘောကျခဲ့ဘူးကြောင်းဖြစ်သော ရေ၏သဘာဝ၊
ပန်း၏သဘာဝတို့နှင့် နှိုင်းခိုင်း၍ ဆုပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆ
သည်။ ဤတွင် မိဘဆရာသမားတို့သည်၊ “ဗျမ်းသာ၍လန်းကြပါစေ”
ဟုသာ ဆိုလျှင်၊ ထိုအဆိုအမိန့်၌ အနက် သာမန်မျှသာ ပါနိုင်သည်။
ရေနှင့်နှိုင်းခိုင်း၍၊ “ရေကဲ့သို့” ဟု၎င်း၊ ပန်းနှင့်နှိုင်းခိုင်း၍၊ “ပန်းကဲ့သို့”
ဟု၎င်း ဆိုလိုက်သော အခြေမူကား၊ နာသွက်ကြားသူသည် သူ့စိတ်၌
အေးမြသောရေကို ထိတွေ့လိုက်ရသယောင်ယောင်၊ ပျော့ကြိုင်လန်းဆန်း

www.kelasa.org

သော ပန်း၏ရနံ့ကို ဂျူဇိုက်လိုက်ရသယောင်ယောင် မြင်နိုင်၍ နှစ်သက်
ခြင်း ဖြစ်ပွယ်၍သည်။ ထိုအခါ ယခင် အနက် သာမန်သည် ထူးခြား
ဆန်းကြယ်သာသည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ ထိုသို့ ထူးခြားဆန်းကြယ်လာခြင်း
သည် အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ နှိုင်းခိုင်းသောနည်းဖြင့် အနက်ကို တန်ဆာ
ဆင်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု၊ ဝါ၊ ဥပမာအလင်္ကာကြောင့်ဖြစ်သည်
ဟု ဆိုရာသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပမာအလင်္ကာဟု ဆိုရာ၌၊ အရာတစု
အကြောင်းကို ဆိုသောအခါ၊ သဘာဝတူရှိသည်ဟု ထင်စေော အခြား
အရာတစုနှင့် နှိုင်းခိုင်း၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆသည်။ ထို့ပြင် ထိုသို့
ဆိုရာတွင်၊ ကဲ့သို့သို့၊ နှုတ်၊ လို၊ သဖွယ်၊ အလား၊ မပြား၊ နှုန်းနှုန်း စသော
အနှိုင်းပြု ပစ္စည်းတို့ ပါတတ်သည်ကိုလည်း သတိပြုရာသည်။ ထိုပစ္စည်း
တို့ကို ဥပမာဇောတက ဟု အလင်္ကာကျမ်း၌ ခေါ်သည်။

စာဆိုကောင်းသည် သဘာဝကို မြင်တတ် ကြားတတ်သူလည်း ဖြစ်
သည်။ အမြင်အကြားကို အကြောင်းပြု၍ အာရုံခံစားမှုတဆင့် သိတတ်
သူလည်း ဖြစ်သည်။ အသိကို အကြောင်းပြု၍ ဖန်တီးတတ်သူလည်း
ဖြစ်သည်။ အနှိုင်းအနှိုင်း ပြုရာတွင် အပ်စပ်သည်၊ မအပ်စပ်သည်ကို
ချိန်တတ်သူလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်သူ၏ ဥပမာအလင်္ကာတွင်
အမြင်ဟူ၊ အကြားထူးလည်းပါသည်။ အသိထူးလည်း ပါသည်။ ဖန်တီးမှု
အထူးလည်း ပါသည်။ အပ်စပ်ခြင်းလည်း ရှိမည်ဖြစ်လျှင် ထိုဥပမာ
အလင်္ကာသည် ထက်မြက်သည်ဟု၊ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။
ဥပမာအလင်္ကာ အချို့သည် အသုံးခံရဖန်များခဲ့သဖြင့် ထံထိုင်းနေတတ်
ကြသည်။ သို့မျက်နှာသည် လျှပ်သံဝန်းကဲ့သို့ တင့်တယ်၏ ဟူသော
နှိုင်းခိုင်းပုံသည် မိုးလျှံဟုထင်သည်။ ဥပမာအလင်္ကာ
အများအပြား ပါသည်ဖြစ်ရာ အချိုးနှင့်အဆန်းတို့ကို ခွဲခြား၍ လေ့လာကြ
ရန်ဖြစ်သည်။ လေ့လာကြရာတွင် သဘာဝ အမြင်ထူးသော်၎င်း၊ သဘာဝ
အကြားထူးသော်၎င်း ပါမပါ၊ သဘာဝ အသိထူး ပါမပါ၊ ဖန်တီးမှု

အထူးပါမပါ။ အပ်စပ်ခြင်းရှိမရှိတို့ကို လေ့လာ၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန် အားထုတ်သင့်ကြသည်။ အောက်ပါတို့ကို အစမ်းလေ့လာကြည့်ကြပါ။

အပိုဒ် ၁-တွင် ဥပ္ပာဒန္တိတော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည်ကို “နေနိတြာနယံ သင်္ခမ္ပေတည်း။” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၂-တွင် သီဝိမင်းကြီးသည် မိမိ၏သားတော်အား သီဝိမင်းဟု ယင် အမည်ပေးသည်ကို “ဧန္တေနိဗြုနယံ ဝင်းဝင်းတည်း။” ဟုဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၁၂-တွင် ပုဏ္ဏားတို့ကို ဧည့်ခံနေခိုက် ဥပ္ပာဒန္တိ ထွက်လာသည်ကို “ကြေမုံမုနိဝံ၊ နေရောင်ပြသို” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၁၄-တွင် သီဝိမင်း မြို့ကိုလှည့်ရန် ရထားစီး၍ ထွက်လာသည်ကို “ဝေယန္တကား၊ ဣန္ဒာနုတ်ခင်း၊ သက်လာဆင်းသို” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၁၇-တွင် မြို့အလှည့် ထွက်လာသော သီဝိမင်းကို ပြည်သူတို့ ဖူးမြော်ကြသည်ကို “နေသွားသကို၊ နေကြာတုရှ၊ လှည့်ကာမူသို” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

(၁) ဂ္ဂမကအလင်္ကာသည်လည်း အခြေခံအားဖြင့် ဥပမာအလင်္ကာ ကဲ့သို့ နှိုင်းခိုင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဥပမာအလင်္ကာကဲ့သို့ တိုက်ရိုက်နှိုင်းခိုင်း၍ ဆိုခြင်းမဟုတ်။ အရာတစ်ခု အကြောင်းကို ဆိုသော အခါ သဘာဝတူရှိသည်ဟု ထင်သောအခြားအရာတစ်ခုနှင့် ထပ်တူပြု၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထပ်တူပြု၍ ဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ကဲ့သို့သော အနှိုင်းပြု ပစ္စည်းမပါဘော့ချေ။ အနှိုင်းပြုပစ္စည်း မပါဘော်လည်း မြင်ယောင်ယောင်၊ ကြားယောင်ယောင် ဖြစ်အောင် ပြုရာတွင် ဥပမာအလင်္ကာထက် ပို၍ထက်မြက်သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အချိန်အခြေသ် ပြုရန် အကောင် တင်စေတင်သောနည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်သည်။ သူ့မျက်နှာသည် လပြည့်ဝန်း၊ ကဲ့သို့ တင့်တယ်၏ဟု ဆိုမည့် အစား “ကဲ့သို့” ကို ပြုတ်၍ သူ့မျက်နှာသည် လပြည့်ဝန်းတည်းဟု သော်ရင်း၊ သူ့မျက်နှာလဝန်းဟုသော်ရင်း ဆိုသောဆိုနည်းဖြစ်သည်။ ဂ္ဂမကအလင်္ကာ

www.kelasa.org

၌လည်း ဥပမာအလင်္ကာမှာ ကဲ့သို့ပင် အချိုးနှင့်အဆန်းတို့ကို ခွဲခြား၍ လေ့လာကြရန် ဖြစ်သည်။ လေ့လာကြရာတွင် သဘာဝအမြင် တူးသော်ရင်း၊ သဘာဝအကြားတူးသော်ရင်း ပါမပါ။ သဘာဝအသိထူး ပါမပါ။ ဖန်တီးမှု အထူး ပါမပါ။ အပ်စပ်ခြင်းရှိမရှိတို့ကို လေ့လာ၍ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ရန် အားထုတ် သင့်ကြသည်။ ဥပ္ပာဒန္တိပျို့တွင် ဂ္ဂမကအလင်္ကာ တို့သည် ဥပမာအလင်္ကာ တို့လောက် မမျှားချေ။ အောက်ပါတို့ကို အစမ်း လေ့လာကြည့်ကြပါ။

အပိုဒ် ၁၅ တွင် ခြင်္သေ့ဆိုသည် သိင်္ဂီရွှေခွက်၌သာ တည်သည်ဟူသော ဆိုရိုးစကားကို အကြောင်းပြုလျက် စာဆိုသည် သီဝိမင်းကို ခြင်္သေ့ဆိုနှင့်ရင်း ဥပ္ပာဒန္တိကို သိင်္ဂီရွှေခွက်နှင့်ရင်း ထပ်တူပြုလိုသဖြင့် “စောရုံးဘန်းဟေ၊ ရွှေဂ္ဂမ္ပေသည်း၊ ခြင်္သေ့သိပ်က်၊ ဖွန်ပါလျက်နှင့်။ ရွှေခွက်သိင်္ဂီ၊ မယ်ခန္တိကို” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၂၉ တွင် အချစ်ဝေဏ္ဏာကို အဆုံးအနှောင်းနှင့် ထပ်တူပြုလိုသဖြင့် “မျက်စိတည်တည်း၊ ကြည့်သောခါဝယ်၊ မျက်လုံးနယ်နှင့်။ ရွှေဘယ်ရမ်း၊ သုရယ်မြီးသည်၊ ချစ်ထုံးမြဲစွာ လောသလော၊” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

အပိုဒ် ၆၄ တွင် အမုန်းဝိတ်ဖြစ်လာကြသည်ကို သစ်ပင်ခိုက်ခြင်းနှင့် ထပ်တူပြုလိုသဖြင့် “မုန်းပင်နီကော၊ ထိုသူမှာ၌၊ မကြာမျက်မှောက်၊ သေဘေးရောက်လျက်” ဟု ဆိုခဲ့သည်။

ဥပ္ပာဒန္တိပျို့ကို လေ့လာကြရာတွင် ဆင်ခြင်အပ်သော ဇာတ်သစ်၊ ဆိုင်ရာ အပြောက်အဖွန်း၊ ဇာတ်လိက်ဆိုင်ရာ အပြောက်အဖွန်း၊ ကာလသေသဆိုင်ရာ အပြောက်အဖွန်း တို့ကိုရင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ သဒ္ဒါအလင်္ကာရ၊ အတ္ထာလင်္ကာရတို့ကိုရင်း ပုံစံအပြစ်ဖြင့် ဆိုခဲ့ပြီ။ စာသစ်သားတို့သည် ခက်ဆစ်အပြေ၏ အကူအညီဖြင့် ပျို့ကို ဖတ်ရှု၍ နှစ်သက်ခြင်း (ရသ) ဖြစ်၍၊ ပတ်ဝန်းကျင်လောကကို မြင်စာတ် ကြားစာတ် သတိပြုစာတ်အောင်၊ ဉာဏ်ရင့်သန်အောင် အားထုတ်ကြပါကုန်။ ။

ဥမ္မာဒန္တိယျိ.

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁

မင်္ဂလာဗျာဒိတ်။ အောင်နိမိတ်ဖြင့်။ ဘိသိက် ကြက်သရေ။
ရွှန်းရွှန်းဝေလျက်။ ရွှေပလ္လင်ထိပ်။ မြညောင်ရိပ်တွင်။ မာရ်နိပ်
ဇေယျာ။ ငါးကြိမ်ဖြာ၍။ သစ္စာငုံရင့်။ လေးခိုင်ပွင့်သော်။
ကောက်နှင့်အထက်။ ဘဝဂ်ဝီစိ။ နံ့ညိုသတင်း။ တေဇောမြင်း
လျက်။ ထုတ်ချင်းစကြဝဠာ။ ဟင်းလင်းသာတိ။ မြဟ္မာနတ်ရမ္မံ။
ပုံထင်ထပ်မျှ။ အလပ်မတည်။ ကျော်စောလည်၍။ သုံးမည်
လူနတ်။ ရှိဥညွတ်သည်။ အထွတ်မှန်ကင်း။ တရားမင်းကား။
သောင်းတုန်းသပြေ။ မြေအလယ်ပိုင်း။ တိုင်းကောသလ။ နာမူ
ကွင်ဖိ။ သာဝတ္ထိမည်။ လွန်ပြောစည်သား။ ရွှေပြည်သာခေါင်။
ရွှေမြို့တောင်ဝယ်။ ရွှေရောင်ဝင်းဝင်း။ ရွှေရိပ်လင်းလျက်။
မှန်ကင်းတုရင်။ မွမ်းဖြင့်သီးသီး။ ရှုမငြီးသည်။ ကျောင်းကြီး
ပြတ်မှန်။ ဇေတဝန်၌။ ဗိမာန်တာရာ။ ကြယ်တကာနှင့်။
သောတာရွှေလ။ နှိုင်းမမျှအောင်။ ထွန်းပသော့နှယ်။ သဗ္ဗာ
လယ်တွင်။ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ။ ရောင်ခြောက်ထွေလည်း။ ညိုရွှေ
နီစက်။ တခဲးနက်ဖြင့်။ ပြီးပြန်ဖြူရောင်။ မုနောဆောင်၍။
အခေါင်တင့်တယ်။ ရှုမောဖွယ်နှင့်။ သပ္ပာယ်လှစွာ။ စံပယ်ခါဝယ်။
ကလျာဠပ။ မိန်းမလှကို။ လမ်းမှမြင်မိ။ တပ်စိပ်ငြိသော်။

ဒုတိယ (၁) နှစ် (၂) နှစ် (၃) နှစ် မဟာမင်းလှမ်း
မဟာမင်းလှမ်းလှမ်း - ၁၄. ၁၄

၂ မဟာမင်းလှမ်းလှမ်း

ဝိသုဒ္ဓိလွတ်။ ကျင့်ဝတ်ကမ္မဋ္ဌာန်း။ စီးမြန်းလက်လျော့။ နှလုံး
ပေါ်၍။ ဖျော့ကောသိန်ခြောက်။ နောက်ဆက်လျှင်။
စိတ်နောက်သောအား။ လှုပ်တံပါးလျက်။ ဘုရားမြတ်စွာ
သာသနာတွင်။ ဆန်ကျပ်ညှိုးမြန်း။ မရှင်လန်းသား။ ရတနာ
တပါး။ ပြစ်ကြောင်းလျားကို။ ကောင်းစပ်မှု။ အလျဉ်းပြု၍။
ဗန္ဓုပရမေ။ သုံးလဆူလျှင်။ နိဝေသန။ စသည်ဂါထာ။ အာဒိ
လာသား။ ဥဗ္ဗာဒိန္ဒြိယ။ ဇာတ်သိင်္ဂီကို။ ဝန်းညီသတ်။ ရှိသ
စွာနှင့်။ ပန်ထာတစ်။ နာစေ့ရည်။ ခရုသင်းစပ်။ လက်ယာရပ်။
ပွတ်သစ်ဆုတ်နယ်။ သွားတော်ဝယ်လည်း။ လေးဆယ်လုံးသို့။
ပုလဲးသိသို့။ စိန်စိရွှေကျက်။ သိင်္ဂီမုတ်က။ ထုတ်ဖော်သဖြင့်။
နှုတ်တော်ဖွင့်သည်။ ရေနှင့်ကြွနယ် သင်းသင်းတည်း။

၂

ကာမတဝ။ ပရိစ္ဆာန်။ မာနဒိဋ္ဌိ။ အစရှိသား။ ညစ်ကျဲ
ဆယ်စဉ်း*။ သံယောဇဉ်*ကို။ ယှဉ်လက္ခဏာ။ စကြာယုံမင်။
စိန်ဆန်လျက်ဖြင့်။ ခုတ်ဖျက်ပယ်တွင်။ ရှင်းရှင်းစင်သည်။ မြတ်
သင်္ဃာများ။ တပည့်သားတို့။ ရှည်လျားကာလ။ ရှေးဘဝ၌။
မိန်းမသိရီ။ လှခေါင်ထိကို။ ပြင်မိရာတွင်။ တပ်စိတ်ဝင်၍။ မရှင်
ညှိုးမြန်း။ ဤရဟန်းသို့။ ပင်ပန်းစွာလှ။ ဥပ္ပတ္တဖြင့်။ ငါမူထောက်။
ပြစ်ခြင်းရာကို။ နာလောစေ့ရေ။ အတိတေ၌။ (သပြေမြေပို။
ဇမ္ဗူဒိပ်တွင်။ တံဆိပ်ခတ်ပိုင်း။ ရွှေသပိုင်းနှင့်။ တိုင်းကားသိသို့။
နှံ့သို့ကြော်ငြာ။ စည်ပင်သာလျှင်။ ကျေးရွာချိုင့်။ နိုင်ငံ
များထွေ။ ထိပ်မြေပြည့်သိပ်။ ပွားဆိပ်ဈေးနာ။ လယ်ယာ

သံသရာ
သံသရာ
သံသရာ

၁၈၆၁

ဥပ္ပာဇနီပါ

၃

ကန်ချောင်း*။ ဘုရားကျောင်း*နှင့်။ လမ်းကြောင်း*စရပ်။
မကွပ်သဘင်။ တွင်းပြင်ပတ်လည်။ ကုန်သည်ချောင်းဝယ်။
သူကြွယ်သဌေး။ နွယ်ရှေးစည်လျောက်။ ရွှေငွေကျောက်လည်း။
လောက်လောက်လုံလုံ။ ထည်မျိုးစုံ။ တောင်ပျံမြင့်ဖျား။
လွန်ပေါများ၍။ ဝတ်စားတန်းဆွာ။ လိုရာမတ။ သာမော
လှသား။ အရိက္ခမည်။ ထိုရွှေပြည်ကို။ ဆယ်ရည်နက်စံ။ ဂုဏ်နှင့်။
တရံမယွင်း။ သိဝိမင်းသည်။ သတင်းနဲ့ကျော်။ မင်းပြု
သော်တည်း။ ထိုရော်ကာလ။ တောင်နန်းမတွင်။ ဘုရား
အလောင်း။ သူတော်ကောင်းလျှင်။ ကိန်းအောင်းပျော်မွေ့။
ဆယ်လစေ့သော်။ ချမ်းမြေ့သာယာ။ ပွားမြင်ခါဝယ်။ မင်းလျာ
ဇာတိ။ သားတန်းရှိကို။ သိဝိမည်ပင်။ မေးဘခင်လည်း။
တိုင်းခွင်ပတ်ရံ။ စိုးစံကြံ့၍။ နာမံထပ်ဆင့်။ ရာခံမြင့်သည်။
ရွှေနှင့်မြနယ် ဝင်းဝင်းတည်း။ (၃. ၂၂၈)

၃

အရိက္ခပူရ။ တွင်နာမနှင့်။ ဌာနသာစည်။ မင်းနေပြည်ကို။
ပတ်လည်သိဝါ။ ဝန်းရံကာသို့။ ဘေးလာရန်ဆီး။ စပ်လျက်တ။
ဝေးနီးကျော်ကြား*။ အမတ်အားလည်း။ ယောက်ျား*ဇာတ်။
ပွားသည်ရှိသော်။ အတိပါရက။ နာမမည်ပင်။ မှည့်ခေါ်တွင်၏။
တိုင်းခွင် ပိုင်ကား*။ မင်းကြီးသားနှင့်။ စကား* ကူးသန်း။
ချစ်ရည်စွန်းလျက်။ ခပ်ပန်း မိတ်ဆွေ။ ပြစ်ကြလေက။ နှစ်ရေ
သက်ရာကို*။ တဆဲ့ခြောက်တင်။ နှစ်ယောက်*တူပင်။ အတတ်
သင်ဆုံး။ ဘခင်ကိုအားပန်ကြာပြီသော်။ နောက်ပါစေါ်လျက်။

သံသရာ
သံသရာ
သံသရာ

၃၃၆

ပြည်ကျော်နဂိုရ်။ တက္ကသိုလ်ဝယ်။ လူဗိုလ်သင့်ရာ။ သွားလေ
ပါရ၍။ ဒိသာပါမောက်*။ (ဆရာမောက်*သို့။ ရောက်လတ်
သောခါ။ တဆရာတည်း။ ဆရာနည်းကို။) ကပ်ဆည်းရိညွတ်။
သင်ကြမတ်၏။ အတတ်ပညာ။ ရသောခါ၌။ ဆရာထံမှ။ ပြန်ခဲ့
ကြသော်။ မိဘတို့အား။ တတ်ကြောင်း များကို။ ဖော်ကြား
ပြက။ အားပါးရ၍။ အဘကိုယ်စား။ မင်းမြှောက်ထားလျှင်။
ပြည်သား ပြည်သူ။ ဆုယူ မဆိတ်*။ ကြည်ဖြူ စိတ်*ကြောင့်။
ဘိသိက် ကျူးရင့်။ ရိပ်ဖြူ ဆင့်သည်။ ၃၃၆။ နေနှင့်လနယ်
လင်းလင်းတည်း။

ရွှေပြည်ပူရ။ အရိဋ္ဌ၌။ ပြင်ပရန်မီး။ ကာရံဆီးသား။
မြို့ကြီးဆိုင်းဆိုင်း။ ထန်းပြိုင်းပြိုင်းတည့်။ တန်တိုင်းခြံခြံ*။
ခိုင်ကြံ့ကြံ့*ထက်။ ခံခံမောက်မို။ သူရဲခိုသည်။ လူဗိုလ်ကွယ်
လောက်။ လက်နက်ပေါက်နှင့်။ အမြောက်ရထား။ ဆုံးသွား
နှိုင်းအောင်။ မြို့ထိပ်ခေါင်ဝယ်။ လွှဲရွှေငင်စရာ။ ခန့်တာ
ကျယ်ဝေး။ သူရဲပြေးမှ။ ဖွေးဖွေးထောင်လက်။ တံခါးထက်တွင်။
သုံးဆက်မြင့်မြို့။ လည်ပေါ်မိုးလျက်။ ပြအိုးတန်ဆောင်။ မတင့်
တောင်းတည့်။ ကျုံးမြောင်းနက်ကျယ်*။ မြို့ပြင်ဝယ်မှ။
ဆန်းကြယ်*စီရင်။ တုံးခမောင်းတင်လျက်။ မြင်းဆင်ကတုတ်။
ငြောင့်ခလုတ်လည်း။ နတ်ခိုက်ကိုပင်။ ခုတ်လိုက်နှင့်လိမ့်။ ပစ္စင်
ပြင်နား။ မြင်းရထားနှင့်။ တံခါးရွက်ပြိုင်။ တုရိုက်တိုင်ကား။
ပေါက်ခိုင်တံခို။ အစွယ်တိုနှင့်။ မုန့်ယိုတန်မဲ့။ ဆားကုန်နဲ့လည်း။

တိမ်းငဲ့စောင်းပင်း။ မရိလျှင်းတည့်။ ပြည်တွင်း၌မှာ။ ရတနာမျိုး။ ၃၃၆။
ရွာတည့်မိုးသို့။ အဖိုးထိုက်စွာ။ ရေကန်ကြာနှင့်။ အစာအစား။
ကျိစုံထား၍။ လေးပါးစစ်အင်။ ပြည့်စုံလင်လျက်။ မြင်းဆင်
ရထား။ ခြေသည်များလည်း။ ပြည်သားအိမ်ခြေ*။ လက်နက်
တူနှင့်။ ဗိုလ်ခြေ*ဝှန်ချောက်*။ မြီးစောင့်ရွောက်၍။
အင်ခြောက်*မည်ထူး။ တံခါးမှူးမှ။ ကျေးဇူးမြင့်ကြွယ်။ မှုကြီး
ယေ၌။ ရည်ရွယ်ဆုံးဖြတ်။ စီရင်တတ်သား။ အမတ်ခေါင်ထိ။
ပညာရှိနှင့်။ ပြည်ကြီးတန်ဆောင်။ ထွတ်မင်းခေါင်တွင်။
ပြည်ထောင်ဖက်ချင်း။ မိတ်ဆွေမင်းမှ။ အခင်းရှိခါ။ ကိုယ်တွက်
တာသို့။ ညီညာဆောင်ပို့။ အင်မချီ၍။ မြင်းရိုရဲ့အောက်ဝယ်။
စုံလောက်ပတ္တမြား*။ သုံးလုံးကြားက။ နတ်များ*ရန်စစ်။
လာသည်ဖြစ်လည်း။ ကသစ်ဘုန်းခေါင်။ ပြိုင်တိုင်းအောင်သို့။
မြေရောင်မြေပေါ်။ ဖက်မမြော်၍။ ဇေယောဝိသိသင်္ဃာတ်။ ဝေရော်
လှုပ်သည်။ ၃၃၆။ မြေနှင့်ဖားနယ် စင်းစင်းတည်း။

(ပြည်ကြီးအင်္ဂါ။ ပြည့်စုံစွာတွင်။ သဒ္ဓါသီလ။ သုတစာဂါ။
ပညာဟိရိ။ ဩတ္တပရိသည်။ သီဝိတိုင်းသူ။ လူတို့မူလည်း။ မြတ်ယူ
ဖြောင့်ဖြောင့်။ တရားစောင့်သား။ မင်းကောင်းလက်ထက်*။
ဩဇာတက်*သည်။ နယ်မြက်ဆေးဖော်။ နိုင်ငံတော်၌။ ကြုံသော်
ဖြစ်၍။ စိတ်ချမ်းမြေ့နှင့်။ ပျော်မွေ့လှစွာ။ ဥပမာကား။ ရောဂါ
ဥပဓိ။ ဘေးမဲ့လွတ်လျက်။ အဝတ်အစား။ သားမယားက။
ဆွေဝါးမချို။ ချစ်သူတို့နှင့်။ နှစ်လိုတုံတုံ။ မိုးနေလုံသည်။

ရိပ်မိကောင်းလျက်။ ကိုယ့်အိမ်ထက်တွင်။ နှစ်သက်သာယာ။
 နေရပ်ပါး။ သတ္တဝါတို့။ ချမ်းသာပွားလျှင်။ မြတ်ဖျားအထွတ်။
 သုံးပါးဝတ်ကို။ မချွတ်မလွှဲ။ သစ္စာကံ၏။ ပြည်ထေးပြည်ပ။
 နိဂုံးသည်။ မြို့ပြရွာကျေး။ တုတ်ခွန်ရေးလည်း။ ငွေကြေး။
 အရန်။ မလွန်စေရ။ ထုံးစံကျ၍။ ချမ်းမြင်းငြိမ်း။ ထီးနယ်
 စံသော်။ သိမ့်သိမ့်လိုက်ကျော်။ နိုင်ငံတော်သို့။ ချခေါ်
 ခေတ္တတု။ ဆောက်လှာမှုလည်း။ ပြည်သူပြည်သား။ လွန်ပျော်
 ပါးလျက်။ ပြန်သွားမရှိ။ ချုပ်ကိုင်ဖိသို့။ ဘုမိပါလ။ မြတ်ဓမ္မ
 ကြောင့်။ ဂြဟတာရာ။ လမ်းပြောင့်သာလျှင်။ ဝါတာဝေဝ။
 မေယျံလည်း။ ကာလချိန်တန်။ ရွာသွန်းဟန်ကြောင့်။ ပန်းမန်
 သစ်သီး။ ခိုင်လုံမြီးလျက်။ ကောက်ကြီးမုရင်း။ မသိမိဖျင်းပိ။
 ဟင်းသီးဟင်းရွက်။ သြဇာတက်က။ ပျားမြက်ချို၍။ သမင်
 မွေ့ယို။ အခွေအနောက်။ တောင်နှင့်မြောက်မှ။ ထက်အောက်
 ဘာကြ။ လူမျိုးတောလည်း။ မကျေပြောပ။ ခိုဖို့ကြလျှင်။
 အရိစ္ဆန္ဒလှိုင်း။ သိမိတိုင်းဟု။ သမိုင်းမည်ညွှန်း။ ဇမ္ဗူကျွန်းတွင်။
 ပေါ်ထွန်းသဖြင့်။ မော်ကွန်းပွင့်သည်။ ။ ပေနှင့်စာနယ်
 ကွင်းကွင်းတည်း။

စနေ၊ မင်္ဂလာ၊ နဂါး၊ ကြေးမုံ၊

နက်သန်ဘူမိ။ တိုင်းသိရိတွင်။ သိမိမင်းဖျား။ စောတရာ၏။
 သားတော်သီငို။ မင်းဖြစ်ပီသော်။ စစ်သူကြီးသား။ မပြားတူကွ။
 ပေါင်းပက်ကြသည်။ ငယ်ကကျွမ်းကျင်။ မေတ္တာဝင်လျက်။
 ချစ်ခင်စွာပီ။ ပညာရှိသား။ အဘိ*ပါရက။ နာမကျော်ကြား*။

ထိုယောကျ်ား*ကို။ တိုင်းကားအပ်ပြီး။ စစ်သူကြီးဟု။ စဝးနီး
 သီအောင်။ နေပြီအောင်ဝယ်။ ဟံခေါင်သယ်ဆင့်။ ထုံးစံချင့်*၍။
 မင်းကျင့်*မကွာ။ မင်းပြုခါ၌။ တာရာတွင်းပ။ နေနှင့်လမှ။
 စသည်ရှိဟိမြတ်။ ရှစ်ပါးနတ်တို့။ နက္ခတ်စဉ်စီ။ သတ္တမိတို့။
 ဖောဟာဏမြောက်။ လမ်းမကောက်လျက်။ ပျောက်ဆိပ်
 တောင်ဝယ်။ အလယ်တည့်လျှ။ လမ်းခိုကျအောင်။ ဥာက
 မှီး*ကျွန်းချိန်။ ရထားသိန်းသည်။ ရွပ်နီးလမ်းကြောင်း။ ကြည့်၍။
 မောင်းသို့။ ပစ္စေခင်းမတိမ်း။ မယမ်းမပါး။ ငွေသွားနောက်ပုန်။
 မပြန်မခွေး။ မပြေးမရပ်။ လွတ်လပ်တိတ်*။ နိယထ*နှင့်။ မထွေ
 ပျံ့ရွာ။ သီးစာဟု။ မှန်စွာမနား။ ခြောင့်ခြောင့်သွားသော်။
 မိုးကားမဝင့်။ လုပ်ချိန်သင့်တွင်။ လယ်နှင့်ယာလျောက်။
 အတောက်သင့်စွာ။ တော်အောင်ရွာ၏။ သြဇာမြေထက်*။
 ပေါ်ထွက်*၍။ ချိုမြက်လှစွာ။ အရသာနှင့်။ အစာစပါး။
 ဆန်ချေများက။ မပွားညှိငှက်။ မြို့ကျေးလက်၌။ သူပျက်
 သူလောင်။ မဝင်ရှောင်လျှင်။ အနှောင်မတား။ ထောင်တန်း
 အားလျက်။ ခိုးသားမတိမ်း။ စစ်မက်ငြိမ်း၍။ ခပ်သိမ်းအင်စ။
 ပေါများတုံသော်။ ကြည်ယံမေတ္တာ*။ စောနာနှင့်။ သစ္စာ*
 ထူးကဲ။ အလှူရဲသည်။ ။ ပြည်ထေးသာယောင့် သာယာတည်း။

ဝိဇေဟဟု။ ရုက္ခမည်ရှိ။ ပြည်မိမိ၌။ နေမိမင်းမျိုး။ မဂ္ဂစိုးမူ။
 လမ်းရှိမပျက်။ အဆက်ဆက်ဖြင့်။ တောထွက်ကျင့်ကောင်း။
 စဉ်မပြောင်းသို့။ တသောင်းကျော်ပါး။ သိမိမျိုးလည်း။

တေးဘိုးစဉ်လာ။ မင်းတကာပင်။ သဒ္ဓါသီလ။ ဒါနများစည်။
 စာဂတည်၏။ ပြည်သူပြည်သား။ လူအများလည်း။ နွားလား
 ဥဿဘ။ လမ်းပြောင်ကြလျှင်။ နောက်ကပါသား။ ထိုနွား
 များလည်း။ စဉ်လျားစိုက်စိုက်။ လမ်းပြောင်လိုက်သို့။ လူဉ္စ
 စင်စစ်။ မကိုဉ်ဖြစ်သား။ သီဝိရာဇ်မင်း။ စောင့်ထိန်းခြင်းကြောင့်။
 သတင်းနှစ်ခြိုက်။ သုစရိုက်ကို။ ကိုယ်၌လက်စွဲ။ ကျင့်ဝတ်
 မြီးလျှင်။ ပြည်ထဲပြည်ပ။ ရှိသမျှ၌။ ရသဩဇာ။ လေးနက်
 စွာကြောင့်။ ရောဂါမယှဉ်။ မှုခင်းကြည့်လျက်။ ဝိညာဉ်
 ရှည်လျား။ ရှိကြငြားသော်။ သမားကင်းကွေ့။ ရွှေနေမရှိ။ ဓမ္မ
 ပိုင်စိုး*။ မူးမတ်မျိုးလည်း။ တန်ဆိုး*မစား။ ပစ်သည်မြားသို့။
 တရားမတိမ်း။ ဇေးငြိမ်းလျှင်။ ခပ်သိမ်းပြည်သူ။ တောင်းဆု
 ယူနှင့်။ ဗိုလ်လူများစွာ။ သတ္တဝါတို့။ နတ်ရွာလမ်းတွင်။ လှူဒါန်း
 ရှင်၍။ သတင်ခံမြီး။ ည်မစဲသည်။ စည်နွေးနာသောင့်
 နာသာတည်း။

ပြည်ရေးပြည်ရာ*။ အပြာပြာတွင်။ ကြောင်းရာ*ရှိမှု။ နသ
 ခုကို။ မပြုဖူးကြ၍။ ခုနစ်စဉ်လည်း။ မယှဉ်လှတောင်။ မလောင်
 ဒီသာ။ ဥက္ကာပြောင်ပျံ။ ငှက်သံစံနည်း။ တော်လည်းသကြန်။
 အဝမာန်နှင့်။ ပိုင်ဟန်မလဲ။ ဒိန်နက်သံတည့်။ နိရုတိမိထပ်။
 ကြက်ခုပ်လျှပ်ပြက်။ ကိတ်ထွက်အမျိုး။ အခိုးတမ်းခွန်။ မညွန့်
 မပြု။ အာကာသ၌။ တူငွေရုံသာ။ မြေလှုပ်မှာလည်း။ အင်္ဂါစနေ။
 မြေနှင့်လိပ်ရုပ်။ မလှုပ်မရွက်။ ဆင်ဝက်တွင်သာ။ နေ့ငါးပြာ၌။

ဘုမားနိမိတ်။ အတိတ်လုံးစုံ။ အကြောင်းကြုံ၍။ တောချုံ
 မြိုင်ကြား*။ ချောင်းနေစားသည်။ သစ်ကျား*ခြင်သေ့။
 တရွေ့ရွေ့ဖြင့်။ ရွှေကြလွတ်ကြောင်း*။ မြေအပေါင်းနှင့်။
 မိကျောင်း*ငါးမန်း။ မကန်းလိပ်ကျောက်*။ အဆိပ်ရောက်သား။
 လူကြောက်*များစွာ။ ကြမ်းကြုတ်လှသည်။ စက္ကဟတ္ထိ။ အာ
 မိဂ။ ကုက္ကုရမှ။ စသည်သတ္တဝါ။ နတ်မိစ္ဆာကို။ သမာနတ်တို့။
 လွှင့်လိုက်ပို့၍။ ရွှေမြို့ရွှေပြည်။ ဝပြောစည်လျက်။ ပတ်လည်
 အုတ်ကျက်*။ ရွာချင်းဆက်မျှ။ ကြက်*ပုံမကျ။ သာမော
 လှသား။ မြို့ပြကျေးရွာ။ ဘေးမျိုးကွာ၍။ အစာအစား။
 ပေါများသောတွက်။ ကျီးနှင့်ကြက်လည်း။ ဆင်းတက်နှုံးဖင့်*။
 အိပ်တန်းပင့်*ထက်။ နေမြင့်နေမြင့်။ သိုက်ထဲတွင်၌။ ချစ်ခင်
 မြူပွဲး။ ရင်ရှနွေးသည်။ ကြည်ကွေးစာနောင် စာနာတည်း။

ပြည်လေးမျက်နှာ။ စည်ပင်စွာသား။ မဟာနဂရ။ အရိဋ္ဌဟု။
 နာမတွင်ပီ။ တိုင်းသီရိ၌။ တိရိစ္ဆာန်။ မည်ရတွင်ပြီး။ သဌေး
 ကြီး၏။ သိုးရတနာ။ လှကညာကို။ ဥမ္မာဒန္တ။ ဘွဲ့သီရိနှင့်။
 နတ်မိုသဏ္ဌာန်။ လှပဟန်မှ။ နှိုင်းရန်မပြု။ မိုးအောက်သူတွင်။
 ဇမ္ဗူမင်းစံ။ ငွေပွတ်ခံသို့။ ရိုးတံရိုးဆစ်။ ပြေပြစ်ချောမော။
 ပြုကြောစိမ်းစိမ်း။ ရှိမ်းရှိမ်းစိစိ။ လှသည်ကိုယ်၌။ ရွက်ဖိုကြီးငယ်။
 အသွယ်သွယ်မှ။ တင့်တယ်စေမှ။ သိကြားထုသို့။ ညွှနသားရေ။
 ပြုဆီကေလည်း။ ပြေသော်ပြန်တက်*။ ဖနောင်ထက်*ဝယ်။
 ကျီးနက်တောင်ပံ။ ဝိတုန်းပျံသို့။ ဖိတ်လှုံရောင်ခြည်*။ တလံ

ရည်လျက်။ ခိုပါခြင်း။ မိမိ၏။ ရုပ်ရည်ထိန်၍။ ခေတ္တနှင့်။ သိကြားသို့။
 စံသီးနှုတ်တူ။ မြင်သည့်တူ။ လူပုထုငှက်။ ပုဂ္ဂိုလ်မှန်။ လျင်မြန်
 ခုန်မြောက်။ သေရည်သောက်သား။ မျောက်။ ဆီ။ ပမာ။
 ယောင့်ငါးရာကြောင့်။ ကာယိန္တရ။ မှိန်မသေပဲ။ လက်ခြေ
 အာပေါင်။ ချွန်းတောင်ညာဏ်ခိုင်။ မချိတ်နိုင်၍။ ထိုင်ယောင်
 ထယောင်။ ကတောင်ကချောက်။ စိတ်နောက်ကိုယ်ပါ။ ကိုးရာ
 မရ။ ရူးအောင်လှသား။ ပညာမူကာ။ အလှူအနည်း။ တထည်
 တည်း။ ပစ္စည်းလည်းသန့်။ စိတ်မတူနဲ့ပဲ။ ပေးစွန့်ပေတတ်။
 ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်အား။ ရှိညွတ်ကြည်ညို။ ရွေးကုသိုလ်ကြောင့်။ နဂို
 တိုင်းပင်။ မပြုပြင်လည်း။ မြင်သူမိန်းမိုင်။ ထိန်းမခိုင်သည်။
 ယိမ်းယိုင်ဗျာပေါင့် ဗျာပါတည်း။

ထိုရာအခါ။ စောဥမ္မာ၌။ ရောင်ဝါရူပ။ နှိုင်းမမျှအောင်။
 အလှကျုံးကျော်။ ကုသိုလ်ဖော်၍။ မိန့်တော်ဗျာဒိတ်။
 အကြောင်းဟိတ်မူ။ အတိတ်ကာလ။ ဗာရာဏသီ။ ကထာပ
 မြတ်စွာ။ သာသနာတိုင်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ မဖြစ်မိက။ ဤသည်အဝ။
 ဆင်းရဲလှ၍။ သူမျှားနည်းသာ။ ဝတ်ချင်ပါလည်း။ သပြာ
 ဝယ်ရန်။ မရှိဟန်ကြောင့်။ စေကျန်သုံးနှစ်။ ခံသည့်ဖြစ်မှု။
 ကထည်ရ၍။ မြစ်ကရေမိုး။ ချိုးမြသန့်စွာ။ ဝတ်မိဌာကို။
 ဝမ်းသာသောထေ။ ပြကာနေသော်။ စုံခြေမြိုင်နန်း။ စောဝယ်
 မြန်းသည်။ ရဟန်းတပါး။ သင်္ကန်းများကို။ ခိုးသားညွှတ်ကုန်။
 မောသောပျက်တို့။ သုလက်ငွေကြေး။ သူမပေးလျက်။

ကတ်ကျေးနှင့်ကိုက်။ ဖြတ်လုလိုက်သို့။ တော၌ယူချွတ်။
 ဖက်ကိုဝတ်၍။ လွတ်လိုက်သောခါ။ လုရပ်လာလျှင်။ ဥမ္မာ
 မယ်လျှ။ မြင်ကာလ၌။ ရွေးကငါးအား။ လှူမဲ့ငြား၍။ ရွားပါး
 စွာလှ။ ခုတဝဟု။ ဒါနသံဝေ။ ဖြစ်တုံလေသော်။ စိတ်စေတနာ။
 ရွှင်ထက်စွာလျက်။ နောင်ခါသည်လို။ ဆင်းရဲကိုယ်နှင့်။ ငြိုငြင်
 တောင့်တ။ မရှိရအောင်။ မြေဗျူရစ်။ ရွှေပွတ်သစ်ဝယ်။
 လျှပ်စစ်နွယ်သို့။ နိကာယ်ခေါင်ဖျား။ ရောင်ခြည်ပွား၍။
 ယောက်ျားတကာ။ မြင်သောခါ၌။ တည်ရာမရ။ ရူးမူး
 ကြအောင်။ လှပလိုကြောင်း။ ဆုယူတောင်းလျက်။
 တောကျောင်းပျော်မြန်း။ ဤရဟန်းကို။ ဝတ်ပန်းပုဆိုး။
 လှူသည်ကျိုးကြောင့်။ ထက်မိုးဘုံမှာ။ ဝတ်သဝယ်။ စံကာ
 တဆက်။ နတ်ကသက်မှ။ အရိဋ္ဌတိုင်။ နေဥစ္စာ။ များစွာရွှေငွေ။
 ကုရေရစ်ဆယ်။ ကြယ်လတ်တုံပြီး။ သဌေးကြီး၏။ သမီးဖြစ်ခါ။
 လမျက်နှာတွင်။ သောကြာဥဌ။ ယှဉ်ပြိုင်စုသို့။ စက္ခုသောတ။
 ယာနဝိဇာ။ ကေသာခြေဆုံး။ တကိုယ်လုံး၌။ ရွှေတုံးပွတ်သစ်။
 ဗျူရစ်သို့ညစ်ကြေးဟူက။ မြူမလိမ်းကျုံး။ ကျွမ်းမြဲလည်း။
 နှိုင်းကြံ့မမျှ။ လျှပ်ရောင်ပလျက်။ ခေါ်မရေမ။ တိုင်းမှ
 ထွက်စံ။ ကောတုမူရစ်။ ဖြစ်သည်ပုဆိုး။ အဖိုးသိန်းထိုက်။
 ကိုယ်၌မကွာ။ ဆင်ရပါ၍။ ရုပ်ဝါဟန်ပန်။ ဖက်မရန်တည့်။
 သဏ္ဌာန်တင့်မော။ မြင်သူဇော၌။ အဆောတလျင်။ တပ်စိတ်
 ဝင်လျက်။ ဘဝင်လွန်ကျ။ ရူးအောင်လှ၍။ ပဉ္စကလျာ။
 ခြောက်ပြစ်ကွာကို။ ဥမ္မာဒန္တိ။ နှုတ်သည်ဟု။ သိဂီပုနိပ်။

ရွှေတံဆိပ်နှင့်။ ရွှေချိပ်ရွှေမင်။ ရွှေလိပ်တင်သည်။ လူရှင်
ခေါ်ကြ စရာတည်း။

၁၁

တရံရောခါ။ တနေ့မှာ၌။ ဥစ္စာကြွယ်ဝပြီး။ သဌေးကြီးသည်။
သွီးရတနာ။ စောဥမ္မာကို။ အိမ်ရာထောင်လောက်။ အရွယ်
ရောက်၍။ ချင့်ထောက်မျှော်က။ ငါးပါးစသည်။ မိဘတို့ဝတ်။
တရားမြတ်ဖြင့်။ မချွတ်စေမှု။ ခင်ပွန်းပြုဖို့။ ကြည့်ရှုလတ်သော်။
မျိုးဖော်ဆွေချင်း။ မတော်လျှင်းခဲ့။ အဆင်းရောင်ညှိုး။
ငါ့သွီးသည်။ မင်းကြီးမှမူ။ တပါးသူနှင့်။ လူတွင်ဖြစ်သော်။
ကြည့်ရှုမျှော်လည်း။ မတော်သောအား။ သူတပါးနှင့်။ ထိမ်းမြား
ခြင်းငှာ။ မထိုက်ရာဟု။ မင်းမှာဆက်မည်။ နှလုံးရည်လျက်။
ကြံစည်ပြီးသော်။ ရွှေနန်းတော်သို့။ သင့်လျော်ကာလ။ ဝင်ပြီး
မှလျှင်။ ခယရိညွတ်။ ပရိသတ်နှင့်။ လျှောက်ပတ်ရာက။ ရှိဦး
ချ၍။ ဘုရားကျွန်တော်။ သမီးသော်ကား။ နှုန်းဖော်ပြိုင်ဖက်။
ဤမြေထက်တွင်။ အဖက်* မမြင်။ လှခေါင်တင်ကို။ အသျှင်လိုက။
ဗြာဟ္မဏတို့။ ကြည့်ကြစေပြီး။ မင်းကြီးဘုန်းထူ။ လုပ်ကျွေးလှူဖို့။
ယူတော်မူပါ။ လျှောက်သောခါ၌။ မဟာနဂါ။ လူမျိုးသနင်း။
သိဝိမင်းလည်း။ ဝမ်းတွင်းစိတ်ညီ။ ကောင်းလှပြီဟု။ ဤသို့
နှုတ်က။ မိန့်ပြီးမှလျှင်။ အားရဝမ်းသာ။ ကြည့်စိမ့်ရာကို။
ကောင်းစွာစုံလင်။ ခန့်စီရင်၏။ သခင်ကြွယ်ဝရှေး။ ထိုသဌေး
သည်။ မနှေးလျှင်ပြင်း*။ ပြန်လေလျှင်း၍။ မပျင်း* မရို
ဝေဖန်ချီလျက်။ မင်းကြီးပုဏ္ဏား။ ဆရာများတို့။ လာငြား

သောခါ။ ကျေးစရာကို။ ဂဏာနိပျား။ စီရင်ထားသည်။
ခမ်းနားတင့်တယ် လှစွာတည်း။

၁၂

သဌေးကိုယ်တွေ့။ လျှောက်ခံ၍ လျှင်။ တနေ့ရောက်သော်။
ပုဏ္ဏားတော်တို့။ ခေါ်၍ လျှင်ထွေ။ ကြည့်ကြချေဟု။ စေတော်
မူက။ ဗြာဟ္မဏတို့။ သွားကြအလျောက်။ အိမ်သို့ရောက်လျှင်။
ဝမ်းမြောက်ကြွေးကြော်*။ ဆရာတော်ဟု။ ကျော်*အောင်
ဆုပေး။ သျှင်သဌေးလည်း။ ကျေးမွေးလတ်သော်။ ပုဏ္ဏား
တော်တို့။ အဖော်တသင်း။ ဧည့်ခံတွင်း၌။ ထမင်းဂဏာ။
စားနေခါတွင်။ သော်တာပြည့်ဝန်း။ တိမ်ပုံစွန်းက။ ရွှန်းရွှန်း
ယုန်စက်။ ပေါ်လာထွက်သို့။ ပြီးပြန်ရောင်ထင်။ တန်းဆာ
ဆင်လျက်။ အကြင်ရောခါ။ ထွက်၍ လာသား။ ဥမ္မာဒန္တိ။
ဆင်းနတ်ပိ၏။ သိဂရုပ်ပုံ။ ရူပါရုံသည်။ ကြေးမုံမှန်ဝ။ နေရောင်
ပြည့်။ ပုဏ္ဏားမျက်စိ။ မြင်သည်ရှိသော်။ အာရမ္မဏိက*။ ဟဒ
ယမ။ ဖုဂ*လွန်စိတ်။ စေတသိက်တို့။ ချွန်းချိတ်မရ။ ဆင့်နယ်
ထ၍။ ပုဏ္ဏားခံတွင်း။ ထမင်းခွံလက်။ သတ္တိပျက်လျှင်။
ခေါင်းထက်သို့ကျော်။ ကျောပေါ်သို့တက်။ လက်ကတီးရောက်။
မေးအောက်လည်ပင်း။ ဟင်းအလူးလူး။ ကိုယ်စီချွေး၍။ နမူ
နထိုင်း။ မိုင်းမိုင်းခွေညွတ်။ အချွတ်ချွတ်နှင့်။ တရွတ်တသိ။
ကိုယ်စီနည်းခြား။ အမှားမှားဖြင့်။ ပုဏ္ဏားတစု။ ရှက်ဖွယ်မှုကို။
ပြုကြသောခါ။ လက္ခဏာ၌။ ချင့်မှာသတိ။ မရှိသသူ။ ဖတ်မှု
ဘဇာ။ မှန်နိုင်ရာလိမ့်။ စိတ်မှာထဲသို့။ နှုတ်ကဆိုလျက်။ လည်ကို

ငင်၍။ ထုတ်နှင်လိုက်သော်။ ပုဏ္ဏားတော်တို့။ ထိုရော်ကာလ။
 ရွက်ကြသောအား။ အငြိုးထားလျက်။ မိဖုရားစစ်။ မမြစ်စိမ့်ငှာ။
 လျှောက်စရာကို။ ပြန်တာခရီး။ တိုင်ပင်ပြီးမှ။ မင်းကြီးရှိရာ။
 ဝင်ကြလာ၍။ အင်္ဂါယုတ်ကြောင်း*။ မယူကောင်းဟု။
 ထိန်းကျောင်း*မဲ့ချွတ်။ ဒေါသယုတ်ကို။ မထုတ်မနှင်။ အဟုတ်
 တင်သည်။ ။ဆင်ခြင်မထောက် မစာတည်း။

၁၃

ထိုသို့ပုဏ္ဏား။ မင်းကျိုးများ၌။ မထားမထောက်။ ဒေါသ
 ပေါက်၍။ စိတ်နှောက်ကိုယ်ပါ။ မဟုတ်ရာကို။ ညာတာမရှိ။
 လျှောက်ရှာဖို့သော်။ မင်းကြီးစိတ်တွင်။ အဟုတ်ထင်လျက်။
 မမြင်သောအား။ ယုံမိမှား၍။ မိဖုရားပို့။ အင်္ဂါချီလျှင်။ ငါတို့
 မင်းနှင့်။ မတော်သင့်ဟု။ စိတ်ချင့်ပြီးမှ။ (ဆင်းနုတ်တူကို။ မယူ
 လိုငှာ။ မိန့်လိုက်ရာတွင်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းနုတ်လည်း။ ဤမင်း
 ကိုယ်သည်။ ရုပ်မတည်အောင်။ ရုပ်ရည်တို့ကို။ ပြလိုစိတ်မှာ။
 ငြိုးလေပါ၏။) ဥစ္စာကြွယ်ဝရေး။ ဘသဌေးလည်း။ ပြည်ရေး
 အပ်ပြီး။ စစ်သူကြီးက။ သွီးရတနာ။ မယ်ဥမ္မာကို။ သင့်ရာ
 မှူးမတ်။ ပရိသတ်နှင့်။ တောင်းလတ်သောအား။ ကျော်ထင်
 ရှားအောင်။ စုလျားပိုက်သွင်း။ ပေးဆောက်နှင်းသည်။ ။
 သတင်းနှ့်သိ ကြော်ငြာတည်း။

၁၄

(မင်းနေငှာနု။ ယင်းဒေသဝယ်။ ဝါလကျွတ်ပြောင်း။ ကြာက
 နှောင်းသော်။ ဒေါင်းငှက်ကတွန်။ ဆောင်းလက်မှုန့်၌။ စွန်က

လည်းဝဲ။ တွန်ကြဆဲးလျှင်။ ဝမ်းပဲးကကေ။ ချမ်းမြဲးထေ့၍။
 ချေကလည်းဟောက်။ လေကမြောက်နှင့်။ နှင်းပေါက်မဝေ။
 မိုးမစေ့သား။ အပေတယ*။ နေဝင်ယံ*တွင်။ ယုန်စိတ်စက်။
 ခုန်ပျံတက်၍။ ကျိုးငှက်တာရာ။ ကြယ်နှင့်လာသော။ တန်းဆာ
 ဆင်ယင်။ နတ်သဘင်သို့။ မြို့ပြင်မြို့တွင်း။ မီးရောင်ဝင်းလျက်။
 ဟင်းလင်းတခါး။ ပွင့်ကာထား၍။ ပြည်သားပြည်သား။ လိုက်ထွ
 အုန်းအုန်း။ တန်ဆောင်မုန်းတွင်။ ချိန်ထုန်းသတင်။ ပွားကြီး
 ဆင်လျက်။ ပျော်ရွှင်ကြမြဲး။ ထိုသည့်ပွား၌။ စောရုံးဘုန်းစည်။
 မြို့ရွှေပြည်ကို။ လှည့်လည်ရှုမျှော်။ ထွက်မည်ဆော်ဟု။ မင်းကျော်
 သရီ။ မိန့်တော်ရှိလျှင်။ အဘိပါရက။ နာမတွင်ပြီး။ စစ်သူ
 ကြီးလည်း။ ဇနီးအိမ်မှာ*။ စောဥမ္မာ*ကို။ ရာဇာထုတ်တင်။
 ထွက်လာလျှင်တည့်။ မမြင်စေနှင့်။ မြင်သဖြင့်မှ။ မင်းကုန္တေ။
 တည်နေချုပ်ကို။ မတတ်နိုင်ရာ။ သည်ကိုစာ၍။ အမှာစေရေ။
 ထားခဲ့ပေ၏။ သပြေတမတ်။ နှစ်ထွတ်လည်း။ မင်းဝတ်။
 တန်းဆာ။ ဆင်လျက်သာဖြင့်။ ဗိုလ်ပါပြေး။ ရထားစီးလျက်။ မငြီး
 ရှုပွယ်။ နတ်တို့လယ်၌။ တင်တယ်လှစွာ။ ဝေယန္တ*က။ တန္ဒာ*
 နတ်မင်း။ သက်လွှာဆင်းသို့။ သန့်ရှင်းမြေချက်။ သပြေထက်တွင်။
 သွန်ပက်ရေဖျန်း။ ပွင့်စုံပန်းနှင့်။ ကာရုန်းဖြောင့်မတ်*။ ရာဇ
 မုတ်*ဝယ်။ ပန်းသတ်ညောင်ရေ။ သပြေနီမြန်း။ ဒန်းကဝေလျှံ။
 အုန်းကြွက်ပျော*။ မြင်သူမောမျှ။ ပြော*၍ မလွန်။ တင်တယ်
 ဟန်လည်း။ တမ်းခွန်ကုက္ကာ။ မုလေးပွားနှင့်။ မင်းသွား
 တလျှောက်*။ လမ်းကိုရှောက်*လျက်။ ရွှေမောက်ဘုန်းမော်။
 ထွက်စံပျော်သည်။ ။မှူးတော်မတ်ရု ရံကာတည်း။

ထုံးစံမသွေ။ သုံးရံရွှေတို့။ ပဝေသကီ။ စတေညီအောင်။
 ဘုရားသားတို့။ တန်းဆာဆင်သား။ သဘင်ခါဝယ်။ ဥမ္မာမူလေ။
 ခိုင်းစေယုံလောက်။ ကျွန်တယောက်ကို။ ရွှေမောက်မင်းဖျား။
 တို့အိမ်ပါးသို့။ ရောက်ငြားသောခါ။ ပြောလှည့်ပါဟု။ မှာ၍။
 စေ့ရေ။ စောင့်ချေစေ၏။ စိတ်နေအထေး။ နှလုံးစွဲမှု။ စောင့်
 ဘုန်းဟော။ ရွှေဂူမေ့သည်။ ခြင်္သေ့ဆိပ်ကပ်။ မှန်ပါလျက်နှင့်။
 ရွှေခွက်သိုက်။ မယ်ဒန္တကို။ မသိချင်ဟန်။ တုံ့လိုက်ပြန်သည်။
 ယမန်ကာလ။ ရှေးဦးကလျှင်။ ပုဏ္ဏားစကား။ ယုံသောအားဖြင့်။
 မှားရှာပလေ။ မယုံအနေကို။ သပြေဒီပ။ မကလေတတ်။
 လေးကျွန်းပတ်လျက်။ ရဟတ်စက်တွင်။ ရွှေရုပ်တင်၍။ ဘုရင်
 ဘုန်းဝေ။ ရွာပါချေ*ဟု။ လက်ခြေ*နှုတ်ဝယ်။ ဆိုသောနယ်ဖြင့်။
 စံပယ်မလေး။ ကြိုင်ကြိုင်မွေးကို။ စံသွေးနီမောင်း။ ရွှေပန်း
 တောင်း၌။ ပန်းကောင်းရွေးကြည့်။ ပန်းစုံထည့်လျက်။ ရွှေပြည်
 သခင်။ နတ်သျှင်ဘုန်းမော်။ လာလတ်သော်တည့်။ ကိုယ်တော်
 နှလုံး။ ယူကျုံးမရ။ နောင်တကြီးစွာ။ ဖြစ်စိမ့်ငှာကို။ လည်မာ
 ပြုံးပြက်။ စိန်တယက်နှင့်။ လက်ကောက်ပုလဲ။ အာနိခံမှ။
 ရဲရဲလျှံမောင်း။ နားတောင်းပတ္တမြား။ ဝတ်စားကောင်းစွာ။
 တန်းဆာညီးညီး။ ဆင်ဝတ်ပြီးလျှင်။ အနီးရောက်က။ ရွှေပုံ
 ပြမည်။ ပြုဝအတွင်း။ ရွှေပြတင်းက။ မင်းအလာချင့်။ စောင့်နေ
 နှင့်သည်။ ။ ငါးဆင့်ဘုံသို့ ရောက်ဝါတည်း။

၁၆ = ၁၆ = ၁၆

ဂိမ္မန်ဝသန်။ ချိန်မှန်လွန်ကျ။ ဟေမန်ဦး၌။ ပျော်မြူးကန်ကြ။
 ဝိစိကနှင့်။ သမယမှာ။ ပုဏ္ဏမာတွင်။ ဝလာမြနှင့်။ ပလာ
 ကင်း၍။ ရှင်းသည်ကာလ။ ကဏ္ဍဇဟု။ ဧည့်ရာသီ။ နက္ခတ်
 ဆီက။ ဗဟိဇ္ဇေကျော။ မနောမယ။ ဇောတဘုံတွင်း။ ငွေယုန်
 လင်းသော်။ မင်းလမ်းတရို့။ ပန်းအတိဖြစ်။ ဗဟိန်က။ အရင်း
 စ၍။ ဝဿဘုံစိုး။ နတ်တို့နှိုးလျှင်။ ရှေးရိုးထုံးရှည်။ ဘေးဘိုး
 လှည့်*သို့။ သလည့်*သလင်း။ သုံးပြုခင်းထက်။ မြင်းလည်း
 လှလှ။ ရွှေလည်းရွှေလျက်။ ဝဝကြီးကြီး။ အစီးကောင်းမွန်။
 နားကျ။ ချွန်နှင့်။ မျက်ဆန် ဂယ်လောင်း။ ဆံလည်း
 ကောင်း*သား။ ဦးခေါင်း*မြီးထောင်။ ပိဘုန်းရောင်မှု။
 အာပေါင်လက်ရောက်။ သုံးဆစ်မြောက်၍။ နောက်လည်းပူပူ။
 စာမြီကသို့။ ထကြကျောက်ကန်။ ပုံမည်ဟန်နှင့်။ ဗွေကြန်
 သွေးမွေး။ ကောင်တူရွေးသည်။ မြင်းလေးစီးလှ။ ဇာနည်
 ကသား။ ရထားတင့်ဟန်။ ဝေဇယန်လည်း။ မတန်လေအောင်။
 ကျောက်ပြီးပြောင်တွင်။ လရောင်မီးပွင့်။ ပန်သင့်၍။ နေမင်း
 ဖန်စက်။ မြေဝယ်သက်သို့။ ပြုံးပြက်လျှံဝါ။ ရွှေခါကြာထက်။
 နရာဘုန်းကြွယ်။ ပျော်စံပယ်လျက်။ နိကာယ်နတ်တူ။
 ထွက်တော်မူသည်။ ။ ပြည်သူရှုကြ အုတ်အာတည်း။

အထွေအထွေ*။ ရွှေဖွယ်တွေ*လည်း။ ရွှေမြေတောင်ထွတ်။
 လေးရောင်လွတ်ဝယ်။ သုဇဿန။ ရွှေပြည်မ၌။ သက္ကရာဇာ။

www.kelasa.org

သုခဗ္ဗာကို။ ထွက်ကာလတွင်။ နတ်သဘင်သို့။ ပုံပြင်မယွင်း။
 ပြည်သူချင်းသို့။ ပျော်ခင်းရောရဲ့။ ဖော်ချင်းစု၍။ ကယူ*
 ကယင်။ တစ်ပြင်လျက်။ ပျော်ရွှင်သဖြင့်။ ပြည်လုံးတင့်သော်။
 မင်းနှင့်မူးမတ်။ ပရိသတ်ဘို့။ ဝန်းပတ်လှည့်ကာ။ နေသွားရာကို။
 နေကြာတစ်ခု။ လှည့်ကာမသိ။ ပြည်သူမျက်နှာ။ မင်းသွားရာကို။
 ဆယ်မြာလက်မြောက်။ ရှိဦးစောက်ဖြင့်။ ပေါက်ပေါက်ပန်းမွေး။
 မုလေးစကား။ ချားစံပယ်။ အလှယ်လှယ်နှင့်။ ပျံ့ကြွယ်
 လှိုင်ကြူ*။ ရနံ့ထူးသား။ ငွေကျူ*ရောင်ရိပ်။ သုံးဖြူသိပ်၌။
 မစိပ်မကျုံး*။ ဗိုလ်သူရဲနှင့်။ ပန်းကြုံး*လမ်းချက်။ ရထား
 ထက်က။ မြေသက်သနင်း။ သိကြားမင်းသို့။ အိမ်ရင်းနီးစွာ။
 ရောက်သောခါတွင်။ မှာ၍ထားသူ။ လာပြီဟူလျက်။ ပြောမှု
 ဘုံခန်း။ လေသာနန်းကို။ လှစ်တုန်းပြီးခါ။ အရုဏ်လာတွင်။
 နေဝါဖန်စက်။ ပေါ်လာထွက်သို့။ ရွှေလက်လှနှင့်။ အသာ
 ဖွင့်*လျက်။ ပန်းပွင့်*ဆုပ်ကာ။ မယ့်ကိုရှာဟု။ မျက်နှာချိုချို။
 ဆိုသလိုဖြင့်။ မင်းကိုမာယာ။ ပစ်ကြေးခါတွင်။ နိမ္မာနရ။
 ဘုံကစံသီး။ နတ်သီးသို့။ ညီးညီးပြောင်ပြောင်။ လူကိုယ်
 ရောင်နှင့်။ မင်းခေါင်ဘုန်းရို့။ မြင်လိုက်မိသော်။ (ပင်ထိကရုံး။
 အလှဆုံးကို။ နှလုံးစိတ်တွင်။ သိစမ်းချင်၍။ လူရှင်လက်ထိ။
 တို့လိုက်မိလျှင်။ နှမ်းရိသိုးငယ်။ ဖြစ်သောနှယ်သို့။ မင်းဝယ်
 ကိုယ်လက်။ ရထားထက်မှာ။ ပျောင်းလျက်ခွေ၏။ မိန်းမော
 ရှိသော်။ စစ်သူကြီးအိမ်။ ရိပ်ငြိမ်နေရာ။ ဘယ်မှာမသိ။ သတိ
 မလျှင်*။ ရထားနှင့်လည်း။ အလျင်*အမြန်။ မင်းဖြစ်ဟန်ကို။
 အမှန်မုရဲ့။ မသိရ၍။ ငယ်လှသောခါ။ စိတ်ဗျာပါနှင့်။

Handwritten notes in the left margin:
 ၁၈
 မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော်

www.kelasa.org

ဆိတ်စာရထား။ တန့်ကာနားသည်။ ။တိုင်းကားမလှည့်
 နိုင်ပါတည်း။

၁၈

ဥပ္ပာဒန္တိ။ ဆင်းသိဂီသည်။ စံမိနတ်မျှ။ လှမလှမှု။
 ထောက်ဆစာနာ။ သိစရာကို။ ပညာနှိုင်းဆ။ သိကန်ကြလော့။
 နာမမည်ရ။ အာသက်ဟု။ ကြာမတတ်။ ဘုံပုံမိနှင့်။ မဏိ
 မေခလာ။ မည်သာတွင်ညီ။ ဗိရုဏိက။ ဝရံ။ နှိုင်းချိန်။
 လေးရောင်ရှိန်ထက်။ ဝတ်နံဘုံထွတ်။ အနတ်နတ်တို့။ မနွှာတ်
 သိရိ။ စောနေမိမူ။ သာမိနရ။ ဂုတ္တိလနှင့်။ ဇနကဟု။ နာမ
 ပညတ်။ လူမင်းမြတ်တို့။ ဥပပါတ်ဖြစ်။ နတ်စင်စစ်ကို။ သစ်သစ်
 ကိုယ်ထင်။ ကိုယ်စီပင်လျှင်။ ရုပ်သွင်စူးစူး။ မြင်ကြဖူး၏။
 ရူးမူးမှိုင်ဝေ။ သတိထွေအောင်။ စာပေမလာ။ မယဉ်မှုမူ။
 ဆရာပုဏ္ဏား။ လူအများနှင့်။ ဘုရားလောင်းစစ်။ သိဝိရာဇ်*ပင်။
 မူးယစ်*တိမ်းမပ်။ ရာဂတပ်၍။ ရူးသွပ်ရကြောင်း*။ ရှေးဇာတ်
 ဟောင်းကို။ ရွှေကျောင်း*ကြီးထက်*။ သျှင်ပင်မြှက်၏။
 နတ်ထက်*လှသူ။ တူမတူမှု။ ယူကြစေမည်။ ဆိုခဲ့သည်ကို။
 ယုံကြည်စွန်းငြိ။ သင်္ကာရှိလျှင်။ ပါဠိအဋ္ဌကထာ။ ဇွဲကာနိသျှ။
 ဇာတက၌။ ကြည့်ကြလေပါ။ လူဘုံမှာ၌။ သမ္မာရင့်တည်။
 ကသိုလ်စည်သော်။ နတ်ပြည်မက။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်။ မနေ
 ပိုင်တည့်။ ဆိုင်သည့်ရွာသား။ ရွာစားအမှု။ ပြုရသလို။ တို့လူ
 ဗိုလ်၌။ ကုသိုလ်ခက်ဖြာ*။ နတ်ထက်သာသည်။ ။စိတ်ဖျာ*
 ကြံဖို့ အမှာတည်း။

Handwritten notes in the right margin:
 ၁၉
 ဥပ္ပာဒန္တိပါ

ရူပသန္ဓေ*။ ဂန္ဓ*ရသာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာက။ ဓမ္မာလောကေ။
 ဤလှမြေ၌။ သဗ္ဗေဘနာ။ မယ်ဥမ္မာကို။ အာသဝါစင်။
 မဟုတ်လျှင်မူ။ မမြင်လေမှ။ မြင်ကြရလျှင်။ သရာဂစိတ်။
 ရှေ့နယ်ဖတ်*၍။ ဆိုပိတ်*မဖြစ်။ တားဆီးမြစ်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ*။
 သမာဓိ*ပင်။ မရှိနိုင်ရှောင်။ သုဆုတောင်းသည်။ ပြည့်ကြောင်း
 ထုတ်ဖော်*။ ရွှေကျောင်းပေါ်*၌။ ကိုယ်တော်ပွဲတွေ့။
 ကြုံသရွေ့ကို။ စုံစေ့ဘုရား။ ဟောမြက်ကြား၍။ ယုံမှားသင်္ကာ။
 မရှိရာပြီ။ နာလေ့တထောက်။ ဇာတ်လမ်းရှောက်အံ့။ ရွှေမျောက်
 သတ်။ ပျက်သည်သိလျှင်။ သိရိကလျာ။ မယ်ဥမ္မာလည်း။
 ပြုသာလေသောက်။ ပြုတင်းပေါက်ကို။ အရောက်ပိတ်လျက်။
 ကိုယ်ကိုဝှက်၍။ ဘဝဂ်တိမ်ခွင်။ လမ်းဝင်သို့။ မမြင်ရစေ။
 လွှဲတုံလေ၏။ စက်ရွှေဘုန်းမော်။ ရထားပေါ်က။ ထိုရော်
 ရာဇာ။ ဘုရားလျာမူ။ စက္ကာယဘန။ ပသာဒသည်။ ဥမ္မာရုပ်ပုံ။
 ရူပါရုံနှင့်။ ကြိုက်ကြံတွေ့က။ အတိတမ္မာ။ စ၍ မပြတ်။ ဥပဒိဋ္ဌိဘင်။
 ဘဝင်မဆိတ်*။ စိတ္တ*ကွဏ။ သတ္တရသာ။ တဒါရုံက။ ဘဝင်
 ကျအောင်။ သမထတွင်။ ကသိုဏ်းခွင်ကို။ သျှင်ပင်ရသေ့။
 မြင်လေသို့။ ရွှေတွင်ချည်းသာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာကို။ မြင်လာ သေ့
 အား။ တပ်စိတ်များ၍။ ရထားထိန်းကို။ မေးလိုရာတွင်။
 ဥပဇာတိ။ အမည်ရှိသား။ ပါဠိပုစ္ဆာ။ နှစ်ဂါသာဖြင့်။
 ဤမှာအစ ရှေးဦပြတည်း။

၁၂/၄/၈၀

- (၅၇)* နိဝေသနံ ကဿ နုဗ္ဗံ သုနန္တံ။
 ပါကာရေန ပဏ္ဍမယေန ဂုတ္တံ။
 ကာ ဒိဿတိ အဂ္ဂိသိက္ခာဝိ ဒူရေ။
 ဝေဟာယသ ပဗ္ဗတဂ္ဂေဝ အတ္ထိ။
- (၅၈) ဓိတာ နာယံ ကဿ သုနန္တံ ဟောတိ။
 သုနိဿာ နာယံ ကဿ အဝတာသိ ဘရိယာ။
 အက္ခာဟိ မေ ခိပ္ပမေဝ ပုဋ္ဌော။
 အဝိဇ္ဇာ ယဒိဝါ အတ္ထိ။

(မာသဝါသဝ။ ပုရိန္ဒမူ။ သဟဿနေတ္တ။ သက္ကနာမံ။
 သုဗ္ဗတိ။ မည်ရှိခြောက်ပါး။ မြင်းမိုရ်ဖျား၌။ သိကြားမင်းကြီး။
 မာတလိသို့။ သိဝိတိုင်းစံ။ ငါ့အထံဝယ်။ ဘုံပျံ့ရထား။ နှင်တတ်
 ငြားသည်။ ချစ်သားလူထူး။ ရထားမူ။ ပျော်မြူးထွေလာ။
 သင်နှင့်ငါတို့။ ဗိုလ်ပါရီလျက်။ ရထားစက်နှင့်။ ထွက်တော်မူ
 လျှင်။ မင်းလမ်းခွင်ဝယ်။ ငွေစင်ဖြူဝင်း။ သလဲခင်းထက်။

* ဇာတကဋ္ဌကထာ၊ ပဉ္စမလုံး၊ စက္ကာယီသနိပါတ်၊ ဇာတ်ဧ ၅၂၇၊ ဥပ္ပာဒန္တိ
 ဇာတကဋ္ဌနာ။ (ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူ) စာမျက်နှာ ၂၂၄ တွင်ပါရှိသော
 ဂါထာအမှတ်ဖြစ်သည်။ နောက်ဂါထာ အမှတ်များလည်း အလားတူပင်
 ဖြစ်သည်။
 မှတ်ချက်။ စာမျက်နှာလွဲချက်များရှိသည်။ အလိုရှိပါက ယင်းဇာတကဋ္ဌ
 ကထာတွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

ထိုသင်းရန်။ တပျံပျံဖြင့်။ ပျံကြဖဝါး။ ရွှေဖော်များနှင့်။
 ပွဲသားလမ်းမှာ။ တန်တိုင်းကာလျက်။ ဂေဟာရိပ်ငြိမ်း။
 ဘယ်သူအိမ်လည်း။ မသိမိမငယ်။ ကြီးကျယ်ဖိခြင်း။ ရွှေပြ
 တင်းက။ နေမင်းရောင်ထိန်။ နှိုင်းလာချိန်လည်း။ အသူရိန်နတ်။
 သဗ္ဗကြတိ*သို့။ မြေကျတိ*တီးပြင့်။ နေကြာပွင့်နယ်။ နေမင်း
 ရောင်ခြည်*။ မြုပ်ပျောက်မည်တည်း။ (လျှပ်ခြည်*သက်တံ။
 မီးနှင့်စံအံ့။ အလုံတောက်တုန်း။ ပိုင်လာနှုန်းလည်း။ ပိုးစုန်း
 ကြူးမျှ။ မီးရှူးတန်ဆောင်။ လျှပ်ခြည်မောင်လိမ့်။ ကိုယ်ရောင်
 ထင်ထင်။) ဝေးကမြင်လျှင်။ ဘဝင်ငြိမ့်ငြိမ့်။ အသည်းစိမ့်မျှ။
 ဖိမ့်ဖိမ့်တုန်လျက်။ ငါ့အသက်ကား။ ပြေးထွက်သုဘောင်*။
 သုဝယ်ပေါင်*သော်။ မင်းခေါင် ကိုယ်လက်။ သတိပျက်၍။
 စုံမက်ခင်မှု။ သုဝယ်စုသည့်။ ဘယ်သူသမီး။ ရှုမငြီးမှု။ ယှဉ်မိုး
 ဆွေလင်။ ဘယ်သူပင်ဟု။ သိချင်လှမော။ ငါမင်းစောကို။
 သဘောဟုတ်တိုင်း။ မဆုတ်ဆိုင်းနှင့်။ ပိုင်းပိုင်းခြားခြား။ ငါ့ချစ်
 သားသည်။ ထောက်ထားချင့်တွေး။ လျှောက်လတ်သေးလော့။
 အရေးသုံးပါး။ အခက်များတွင်။ ငါကားခုတု။ ခက်ဆုံး ကြံ
 သည်။ ။မတ်ယုံမတွေး လေသလော။

စစ်ရေးမက်ရေး။ ရန်သူဘေးကြောင့်။ အပြေးအလွဲ။
 ဆွေမျိုးကွဲသား။ ပြည်ထေးရေးရာ။ ခက်သည်သာတည်း။ (အစာ
 အစား။ ထွားထွားမြည့်ကြေ*။ ရှားပါးလေ၍။ သေကျေ*
 ပျောက်စီး။ ငတ်မှုတ်ကူးလျှင်။ ပြည်ထေးရေးထက်။ ဝမ်းရေး

ကော်၏။ (ထိုထက်မှာမှ။ ချစ်ခင်သူနှင့်။ အတူတကွ။ မပေါင်းရပဲ။
 လွမ်းတပူဆွေး။ သူနှင့်ဝေးသော်။ ပြည်ထေးရေးနှင့်။ ဝမ်းရေး
 တို့ထက်။ လွမ်းရေးခက်၏။ အဖက်မရ။ ခက်သုံးစမှု။ ဒုလ္လဘ
 တွင်။ မဝင်ပါလျက်။ သည်အခက်ကား။ သုထက်လွန်ကျူး။
 သာ၍ထူး၏။ ရှေးဦးဖွားစ။ ငါ့ကိုမသား။ သတ္တဘာဝ။ ဧဝ
 ရာဇာ။ သူနှင့်ငါကို။ ။ဖူးစာမရေး လေသလော။)

ရှေးသောအခါ။ သံသရာဝယ်။ ကမ္ဘာရှည်လျား။ ကာလ
 များ၍။ ချားတလည်လည်။ ဘဝစည်၍။ လပြည်နတ်ရွာ။
 တိရစ္ဆာန်နှင့်။ ပြိတ္တာငရဲ။ သံသာဝံးတွင်။ ဖောက်လုံးကြာဖို။
 နာနက္ခိဖြင့်။ ဂတိငါးမည်။ ဘုံသုံးတည်၍။ လှည့်လည်အောက်
 ထက်။ အဆက်ဆက်လည်း။ တက်သက်စိန်ဆန်။ တပြန်ပြန်နှင့်။
 ဖန်ဖန်လှည့်လာ။ ဘဝမှာလျှင်။ (ဂင်မြစ်မှ။ သုံးလုံးမျှသား။
 လောကထွတ်ဆင့်။ ငါးမာရ်လွှင့်တို့။ ပွင့်ကြလှိုင်ကြ။ တဆူဆူ
 တွင်။ ဆယ့်ဆူတောင်း။ ညောင်ရေလောင်းလျက်။ ပေါင်းရလို့
 ငှာ။ နှုတ်ဝယ်ဖြာ၍။ ဒါနအတူ။ ငါနှင့်သူသည်။ ။အလှူ
 မပေး လေသလော။

ဤသို့ဘုန်းစည်။ နှုတ်ဝယ်မြည်လျက်။ ဆယ်ရည်မင်းစုံ*။
 ရာဂီဆွံ*သို့။ သံတကျာကျာ*။ မင်းလမ်းသာ၍။ (စကြာ*
 ဘုန်းတောက်။ ပြာသာဒ်အောက်တွင်။ နေရောက်ကြာနယ်*။

www.kelasa.org

ကုမ္ပဏီ

ဟင်းနုနယ်*သို့။ ညှိုးငယ်ခေကာ။ သုနန္ဒာကို။ ရာဇာမင်းပျာ။
မေးတိုငြားက။ စကားယဉ်မိန်း။ ရထားထိန်းလည်း။ ရှုစိန်း
လမ်းကြောင်း။ မောင်းသည်ကာလ။ ပြုတင်းဝက။ တွင်းမ
ရန်ဆီး။ စစ်သူကြီး၏။ ဇနီးသည်လျာ။ လှည့်မာကို။ ရာဇာ
မင်းကျော်။ မြင်လတ်သော်တည်း။ မူးမော်မချီ။ တပ်စစ်ငြိ၍။
သတိပျက်ခါ။ သိသည်ငှာကြောင့်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ဤကားနာမ။
အဘသဌေး။ ပြည်ရေးစီရင်။ လင်စစ်သူကြီး။ ခြားသီးသိသာ။
သုနန္ဒာက။ မဟာဇနိန္ဒ။ အာလုပ်ပြလျက်။ ဥပေန္တဝဇီရာ။
ဥပဇာတိ။ မည်ရှိသည်။ ဂါထာ နှစ်ဆင့်။ ဆန်းဂိုဏ်း
သင့်ဖြင့်။ ကျူးရင့်သံသာ လျှောက်လေပါတည်း။

၂၄

- (၅၉) အဟဉ္စိ ဇာနာမိ ဇနိန္ဒ တေ၊
မာတျာစ ပိတျာစ အထောပိ အဿာ၊
တဝေဝ သော ပရိသော ဘူမိပါလာ၊
ရတ္တိဒိဝံ အပ္ပမတ္တော တဝတ္ထေ။
- (၆၀) ဣဇ္ဈေ၈ ဖိတော သုဝဒ္ဓိတောစ၊
အမတ္တော တေ အညတရာ ဇနိန္ဒ၊
တဿေဝ ဘရိယာ အဘိပါရကဿ၊
ဥမ္မာဒန္တိတိ နာမဓေယျေန ရာဇာတိ။

အင်ကြင်းနော်ဇာ။ ရှင်မာတောဟု။ အပြောကျယ်လျက်။
ဂဏန်းထွက်သည်။ စကြဝဠာ။ ယူဇနာတိ။ သင်္ချာအပေါင်း။
ရှစ်သောင်းလေးထောင်*။ အမြင့်ဆောင်သား။

ကျောက်တောင်*ရစ်ပေ။ မြင့်ကဲခွေ၍။ နေနှင့်လစက်။ အတွင်း
ဇက်၌။ ဆတက်မလုံး။ ထမ်းပိုးကုံးလျက်။ ပုလဲးတတန်း။
ရွေးတကန်နှင့်။ သီးသန့်လေအောင်။ ရေနှင့်တောင်လည်း။
ပန်းမြောင်ရံထား။ ခုနစ်ခြားမှ။ နဂါးတသုန်။ ဂဠုန်တတန်း။
ကမ္ဘက်ယကွ။ ဂန္ဓဗ္ဗနှင့်။ ပဉ္စအာလိန်။ လေးရောင်ရှိန်ထက်။
ဝတိန်ပြည်မ။ စိုးပိုင်သသည်။ သိကြားဆေရင်း။ လူနတ်မင်း။
ပြည်တွင်းပြည်ပ။ ပျော်မြူးကြသော်။ ခုန်ကမြူးကွန်း။ တိုင်းလုံး
လန်မှ။ ပုစွန်လက်သံ။ မိုးမြေညံလျက်။ အာလဗ္ဗရ။ ခိုဏ္ဍိမက။
ဝိဇယမည်။ အစတည်သား။ စည်လည်းထွေထွေ။ ကျူးသံ
ခြေနှင့်။ နှံပြေမရှိ။ တံပိုးခရာ*။ တူရိယာ*တိ။ တမြှာတရည်။
မြောက်စည်ဗိုမင်း။ ခရုသင်းမှ။ လင်းကွင်းစသည်။ တီးမှုတ်
မြည်လျက်။ ရွှေပြည်သဘင်။ လှည့်ရာတွင်၌။ ရေစင်ထဲပျံ။
ပန်းရနံနှင့်။ မင်းလမ်းအနီး။ တန်တိုင်းဆီးသား။ အိမ်ကြီး
မောက်မောက်။ ပြုတင်းပေါက်က။ ပန်းမြောက်ကြီးသူ။
(လျှပ်ရောင်မူလည်း။ မေတ္တတန်ရာ။ နတ်ကလျာမှ။ ဥမ္မာဒန္တိ။
ဤသုဘခင်။ သဌေးပင်တည်း။ လင်စစ်သူကြီး။ ဝေးနီးကျော်ဟိုး။
မိဘမျိုးလည်း။ ကြွယ်ဖိုးအနက်။ ဤမြေထက်တွင်။ အဖက်မရှိ။
ကောင်းဇာတိကို။ သိ၏လုံးစုံ။ လျှောက်လေဟုသည်။
(ရွှေငုံလက်တင် ကြာဖူးတည်း။)

၂၅

ဤသို့ပျံပျူ။ ရထားမှူးလည်း။ ရှိဦးလက်စုံ။ ကြာပဒုံသို့။
ဥမ္မာဒန္တိ။ ဤသုဘမိ။ တိရိစ္ဆာန်ဝတ္ထု။ လင်မှတိုင်ပြီး။ စစ်သူကြီးတိ။

တိုင်းလုံးသိသား။ အဘိပါရက။ နာမမည်သာ။ ထိုဥမ္မာကာ။
 ရုပ်ဝါဆင်းပြင်။ သုရုပ်သွင်ကို။ မြင်လျှင်ခဏ။ မတည်ပအောင်။
 ရူးကြရာတွင်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ သည်နာမ။ ခေါ်ဆိုကြဟု။ တစ်မကြွင်း။
 လျှောက်တုလျှင်းသော်။ မင်းလည်းထိုခါ။ စောဥမ္မာကို။ ဂါထာ
 ဖွဲ့ဆို။ ချီးမွမ်းလို၍။ ။သံချိုမိန့်တော် ရင့်ကျူးတည်း။

(၆၁) အမ္မော အမ္မော နာမမိဒံ ဣမိဿာ၊
 မတျာစ ပေတျာစ ကတံ သုသာဓု၊
 တဒါ ဟိ မယံ အပလောကယန္တိ၊
 ဥမ္မတ္တကံ ဥမ္မာဒန္တိ အကာသိတိ။

တရားငါးဆယ်။ များကြွယ်ယူဇနာ။ ဝေယန္တနာနှင့်။ စကြာ
 ပျံလွှား။ နတ်ရထားတွင်။ နတ်သားတထောင်။ မြင်းယောင်
 ဆောင်ကို။ သင့်အောင်ဆော်နှိုး။ တံဗျာမိုးလျက်။ ဇက်ကြိုး
 အနည်း။ တစင်းတည်းသို့။ ရော့ရည်းမရှိ။ ညီအောင်ညီ၍။
 မာတလိနတ်။ သိကြားမတ်သည်။ နှင်တတ်သောနယ်။ ငါမင်း
 ဝယ်လည်း။ နှိုင်းဆွယ်ဖက်ကင်း။ လူတိုမြင်းကို။ အချင်းကုန်စင်။
 စီးသွန်သင်၍။ ကောင်းအင်မြောက်မြား။ ကျော်ထင်ရှားသည်။
 ဉာဏ်သွားမပြိန်း။ ရထားထိန်း။ ။ ဤမိန်းမလှ။ ဖက်မရကို။
 မြင်ကြသသူ။ အများလုပ်ငန်း။ မေတ္တာဝင်လျက်။ ချစ်ခင်
 လေးမြတ်။ ဖြစ်စေတတ်၍။ သက်ပြတ်လှမှု။ ရှိကုန်ရဟု။ သုဘ

သေဠိ။ သမိလည်းကောင်း။ မှည့်ကုန်ရှောင်းသည်။ အကြောင်း
 နာမ။ မှန်ပေစွတည့်။ ကောင်းလှပေ၏။ ငါ့ကိုကြည့်လော့။
 ရူးသည့်ခြင်းရာ။ ထိုဥမ္မာကို။ ယူပါစကား။ ပန်လျှောက်ကြား၍။
 ငါ့အားရှေးက။ ဆက်ဖူးကြ၏။ ပုဏ္ဏားမိစ္ဆာ။ မင်းဆရာတို့။
 အင်္ဂါယုတ်ကြောင်း။ မယူကောင်းဟု။ မပေါင်းရအောင်။ မုသား
 ဆောင်လျက်။ မင်းခေါင်ငါ့ကို။ ကျိုးမလို၍။ လျှောက်ဆိုသဖြင့်။
 ဝတိန်မြင်ထက်*။ သုံးဆင့်တက်*သား။ ငါးဆက်ဘုံသူ။ စုံရည်
 တူကို။ မယူမိပီး။ လုံးကြီးလုံးသော်။ (ပြည်ထီးရေး*နှင့်။
 ဝင်းခရီး*မက။ လွမ်းရေးထလျက်။ စိတ်မထွေထွေ။ မိုးနှယ်
 စေ့သည်။) ။ရပ်နေမတည် နှိုင်းပြီတည်း။

လေသာပြုမြင့်။ ပြုတင်းဖွင့်*၍။ ပန်းပွင့်*ဆုပ်ကာ*။ ကြီးပြီး
 ခါ*လျှင်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းနုတ်ပိလည်း။ မဟိတလ။ (နရ
 အုပ်ဆောင်း။) တုန်လှုပ်ကြောင်းကို။ ရောင်ကောင်းလျှိုဝင်း။
 သိတုလျှင်းက။ ပြုတင်းပိတ်ကာ။ ဝင်လေပါ၏။ (နုထုတမှတ်။)
 လူများထုတ်လည်း။ မတ်ကြီးသာလျှင်။ သည်သတင်နှင့်။
 တိုင်းခွင်သည်ပြည်။ လျှောက်ပတ်သည်ဟု။ ငါမလည်လို့။
 ပြန်တော့ဆို၍။ ထိုကလျင်စွာ။ ပြန်ခဲ့လာမှ။ (ပါသာဒဆင့်။
 ပြာသာဒ်မြင့်ထက်။) မင်းမင်းမုန်ကူ။ တက်တော်မူ၍။ (မထွ
 လျှောင်းလျက်။ သတိပျက်လျှင်။ အိပ်စက်မပျော်။ ယောင်ယမ်း
 ခေါ်သည်။) ။နှုတ်တော်ဥမ္မာ ဒန္တိတည်း။

၃၀ နှစ်: ၁၈၈၆, ၁၉၁၅, ၁၉၄၄, ၁၉၇၃

၂၀

မဟာမင်းလှမ်းခေါင်ကျော်

၂၀

ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းသိဂီကို။ သိဝိရာဇ်မင်း။ ရွှေပြတင်း၌။
မြင်လျှင်းသည်။ ကျက်စ၍။ တသမြည်တမ်း။ ခေါ်ယောင်
ယမ်း၍။ အလွမ်းဂါထာ နှုတ်တော်ပြာတည်း။

၂၉

(၆၂) ယာ ပုဏ္ဏမာယော မိဂ မန္တလောစနာ၊
ဥပါဝိသိ ပုဏ္ဏရီကတ္တစဂီ၊
ဒေ ပုဏ္ဏမာယော တဒဟု အမညာဟံ၊
ဒိသ္မာ ပါရာဝတ ရတ္တဝါသိနိ။

ဘုရားပင်လျှာ။ ထိုရောခါဝယ်။ နိမ္မာနရ။ ဒေဝမိတာ။
နတ်ကလျာသို့။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းသိဂီကို။ ကြန့်ညီရပ်ပုံ။ အလုံး
စုံကို။ အာရုံမကင်း။ နှလုံးသွင်းကြောင့်။ အရင်းမသေ။ အညွန့်
ဝေသား။ မြေမှတ်တတ်။ ဆီးကိုခွတ်သို့။ ပုဂ္ဂိုလ်ခန္ဓာ။ နာမ်ရပ်
မှာ၌။ ငါးရာထောင်မိုး။ နှိပ်စက်ကြီးသော်။ ခေါ်ယံခေါ်ယောင်။
ကတောင်ကချောက်။ စိတ်နောက်မသာ။ မြည်တမ်းကာမူ။
(ဥမ္မာဒန္တိ။ ဒေဝိမယ်လျှာ။ ရှုမဝနှင့်။ နှိုင်းဆရာ။ ကျန်းလေးပြာ
ကို။ စကြာရွှေတည်။ ရှာဖွေနှည်လည်း။ ပန်းမည်ခုံသာ။ မရရာ
တည့်။) ဝါတာမိဂ။ (သမင်မသည်။ ကြောက်လှစ၍။ တုန်လှုပ်
ဖိလျက်။ မျက်စိတည့်တည့်။ ကြည့်သောခါဝယ်။ ပျက်လုံး
နှယ်နှင့်။ မှုဖွယ်စုရုံး။ သူရယ်ပြုံးသည်။ ချစ်ထုံးဖွဲ့ရာ
လေသလော။)

၂၀ နှစ်: ၁၈၈၆, ၁၉၁၅, ၁၉၄၄, ၁၉၇၃

ဥမ္မာဒန္တိပုဂ္ဂို

၂၉

၃၀

ရှစ်သောင်းလေးထောင်။ လေးထောင်နှင့်။ မြင့်ခေါင်
အစောက်။ နှစ်ပြန်အောက်ဝယ်။ ခုံလောက်ပတ္တမြား။ သုံးလုံး
ကြားတွင်။ နုထူးပွင့်ဝတ်။ ပြုဆွတ်ဆွတ်နှင့်။ သခွတ်နန်းပေါ်။
စံမြန်းပျော်သည်။ နတ်ကျော်ရင်နှစ်။ သွီးစစ်ကို။ ကသစ် ဘုန်း
ခေါင်။ ဥာဏ်ဖြင့်ဆောင်၍။ ရွှေတောင်ထိပ်တွင်။ နန်းညာ
တင်သား။ နတ်ရှင်သည်လျှာ။ သုဇိတာသို့။ ကေသာလောမာ။
နဝါဒန္တိ။ မသံတစော။ ချောမောပြေပြစ်။ (ရိုးဆစ်ရိုးဆက်။
ခြေလက်နားနား။ ကိုယ်အင်္ဂါကို။ ပညာလူကဲ့။ ဖယောင်းပုံနှင့်။
နိတိဇမ္မ။ မြရည်ကု၍။ သွန်းမရုပ်ဝါ။ မတူရာသား။ ပဒုမ္မာပွင့်။
ရွှေကြာတင်သို့။ ကိုယ်နှင့်တော်စွာ။ မယ်ဥမ္မာ၌။ မယ်နှင့် လိုက်
အောင်။ သိန်းထိုက်အဖိုး။ ပုဆိုးခေါ်မြီး။ ရွှေဝတ်လုံးလည်း။
နီရိုးပန်းလျှံ။ သက်တံရောင်လို။ ဖိတ်ဖိတ်စိုသား။ ခိုခြေအသွင်။
ဝတ်လျက်ပင်တည်။ မြင်လျှင်လှဆုံး။ ငါ့နှလုံးကို။ ယူကျုံး
နဲ့ ရှာ လေသလော။)

၃၁

တဆဲလေးထွေ။ ဝန်းရစ်ခွေသား။ ရေနှင့်ကားတောင်။
အလယ်ခေါင်တွင်။ လေးရောင်ခြည်လွှတ်။ မြင်းမိုရ်ထွတ်ဝယ်။
သုဒဿန။ အစိုးရသည်။ သိကြားဩဇာ။ နတ်သုဒ္ဓါကို။ တော
မှာပျော်လှေ။ ကျင့်သိမ်မေ့သည်။ ရသေ့မြတ်အား။ လှူတုံ
ငြားက။ တရားချင့်ထောက်။ မြတ်ရာကောက်၍။ လေးယောက်
နှောင်းမေး။ စားဦးပေးမှ။ ထုမွေးပူပူ။ နတ်ပန်းရသည်။

www.kelasa.org

သိကြားရင်လုံ။ ဝတိန်ဘုံ၌။ ရိပ်မြုံပျော်ပါး*။ စံဟုထားသား။
 လေးပါး*ရောင်ညီး။ နတ်သွီး*။ အကြီးအာသာ။ သဒ္ဓါသိရှိ။
 ဟိရိမိတို့။ နှိုင်းညှိစရာ။ မယ်ဥမ္မာကား။ တန်းဆာဆင်လျက်။ ပြိုးပြိုး
 ပြက်နှင့်။ ပန်းလက်ဆုပ်ကာ*။ ကြီးသောခါ*တွင်။ ပုဏ္ဏာတိထိ*။
 ပန္နသိ၌။ သဒ္ဓိ*သုန်း၍။ ပြည့်သည်နေ့ဝယ်။ အရှေ့ပြုဗ္ဗာ။
 မျက်နှာစာက။ သော်တာဝေစက်။ နှစ်ပြိုင်တက်၍။ ထွက်သည်
 သဏ္ဌာန်*။ ပန်းကြီးဟန်နှင့်။ ဆဗ္ဗန်*ဆင်ကျိုး*။ သွင်းသော
 ထုံးသို့။ ယူကျုံး*နောင်တ။ ရပစေသား။ ငါ့အမှားကို။ မယ်ကား
 ရှေးက။ ဝမ်းနည်းလှ၍။ ပြလိုက်သလို။ စိတ်ထဲသိ၍။
 ငါ့ကိုနှိမ့်ရှာ လေသလော။)

၃၂

ပဋိဿန္ဓေ။ အဟိတ်နေ၍။ မြေ၏အလား။ ဖြစ်တုံငြား
 လျက်။ ဖွားလတ်ဘုံဖို။ ပဝတ္တိ၌။ သိရိမည့်။ နတ်အမျိုးတွင်။
 မြေလျှိုးမိုးပျံ။ တေဇာလုံ၍။ ကမ္မဇိဗ္ဗိ။ ဟန်းခိုးရှိသား။ ဘူမိ
 ဒတ္တ။ တွင်နာမနှင့်။ နာဂသနင်း။ ပေးလိုက်လျှင်းသည်။
 ခြင်းခြင်းနီသား။ ပတ္တမြားကို။ ပုဏ္ဏားမယူ။ မှားသောတူဖြင့်။
 လူတို့ထွတ်ထား။ ဓင်းတရားလည်း။ ဘဘွားသဌေး။ ချစ်မြတ်
 လေးသား။ ရင်သွေးရတနာ။ စောဥမ္မာကို။ ဆက်လှာနှင်းအပ်။
 ရှေးဦးလပ်၌။ တပိကြပ်ယူရာ။ မပယ်သာဟု။ စဉ်လာစကား။
 ရှိလျက်သားနှင့်။ ထောက်ထားမရှိ။ မယူမိ၍။ ကြီးမိနောင်တ။
 ရသည်အတွက်။ သတိပျက်လျှင်။ အိပ်စက်မပျော်။ မြည်တမ်း
 သော်ကာ။ ထိုရော်ကာလ*။ ပြုတင်းဝက။ (ရွှေလ*မင်းနှယ်။

(ဥပ္ပာမယ်လည်း။ ငါ့ဝယ်မျက်စိ။ နှလုံးရှိလျက်။ ချစ်မိသောနှယ်။
 နှစ်သက်ဖွယ်နှင့်။ စံပယ်လျက်ပင်။ ကြည့်သည်ထင်သည်။
 ချစ်ခင်တဲ့ရှာ လေသလော။)

၃၃

အိမ်ကြီးရော။ ပြုလေသာက။ မာလာလက်ထဲ။ ယူကာ
 ကြီးသည်။ ပြိုင်တုံးယှဉ်ကြ။ စံမရသား။ အလှနတ်လွန်း။ ဥပ္ပာ
 မှန်ကား။ ဟေဝန်စုံကြော။ မြိုင်ခြေတောဝယ်။ တယော
 မိကျောင်း။ စောင်းနှင့်လိုက်မှီ။ ဘခန်သိလျက်။ (ကိန္နရီမ။ မျက်ချို
 လှနှင့်။ ရွှင်ပျသံသာ။ ကိန္နရာ၏။ သည်းချာနှူးအောင်။ နှလုံး
 ဆောင်သို့။ မင်းခေါင်ယူကျုံး။ ငါ့နှလုံးကို။ မှီအုံးခွေအောင်။ စုရုံး
 ဆောင်၏။ ရွှေရောင်ပျံပျူ။ ရွှေနုဖူးနှင့်။ ကော့ပြုံးမျက်တောင်။
 ရွှေမျက်မှောင်မှ။ ရွှေရောင်ဝင်းလုံ။ ရွှေနာတံတွင်။ သံပရာဖျား။
 ရွှေခွက်နားလည်း။ ပြန်ကားရွှေသွေး။ ရွှေလည်ရေ၌။ ရွှေကျေး
 လည်ရစ်။ ပေါ်စသစ်သို့။ သနစ်ကန်စင်။ ရွှေတိုင်းပင်လျှင်။
 ကောင်းအင်စုံစွာ။ (မယ်ဥမ္မာသည်။ မာယာပန်းခွေး။ ငါ့ကို
 ပေး၍။) ကြင်ရေးသို့ရှာ လေသလော။)

၃၄

အထက်မြင့်ခေါင်။ ဥဒည်းတောင်က။ ရွှေရောင်လန်းလန်း။
 ဖန်တုံနန်းလည်း။ တသန်းကွာဝယ်။ ကြက်သဇယ်နှင့်။ ပြိုင်ဆွယ်
 သော်တာ။ ဝန်းသောခါတွင်။ စဉ်လာလက်သုံး။ ရှေးကထုံးဖြင့်။
 မြို့လုံးမှောင်လွင့်။ မီးရောင်ပွင့်သား။ သဘင်ချိန်ခါ။ ထွက်စရာ၌။

ဝေဟာကံခန်း။ လေသာနန်းကို။ လွှတ်တန်းဖွင့်ကာ။ ပန်းကြိုး
 လှာသော်။ စန္ဒာရွှေလ။ နှစ်ပြိုင်ပဟ။ ငါစိတ်ဝယ်တိ*။ မှတ်ပေ
 မိ၏။ ကုတ္တိ* ကိစ္စ။ ဟူသမျှပင်။ ကောင်းစွပြည့်စုံ။ ကျေးဇူး
 ပုံသား။ မယ်ဥမ္မာသည်။ ငါ့ဥပူ။ ဦးခေါင်းကလျင်။ စ၍
 စဉ်လျက်။ ညံ့သည့်လက်နှင့်။ နှစ်သက်စေပါ လတ္တံ့နည်း။)

၃၅

နိမ္မာနရ။ ဘုံကကျ၍။ ကြွလာသောလား။ ချွေတူးလျက်။
 ပတ္တမြားရည်ကောင်း။ ရွှေနားတောင်းလည်း။ နိမောင်းရဲရဲ။
 အလျှံလျက်။ ပုလဲရောင်တောက်။ ပေးပေးရောက်သား။
 လက်ကောက်မုတ္တိ။ တွန်းရောင်ပနှင့်။ လှသည်ကိုယ်ဝယ်။ လွန်
 တင့်တယ်သား။ နှိုင်းဖွယ်တုလွတ်။ ပန်းလှောင်တလျက်။ ရောင်
 လွတ်ပူပ။ တမရသား။ အလှထွတ်စွန်။ ဥမ္မာမုန်သည်။ ဟေမ
 ဝန္တာ။ လွန်သာယာသား။ မဟာတောင်က။ မာလဝဟု။
 မည်ရည့်သက်။ နွယ်သိုလက်နှင့်။ ဘယ်ရက်ခါနွယ်။ ငါ့ကိုတွယ်
 ၍။ လည်ဝယ်ဖက်ပါ လတ္တံ့နည်း။)

၃၆

ခြေဖျားလက်ဖျား။ သားရားတွင်။ ပတ္တမြားရည်ရွှန်း။
 ချိပ်ရည်စွန်းသို့။ သွန်းသွန်းသွယ်ဖြာ။ တင့်တယ်စွာနှင့်။ ကျီးအာ
 နှိုင်းတမ်း။ ရွှေနှုတ်ခမ်းလည်း။ ကမ်းပန်းမထွ်*။ ပကတ္တိ*ဖြင့်။
 တင့်တိလွန်ကဲ။ ရှုမရဲသည်။ ပုလဲလျှံထွက်။ သွားဆောင် လက်
 နှင့်။ အောက်ထက်စုရုံး။ ဝန်းကျင်လုံးသား။ လှဆုံးခေါင်ချုပ်။

ရွှေရေမြှုပ်သို့။ လုပ်လုပ်လဲလဲ။ မှတ်လျင်ပွဲမျှ။ နှိုင်းရဲရန်များ။
 ဖက်မထားလျက်။ ရေသားပဒုံ။ ကြာရွက်ပုနှင့်။ မယ်ဥမ္မာသည်။
 လာ၍ စူးစူး။ သေသောက်ကြူးဘို့။ ယစ်မူးသေရက်။ သေညော်
 ခွက်ကို။ မျက်နှာအပ်၍။ ကပ်လျက်မွေ့သို့။ ဘယ်နေသော့ခါ။
 ငါ့ကိုလာ၍။ မျက်နှာကမ်းပါလတ္တံ့နည်း။)

၃၇

ဇမ္ဗူမက။ လေးကျွန်းကျအောင်။ မရဖက်ရှာ။ မယ်ဥမ္မာကို။
 ငါမြင်သည်မှ။ ထိုကစ၍။ နေ့ညပတ်လုံး။ ခွေခွေလျက်။
 စက်အုံးခိုကာ။ မပျော်ပါတည်။ သပြာထောင်လုံး။ ဥစ္စာရှုံးသို့။
 ရွှေတုံးလျှည်း။ စစ်သူကြီး၏။ ဇနီးကြင်ဖက်။ ဥမ္မာသက်နှင့်။
 တရက်ကာလ။ နှစ်ရက်မျှလျှင်။ ငါနန်းအိမ်မှာ။ ဖြစ်လာပါ၍။
 ငါနှင့်မွေလျော်။ ပျော်ပြီးသော်မှ။ တိုင်းကျော်သိဝိရာဇ်။ မင်း
 လျှင်ဖြစ်ဟု။ အကြင်ဆုကို။ မေရထိပ်နင်း။ သိကြားမင်းသည်။
 ဆုနင်းငါအား။ ပေးလှာငြားအံ့။ ငါကားလျှင်လို။ တိုဆုကိုလှင်။
 လိုပါချင်၏။ သို့စင်ထွေထွေ။ မြည်တမ်းလေသည်။ သံခြေ
 မဆိတ် ကျက်ညီတည်း။

၃၈

ဤသို့ထွေထွေ။ မြည်တမ်းလေသော်။ စောင့်နေအပါး။
 မှူးဆတ်သားဘို့။ ကြောင်းလျားလျှောက်တင်။ စစ်ဘုရင်ကို။
 အသျှင်အိမ်ပါး။ ချီရနားတွင်။ မင်းဖျားဖြစ်ဟန်။ အကြောင်း
 ပြန်က။ ထဲဥာဏ်ချင်ပြီး။ စစ်သူကြီးပည်း။ ဇနီးသည်လျာ။

လှဥမ္မာကို။ ရာဇာထွတ်တင်။ တို့အသျှင်သည်။ မြင်၍ ထွေထွေ။
ဖြစ်ပလေလိမ့်။ စိတ်နေယူမိ။ အတပ်သိမိ။ မင်းကြီးရောက်။
ပျောက်စရာကို။ ပညာစီမံ။ ကုမည်ကြ၍။ မင်းထံကသာ။
ထွက်ခဲ့လာသည်။ ။ခြင်းရာမေးမည် ထွက်သံတည်း။

၃၉

သော်တာဝန်းလျက်။ ထွန်းသည်ရက်တွင်။ ကြက်သဇယ်နု။
ပြိုင်လာစုသို့။ ဥဠုစန္ဒာ။ ပြိုင်ယှဉ်သော်တိ။ မြို့တော်ဝန်းကျင်။
တန်းဆာဆင်၍။ သဘင်ပတ်ရံ။ စည်မောင်းသံလည်း။ ညညံ
အုန်းအင်း။ သုံးဖြူခင်းလျက်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ။ ပျော်မြူးကြ
သား။ ရွေးကဘာသာ။ စဉ်လာမလွဲ။ သဘင်ပွဲသို့။ စောရဲ
ဘုန်းဟေ့။ ပျော်ရွှင်မွေ့သော်။ ရွှေအရောင်ပြာ။ စောဥမ္မာကို။
ပြုသာပြင်ထွက်။ မြင်သည့်ရက်ဝယ်။ ကိုယ်လက်နှလုံး။ ယူကျုံး
ဆွတ်ဆွတ်။ သတိလွတ်သော်။ အမတ်ရန်ဆီး။ စစ်သူကြီး*လည်း။
ကျီး*နှယ် ရိပ်ခြည်။ သိတတ်သည်နှင့်။ ကြံစည်မိကာ။ စောဥမ္မာ
ကို။ ရာဇာဘုန်းရှိ။ မြင်မိရာတွင်။ ဖြစ်လိမ့်ထင်၍။ အလျင်အမြန်။
ပြန်ခဲ့ပြီးမှ။ အိမ်သို့ကျလျှင်။ မယ်လှဥမ္မာ။ စံနေရာဝယ်။ အသာ
ကြပ်ကြပ်။ ရွှေနားကပ်၍။ ပါးအပ်ပြီးခါ။ သာယာချိုလေး။
ချော့ကာမေးသည်။ ။တိုင်းရေးပြည်မှု ဆက်ဆံတည်း။

၄၀

မလိမေလော။ မည်သာတွင်ထ။ အာသင်နှင့်။ အလှစံမို့။
ဗိရုဏီတို့။ မယ့်ဆီလာရောက်။ ပြိုင်လှာထောက်လည်း။ မယ့်

အောက်တဆင့်။ မယ်ကတင်လိမ့်။ မယ်နှင့်မယ်သာ။ နှိုင်းစ
ရာသည်။ ဘယ်မှာမရှိ။ လှခေါင်ထံ*၍။ သမုတိ*နတ်။ နတ်ဟု
မှတ်သား။ သက်ပြတ်လှမျှ။ ချစ်မဝသည်။ နှမသည်လျှာ။
စောဥမ္မာ။ ။ရာဇာထွတ်ထား။ တို့မင်းဖျားသည်။ တိုင်းကား
ရွှေပြည်။ သဘင်လည်၍။ ကြည့်သည်ကာလ။ နတ်မမျှသား။
အလှခေါင်ဆွေ။ မယ့်အနေကို။ ပြလေသလော။ လှဆောင်ချော
သည်။ သဘောငါ့ကို။ သံချိုချိုဖြင့်။ ဆိုပါရိုးရိုး။ မယ်မင်းနှင့်။
တိုးတိုးသာသာ။ မေးသောခါ၌။ ဥမ္မာဒန္တ။ ဆင်းသိဂီလည်း။
ဤသို့မကျန်။ ဟုတ်တိုင်းပြန်သည်။ ။အမှန်သိစိမ့် နက်တံတည်း။

၄၁

မဟာနဂရ။ အရိဋ္ဌတွင်။ ဘိုးဘစဉ်လာ။ ဆက်နွယ်ဖြာလျက်။
သေနာပတိ*။ မတ်ခေါင်ထံ*ဟု။ ပြည်ကြီးဘန်ဆောင်။ ထွတ်
မင်းခေါင်နှင့်။ ညီနောင်တမျှ။ ချစ်ကြည်ကြ၍။ မိဘနှစ်ပါး။
ပေးထိမ်းမြားလျှင်။ ရွှေစားလျက်ပင်။ စုံမက်ခင်လျက်။ လွန်းကြင်
ရွှေငှက်။ လည်ချင်းယှက်သို့။ တပြက်လျှပ်ဝယ်။ ချစ်မပြယ်
သည်။ သက်နှယ်ထင်ပြီး။ လင်မောင်ကြီး။ ။ရိုက်တီးဆော်နှိုး။
စည်အမျိုးလည်း။ မြေမိုးနိမ့်နိမ့်။ ပြည်လုံးသိခွဲလျက်။ ခြံခြံခြံ
သံဝါ။ ကြားသောခါ၌။ ဥမ္မာမယ်က။ ကြည့်ချင်လှ၍။ ပြုဝ
တံခါး။ ဖွင့်လိုက်ငြားတွင်။ ရထားပေါ်မှာ။ ဆင်တန်းဆာနှင့်။
မျက်နှာရွှေစင်။ ရှင်လည်းရှင်သား။ ရင်လည်း ကားကား။
ပါးလည်းပြုံးပြုံး။ ဝမ်းပံ့ပံ့နှင့်။ မျက်လုံးအကြည့်။ မယ်ဆီတည့်
လျှင်။ ရွှေမှည့်နီမြန်း။ တောင်းတွင်ပန်းနှင့်။ ကြုံးဖုန်းကိုယ်ထံ*။

www.kelasa.org

ပစ်လိုက်မိ၏။ သတိကမူ။ ထိုသည့်ကို။ လူတို့မူးမတ်။
 ပရိသတ်လော။ မင်းလေလောဟူ။ အဆောမယ့်မှာ။ မသိပါတည့်။
 လေသာပိတ်လျှင်။ ရထားရှင်လည်း။ ဤတွင်မနား။ ပြန်လေ
 သွား၏။ မယ့်အားဘယ်ကို။ အပြစ်ဆိုမည်။ ထိုမှတည်း။ မရှိ
 မှတည်း။ ကျေးဇူးသခင်။ မိမိလင်ကို။ ခေါ်ငင်သွေးဆောင်။
 သေလေအောင်ဟူ။ တောင်ပေါ်ကြီးက။ တွန်းလိုက်ချသား။
 မိန်းမအသွင်။ မယ့်ကိုထင်၍။ ။ ဆွေလင်တွေးနှင့် အမေးထင်။

၄၂

ထိုမှပြစ်ဆာ။ မယ်ဥမ္မာ၌။ ရှာလျှင်တမူ။ ပြစ်လျှင်ဟူက။
 မြူမူမရှိ။ ဖြစ်တုံ့လျက်။ မောင်ကြီးစိတ်စွဲ။ နှလုံးထဲက။
 အလုံးကြံစည်။ ရှိသည်လိုလို။ အသည်းဖိုအောင်။ မယ့်ကို ပြစ်
 ဆာ။ မရှာပါနှင့်။ အမရာကိန္နရီ။ မဒိသမ္ဘူလ။ တော်လေးဝကို။
 ရှေးကစကား။ ထင်ရှားလေပြီ။ မယ်ဒန္တိလည်း။ ဤတွင်
 တယောက်။ ငါးယောက်မြောက်အောင်။ လျှောက်၍ တော်မှာ။
 သွင်းသင့်ပါ၏။ သီလာစက်ဝန်း။ ကမ္ဘာကျွန်းလည်း။ ဥဒါန်း
 မကျေ။ ထွန်းရစ်စေလိမ့်။ လေးထွေရောင်လင်း။ ရွှေတောင်
 မင်းမူ။ အရင်းမြစ်အောက်။ သုံးခုဆောက်သား။ ခုံလောက်
 တင်းလျှင်။ ယင်းသိမ့်ပင်တည့်။ မယ့်တွင်သစ္စာ။ မယိမ်းပါ၍။ ။
 မေတ္တာလေးဖွင့် မနွေးသင့်။

၄၃

သီဝိရာဇ်တိုင်း။ ရွှေသမိုင်းနှင့်။ ဝိုက်သိုင်းရံလည်။ ရိဋ္ဌပြည်
 တွင်။ ကိုးမည်အင်္ဂါ။ ပြည့်စုံစွာလျက်။ သီဒါမြစ်ကြီး။ ကာရံ

ဆီးသို့။ ရန်မီးတားသူ။ မယ့်ကိုပူအောင်။ မဉ္ဇူရွှေနှုတ်။ ဇမ္ဗူ
 ကြုတ်က။ ဖော်ထုတ်မယ့်မှာ။ အပြစ်ရှာသို့။ မေးလှာသော်
 လည်း။ ဖော်ရန်သည်ပြင်။ မယ့်ကိုယ်တွင်၌။ ဆံမျှင်မြူမျှ။ အပြစ်
 ရအောင်။ ပြောပစရာ။ မရှိပါတည်။ မယ့်မှာအထူး။ (လင်က
 ကျူးလျင်။ ညဦးကားရှေ့။ ငွေကားသန်းခေါင်။ သောက်ရောင်
 ကြေးခွက်။ လင်ပန်းထက်မှာ။ ထည့်လျက်အများ။ ပတ္တမြား*
 နှင့်။ မယ့်အားပေးကာ။ ပြားယောင်းလာ၍။ ဒေဝါရဝန်း။
 ဝေယန်နန်းဝယ်။ စံမြန်းပါတော့။ သိကြားချောလည်း။ မပြော
 ပေပူး။ မယ့်ကိုနှိုး၍။ ။ စိတ်ကူးတွေးချင့် မမေးနှင့်။

၄၄

ဤသို့နက်ဘဲ။ နှုတ်ခြေနှင့်။ သံတခြည်းခြည်း*။ နာဖွယ်
 ချည်း*ဖြင့်။ နွဲ့လည်းနွဲ့လျက်။ မဆိုရက်အောင်။ ယွန်းဆက်ဘုံ
 ဆင့်။ ရွှေအိမ်မြင့်ထက်။ မင်းနှင့်ထိုက်တန်။ မင်းရာချန်သား။
 သလွန်ကြာညောင်။ တိုက်ခန်းချောင်ဝယ်။ မယ်မောင်ရွှေငှက်။
 လည်ချင်း ယှက်သို့။ ချောလျက် မေးခါ။ စောဥမ္မာလည်း။
 မင်းလာကာလ*။ ကိုယ်ရောင်လှ*ကို။ မပြပါနှင့်။ မှာခဲ့ဆင့်သား။
 လင်အာဏာဖျက်*။ ကိုယ်ပြစ်တွက်ကို။ ပျောက်ပျက်*စိမ့်ငှာ။
 ဆီးကြိုကာလျက်။ မာယာသွဲ့ဝဲ။ လှရံမဲ့၍။ တွဲကာနွဲ့ကာ။
 ချော့တဲ့လာအောင်။ မျက်နှာမချို။ ငိုသလိုနှင့်။ ကြာညှိနံ့သင်း။
 ရွှေခံတွင်းက။ ငြင်းကာခုံကာ*။ ပြောသောခါ*၌။ သေနာ
 ပတိ*။ မတ်ခေါင်ထိ*လည်း။ မိမိသည်လျာ။ စောဥမ္မာသည်။
 ရာဇာထွတ်တင်။ တို့အသျှင်ကို။ မြင်အောင်ကေနံ။ ပြသည်

မှန်၏။ ဥာဏ်ဖြင့်သိလည်း။ လောကီသုံးတမ်း၊ မေတ္တာပြွမ်း၍။
ချစ်ကျွမ်းဝင်သူ။ လှည့်ပတ်ထူသော်။ မည်သူမပါ။ မရှိရာတည်း။
တဏှာညွှန်သန်။ ရာရုံစစ်ဘန်ကား။ ကျောင်းကန်ပျော်မွေ့။
သူတော်လေနှင့်။ ရသသရဟန်း။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ စီးဖြန်းလက်
လျှော့။ စိတ်လက်ပေါ်၍။ သူတော်တော်မူ။ ခွာရှောင်စိုက်စိုက်။
ပုဆိုးပိုက်လျက်။ လိုက်လိမ့်အပြီး။ စစ်သူကြီးမူ။ မီးနှင့်ချိပ်သင်။
ပြစ်ရာဘွင်၌။ ပြစ်ဘင်မပွား။ ကိုယ်မယားကို။ စကားပြက်ပြက်*။
မဆိုရက်သျက်။ ပျက်*စီးခဲ့ပြီ။ မယ်ဒန္တကြောင့်။ မဘိဘလ။
လူမျှားဘဟူ။ ဤမျှစကား။ ဆိုခဲ့ထားမှ။ မင်းဖျားစရာ။
ရွှေနှင်းသာ*ဝယ်။ ပါသာ*ဒဆင့်။ ပြာသာဒ်မြင့်ထက်။ အသျှင့်
ထိပါး။ ဆက်မည်သွားသည်။ စဉ်းစားမယုတ် မလွန်တည်း။

၄၅

ကွန်းပြောက်ရွှေနှင်း။ ပြာသာဒ်ခန်းတွင်။ ခြူးပန်းရွှေစင်။
ရွှေတုရင်တံ။ လက်တင်ရွှေသား။ ရွှေရားနှင့်။ အံ့ဘားသီဂီ။
ရွှေပန်းချီလျက်။ စာမြီဖိုမ။ ရင်ဆိုင်ကသို။ ပြုလူရိပ်အောက်။
ငှက်ခြေထောက်သား။ မြကျောက်ပိပြန်။ ရွှေသလွန်ထက်။
ဥာဏ်ပညာကျယ်*။ ဘုရားနွယ်မူ။ လကြယ်*တိမ်ဝက်။ မြေဆိပ်
တက်သို။ လွမ်းချက်ပြင်းသော်။ ယောင်ယမ်းခေါ်၍။ မင်းကျော်
ရွှေညွတ်။ တသွတ်သွတ်ဖြင့်။ ကဘွတ်ရွှေနွယ်။ ဥမ္မာမယ်ကို။
နွတ်ဝယ်သလျက်။ တသက်သက်နှင့်။ စက်တော်မခေါ်။ ပွဲတော်
မတည်။ စံပယ်သည်ကို။ ပြည်ကြီးပန်း။ ပြည်လက်ခိုးသည်။
နုလုံးမသာ။ မြင်လတ်ရာတွင်။ ဥမ္မာကိုပင်။ အသျှင်မြတ်မှန်။

တပ်စိတ်လွန်၍။ ပြင်းဝှန်ရောဂါ။ ချောက်သည်ဌာကို။ ဥမ္မာ
မယ်အား။ မဆက်ငြားက။ မင်းဖျားဘုန်းစည်။ သက်မရှည်လိမ့်။
စိတ်ရည်မိလျှင်။ ကျေးဇူးရှင်*၌။ သက်ရှင်*စိမ့်ငှာ။ ပြုကောင်းရာ
ဟူ။ ချစ်စွာလွန်ငြား။ ကိုယ်မယားကို။ မင်းအားဆက်မည်။
နုလုံးတည်၍။ ကြံစည်စပ်ကြား*။ မဖောက်ပြားသည်။ ။
ယောက်ျား*လူမျှား တမ်းခွန်တည်း။

၄၆

ရွှေပြည်အရိဋ္ဌ။ နန်းဌာနတွင်။ နရပတိ။ သီဝိရွှေမောက်။
ရောဂါရောက်သော်။ ချစ်ကြောက်များထူ။ စိတ်လက်ပူ၍။
ပြည်သူပြည်သား။ ဥာဏ်သွားအလျောက်။ တွေးထောက်နိမိတ်။
အဘိဘိပုံ။ နာခံစဉ်းစား။ ရှုကြငြားလည်း။ ဘုရားပထိုး။ အခိုး
မစည်။ မျက်ချည်မယို။ ရှစ်လုံးဂြိုဟ်တို့။ နဂိုလမ်းကြောင်း။
မစောင်းမတိမ်း။ မယိမ်းမတိုက်။ မခိုက်လမ်းရိုး။ ရွှေတိုး
နောက်သွား။ ကျားသိုခြင်သော်။ မရွှေတုံပဲ။ အမြီးမနေ။ သွားထွေ
အမှန်။ တမ်းခွန်မပြ။ ခိုးမထတည်း။ နေကနစ်စင်း။ လမင်းခွေ။
ယက္ခကိုယ်ထင်။ ကောင်းကင်မိုင်းဝေ။ မန်တိုင်းလေနှင့်။ မြစ်ရေ
ညာစီး။ မြေကြီးတောင်ထွတ်။ နတ်သွီးကမ်း။ အက်ခြမ်းပြိုကွဲ။
ကျောက်ခဲမိုးပျံ။ ပြောင်းစံကျောက်တည်။ မြတ်ရောင်ခြည်*နှင့်။
နတ်ချည်*လွင့်ဟန်။ မပြန်နေရိပ်။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကို။ တံဆိပ်ထပ်မှန်း။
နိမိတ်ကျန်းဟူ။ တိတ်ညွှန်းသော်လည်း။ မမြော်မမြင်။ ရှိကြ
လျှင်တည်း။ လူတွင်ဖမ်းရိုး။ နရစိုး*နှင့်။ နတ်ဆိုး*ယက္ခ။ ဘူမ
ဒေဝါ။ ပြိတ္တာတစ္ဆေ။ ဖမ်းလေသလော။ ရှမ်းယောမျိုးခြား။

သမားလူယုတ်။ စုန်းနှင့်ဖုတ်တို့။ မျက်ကြွတ်ကိုးတန်း။ ငြိုးထား
ရန်ကြောင့်။ စိတ်မာန်အလိုက်။ မြေခွံနံရပ်။ နံမြုပ်ပြုစား။
လေသလားဟူ။ ဘုရားနတ်ဝင်။ ဗေဒင်ရုပ်ပုံ။ မေးရာတုံ့သည်။ ။
ရွှေဘုံနန်းသူ ပူပန်တည်း။

၄၇

ဝန်ထမ်း

ထိုသို့ပူပင်။ မေးကြလျှင်တည့်။ ဗေဒင်သမား။ ဟူးရား
ခေါင်ထိ။ ပြည်မျက်စိတို့။ သိချင်လှမော။ ကြင်နာဇောနှင့်။
ဇော*သိဝိရာဇ်။ တိုမင်းစစ်၌။ အချစ်လွန်စွာ။ စေတနာကြောင့်။
ကြမ္မာနှင့်ဘုန်း။ သွန်းမသွန်းကို။ သင်ပုန်းခင်းကာ။ ညှိုးမျက်နှာ
နှင့်။ ဇာတာကြည့်ရှု။ တွက်ချက်ပြုလည်း။ အာယုတော်စန်း။
ကဏ္ဍခန်းမှ။ မရဏနှင့်။ ဗျာယအာရုံ။ မှီသည်မရှိ။ ဝိပတိက။
ဓာတ်ပညာမှ။ စသည်မကျွမ်း*။ ဆယ်ပါးတိုင်*တို့။ ခိုင်၏ ကိုယ့်စိ*။
စစ္စလိလည်း။ အောက်ဆီ*ပျော်မြူး။ မကူးမသန်း။ ပြည့်စုံမပြို။
နဂိုရ်ပိပိ။ ယာယီမထက်။ ဂြိုဟ်ပျက်ဂြိုဟ်စား။ သက်ရောက်
များလည်း။ ရွှားမီးပါပ။ မကျအလျှင်း။ နဝင်းကောင်းချိန်။
ဂေါဝိန်နေရာ။ ဂေါစာမမြန်း။ လက်စန်းမစီး။ ခရီးသွားရာ။
နမန္တာနှင့်။ ဖိလာမသင့်။ နှစ်ကိုချင်လည်း။ ဂြိုဟ်နှင့်ဓာတ်နံ။
မြေခံတွင်းဆုံး။ အဖုံးမရှိ။ ပကတိ*မျှ။ ဝိမိ*နှစ်ပါး။
တာမစားလျက်။ ဘုရားလည်းပြု။ သမားကုနှင့်။ အာယုဒါယ။
ဒသာစရိ။ ဆတ္တစက်ကြီး*။ ဂြိုဟ်မစီးလျှင်။ ဓာတ်ကြီး*
ဆယ်ပါး။ စသောအားဖြင့်။ နံကြားထောက်မှ။ မကျန်
ရအောင်။ တွက်ဆသော်လည်း။ တော်သည်ချည်းပင်။ စံနည်း

တဘောင်။ ဒိဗ်ခုံဆောင်လျှင်။ နားထောင်သသူ။ နိမိတ်ယူသား။
လူအသွယ်သွယ်။ ကြည့်ရှုကြယ်လည်း။ ရေဝယ်မိကျောင်း။
ပေါ်လျှင်းတောင်းသို့။ အောင်း၏ ရေထဲ။ ပျားဝမ်းနှင့်။ ပျံဝဲ
လင်းတ။ မကျနန်းဦး။ ဘီလူးရယ်ရှင်။ မမြင်ကြမှု။ တချို့
လူလည်း။ တံပုနှင့်အပ်။ ရေခွက်ခပ်၍။ အရပ်အိမ်များ။
မြို့တခါး၌။ စကားထွက်သ။ နားရွက်ခသည်။ ။ နိုင်ငံတိုင်းသူ
ဆူဟန်တည်း။

၁၇၆၄၄၀

၁၇၆၆

ထိုသို့ဆူသော်။ သမားတော်ဟု။ အကျော်အစော။ ဇမ္ဗူ
ကြောဝယ်။ ဗိန္ဒောနှင့်ဓာတ်*။ ဆေးကျမ်းတတ်*တို့။ မင်းမြတ်
ဖြစ်လာ။ ချစ်သနား၍။ ကုဇားလှိုငှာ။ တွေးတောရာသား။
ရောဂါထောက်မှု။ နေပူခံကြ။ ပါစကမ္မာ။ အာဟာရမျိုး။
ရေချိုးမှားကြောင်း။ အညောင်းခံငြား။ ခရီးသွားလျှင်။ သစ်ပင်
တက်ဝှန်း။ အိပ်လွန်သောခင်း။ ဆင်မြင်းလည်းစီး။ အသီးသီး
ကြောင့်။ ဓာတ်မီးဘေဇော။ အာပေါသွေးလေ။ သည်းခြေ
ငုပ်လုံ။ တွေးဆကြသော်။ ယာဉ်ပျံရထား။ စီးကာသွား၏။
မခြားလည်းနှင့်။ တူသဖြင့်လျှင်။ အသျှင်ကိုယ်မှ။ ဝါယော
ကြွ၍။ သွေးကအိပ်ပြီ။ တွေးဆညီသော်။ ဤသည်ရောဂါ။
ပျောက်စိမ့်ငှာဟု။ ဒွါဒရာသီ။ နာရီမဟာ။ သမ္ပန္နာက။ ကမ္မဇရုပ်။
ပိုက်ထုပ်ကွန်ချာ။ ဓာတုဒိပဏီ။ ခေါ်ညီတွက်နှုန်း။ ရှုပ္ပဂုဏ်းက။
စသည်တွက်ပွဲ။ ရေတွက်ခဲမှု။ နှစ်ဆဲ့လေးကျမ်း။ ရောပြွမ်း
သည်မှာ။ မဟာနာရီ။ ကွန်ချာသီဟု။ ဤသည်ကျမ်းမှာ။

ဓိပ္ပာယ်လာကို။ အာယုဒီသ။ ပျိုချိုမြဲနှင့်။ နရသုခိ။ လင်္ကာရိ၍။
 ထုတ်ညှိဖော်ကာ။ ရက်ကိုစာသော်။ အာဂန္တုက။ ရက်တွင်
 ကျလျှင်။ နေ့စဉ်စ။ ဆောင်းလအင်္ဂါ။ အစဉ်မှ။ သုံးဆဲလေးရက်။
 ဆေးပေးခက်ဟူ။ ကျမ်းထွက်အလို။ သွေးချိုသွေးခါး။ ရှိသည်
 များတွင်။ နှစ်ပါးရာသွေး*။ မည်သေး၍။ ချင့်တွေး*
 ထောက်သား။ စောင့်နေငြားသည်။ သမားတော်စု
 ကူညာဏ်တည်း။

ဤသို့များဖြင့်။ လှပွယ်နှင့်။ ဗေဒင်ဟူးရား။ သမားမျက်ရှု။
 ဘုရားပြုသား။ သမုမရူ။ အများဟူက။ ပြည်သူဆုကြ။ ကြည်ဖြူ
 လှ၍။ ရူတပူဆွေး။ ကူကြမေးလည်း။ မတွေးကြပေ။ အရေး
 ရှိသော်။ မင်းကြီးရောဂါ။ ရောက်သည်ငှာကို။ ခြင်းရာအတတ်။
 သိတုံလတ်သည်။ အမတ်ကျန်ရင်း။ စောရန်လင်းကား။
 ထမင်းဟင်းကျွေး*။ စည်းစိမ်ပေးသား။ စားကြွေး*တင်ဖူး*။
 သုကျေးဇူးကို။ ဆည်းပူး*ကြ၍။ တစေ့စေ့နှင့်။ အောက်မေ့စရာ။
 အပြာပြာ*၌။ စိတ်ဖျာ*ဉာဏ်ပုန်း*။ ပမာနှုန်းမူ။ မင်းဘုန်း*
 ကြီးလျှင်။ ရန်မီးမှတ်မီး။ ဘေးဝပ်သိမ်းသည်။ ခြိမ်းကာ
 ခြောက်ကာ။ ပျောက်ပျက်ရာ၏။ ပညာသာပေါင်း။ အရာ
 ကောင်းက။ မောင်းကာမေးကာ။ တဖျာမကူ။ တစ်သောဟူသို့။
 စိုတုမယုတ်။ သမားဟုတ်က။ မှတ်ကာမန်းကား။ ဆေးမပါ
 လည်း။ မူရာအလျောက်။ သူနာပျောက်သို့။ ရွှေမောက်ရောဂါ။
 ပျောက်စရာကို။ ငါမှတမူ။ တခြားလူသည်။ ဘယ်သူသည်မှာ။

မတတ်ရာဟု။ သည်လျာသက်ပေါင်း။ ဆက်မည်ကြောင်းကို။ ။
 ချက်ကောင်းဖွဲ့ရှာ ကြံလေပါတည်း။

ပြည်တွင်းပြည်ပ။ နန်းမဘုံသူ။ နှလုံးပူလျှင်။ မဆူ
 ကျက်ကျက်*။ ကြောင့်ရွှေကြက်*သို့။ မထွက်မဝင်။ သဘင်
 ဆိတ်ဆိတ်။ အလုံးဘိတ်*၍။ ထိတ်*လန့်လျက်သာ။ ရှိကြ
 ရာတွင်။ သေနာပတိ*။ မတ်ခေါင်ထိ*ကား။ မင်းကြီးရောဂါ။
 ပျောက်စိမ့်ငှာ*ကို။ ငါ*မှတပါး။ ငါကားဖော်မြှက်။ မယား
 ဆက်လည်း။ ရှက်စချင်ဘွယ်။ မိမိဝယ်တိုက်ချိတ်။ မဆိုထိုက်ဟု။
 မှတ်ပိုက်ပြီးမူ။ တယောက်သူကို။ လူမသိအောင်။ ခေါ်ဆောင်
 ပြီးမှ။ ဘယ်ဒေသတွင်။ ဘယ်သစ်ပင်၌။ ဝင်၍သင်ခေါင်း။
 မအောင်းနှင့်လေပါ။ ငါတို့လာ၍။ ပူဇာသက္က။ ပြုပြီးလျှင်။
 နရထွက်တင်။ တို့အချင်းသည်။ သဘင်မလှည့်။ ပွဲမကြည့်ပဲ။
 နေသည့်အနာ။ ဘယ်ရောဂါဟု။ ပြောပါနတ်သျှင်။ တို့မေး
 လျှင်တည်း။ သင်တို့မင်းမှာ။ ပြောစရာသည်။ ရောဂါမရှိ။ ဖြစ်တုံ
 ဖိ၏။ စစ်သူကြီးအား။ မယားလှစွာ။ စောဥမ္မာကို။ မင်းမှာ
 ဆက်က။ မင်းကြီးရလျှင်။ ခဏလျှင်လျှင်။ ပျောက်လိမ့်ပင်ဟု။
 အသင်နတ်ယောင်။ ဆောင်၍ဆိုပါ။ မှာပြီးခါလျှင်။ နာခံသသူ။
 တယောက်လူလည်း။ မှတ်ယူစကား။ ခံဝန်သွားသည်။ ။
 နေငြားသစ်ခေါင်း ဝင်ကာတည်း။

၅၁

ထိုသို့အကြံ။ ဉာဏ်စိမ့်၍။ နိုင်ငံသိမ်းခြုံ။ ပြည်လုံးယံသား။
 ဘေးလုံရန်ဆီး။ စစ်သူကြီးသည်။ အနီးအပါး။ မှူးမတ်များအား။
 နတ်သားရှိရာ။ မင်းရောဂါကို။ ငါတို့သင်တို့။ မေးချေစို့ဟု။
 ထိုသို့ခေါ်မူ။ ပူဇော်သကဲ့။ ပြုစုရာမှ။ လျော်စွာသီးသီး။
 ဆောင်ကြပြီးသော်။ သစ်ကြီးပင်အောက်။ လာကြမြှောက်လျှင်။
 ရောက်လတ်သောအခါ။ နတ်ဖို့ပါသား။ ပန်းဝါပန်းနီ။ စုံစီ
 ထွေလာ။ ဩဇာများဖြင့်။ ကောင်းစွာတင်မူ။ အသျှင်နတ်မင်း။
 တို့ရှင်ရင်း၌။ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ။ ဆန္ဒတူတူ*။ ပျာဓိ*ရောဂါ။
 ဘယ်အနာကြောင့်။ စိတ်မှာမရွှင်။ ပွဲသဘင်လည်း။ ကြည့်ချင်
 မရှိ။ ပျောင်းပျောင်းအိလက်။ မချီမခံ။ စိတ်လွင့်ပျံ့၍။ မခွံ
 ပွဲတော်။ စက်မပျော်အောင်။ ပေါ်သည်ခြင်းရာ။ ဘယ်ရောဂါဟု။
 မဟာဒေဝ။ ရုက္ခသနင်း။ နတ်မင်းတို့အား။ သနားသောကြောင့်။
 ကွယ်မထောင်ပဲ။ ပြောပြောသိရေး။ ပြောပါမေးသည်။ ။
 ချင့်တွေးကုမ ချင်ပါတည်း။

၅၂

(မင်းနေဘူမိ။ တိုင်းသိရှိတွင်။ အဓိကရ။ ကျော်ပေါက်
 ပြလျက်။ ဇာတိပြင်းထန်။ တန်ခိုးရှိန်ကြောင့်။ ဒေဝိန်တပါး။
 လွန်ထင်ရှား၍။ ကျွဲနွားမြင်းဆင်။ လူရှင်ရှိတိုင်း။ အကိုင်း
 အခက်။ အရွက်အရိုး။ မချိုးကြဝံ။ တိုင်းလုံးနဲ့အောင်။
 ကြောက်ရွံ့တုန်ငြင်။ ပန်းမန်တင်သည်။ ကွန်းစင်ပျော်မှတ်။
 ပင်နတ်မြတ်။) ။လူထွတ်ဘုရင်။ တို့သခင်ကား။ သင်နတ်

တို့အား။ ရသာများနှင့်။ ဝတ်စားလှကြောင်း။ မတင်တောင်းတိ။
 ခေါင်းပေါင်းအကျီ။ ပန်းဆိုးနီဝယ်။ ကြယ်စင်ရှေ့ကြိုး။ ရွှေပွင့်
 ထိုး၍။ ပုဆိုးပန်းစစ်။ တကျွန်းဖြစ်လည်း။ တနှစ်တခါ။ အကောင်း
 ရှာ၍။ သပြာတထောင်။ ကုန်အောင်ပသ။ သက္ကာရဖြင့်။ ဝေငှ
 ဖြန့်ချိ။ ကျေးဇူးသိအောင်။ ဗလိနတ်စာ။ ကျေးဇူးမေးပါ၏။ ခုမှာ
 သျှင်နတ်။ ချော့လွတ်အောင်။ သောပတ်သကြား။ ပျားနို့
 သေးခူ။ စတုမူ။ အနီးလည်းဟူသား။ ဩဇာများကို။ စားလည်း
 စားပါ။ ပန်းတို့မှာလည်း။ ဒေဝါနတ်မင်း။ ပန်ပါနှင့်၍။
 လျင်ပြင်းမနွေး။ ပြောပါမေးသော်။ ချေးရှေးအဟောင်း။ သစ်ပင်
 ခေါင်းဘွင်။ အောင်းနှင့်သည့်လူ။ နတ်စဉ်ကလည်း။ မပြုရပ်သွင်။
 သုအဆင်ကို။ မမြင်စေပဲ။ သစ်ခေါင်းသီးက။ နန်းနက်နက်။
 အသံဖျက်၍။ အထက်ကာလ။ မှာသမျှကို။ နှုတ်ကမချီ။
 ဆိုက်မြို့၏။ သင်တို့မင်းမှာ။ ပြောစရာသည်။ ရောဂါမငို။ ပက
 တိပင်။ အဘိပါရက။ နာမတွင်ပြီး။ စစ်သူကြီး၏။ ဇနီးသိရှိ။
 မယ်ဒန္တီကို။ ဤသည်မင်းအား။ ဆက်တိုင်းက။ လျင်လျား
 မရှည်။ ပျောက်လိမ့်မည်ဟု။ နှုတ်ခြည်မလို။ မှာတိုင်းဆို၍။
 မပိုဆိတ်ဆိတ်။ အသံပိတ်သည်။ ။တိတ်တိတ်နေ၏။ ထို
 ခါတည်း။

၅၃

သစ်ခေါင်းကလူ။ နတ်နှင့်တူအောင်။ ပြောသန္တတိပိတ်။
 အသံဆို၍။ တိတ်တိတ်နေကာ။ တတ်လိမ္မာသား။ သေနာ
 ပတိ*။ မတ်ခေါင်ထိ*လည်း။ မိမိမှ။ တပါးသူကို။ စိတ်ယူ

ထဲက။ မသိရအောင်။ လာကြဆိုပြီး။ ထိုမင်းကြီး၏။ အနီး
 အပါး။ ဘယ်သူအားမျှ။ စောင့်စားရစ်ဖို့။ မမှားမိ၍။ မင်းကြီး
 အမှု။ အတန္တုကား။ ကြက်ဥအတူ။ အပြုအနက်။ ထွက်မည်
 ဘယ်သို့။ မသိဘဲ။ သွားစို့နှုတ်က။ ခေါ်ပြီးမှလျှင်။ ကာလ
 ထိုနောက်။ သစ်ပင်အောက်တွင်။ တယောက်မကျန်။ သိမ်း၍
 ပြန်သော်။ လျင်မြန်စက။ သစ်ခေါင်းကလျှင်။ ဒေဝလုပ်သူ။
 ရွက်ထပ်ဟူသား။ နတ်အမှုဖမ်း။ လူလည်းလမ်းကို။ ခွဲခြမ်း
 တခြား။ ထွက်ကာသွားသည်။ လူများမသိအောင်သာတည်း။

ထိုသို့လျှင်ထောက်။ သစ်ပင်အောက်က။ အရှောက်မကြာ။
 ပြန်ခဲ့လာ၍။ ဘုံသာနန်းတွင်။ ဝင်ကြတုံပြီး။ စစ်သူကြီးလည်း။
 အနီးအနား။ မင်းအပါး၌။ စောင့်စားနေမှတ်*။ ပရိသတ်နှင့်။
 မှူးမတ်*တို့အား။ မကြားရအောင်။ လွတ်ရာရွှေငယ်ဟူ။
 သွေးဆောင်ခေါ်ငင်။ ထုတ်လိုက်နှင့်၍။ အသျှင်စံမြန်း။
 ပြာသာဒ်ခန်းဝယ်။ ကာသန်းပိတ်ထား။ ထိုတံခါးကို။ မင်းကြား
 ရုံသောက်။ လက်ဖြင့်ခေါက်လျှင်။ ရွှေမှောက်ဘုန်းရှိ။ မေး၍
 သိသော်။ သတိရခိုက်။ နှလုံးပိုက်နှင့်။ ဖွင့်လိုက်ရာတွင်။ မတ်ကြီး
 ဝင်၍။ အသျှင်ထံရင်း။ မင်းနှင့်နီးနီး။ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။
 မင်းကြီးရောဂါ။ ပျောက်မည်ငှာကို။ ဗိုလ်ပါအများ။ ခေါ်ယူ
 သွား၍။ နတ်သားစံခန်း။ သစ်ပင်နန်းဝယ်။ မေးမြန်းကြလျှင်။
 ထိုသစ်ပင်က။ အသွင်ကိုယ်မျှ။ မမြင်ရလျှင်။ နှုတ်မှလူလို။

နတ်ပြောဆိုထား။ ထိုသည့်ခြင်းရာ။ လျှောက်လိုငှာဖြင့်။
 ဂါထာဖော်ပြရုံဦးချတည်း။

(၇၁) ဘူတာနိ မေ ဘူတပတိ နမဿတော။
 အာဂမ္မ ယက္ခော လူဒံ မေ တဒဗြတိ။
 ရညော မနော ဥမ္မာဒန္တျာ နိဝိဋ္ဌော။
 ဒဒါမိ တေ တံ ပရိစာရယဿူတိ။

(မင်းတို့ကျင့်ဝတ်။ ဆယ်ပါးမြတ်မှ။ သဿမေမ။ သင်္ဂဟတိ။
 အစရှိသည်။ အပရိဟာနိယ။ ရွေးကမ္မတာ။ ထုံးစဉ်လာကို။
 မကွာသဖြင့်။ ညီအောင်ကျင့်၍။ တိုင်းနှင့်ပြည်သူ။ ချစ်ကြည်
 ဖြူသည်။ လူများသနင်း။ တို့သျှင်ရင်း။) ။မင်းကြီးကိုယ်တော်။
 ယခုပေါ်သည်။ ရော်ဂါတသွန်။ နိပ်စက်ဝန်ကို။ ကျွန်တို့
 လဲးကာ။ ခံချင်ပါလည်း။ ဘယ်မှာကြံစည်။ မသိသည်ကြောင့်။
 မေးမည်စေဆော်*။ မှူးမတ်တော်တို့။ ပူဇော်*စရာ*။
 လက်ဆောင်လျာ*မူ။ ဩဇာကြိုင်မွန်း။ နီဝါပန်းနှင့်။ နတ်နန်း
 ကွန်းစင်။ ထိုသစ်ပင်တွင်။ အထင်ကရ။ ကျော်စောလှသား။ ရုက္ခ
 နတ်အား။ ကျွန်တို့သွား၍။ တိုင်ကြားပူဇော်။ ပြုပြီး
 သော်လည်း။ ကိုယ်တော်အနာ။ ဘယ်ရောဂါဟု။ ပြောပါ
 မေးလျှင်။ သံထင်ထင်နှင့်။ အသျှင်နတ်သား။ ပြောစကား။
 တခြားရောဂါ။ မရှိပါတိ။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းသိင်္ဂီကို။ မှီ၍ မင်းတွင်။
 ရူးသောသွင်သို့။ လိုချင်တပ်ချက်။ ရောဂါဖြစ်၏။ စစ်သူကြီးကား။

သင့်မယားကို။ မင်းအားဆက်ဖို့။ မုသည်ရှိက။ မင်းကြီး
ကိုယ်တွင်။ ရောဂါစင်လိမ့်။ နတ်သျှင်ရွှေခွန်း။ ထုတ်ဖော်
ညွှန်းသည်။ နတ်ကွန်းသစ်ပင် ပေါ်ကတည်း။

ထိုသို့နတ်သား။ ပြောစကားကို။ ကြားလျှင်အေး။ ဝမ်းသာ
လှ၍။ ထမိုးပြီးသော်။ ကျေးဇူးတော်ကို။ တောက်မျှော်ရှုလျက်။
လျင်လျင်ဆက်မည်။ စိတ်ကရည်၍။ လာသည်ကောန်။ ကျွန်ုပ်
မှန်၏။ တိရစ္ဆာန်မျှ။ ချေးကာလ၌။ ဘဝယုတ်လျက်။ ကိုယ်လုံး
နက်သား။ ကျီးငှက်မျှ။ နှလုံးဖြူ၏။ သူ၏သခင်။ ကျေးဇူး
ရှင်သည်။ စားချင်လိုဖို့။ အာသာရှိက။ ပြည်ကြီးသနင်း။
ထမင်းဟင်းကို။ ချင်းအသေခံ။ ရအောင်ကြံ၍။ သုတမက္ခာ။
လုလက်မှာ၌။ စွန့်ကာအသက်။ လုယူဆက်၏။ ကျီးထက်
မြတ်သူ။ ကျွန်ုပ်လူကား။ မဖြူစိတ်စက်။ ဘုံကြောင့်နက်အံ့။
ကျွန်လက်ရှိက။ သျှင်ပိုင်သ၏။ ပုဉ္ဇူပါပီ။ ကြန်မည်လျက်။
ဤသည်မိန်းမ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗကြောင့်။ တလစီပင်။ ဘုရင်နှစ်ပါး။
မိဖုရားဟု။ မြောက်စားပြီးသော်။ လှည့်လည်ပျော်၏။
ကိုယ်တော်မှာကား။ ကျွန်မယားကို။ စံစားလိုလွန်း။ စိတ်မတွန့်
နှင့်။ ကျွန်ဖွတ်ကျွန်လိပ်။ ရွှေကြာရိပ်တွင်။ စက်အိပ်အတူ။
လုပ်ကျွေးသွင်း။ ယူလောပိုင်ပိုင်။ တရားပြိုင်လည်း။ နိုင်သည်
နက်တံ။ ရှေးထုံးစံသည်။ မြင်ခံသခင် တော်စွတည်း။

မြို့မဟာမင်း နှင့် မဟာမင်း

၅၇

ရွှေနန်းရိပ်မြို့။ သလွန်ဘုံတွင်။ လက်စုံမြောက်ပြီး။ စစ်သူ
ကြီးသည်။ ကျီး၏ပမာ။ ကျေးဇူးရှာ၍။ ဥပ္ပာဒန္တိ။ ဆင်းနုတ်
ပိကို။ ဤသို့လျှောက်ထား။ ဆက်တိုင်းသော်။ မင်းဖျားစိတ်စွဲ။
နှလုံးထီးက။ ခဲမမရော။ ကြေးမနွှောသား။ ကြေးဟိရိ။
အရှက်ဖိလျှင်။ သတိကပ်လှာ။ မယ်ဥမ္မာကို။ ငါကားတပ်ချစ်။
တကွာယစ်၍။ ညစ်ညစ်ညစ်ညစ်။ ဆိုယောင်ယမ်းလျက်။
မြည်တမ်းမိငြား။ ငါ့ဖြူလားကို။ နတ်များကစ။ သိကုန်ကြဟု။
ဩတ္တပ္ပဋ္ဌေ။ ကြောက်လန့်လေ့က။ ကွာမေ့သုစိတ်။ သံပြား
ပိတ်သို့။ ချွန်းချိတ်မိသော်။ သံဝေတော်ကား။ မိုးပေါ်ရပ်သူ။
နတ်နှင့်တူသည်။ ဓမ္မပြောင်စို။ ခောဥမ္မာကို။ ငါယူချေသော်။
သူနှင့်ပျော်၍။ မွေ့လျော်ချင်စိတ်။ သုဝယ်ဖိတ်က။ ဆိတ်လိမ့်
ကုသိုလ်။ မယူလိုဟု။ ဆိုမြည်ဂါထာ မိန့်တုံပါတည်း။

(မကဏ) ၅၈ ပုပ္ဖန္တိစကောဝဏ်

(၇၂) ပုညာဝ ဓံသေ အမရော န စမ္ပိ၊
ဇနောဝ မေ ပါပမိဒ္ဓ ဇညာ၊
ဘူသောစ တျဿ မနသော ဝိယာတော၊
ဒတွာ ပိယံ ဥပ္ပာဒန္တိ အဒိဋ္ဌာတိ။

ကမ္ဘာဖက်လွတ်။ အာဒိဋ္ဌဉ္စိ။ အာဘဿာန။ ဘုံကလာသား။
ဗြဟ္မာသမတ်။ မင်းမြတ်စောထီး။ သစ်ပင်ကြီးသို့။ ပွားစီး
တုံလျက်။ သားမြေးဆက်၍။ ကိုင်းခက်စဉ်က။ မင်းညွန့်

ဖြာလျက်။ မဟာနဂရ။ အရိဋ္ဌကို။ ဒိပ္ပကျော်ဟိုး။ သိဝိမျိုးဟ။
 အစိုးတရ။ မင်းပြုကြလျှင်။ ဘလည်းတူပင်။ သင်လည်းငါနှင့်။
 အပေါင်းသင့်၍။ ရှည်မြင့်ကာလ။ ငါမှစသည်။ တွင်းပရန်ဆိုး။
 စစ်သူကြီး။ မငြိုးချွယ်။ လျှပ်စစ်နွယ်သို့။ ကိုယ်ဝယ်
 ဆင်းရောင်။ တပြောင်ပြောင်နှင့်။ လှခေါင်ထွတ်ချာ။
 စောဥမ္မာကို။ ငါ၌စင်စစ်။ အသင်ချစ်၍။ ရင်နှစ်အထဲ။ နှလုံး
 ခဲ၍။ ခဲ၍။ ရက်စက်။ ကိုယ့်အသက်ကို။ ဆက်လတ်သောလား။
 သင်ဆက်ငြားလည်း။ ငါကားယူလျှင်။ သူနှင့်ပင်တည့်။ ရွှင်ရွှင်
 မြူးမြူး။ အထူးသူးဖြင့်။ မူးမူးယစ်ယစ်။ ချစ်ခင်သောအား။
 ကစားကျူးကျော်။ စိုတ်မွေ့လျော်၍။ ပျော်လျက်နှင့်သာ။
 ကာလကြာသော်။ သဒ္ဓါမထက်။ ကုသိုလ်ပျက်လိမ့်။ တွက်မိ
 သောအား။ သင့်မယားကို။ ငါကားခုလျှင်။ မယူချင်ပြီ။
 သင်သာထိုက်သူ။ သင်သာယူ၍။ အတူမွေ့လျော် လေပြန်
 တည်း။

နိဂမ္မိ - စာအုပ်

ထိုသို့မင်းကြီး။ ဆိုတုံပြီးသော်။ တသီးနည်းနာ။ ထုံးပုံရာ၍။
 သေနာပတိ။ မတ်ခေါင်ထိ*လည်း။ ခေါင်းမရှိသူ။ ပို၍လဲ
 ဟူလျက်။ အမှုကောင်းက။ ဦးခေါင်းရှိသူ။ လူခင်ပုန်းဝယ်။
 သက်ကိုကယ်၍။ အစွယ်ကိုထုတ်။ ဆိပ်ကိစုတ်ဟု။ မြေယုတ်နှင့်
 ကျီး*။ ရန်သူကြီး*၏။ လည်သီးစုရုံး။ ခေါင်းနှစ်လုံးကို။ တုံးတုံး
 တိတိ။ ဖြတ်လိုက်မိ၍။ မိမိသခင်။ အသျှင်အသက်။ မထွက်
 ရအောင်။ ကျေးဇူးဆောင်၏။ မှူးခေါင်မတ်ဖျား။ ကျွန်ုပ်အားမူ။

မယားတယောက်။ ဟုစလောက်လည်း။ ထောက်ထားတွယ်တာ။
 မရှိပါတည်။ ရာဇာနတ်တူ။ ယူတော်မူလော့။ လူမသိအောင်။
 ဖုံးကွယ်ဆောင်လျက်။ ရောက်အောင်ဆက်ဆက်။ မြေနန်း
 ထက်သို့။ ဝုဏ္ဏိကာပိုအံ့။ ကျွန်တို့မယား။ သျှင်ပိုင်ကား၍။
 တရားမလွန် ပေတန်တည်း။

၆၀

ထိုသို့အခါ။ ယူစိမ့်ငှာကို။ သေနာပတိ။ ကျေးဇူးသိလည်း။
 မင်းကြီးအပါး။ နှစ်သောက်ကြားမျှ။ စကားနုနု။ တရားစ၍။
 ထုံးဥပဒေ။ ရှာဖွေဆုံးဖြတ်။ ဓမ္မသတ်တွင်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျွန်ုပ်လိပ်။
 ထုံးစံရှိပုံသို့။ စိပ်စိပ်ဖြာဖြာ။ လျှောက်ပြန်ပါသော်။ ဥမ္မာဒန္တိ။
 စံညီနတ်နှင့်။ အသင့်မယား။ ငါချငြား၍။ ငါအားကလံ။ ပြည့်စုံ
 လတ်သော်။ စိတ်မွေ့လျော်လျက်။ ပျော်ပျော်ပါးပါး။ နေတုံ
 ငြားက။ စည်ပွားဘဏ္ဍာ။ ဖျားသောခါ၌။ သံသရာဝဲ။ ညွှန်တိုက်
 ထဲတွင်။ အမြဲတော့ရည်။ ချားနွယ်လည်လျက်။ သွေးပြည်
 မအား။ ဆီဆွန်းသို့။ ရှည်လျားဘဝ။ သံသာရဝယ်။ သုခ
 မတယ်။ ဒုက္ခကြယ်သား။ အပါယ်လူးလာ။ ခံစရာတိ။ ဥမ္မာဒန္တိ။
 ဆင်းနတ်ပိနှင့်။ ဤသည်ဘဝ။ တခဏ၌။ ငါ့မှာကဲ့လုံ။ မွေ့လျော်
 တံ၍။ စုံစုံမက်မက်။ နေ့သောတွက်ကြောင့်။ အသက်ခန္ဓာ။
 တသက်လျာသည်။ မကွာမကွေ့။ အမြဲနေလျက်။ မသေငါ့မှာ။
 မရှိရာတုံ။ ဥမ္မာဒန္တိ။ ငါယူသော်ကား။ လူအများလည်း။
 ငါအားချီ၍။ ကဲ့ရဲ့လိမ့်မည်။ သင်တို့သည်လည်း။ ချစ်ရည်
 ဝင်စား။ ကိုယ်မယားကို။ ကြည့်ငြားမမြင်။ ရှိရာတွင်၌။ ပန်းပင်

စစ်.ရ.၁၁၁၄-၁၉.

ပူဆွာ။ ဖြစ်ပေရာလိမ့်။ ကိုယ်မှာဒုက္ခ။ ဆင်းရဲရဲကို။ သူများ
ကိုယ်မှာ။ လွန်ချမ်းသာနှင့်။ လဲကာယူသော်။ ခွင့်မ
လျော်သည်။ ။သူတော်သဘော မမှန်တည်း။

၆၁

ရှေးကဆိုသား။ ဂါထာများမူ။ ခြားလျက်ကိုယ်စီ။ ကန့်၍
သိ၏။ ဤမှကြွင်းသား။ ဂါထာများမူ။ စကားပူးပတ်။
မင်းအမတ်တို့။ ရပ်ပတ်တုံလှည့်။ ချပ်ကာထည့်၍။ ဆိုသည့်
ဂါထာ။ များပြားစွာကို။ လက်ပျိုဝယ်။ ဖတ်နာသွယ်အောင်။
နုတ်ပယ်ကောင်းစွာ။ ထားခဲ့ပါအံ့။ ဖတ်နာလိုသူ။ ဇာတ်ရင်း
မူ၌။ ။ထုတ်ယူရှာဖွေ ကြည့်ပါလေတည်း။

၆၂

ဘဒ္ဒကမ္ဘာ။ ပေါ်ဦးခါတွင်။ ဗြဟ္မာနရ။ သမ္မာဓာ။
သားကမြေးမြစ်။ တက်သစ်နှယ်ရိုး။ နေ့နတ်မျိုးဟု။ ဆက်စိုး
စဉ်လာ။ မင်းညွန့်ဖြာသော်။ မဟာဇန့်နွ။ မြတ်ဒေဝ။ ။
မင်းဖျားထုတ်တင်။ တို့သခင်ဝယ်။ လျင်လျင်ရောဂါ။
ပျောက်စိမ့်ငှာကြောင့်။ ဥမ္မာမယ်လှ။ နတ်တမျှကို။ ဆက်သ
ယခု။ ဤသို့ပြသား။ အမှုတသွန်။ လျှိုဝှက်ဝန်မူ။ ကျန်နှင့်
အသျှင်။ နှစ်ပါးပြင်ကို။ ပေါ်လွင်တခြား။ သူတပါးဘို့။ မကြား
နိုင်ဖို့။ မသိနိုင်ရာ။ သို့ဖြစ်ပါ၍။ မကြာစေရ။ နှလုံးချလျက်။
စိတ်ကရှိတိုင်း။ မွေ့လျော်ပိုင်းကို။ ချင့်နှိုင်းစိတ်တော်။ ရှင်မွေ့
လျော်၍။ ပျော်တော်မူပြီး။ နှစ်သက်ငြီးသော်။ စစ်ကြီး

စစ်.ရ. ၁၁၁၄-၁၉

ပိုင်ကား။ ကျွန်ုပ်အားလျှင်။ သနားကြည်ဖြူ။ ပေးတော်
မူလော့။ ။ဘယ်သူမသိ နှိုင်းရာတည်း။

၆၃

ထိုသို့အမတ်။ လျှောက်ပြန် လတ်သော်။ မင်းမြတ်တခါ။
မသင့်စွာဟု။ သေနာပတိ*။ မတ်ခေါင်ထိ*ကို။ အဘိပါရက။
အာလုပ်ပြလျက်။ မြက်ဟတရား။ ဂါထာကြား၍။ ။စကား
တုံကာ မိန့်ပြန်ပါတည်း။

၆၄

စစ်မက်ရေးရာ။ ရှိသောခါ၌။ ပညာလက်ရုံး။ နှလုံးနှင့်အား။
သည့်နှစ်ပါးကို။ ယုံစား၍ ပင်။ စစ်မြေပြင်ဝယ်။ ဘုရင်တယောက်။
ငါချီးမြှောက်၍။ ပြိုင်ထောက်မရှိ။ တေဇာညီသည်။ အဘိ
ပါရက။ တွင်နာမ။ ။ပါပဖြစ်ထိုက်။ ဒုစရိုက်ကို။ စိတ်လိုက်
မာန်အား။ ငါပြုငြားလည်း။ တခြားသတ္တဝါ။ မသိရာဟု။
စိတ်မာစွဲသူ။ အကြင်လူသည်။ ကွယ်ယူဖူးလျက်။ ပုန်းရှောင်
ဝှက်၍။ ကြောက်ရွက်မရှိ။ ပြုလိုက်မိလည်း။ မသိဘယ်သို့။ ရှိနိုင်
တို့အံ့။ မြင်းမိုရ်တဖက်။ ဖုံးကွယ်ဝှက်၍။ ညှိသက်ဝေးရာ။
သိမ်မွေ့စွာသား။ ပရမာနု။ မြူတခုကို။ သိမှုစေငါ။ မြင်ဖွမ်း
လှသား။ ဒိဗ္ဗစက္ခု။ အတုမရှိ။ နတ်မျက်စိနှင့်။ မြေကြီးထက်မှာ။
သတ္တဝါကား။ မြတ်စွာဘုရား။ တပည့်သားနှင့်။ နတ်များတစု။
မိမိပြုသည်။ အမှုလျှိုဝှက်။ မကောင်းချက်ကို။ ပြက်ပြက်ထင်ထင်။
သိကြမြင်လိမ့်။ မုန်းပင်စိုက်ကာ။ ထိုသူမှာ၌။ မကြာ

မျက်မှောက်။ သေဘေးရောက်လျက်။ မြေအောက်အထဲ။
မြေကိုခွဲ၍။ ။ ငရဲယူလိမ့် လျင်မြန်တည်း။

၆၅

စည်းစိမ်မရှည်။ ခဏတည်၍။ လပြည်နေခိုက်။ စိတ်လို
လိုက်လျက်။ ပျော်ပိုက်သမျှ။ လောဘစန့်။ ဒုစရိုက်မဲ့။
မကြဉ်ဖူး၍။ ငရဲကျမူ။ ကြိုက်ကြိုက်ဆူသား။ သံပူရည်ဖျန်း။
ခေါင်းကသွန်းလျက်။ နှစ်မွန်းဖန်ဖန်။ အတန်တန်နှင့်။ သေပြန်
ရှင်ပြန်။ ဖြစ်ဟန်မတည်။ ဆင်းရဲရှည်၍။ သံရည်ပူထက်။
လောင်ခြစ်ကျက်သား။ နရက်ငယ်စွ။ သဗ္ဗဝဉ္ဇ။ လူကအနှစ်။
ကိုးသန်းဖြစ်မှ။ တရက်ရ၏။ လနစ်ဖွဲ့ကာ။ နှစ်ငါးရာကို။
သင်္ချာ ခွဲဝေ။ လူနှင့် ရေသော်။ ကုဋေ စုဆောင်း။
သိန်းခြောက်သောင်းနှင့်။ ဘောင်ပေါင်းနှစ်ဝ။ ဆင်းရဲရ၏။
ထိုမှအောက်တွင်။ သံမြေပြင်ထက်။ မမြင်ရက်အောင်။ လက်နက်
ဓားလှံ။ ဝန်းရစ်ရံ၍။ မီးလျှံမောက်မောက်။ ပြောင်ပြောင်
တောက်နှင့်။ နောက်ကပြေးခိုက်။ ခွေးရှူးလိုက်သို့။ ရိုက်ခတ်
ထိုးကား။ ဟစ်ကြော်ငြာလျက်။ ကယ်ပါယူပါ။ တောင်းပန်
ရှာလည်း။ မေတ္တာမဲ့ငြား။ မသနား၍။ သံပြားထက်လည်း*။
တိုးလုံးလည်း*က။ တစည်းသမား။ တမျဉ်းသားလျက်။ အလွှား
လေးထောင့်။ ရှစ်မြောင့်ဆွဲခြောက်။ ရောက်အောင်လွှာခုတ်။
ကာလသုတ်မှ။ သင်္ဘောတနှင့်။ ခေုရူဝမှ။ မဟာခေုရူဝ။
တာပနတိုင်။ လေးဆလေးဆ။ ကာလရှည်စွာ။ ဆင်းရဲကြာ၏။
မဟာတာပန။ နှစ်ကိုဆလည်း။ မရနိုင်ဖို့။ အဝီစိမူ။ တိုင်ထိ

www.kelasa.org

ရှည်လျက်။ သည်နှစ်သက်ကား။ ကပ်ဝက်ကပ်ဆုန်း။ ခံ၍။
ပြုန်းလည်း။ နပုန်းမိန်းမ။ မလှယုတ်မာ*။ လပြည်မှာ*၌။
ဖျားနာညှဉ်းဆဲး။ လွန်ဆင်းရဲလျက်။ မွေးမွေးတေတေ။ လက်ခြေ
ချိုတဲ့။ မျက်နှာမဲ့၍။ ကရွဲကစောင်း။ ဖြစ်ပြန်ရှောင်း၍။
မကောင်းယုတ်မာ။ ဆင်းရဲကြာလိမ့်။ ။ ခရာပြစ်ကြောင့်
ဆွေးအောင်တည်း။

၆၆

လပြည်ခဏ။ ဖြစ်ကာလတွင်။ လောဘမလိုက်။ သုစရိုက်ကို။
ကိုယ်၌စောင့်က။ ကုသိုလ်ရလျှင်။ ဒုက္ခလက်မဲ့။ လေးခုဝန်တွင်။
သံသေဒဇ။ အဓိဇက။ ဂဗ္ဘဇသယျ။ ဒုက္ခမည်မှတ်။ သုံးပါး
လွတ်သည်။ ဥပပါတ်မည်။ ဒွိဟိတ်စည်သား။ နတ်ပြည်ထက်မှာ။
တိဟိတ်ရွာ၌။ ချမ်းသာရှည်လျား။ မဆိုထားဘိ။ ခြောက်ပါး
အစ။ နတ်ဌာနပင်။ မတလိုရာ။ ပဒေသာက။ ဩဇာသီးသီး။
စားမငြီးလည်း။ မီးနှင့်မချက်။ ပြည့်စုံလျက်တည်း။ တပျက်အင်္ကျီ။
ထဘီပုဆိုး။ နတ်ဝတ်မျိုးလည်း။ မိုးမင်းသက်တံ။ ပြီးပြန်
လျှံသို့။ အနံအလျား။ အဆင်များ၌။ ယဉ်သွားနှင့်နှုတ်။
လက်ခတ်မမြည်။ ချားမလည်တည်း။ ဗိုင်းချည်ဝါကွမ်း။ ဂျမ်းယက်
ကွန်းနှင့်။ လိပ်လွန်းရစ်တံ။ မဆက်ဆံလျက်။ စိတ်ကြံတိုင်းကို။
ရှေးကုသိုလ်ကြောင့်။ ဆိုဆိုသမျှ။ လိုတိုင်းရ၏။ ဒိဗ္ဗသောတ။
ဒိဗ္ဗစက္ခု။ ရသည်မှလည်း။ မေရုခြားရာ။ ပြောသံသာနှင့်။ ပရမာ

† ကမြတ်အစွန်။ ပဋိသန္ဓ်။ သုံးတန်ဘွားမှီးပြာ။ ။ (ကဝိလက္ခဏသတ်ပုံ)။

မြို့ရှိ။ ကြားမြင်သိ၏။ ဣဒ္ဓိဝိခ။ ဉာဏ်တေဇလည်း။ ယက်က
ဆင်တိုင်။ ဖန်ဆင်းနိုင်၏။ မိန်းမိုင်သူငယ်။ မျက်ကွယ်ဆွံ့အ။
ကုန်းကုအိုမင်း။ ဖျားနာကင်း၍။ ယဉ်မင်းဖောလုပ်။ ရွှေရုပ်မမျှ။
မိန်းမလှ။ နှိုင်းဆသော်တိ။ မျောက်နွယ်ရှိသား။ လှဖိခေါင်ထွေ။
ပျိုရဲရွှေနှင့်။ ရေကန်ဥယျာဉ်။ ကြာမျိုးစဉ်လျက်။ ချိုချဉ်
သီးမည့်။ ဩဇာသည့်၍။ အပြည့်ချည်းသာ။ နတ်မာလာလည်း။
ကြိုင်စွာလွန်စွ။ ပြည့်စုံလှသား။ ပတ္တမြားရည်ပွင့်။ ပြာသာဒ်
မြင့်ထက်။ ကျောက်နှင့်ရိုးရိုး။ ရွှေရိပ်ထီးတွင်။ စည်နွဲ့သံကျာ။
တူရိယာမှ။ ပတ်သာစောင်းငြင်း။ ပွဲစံခင်းလျက်။ နတ်မင်းတို့က။
ခံသုခကို။ နှစ်ရာငါးဆဲ။ ခြောက်စိတ်ဖွဲ့၍။ နှိုင်းရှဲလျှင်မှာ။
တစိတ်ငှာမျှ။ စကြာသနင်း။ လေးကျွန်းချင်းသည်။ မင်းမတူပါ။
နှစ်ငါးရာတိုင်။ လူမှာတွက်ဆ။ ကိုးသန်းရ၏။ သည်ကအထက်*။
လေးဆတက်*၍။ ခြောက်ဆက်တိုင်အောင်။ ရှည်သက်
ဆောင်နှင့်။ မိုးခေါင်မြင့်ဖျား။ ဗြဟ္မာများ၌။ ဆင့်ပွားရိပ်ငြိမ်။
ကုသိုလ်ကြိမ်သား။ စည်းစိမ်ချမ်းသာ။ ဆိုလျှင်ကြာလိမ့်။ ။
ကမ္ဘာရှစ်သောင်း လေးထောင်တည်း။

၆၇

ဤသို့အောက်ထက်။ စာနာတွက်လျှင်။ လူသက်လူအိမ်။
လူစည်းစိမ်ကား။ မိုးတိမ်လျှပ်နှယ်။ ပျံသောကြယ်မျှ။ ကြာနွယ်
ရေခြောက်။ သေမီးတောက်သို့။ ပျောက်ပျက်လွယ်စွာ။ ထိုခန္ဓာ
ကြောင့်။ (ငါ့ငှာငါ့အိမ်။ ငါ့စည်းစိမ်နှင့်။ ငါ့သိမ်ငါ့ကျောင်း*။
ငါ့ချောင်း*ငါ့ပြွန်။ ငါ့ကန်ငါ့ကြာ။ ငါ့ယာငါ့လယ်။ ငါ့နယ်

ငါ့ကုန်း။ ငါ့အုန်းငါ့ထန်း။ ငါ့ကိင်းကျွန်းဟူ။) စောင်ရန်းတံခါး။
ပိတ်ပင်ထား*လျက်။ မြင်းတား*တန်တိုင်း။ ပရဝိုင်းနှင့်။
ဝိုက်သိုင်းကာရံ။ လုံကြောင်းကြံ၍။ မြီးမြဲခိုင်ခံ့။ မသေအံ့သို့။
မဆွဲကျကြ။ ပေါများလှလည်း။ မရအားပါး။ ဥစ္စာပွားအောင်။
မျှားလေလိုလေ။ ထိုထွေထွေကား။ သေသည်ကာလ။ ပစ်ခံရ၏။
ပြိတ္တာဘုံခွင်။ တပ်စိတ်ဝင်လိမ့်။ ရှင်သည်ခါက*။ ဤဘဝလည်း။
ဒုက္ခ*ရန်ဘေး*။ များအောင်မွေးသို့။ မပေး*စွန့်ရက်။ ညောင်ပင်
ထက်ဝယ်။ ငှက်မယူတူ*။ မရွေ့ထူ*လည်း။ အောက်သူငယ်။
ယူလာဆွဲလိမ့်။ စွန့်ကြွေးလိုက်မှ။ ချမ်းသာဟူသား။ ခြောက်ဆူ
နတ်ရွာ။ ဗြဟ္မာမလေး။ စံရမြီးဟူ။ ဆင်းရဲငြိမ်းချမ်း*။
ဤနှစ်လမ်းကို။ ခွဲခြမ်း*စိတ်ဖျား။ ကြံစည်ရာ၏။ ခန္ဓာဖောက်ပြန်။
သေလွယ်ဟန်လည်း။ နက်ဖန်သန်ဖက်။ သိမြင်ခက်၍။ ကွေးလက်
မဆန်။ ခဏခန့်တွင်။ ပစ်စွန့်နှစ်ပါး။ (ကကတ္တားကား။ ဖွားအောင်
မခံ။ အမိန့်ကို။ ထရံနယ်ပက်။ ဖောက်၍ ထွက်သည်။ ရက်စက်
စိမ်းကား။ မြေပွေးသားသို့။) တပါးမလာ။ ကိုယ်မှာအထီး။
တပ်စိတ်စွဲလည်း။ ငရဲပြိတ္တာ။ ဖြစ်လေရာသည်။ ။ ကြမ္မာ
နစ်အောင့် ဘေးမြှောင်တည်း။

ဤသို့ထွေထွေ။ အောက်မေ့ချေသော်။ တွက်ရေမသာ။
သံသရာကား။ စကြာရဟတ်။ လေးကျွန်းပတ်သည်။ မန္တာတ်
ဗုဒ္ဓာ။ နတ်ဗြဟ္မာတို့။ ချမ်းသာသက်ရှည်။ စည်းစိမ်
သည်လည်း။ အတည်မမြဲ။ နေရိပ်ထီး*၌။ တဲး*နှင့်လေရ။

ဧည့်သည်မျှဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စာ။ မုချသာတည်း။ သာယာနှစ်သက်။
 ဟပ်စုံမက်၍။ လှူရက်ဒါန။ စောင့်သိလကြောင့်။ ဥဒ္ဓစ္စနှင့်။
 ဒေါသဒိဋ္ဌိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဖြစ်လေပါလျက်။ တဏှာညွှန်ဝယ်။
 အမြစ်ကွယ်၍။ အပါယ်လူးလာ။ ခံရကြာလည်း။ ထိုမှာမငြီး။
 မြိုင်တောကြီး၌။ ခရီးမသိ။ လမ်းပျောက်ဖိသား။ မျက်စိ
 လည်ကြ။ ဥမ္မတ္တသို့။ ဒုက္ခတိတေ။ ဆင်းရဲစေမှု။ သိန်းနေ
 သန်းလောက်။ ကမ္ဘာဆောက်မှ။ ရွှေမှောက်ဘဆူ။ ပွင့်တော်
 မူသား။ သုံးလှပန်းကုံး။ ရေတွက်ကျုံးလျှင်။ သုံးလုံးမမှီ။
 လွန်လေပြီတည်း။ ဤခုဘဝ။ ရှေးကိုဆလည်း။ ဒုက္ခလွတ်ရေး။
 မမြင်သေးခဲ့။ ချင့်တေးကုန်ကြ။ ဒုလ္လဘကို။ ရသည့်ခါတွင်။
 ထွက်မြောက်ချင်မှု။ ချစ်သျှင်ထုတ်ဖျား။ ဟောမြက်ကြားသည်။
 တရားနေလ။ တွန်းစဉ်ကလျှင်။ လောဘဒေါသ။ မောဟ
 ပျောက်မှု*။ လုံ့လပြု၍။ သမ္မာဒယ။ ဒုက္ခလည်းဟူ။ တဏှာ
 ထူသား။ နတ်လူရိပ်ငြိမ်။ ဘုန်းအိမ်နှင့်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ။
 မက်လျင်ကြာလိမ့်။ တွယ်တာမရှိ။ မကပ်ငြိလျက်။ နိရောဓစက်*။
 နိဗ္ဗာန်ထက်ပို။ မဂ္ဂသစ္စာ။ ယာဉ်စကြာဟု။ ခုခါစိုက်စိုက်။
 ဆိုက်လာခိုက်တွင်။ ကိုယ်၌ရှိကွာ။ အသင့်ပါအောင်။ ဒါနသီလ။
 ခဝါချ၍။ လက္ခဏပိုင်း။ မဂ္ဂတိုင်းကို။ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းဝှမ်း
 ရအောင်တည်း။

ဤသို့ဖြစ်ချက်။ သံသာစက်၌။ နာနက္ခဏိက။ ကမ္မသတ္တိ*။
 ကျေးဇူးထိ*သည်။ ဝိပါကစေတသိက်။ မဇ္ဈိမသန္တာ။ ကဋတ္တာဖြင့်။

စာအုပ်အမှတ်

လူးလာစုန်ဆန်။ အပြန်ပြန်နှင့်။ အမြန်မနေ့။ တဏှာ
 သွေးလျက်။ တစ်လေးငါးဝ။ ဝေါကာရတွင်။ ဒုက္ခရှည်လျား။
 ရဟတ်ချားသို့။ ခိုရားနှမ်းလျှ။ ပန်းမောလှသည်။ ဒုက္ခမထင်။
 ဘင်ပွပ်တွင်၌။ မြူးရှင်ပျော်ပိုက်။ ပိုးလောက်ကြိုက်*သို့။
 နှစ်ခြိုက်*မိုက်မဲ။ တို့သာလုံး၍။ ငရဲဒုက္ခ*။ ဆင်းရဲရနှင့်။
 နက်က*စည်းစိမ်။ ခဏကြိမ်သား။ လုအိမ်လုသက်*။ ရိပ်ကာ
 မြက်၍။ နှစ်သက်*မပါ။ မိန့်ပြန်ရာတွင်။ မဟာအမစ္စ။
 သေနက်လည်း။ သံမြသာညောင်း။ ဂါသာပြောင်း၍။
 ယူကြောင်းဘဖန် လျှောက်တုံ့ပြန်တည်း။

ဥပ္ပာဒန္တပါ (၂၀) စာအုပ်အမှတ် : ၅၈၆၈၈၈

အရိဋ္ဌမည်။ ထိုရှေ့ပြည်ကို။ ပတ်လည်ရံပြီး။ သီဒါဆီးသို့။
 မတ်ကြီးစကား။ ဟန်ဖိတားလျက်။ မင်းဖျားဘုန်းမော်။
 မြစ်ထာသော်လည်း။ ပေါင်းဖော်ကြရင်း။ မင်းနှင့်ကျွမ်းဝင်။
 ချစ်ခင်သောလျှောက်။ ကျေးဇူးထောက်လျှင်။ ရောက်သည့်
 ရောဂါ။ ပျောက်စိမ့်ငှာကို။ အာသာကြီးစွ။ ဆက်ချင်လှ၍။
 (ရှေးကသူတော်။ ပညာကျော်လည်း။ ဗိုလ်ခေါ်ဘဏီ။ ဆွဲရှစ်
 လီနှင့်။ နဒီစီးဝင်။ သမုဒ်ပြင်ဝယ်။ ကောင်းကင်ဝေနေ့က။
 မုန်တိုင်းဆောက်က။ ဘောင်လောက်ပြိုင်းပြိုင်း။ ကြည့်လေ

† မြစ်ထာ ဆိုသည်ကား။ ပိတ်ပင်သည် ဆိုလိုသည်။ ။ ရွှေဟင်္သာမင်းပါ
 နာလိုကြောင်းကြောင့်- ချီ အပုဒ်တွင်။ ။ စောလောင်းမြစ်ထာ။ လိုမပါသော်။
 မတာကိုယ်ချင်း။ ဟူ၍၊ ၎င်း။ ။ သေးမှကွယ်ကာ။ သက်ချင်းတာ၍။ မြစ်ထာ
 ဆုံးမ။ ။ ဟူ၍၊ ၎င်း ဆို၏။

www.kelasa.org

စာကိုပါ ဂြာစာ မှာ မှိန်၁၀ မှာ ၄၄၂ ပိုဒ်

တိုင်းသွင်း။ လှိုင်းအထပ်ထပ်*။ ကမ်းမှာကပ်သို့။ ဆင်ကပ်*
မြင်းတပ်*။ အထပ်ထပ်*နှင့်။ ဖြူလှုပ်ရိပ်အောက်။ ရာတယောက်
တို့။ ထုတ်ချောက်ပတ်လည်။ ရဲသောပြည်ဝယ်။ နတ်ရည်စံသီး။
မင်းသမီးကို။ ရကြီးရအောင်။ သက်စွန့်ဆောင်၍။ မင်းခေါင်
သျှင်အား။ ဆက်သည်များကို။ မင်းပျားသခင်။ သုအသျှင်
လည်း။ စိတ်ရွှင်ဝမ်းသာ။ ယူကုန်ပါ၏။ ခုမှာမူကား။ ကျွန်ုပ်
အားမူ။ တဖူးလျော်လျက်။ ကိုယ်ပိုင်နက်ကို။ ဆက်ပါ
သောကြောင့်။ စိတ်မနှောင့်ပဲ။ ဖြောင့်ဖြောင့်ဘုန်းလူ။ ယူကော်
မူလော့။ ထိုတူအရေး။ မကြိုက်သေးလျှင်။ (ရွေးသောကာလ။
ကောသရဟူသားမျှားသန့်။ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ ကိုယ်တွင်းပူဆာ။
ထိုတဏှာကို။ သက်သာသွ၍။ ရွှေဂူမွေသား။ ခြင်္သေ့ငယ်မ။ ရှိရာ
ကြွလျက်။ ရွှင်ပပျော်မှု။ စံပယ်ဖူး၏။) ကျေးဇူးသခင်။
ထို့အသွင်ဖြင့်။ ကြိုက်လျှင်မူကား။ အသျှင်သွား၍။ ခံစား
မည်ကြောင်း*။ လျှောက်ပြန်ရှောင်းသည်။ ဆယ်ချောင်း*
လက်မြင့် ထိပ်စွန့်တည်း။

စာ. ၁၂၁. ၁၅၁၂၂၂

၇၁

ဇနီးနှစ်ဦး။ တဖန်မှတ်လော့။ ကောင်းမြတ်များစွာ။ ရှိတုံ
ဂါလည်း။ သုမှာမပို့*။ (သုတချို့ကား။ ကိုယ်ဖွဲ့ကောင်းရာ။
ဘတ်စားပါ၍။ များစွာသိုမိုး။ မလိုချင်ကြောင်း*။ ထားမကောင်း
လျှင်။ ကျောင်း*ကိုပို့လေ*) ဆိုသောထွေဖြင့်။ ပလေ*ပေါ်ပျက်။
နတ်သက်ကို။ သုလက်သို့ပါး။ လှူပါငြားလည်း။ တွက်စား
ဆေးလေး။ ကျွန်ကိုပေးသို့။ သေးကွေးငယ်စွ။ ကုသိုလ်ရသား။

၆၅-၆၅၂

စာ. ၁၂၁. ၁၅၁၂၂၂

စာ. ၁၂၁. ၁၅၁၂၂၂

ဒါနဒါသ။ ကိုယ်မှမခြား။ ဆင်ဝတ်စားကို။ နည်းများမဟုတ်။
မယုတ်မမြတ်။ အလတ်ကိုမူ။ ပေးကမ်းလှူသည်။ ကိုယ်တူ
မခြား။ ခင်ပွန်းများကို။ ပေးငြားသောနှယ်။ ကုသိုလ်ဝယ်လည်း။
မငယ်မဝ။ အလတ်ရသား။ ဒါနသဟာယ။ ထိုမှတတန်။ ပုဏ္ဏ
ဝန်ကား။ အလွန်ကောင်းစွာ*။ ရသောခါ၌။ များစွာ*ခေါင်ထိ။
အကျိုးရှိအောင်။ မိမိကိုယ်တွက်။ မသုံးရက်၍။ နှစ်သက်
အလွန်။ စေနာသန်လျက်။ နိဗ္ဗာန်နတ်ရွာ။ ရောက်လို့ငှာဖြင့်။
လှူကာပေးမှု။ ထိုသသ္မာအား။ အတူမရှိ။ မြတ်ခေါင်ထိ၏။ မိမိ
သခင်။ အသျှင်တို့လက်။ ကိုယ်နှစ်သက်က။ ဆက်သည်တမျှ။
လှူကြွေးချသား။ ဒါနသာမီ။ ကျော်ကိတ္တိ*သည်။ ခေါင်ထိ*
မြတ်၏။ ကေနံတည်း။

စာ. ၁၂၁. ၁၅၁၂၂၂

၇၂

ဒါနသာမီ။ မြတ်ခေါင်ထိ*ကို။ ပဏ္ဍိ*သုတော်။ ကောင်းကျိုး
မျှော်သို့။ ခုသော်အခါ။ ကျွန်ုပ်မှာလည်း။ ကြင်နာမသက်။ မစုံ
မက်၍။ ဆက်သည်အရာ။ မဟုတ်ပါတည်။ ဥမ္မာဒန္တိ။ သိင်္ဂီ
ရွှေရုပ်။ လှခေါင်ချုပ်ကို။ ကျွန်ုပ်စိတ်မှာ။ နှစ်သက်ပါ၍။ ဥမ္မာ
ကလည်း။ ထိုနည်းမျှည်း။ ကျွန်ုပ်အားလျှင်။ စိမ်းကားမပစ်။
အလွန်ချစ်၏။ သို့ဖြစ်သော်လည်း။ ကိုယ်ဘော်အသျှင်။ ပုဂ္ဂိုလ်
တွင်၌။ တရင်ကေဆုတ်။ မြတ်သည်ဖြစ်၍။ နှစ်သက်လှနိုး။
မေတ္တာပျိုးသား။ (သည်မျိုးလည်းမုန်။ သည်ရန်လည်းတွင်။
သည်ပင်လည်းမည်။ ဆွေသည်လည်းသင်း။ သည်ရင်းသည်လျှာ။
စောဥမ္မာကို။ မြတ်ပါသူအား။ ဆက်ရငြားမူ။ ဆင်ပွားနောင်ဖန်။

စာ. ၁၂၁. ၁၅၁၂၂၂

တမလွန်၌။ အမွန်ဖြင့်ချည်း။ လွန်ပေါပည်းလျက်။ နတ်လည်း
 နတ်ကျော်။ လူသော်လူမြတ်။ ဖြစ်ရတတ်လိမ့်။ စိတ်မှတ်
 ယုံကြည်။ ဆက်ပါသည်ကြောင့်။ နတ်ပြည်ဆိုလှူ။ ပြည့်စေ
 ဟူ၍။ ယူတော်မူပါ။ ယိုဉ်မာတင်။ လင်ရှ်သောအား။
 ကြည်ရှောင်ရှားလျက်။ အများရွှေတွင်။ အပြစ်တင်၍။ ခုပင်
 မကြာ။ ကျွန်ုပ်ကွာအံ့။ ပြီးခါတမူ။ ယူလော့မင်းခေါင်။
 နောက်နောင်စုံမက်။ မနှစ်သက်က။ နန်းထက်မထား။ ကျွန်ုပ်
 အားလျှင်။ သနားတော်မူ။ ကျွန်ုပ်ယူအံ့။ ဗိုလ်လူချီခွဲ။ ကဲ့ရဲ့
 စရာ။ မရှိပါသည်။ ။ ပြစ်ဆာကင်း၏။ နောင်ဖန်တည်း။

၇၇

ဤသို့တရား။ လှူစကားနှင့်။ မယားသက်နံ့။ သနားခံ၍။
 သံတခြေခြေး*။ ရွှေငွေချေး*သို့။ မင်းခရီးမင်းရာ။ ခက်နယ်
 ဖြာ*လည်း။ တံဖျာ*ခြောက်ခြင်း*။ မပါတိမ်းလျက်။
 ကြိမ်း*မောင်းချံမျှ။ မပျောင်းပျ*အောင်။ ညွှန်ပြ*ပေကတ်။
 ဆရာမြတ်သို့။ အမတ်လျှောက်ထား။ ဆက်လှူငြားသော်။
 မင်းပျားသကြံနံ့*။ ပြောင်းကြဟန်ဖြင့်။ မကျွန်*ရွှေနှုတ်။ တဖန်
 ထုတ်၍။ မြတ်ယုတ်ဖြာဖြာ*။ ပေးလှူဒါကို။ ရွှေဖျာ*ဆင်စွယ်။
 ခင်းသောနှယ်သို့။ ဓိပ္ပာယ်အပြား။ ဖွင့်ကာကြား၍။ ။
 တရားလျော်ခင်း ကျင်းပါတည်း။

၇၈

မဟာနဂရ။ အရိဋ္ဌဝယ်။ ပြည်မပြည်တွင်း။ အခင်းခင်းကို။
 မယွင်းရမှု။ ပြီးအောင်ပြုသည်။ ပြည်သူရန်ဆီး။ မတ်စောထီး။ ။

မိုက်ကြီးလေးဝ။ နှိုင်းမမျှသား။ ဂန္ထမှောင်ထေး။ သံသာဝဲတွင်။
 မြင့်မြင့်ချည်ကြာ။ လူသုံးဖြာသို့။ ဥစ္စာပေါများ။ ရှိတုံငြားက။
 သုအားစွန့်ကြီး။ ပေးလှူရဲလည်း။ ပွဲတခြံမြဲခြံ။ ခေ့စက်
 စိမ့်မျှ။ သိမ့်သိမ့်လှိုက်ဆူ။ ကျော်အောင်လှူ*သား။
 လှူ*လည်းဘတည်း။ နတ်ပြည်ခိုပ်ငြိမ်။ လူစည်းစိမ်နှင့်။
 နန်းအိမ်တောင့်တ။ လှူကြွေးချသား။ လှူကတသွယ်။ အပါယ်
 လူးသာ။ နတ်ရွာစုန်ဆန်။ အတန်တန်၌။ ဖန်ဖန်သေရ။ ဆင်းရဲ
 စွဟူ။ သုခအမှန်။ ပြည်နိဗ္ဗာန်ကို။ လျင်မြန်တောင့်တ။
 လှူတဝလည်း။ ဟိနဒါန။ မဇ္ဈိမက။ ပဏိတဟူ။ ဒါနသုံးပါး။
 ကျော်ထင်ရှား၏။ အလားတူစွ။ သုံးပါးမှလည်း။ ဒါနဒါသ။
 သဟာယမှ။ ဒါနသာမိ။ ကျော်ကံတ္တိ၌။ ရှိသည်ဝတ္ထု*။
 ပေါင်းချုံးစုက။ စတု*နှင့်ဆ။ ဒသတုံမူ။ မြတ်သည်ဟူ၍။ လူတွင်
 ထွန်းပေါ်။ တရားပျော်သည်။ သူတော်လှူဒါနီး။ ကျောင်း
 သက်နိုးနှင့်။ ဆွမ်းပန်းဆေးမှု။ လေးပါးဟူ၏။ ရူပသဒ္ဓါ*။
 ဂန္ဓာ*ရသ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမှ။ ဓမ္မလည်းဟူ။ ခြောက်ပါးမူတည်း။
 အလှူတခန်း*။ ကျောင်းသက်နိုး*နှင့်။ ဆွမ်းပန်းနံ့သာ။ အိပ်ရာ
 ယာဉ်စီး။ ဆီမီးသွန်းပေါ်။ အဖျော်ရေကောင်း။ နံ့သာ
 ပျောင်းဟူ။ ပေါင်းသော်ဆယ်ခု။ သုံးမျိုးစုမူ။ ကုသိုလ်
 ဟူသည်။ ။ အလှူမှန်၏။ မှတ်ဖွယ်တည်း။

၇၉

အလှူမပီ*။ တရားပီ*သည်။ ပန်းချီကချေ။ သေ ဥဿဘ။
 မိန်းမလည်းဟူ။ ငါးပါးမူကား။ အလှူမဝင်။ ကုသိုလ်ပြင်တိ။

အသင်မယား*။ ဆက်လှူငြားလည်း။ တရား*မလျော်။ ငါယူ
 သော်မူ။ သူတော်တကာ။ ကြင်ရှောင်ရာသည်။ မိစ္ဆာဇီဝ။
 ဖြစ်ကုန်လျှင်။ ရသအလွန်။ ဖိုးထောင်တန်လည်း။ အမွန်
 မမြောက်။ အစာလောက်လျက်။ သံကောက်ငမ္ပုး။ မျိုသော
 ငါးသို့။ ချင့်အားအပြစ်။ အပါယ်မြစ်၌။ နှစ်မည်မလုံး။ အဆိပ်
 ခဲကို။ ဝမ်းထဲမပျံ့လျက်။ သေသည်ထက်ပင်။ ကော်လိမ့်ရှည်ကြာ။
 မကြောက်လန့်ရာ၏။ ငါမှာတမူ။ တရားယူသား။ သူတော်
 ဓမ္မတာ။ ထုံးစံဉာဏ်ကို။ မဟာဧကရာဇ်။ မင်းစင်ဖြစ်လျက်။
 ဆိုးညစ်ကျင့်ခါ။ တရာဇာဟု။ ငါမှာအကျိုး*။ နတ်လူငြိုးလိမ့်။
 လည်ကြိုး*ထည့်လျက်။ (အိုး၏ အထဲ။ အပြည့်သုံးနှင့်။ ဆုံး၍
 ရေမှာ။ ဆင်းကာလတ်လတ်။ သေသော်မြတ်၏။) စိတ်မှတ်
 ငါ့အား။ နှလုံးထားသည်။ ။တရားမချွတ် အကယ်တည်း။

အနု. ၂၆. ၂၆၁ ၂၆၁

ဤမှတပါး။ ထုတ်ဖော်ကြားအံ့။ တရားမှန်အောင်။ သင်နား
 ထောင်လော့။ မင်းခေါင်ငါ့မှာ။ မူများစွာကို။ စိတ်ပါကိုယ်ထိ။
 ကျေးဇူးသိသည်။ အဘိပါရက။ အမစူ။ ။ဉာဏ်ခေါင်ထိ။
 ပညာရှိတို့။ မိမိတွင်ရွှေ။ ဆင်းနိုးငဲ့ကို။ တွေ့သည်ကာလ။
 ချမ်းသာရအောင်။ စောင်မပေမူ။ ထိုသဘူအား။ ပြစ်မှား
 ရှောင်ခွာ။ မစွန့်ရာတည်း။ (မရှာကုသိုလ်။ မလိုတံပဲ။ မှိုက်မီး
 တွေဝေ။ မနေကောင်းစွ။ ကာယာစိတ္တ။ သုခနှစ်ဖော်။ မိမိ
 ပျော်လျက်။ မွေလျော်စံစား။ နေလိုငြား၍။ သူ့အားနှိပ်စက်။
 သုစုံမက်ကို။ နိုင်ထက်စိုးမင်း။ နှိပ်နင်းကလူ။ ရှေးကံကု၍။

၂၆၁

သုဉ်ချမ်းသာ။ ရှိသည့်ငှာကို။ အဘိဗျာမိုး။ ကိုယ်ဆင်းရဲနှင့်။
 လုံးလို့သောအား။ သည်စိတ်ထားလျက်။ တရားမရှု။ မကောင်း
 မှုကို။ မပြုကုန်ရာ။ တကြောင်းမှာလည်း။ ဥမ္မာတွင်ငြား။
 သင့်မယား၌။ တပါးဖြစ်ဆာ။ မရှိပါလျက်။ သင်သာအကယ်။
 စွန့်ပစ်ပယ်မှု။ သင့်ဝယ်စီးပွား။ ယုတ်တို့ငြား၍။ ကောင်းသား
 သတင်း။ ကျော်စောခြင်းလည်း။ ကင်းလိမ့်မသွေ။ မြို့၌နေသား။
 မိတ်ဆွေအဟောင်း။ သူတော်ကောင်းတို့။ မပေါင်းဖော်ရာ။
 ထိုပြင်မှာလည်း။ ဥမ္မာကိုမူ။ မချစ်ဟူ၍။ ဆိုသူပြောကံကျား*။
 ထိုစကားကို။ ကြားကြား*သမျှ။ မယုံကြလိမ့်။ သို့မှသစင်။
 မိုးနတ်သွင်ကို။ မမြင်သောခါ။ ဆင်းရဲရဲရာ၏။ သုမ္မာပြင်းပြ။
 ဆင်းရဲရဲလျက်။ ကိုယ်မှချမ်းသာ။ ဖြစ်စရာကို။ ငါမယူရက်။
 တရားဖျက်၍။ ။နှစ်သက်မရှိ ငါ့ဝယ်တည်း။

အမတ်ထို့ပြင်။ နှလုံးမြင်လော့။ ကောင်းကင်ပစ်မြောက်။
 အုတ်ခဲကျောက်သည်။ အောက်သို့မလွဲ။ ကျစမြဲသို့။ ယူစွဲ
 ကိုယ်ဝန်။ ပဋိသန်လည်း။ အမှန်မလွဲ။ ဖွားစမြဲဘည်း။ ဂူထဲ
 ပျော်မွေ့။ ရွှေခြင်သော်လည်း။ ဟောက်၍ မစဲ။ ဝင်လာမြဲ၏။
 ရဲရဲလျှံဝေ။ ဖန်စက်ရွှေလည်း။ ညနေရှိန်စဲ။ ဝင်စမြဲသို့။
 ကျွဲဝက်ပမာ။ သတ္တဝါလည်း။ ခန္ဓာဖောက်လွဲ။ အသေ
 မြီးလျက်။ ပုလဲဘမူး။ ညွှန်တွင်လူးသား။ အရူးအသွင်။ တဏှာ
 ခင်သည်။ ယင်၏အလား။ ပျား၏အတူ။ နှစ်ပါးလူတွင်။
 ငါမူစိတ်၌။ ပျားနောက်လိုက်၍။ ကြိုက်လိမ့်မည်သာ။ ယင်ပမာ

၂၂၁

မူ။ ငါမနှစ်ခြိုက်။ ဒုစရိုက်ကို။ ကျင့်လိုက်မိက။ နောက်ကာလ၌။
မရကပိုင်း။ သေမင်းဘိုင်းသို့။ ရှိုင်းဝမ်းသောခါ*။ ကြီးလှစွာ
သား။ ထိုခါ* နောင်တ။ ပေါ်လာကြလျက်။ ဒုက္ခစိုးရိမ်။ မဖျင်း
သိမိ၍။ မငြိမ်သဘော။ ဗျာဓုဋ္ဌောက။ ဇောအကုသိုလ်။
စောမည်ကိုလည်း။ ငို၍ဆိုကာ။ မထွက်သာတည့်။ ပါယ်ရွာ
ဌာန။ ဘဝင်ကျ၍။ ခံရလိမ့်မည်။ နှလုံးတည်၏။ သေဖည်
မချက်။ မိန့်ပြန်လတ်သော်။ အမတ်တခါ။ လျှောက်လိုငှာဖြင့်။ ။
ဂါထာမြက်ဟ ရှိဦးချတည်း။

၇၀ ရေးစိုး

ငါးရာငါးရာ။ အရံပါလျက်။ ပထဗျာန။ ပေါင်းရုံးစုမှု။
စတုအလွန်။ နှစ်တောင်မှန်တွင်။ နိဗ္ဗာန်ကျွန်းမြေ။ မြချက်ဗွေက။
သပြေပိုင်သ။ အစိုးရသည်။ ဒီပတမ်းခွန်။ မင်းမြတ်မွန်။ ။
အကျွန်ုပ်အား။ သျှင်မင်းဖျားလျှင်။ သားကိုမျက်ရွှေ။ မိဘပြုသို့။
ဘာတုအသွင်။ အသျှင်စင်စစ်။ ကေရာဇ်သည်။ ချစ်လည်းချစ်တုံ။
ယုံလည်းယုံ၍။ မကုမရှိ။ ပြုလိုက်မိက။ ထိထိရောက်ရောက်။
ကျေးဇူးမြောက်၏။ ရွှေမောက်ထံပါး။ ချီးမြှောက်စားမှု။
အများသတ္တဝါ။ ခိုမှီလာလျက်။ ဥစ္စာလည်းဖြစ်။ ပညာ
သစ်လည်း။ အမြစ်သွေယောင်း။ သစ်ပင်ဟောင်းကို။ ရေလောင်း
ဝါဝယ်။ ညွှန်သစ်ကြယ်သို့။ အလွယ်ဖြင့်ချည်း။ လိုတိုင်းပည်း၏။
သို့တည်းသခင်။ ကျေးဇူးရှင်၌။ ကိုယ်တွင်ရောဂါ။ ထိုအနာကို။
ပျောက်သာပျောက်စေ။ ဗိုလ်ခြေအများ။ ကျွန်ုပ်အားလျှင်။
စီးပွားမဲ့ရာ။ ဆက်ပစ္စောနှင့်။ သက္ကာပူဇော်။ ကော်ရော်

လွတ်ရှင်း။ ကျော်စောခြင်းကို။ ကင်းလိုကင်းစေ။ တထေ့ချိုတွဲ။
ချီးမွမ်းမဲ့လျက်။ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ်။ မကောင်းစွဟု။ ခြေကူးပြို။
ဒေါသပိုလျက်။ ဆိုလိုဆိုစေ။ သည်ထေ့ထေ့မှ။ စသည်များပုံ။
အလုံးစုံကို။ ကျွန်ယုံစိတ်မှာ။ သည်းခံပါအံ့။ ရောဂါ
ပျောက်အောင်။ ယူဆောင်ပြီးသော်။ စိတ်တော်ရှိရာ။ ပြုလေ
ပါလော့။ မဟာမင်းမြတ်။ မှတ်လော့ဤ။ အကြင်လူသည်။
သုတပါးတို့။ မြောက်စားကော်ရော်။ ပူဇော်ပေးကမ်း။ ချီးမွမ်း
ရှုတ်ချ်။ နှုတ်မှန်ကံတံ။ ကဲ့ရဲ့သံကို။ မခံမှုကား။ ထိုယောက်ျားမှ။
အစိုးရနှင့်။ သုတပညာ။ ပံးကြည့်ခွာ၏။ ပမာအနီး။ ထုံးပုံမိုးမှ။
မိုးကြီးစပ်ကာ။ ပြင်းစွာဆန်သည်။ ရွာကတည်းကို။ ကုန်းကြည်း
မြင့်တွင်။ ရေမထင်သို့။ အကြင်သူမှ။ စိုးရပညာ။ မတင်
ရာသည်။ ။ ရှောင်ခွာရေနှင့် ကုန်းနှယ်တည်း။

၇၉

အသမ္ဘိန္ဒ။ ခတ္တိယဟု။ အာဒိစ္စမျိုး။ နေနတ်ရိုးက။ ဘေးဘိုး
မပျောက်။ မင်းချီးမြှောက်လျက်။ ကုန်းပြောက်ရွှေတုံ။
ရိပ်ဖြူလှ၍။ ကျောက်စုံလျှံလက်။ ပလ္လင်ထက်ဝယ်။ ဘုန်းစက်
နေဝါ။ ထုတ်ရာဇာ။ ။ ဥပ္ပာဒနိ။ ဆင်းနုတ်ပိသား။ သိင်္ဂီဂူပ။
မိန်းမလှကို။ စွန့်ရသောကြောင့်။ စိုးရိမ်မှောင်လျက်။ တောင့်တ
ဗျာပါ။ ကျွန်ုပ်မှာ၌။ ချမ်းသာကစ။ ဒုက္ခမလွဲ။ ငရဲပြစ်ဝန်။
လွန်သည်ကုသိုလ်။ ရောက်လိုသမျှ။ သဗ္ဗလုံးစုံ။ ရောက်လှာ
တုံလည်း။ ဥဿုကျိုးနွဲ့။ ရင်ဖြင့်ခံအံ့။ နိယမက္ခာ။ ဥပမာမှု။
မဟာပထဝီ။ ဤမြေကြီးသည်။ များစည်တကွာ။ ကိလေသာနှင့်။

ပုထုဇာက။ ကလျာဏမှ။ သေက္ခသေက္ခာ။ သတ္တဝါမြတ်။
 ယုတ်လတ်မခြား။ သုံးပါးလုံး။ ခံသောဟူသို့။ ထိုတူဖြင့်သာ။
 ခံတုံပါအံ့။ ဗုဒ္ဓဘုရားလူ။ ကျွန်ုပ်မူကား။ သူတပါးတို့။ ကုသိုလ်
 အလွန်။ ပြစ်ဝန်တရ။ အကုသလ။ ဓမ္မာစသည်။ ကာယစိတ္တ။
 ဒုက္ခတို့ကို။ အလိုမရှိ။ မိမိတို့အား။ ဆင်းရဲမျှားမှု။ တရားမသွေ။
 ဆုံးဖြတ်သောနှင့်။ မျိုးဆွေတို့။ ကျင့်အပ်ထိုက်သား။ သုစရိုက်
 ဆုံးပါး။ တရားတည်လျက်။ မပျက်စေရာ။ ကျွန်ုပ်သာလျှင်။
 မကွာယခု။ ဆောင်ပါပြီအံ့။ ကောင်းမှုမည်သည်။ နတ်ပြည်
 ရောက်ရာ။ ခရီးမှာ၌။ ဝါလသီတင်း။ ကျတ်မည်ခင်းကို။
 တော်သလင်းလ။ ရှေးကကန်လန်။ ဆီး၍ဟန်သို့။ ရွှေနန်း
 ထွတ်ချာ။ မပြုပါနှင့်။ ဗုဒ္ဓမင်းဖွား။ လှူခံများတွင်။ ပုဏ္ဏား
 တို့ထက်။ မြတ်သည်တွက်၍။ စိတ်စက်ကြည်ဖြူ။ ပေးဆက်
 လှူသည်။ မြတ်ယူနှလုံးပိုက်လွယ်တည်း။

၈၀

(ဤသို့အမတ်။ လျှောက်ပြန်လတ်သော်။ မင်းမြတ်တဖန်။
 မိန့်တော်ဟန်ကို။ ပြန်အံ့တသွယ်။ အဓိပ္ပာယ်ကား။ ရှေးဝယ်
 ဥပဒေ။ ထုံးပုံဖွေသော်။ ခိုမြေ ငွေ ဝံ။ ရသေ့ထံဝယ်။ တရံ
 ကာလ။ သံဝေရ၍။ လောဘဒေါသ။ မာနဖျောက်မှု။ ငါးဦး
 ပြုသား။ ပဉ္စပေါသထ။ သီလမြတ်မှုန်။ တိရစ္ဆာန်မျှ။ စိတ်မာန်
 အလျောက်။ အမှုဆောက်ကို။ ပြေပျောက်စိမ့်ငှာ။ စောင့်ရှောက်
 ပါလျက်။ ငါလူသော်လည်း။ ဤသို့နည်းဖြင့်။ စိတ်မည်းတကွာ။
 စွန်းငြိရာကို။ ခဝါသံဝေ။ ဖွပ်လျှော်စေကာ။ ပြေလိမ့်စိတ်မှာ။

ပြုစင်ရာ၏။ တဏှာနှစ်မျော*။ လုသဘောကား။ နှမြော*
 စုံမက်။ ကိုယ်နှစ်သက်လျှင်။ သုလက်ရောက်ရေး။ သဒ္ဓါနှေး၍။
 ပေးမည်အကြောင်း။ ဝေးပေကောင်း၏။ တောင်းရုံကိုမျှ။ စိတ်က
 တုံတုံ။ မခံဝံ့၍။ ကြောက်ရွံ့အာဏာ။ ပုန်းရှောင်ရာ၏။ ရှေး
 ကာလသော်။ တောကျောင်းပျော်သား။ သူတော်တို့ထံ။ ဆုံးမ
 ခံလျက်။ တရံမလွဲ။ လာစမြဲကို။ လည်ခြွေးတန်းဆာ။ တောင်းမိ
 ဗုဒ္ဓတွင်။ မလာချောင်သေ။ အမြဲနေသား။ ချေသမ္ပာဒ်တော်။
 အာပေါနတ်ကို။ စိတ်မှတ်စွဲမှု။ အကြင်လူ*လည်း။ ပေးလှူ*
 ရက်စက်။ အလွန်ခက်၏။ နှုတ်မြှက်၍။ ခက်ပေစွဟု။ နောက်မှ
 တသီး။ ပေး၍ ပြီးလျှင်။ ခက်ကြီးနှမြော။ သုစိတ်တော်ကို။
 သဘော ကိုယ်မှာ။ သက်ပေရာသည်။ ချမ်းသာအရ
 ရက်ဖွယ်တည်း။

၈၁

ရွှေနန်းပေါ်ထက်။ မြပုခက်၌။ အိပ်စက်မမြဲ။ ဆင်းက
 တဲးက။ မကွဲထူးပြား*။ အံ့သည်ပျား*သို့။ စကားတတ်သင်။
 ကျမ်းဝင်ချစ်ဟောင်း။ ငယ်ကပေါင်း၍။ ကောင်းလျှင်
 ကောင်းချင်း။ ပြည်လုံးနှင်းက။ ရန်တင်းကြောက်ရွံ့။ မတိုး
 ဝံ့အောင်။ လောက်ငုံပညာ။ လက်ရုံးပါသည်။ တေဇာလုံမြို့။
 စစ်မြေမှ။ ကျေးဇူးဆောင်ယူ။ လူမှုငါ့တွင်။ အသင်စင်စစ်။
 ခင်ပွန်းဖြစ်၏။ သင်ချစ်သည်သား။ သင့်မယားလည်း။ တွက်စား
 လိုက်မှု။ ခင်ပွန်းဟူ၏။ ယူပါတိုက်တွန်း။ အသင်ညွှန်းလည်း။
 ခင်ပွန်းမယား။ ခင်ပွန်းသားကို။ တရားကြဉ်ပဲ။ အလွဲလွဲဖြင့်။

စိတ်ထဲလို့လိုက်။ မပြုထိုက်တည့်၊ အခိုက်ကြုံ၍။ နေလုံရွက်စိပ်။
 သစ်ပင်ရိပ်တွင်။ အိပ်ပွားမကား။ ဤသူဖြစ်လျှင်။ ထိုသစ်ပင်ကို။
 ချိုးလျှင်စင်စစ်။ ခင်ပွန်းပစ်ဟု။ မချစ်နတ်များ။ အငြိုးထားလျက်။
 ချင့်အားကမ္မ။ နိမ့်ကာလ၌။ ရုက္ခစောင့်နတ်။ ကျွန်းနယ်ခတ်၍။
 သတ်လိမ့်လျှင်လျှင်။ မကြာခင်တိ။ သစ်ပင်ကိုမျှ။ ရှောင်အပ်
 လှလျက်။ ငယ်ကကြင်ချစ်*။ လူစင်စစ်မှု။ မီးခြစ်*သည်ထက်*။
 ရာထောင်တက်*၍။ နှစ်ရက်အထဲ။ သမိုစွဲသို့။ ဆင်းရဲတာရှည်။
 ခံရမည်နှင့်။ ပြည်သူပြည်သား။ လူအများတို့။ ငါ့အားမချစ်။
 ခင်ပွန်းပစ်ဟု။ မေတ္တာချီတဲ့။ ဒေါသဖွဲ့၍။ ကဲ့ရဲ့လိမ့်သာ။
 သူတော်မှာလည်း။ သမုဒြာရေဝန်။ ကမ်းမလွန်သို့။ သူမွန်
 အများ။ မဖောက်ပြားသည်။ တရားမလွန် ပေရာတည်း။

၇၁

ဤသို့မြက်ဟ။ ပမာပြု၍။ အရိဋ္ဌနန်း။ စံပယ်မြန်းသည်။
 ကြွန်းသီရိ။ မိန့်တော်ရှိက။ အဘိပါရက။ အမစ္စလည်း။
 နှုတ်ကတဖန်။ မင်းမြတ်မွန်သည်။ အလွန်ကာမ။ စောင့်ထိန်း
 လှလျက်။ စိုးရချမ်းသာ။ စီရင်ဌာနှင့်။ ကောင်းစွာမစ။ စောင့်ပေ
 လှ၍။ ကာမပါလ။ ဝိဓာဘမ္မ။ ဓာရဏဓာတ်။ သုံးမည်မှတ်သား။
 မြတ်ဆုလည်းတည်။ လှူခံမည်၏။ ချစ်ကြည်သဒ္ဓါ။ စေတနာနှင့်။
 ရာဇာသွတ်ဖျား။ မင်းကြီးအားလျှင်။ ညွတ်တွားဆက်သ။
 ပူဇော်ရသော်။ ကာလနောက်နောင်။ သည်ဇောဆောင်၍။
 ပညောင်စေ့မှ။ လှူဒါနသည်။ ကြီးစအုပ်အင်။ ပညောင်ပင်သို့။
 ရချင်သောအား။ ပေးဆက်ငြား၏။ သနား၍သာ။ ဆုပြည့်

ပါအောင်။ ဥပ္ပာဒန္တိယျါ။ ယူတော်မူပါ။ လျှောက်ပြန်ရာတွင်။
 ရာဇာဘုန်းတောက်။ စောရှေ့မှောက်လည်း။ နောက်ကို
 ကြောက်ရွံ့။ မလျှောက်ဝံ့အောင်။ ခြိမ်းအံ့စကား။ ဖော်မြွက်
 ကြားသည်။ ပါဠိသားဂါထာ ဓိပ္ပာယ်လာတည်း။

၇၂

သီဝိရဋ္ဌ။ တိုင်းပြည်မတွင်။ ငါ့အားမတ်သား။ ဖြစ်တုံ
 ငြားလျက်။ ငါ့အားချပြီ။ ကျိုးမရှိသည်။ အဘိပါရက။
 မတ်သေန။ ရွေးကာလကား။ သင် ငါ့အားလျှင်။ စီးပွား
 များစွာ။ ဆောင်သည်သာတည်း။ ခုမှာငါတွင်။ ကျိုးမမြင်တည့်။
 သင်ဆိုသမျှ။ ဆန့်ကျင်လှ၏။ သတ္တမည်ရ။ ဤလောက၌။ ရှိမျှ
 လူပေါင်း။ နှစ်ချောင်းခြေတွင်။ မင်းလျှင်ဖြစ်က။ ငါမှတပါး။
 သင့်မယားကို။ တပ်ငြားသောထက်*။ အာရုဏ်တက်*အောင်။
 ငုံ့လျက်ဘယ်သူ။ နေကာမူလိမ့်။ ငြူစူအကြောင်း။ သင့်ဦးခေါင်း
 ကို။ တောင်းတောင်းဖြတ်ခါ*။ စောဥမ္မာအား။ ယူကာ*
 လျှင်လျား။ အိမ်မှာထားလိမ့်။ ငါကားမလို။ အကုသိုလ်ကြောင့်။
 ထိုရဲရဲထက်*။ ခံပြီးနောက်လည်း။ ယောက်*ကျားမနှုန်း။
 မဲ့သည်ဘုန်း*နှင့်။ နပုန်း*ပဏ္ဍုက်။ အယုတ်မိန်းမ။ ဖြစ်ပြန်ရ၏။
 ကြောက်လှသောအား။ သင့်မယားကို။ ငါကားစိတ်တွင်။ မလို
 ချင်ပြီ။ မင်းစင်ဖြစ်လျက်။ သူကြင်ဖက်ကို။ စုံမက်သောအား။
 ယူလေငြားဟု။ နောက်သားလူသူ။ ကဲ့ရဲ့ထူ၍။ ဇမ္ဗူကျော်ကြား။
 လွန်ထင်ရှားလိမ့်။ တရားမရွံ့။ မိမိပြုသည်။ အကုသိုလ်အား။
 ဖုံးဖိငြားလည်း။ ဘုရားပစ္စေကာ။ ရဟန္တာနှင့်။ ဗြဟ္မာသိကြား။

နတ်များမသိ။ ဘုံကြောင့်ရှိအံ့။ မိမိသဘော။ ဝမ်းထဲတောက်။
စေတောပဋိပသ။ ဘိညာဏကား။ သတ္တနောက်ရွှေ။ ကြံသရွှေ* ကံ။
ထောက်၍* ပိုင်းခြား။ သိနိုင်ငြား၏။ သနားဟန်ဆောင်။
ကျိုးလိုသောင့်နှင့်။ အမောင်ငါအား။ ဆိုစကားကို။ မပွား
နှုတ်ပိတ်။ သည်တွင်ဆိတ်လော့။ အတိတ်ထို့ပြင်။ ယူစေချင်ဟု။
အသင်တိုက်တွန်း။ ဆိုပြန်ညွှန်းမှု။ နှစ်ခွန်းအခေ့ မခံတည်း။

၈၄

ဤသို့ရာဇာ။ ခြိမ်းခြောက်ရာတွင်။ မဟာအမစ္စ။ သေနင်္ဂ
သည်။ နရမရူ*။ ဆင်းနုတ်တူကို။ ယူ*စိမ့်ဥပမာ။ စိတ်တွင်
ဖြာ၍။ ပညာအများ။ စွမ်းအားရှိတိုင်း။ ပင်လယ်လှိုင်းသို့။
မဆိုင်းရွက်စပ်။ အထပ်ထပ်ဖြင့်။ မလပ်တောင်လောက်။ ကပ်လာ
လျှောက်လည်း။ ရွှေမောက်ညာဏ်စွမ်း။ ပင်လယ်ကမ်းကို။
မလွှမ်းနိုင်ဖို့။ ဤသို့ရှိလျက်။ မိမိမနေ*။ လျှောက်ပြန်ထွေသော်။
ညနေ* မှန်တိုင်း။ သုတ်လေ့မှိုင်း၍။ အကိုင်းအခက်။ အရွက်
အမြစ်။ ပြစ်ပြစ်ကုန်စေ။ တိုက်သည်လေသို့။ မျိုးဆွေဥမ္မာ။
နေရာရိပ်ငြိမ်။ စည်းဝိမ်အသက်။ ပျက်မည်နှင့်လောက်။ စောရွှေ
မောက်လည်း။ ခြိမ်းခြောက်စကား။ ဟန့်ဖိတားသော်။ တရား
မမေ့။ တို့ဘုန်းဟေ့သည်။ အတွေ့ရှောင်သူ။ မှန်ပြီဟူ၍။
စိတ်ယူမသွေ။ အဖွယ်ပေဟု။ ထဲနေသတိ။ ဆင်ခြင်မိလျှင်။
နောင်ပြီဆိုတူ။ စောင့်စည်းသူကား။ လူမျိုးမတန်။ မြတ်ဆုပန်
လည်း။ ကေနိရမည်။ မှန်တော့သည်ဟု။ ယုံကြည်သခွာ။ ရွေး
ထက်သာလျှင်။ ဆရာသခင်။ အသျှင်ဒေဝ။ မိဘဘုရား။ နှလုံး

ထားလျက်။ စကားမဝံ့။ ဤတွင်တံ၍။ နူးညံ့သာယာ။ မင်း
တေဇာကို။ ဂါထာသံချို။ ချီးမွမ်းဆိုသည်။ ဤလိုဗိပ္ပာယ်
ထွက်သံတည်း။

၈၅

ဟိရိအစ။ ဩတ္တပ္ပနှင့်။ သိလသုခိ။ သမာဓိဟု။ ဝိပဿနာ*။
မဂ်ရရာဇ်။ တဏှာ* ဉာနစိ*။ ဥပ္ပာသိး* လိမ့်။ မင်းကြီးဘုန်းလျှံ။
မိန့်တော်သံက။ ကြောက်ရွံ့စရာ။ ဗိပ္ပာယ်လာကို။ သေနာပတိ။
အတပ်သိလျှင်။ ပြည်ကြီးသနင်း။ မင်းလျှင်တမူ။ မကြည်ဖြူက။
ချစ်သူခင်သား။ ဆွေဝါးမျိုးနွယ်။ ကြီးငယ်မဟု။ မျက်တော်
မူ၍။ စိတ်ယူမသင်။ နှုတ်တော်ဖွင့်လျှင်။ မီးနှင့်ဝါဂွမ်း။ ယမ်း၏
ပမာ။ လောင်စာစိမ်းရွှမ်း။ ရှိတိုင်းကျမ်းသို့။ တောင်ကမ်းစုံမြိုင်။
ဂနီင်ပုပ္ပောင်း။ မြေမှာအောင်းအံ့။ လွတ်ကြောင်းပြေးပုန်း*။
အသျှင်မွန်က။ ဘုန်း* ကြောင့်ကြမ္မာ။ မလွတ်သာ၍။ မကြာ
လျှင်ထွေ။ ပျက်တတ်ချေ၏။ အသေကောင်မျှ။ နက်ချောင်
ရေထဲ။ ပုန်းရှောင်လွှဲလည်း။ လည်ဆွဲအိုးနှင့်။ ရှိခိုးတုပ်က။
ပေါ်လာရ၏။ နဂါးတန်းခိုး။ မျက်စောင်းထိုးသို့။ ကျားဆိုး
ရဲရာ။ ချုံထဲမှာ၌။ ကြမ္မာဖန်နိုး။ ကံမရိုးနှင့်။ မင်းစိုးရာဇာ*။
မျက်စရာကို။ ဥစ္စာ* ဆွေမျိုး။ ညာဏ်မကိုးနှင့်။ ဆိုရိုးတွင်ဖိ။
ရွေးထုံးရှိ၏။ ပဋိသန္ဓေ။ လေးပါးနေ၌။ သံသေဒဇာ။ အစပြာ
သည်။ ဇလာဗုဇ။ အဏ္ဏကေ။ ဩပပါတိ။ နာနက္ခိဖြင့်။ ရှိသည်
များစွာ။ သတ္တဝါကား။ အာယုက္ခယ။ မရဏမှ။ စ၍ လေးထွေ။
ဥပစ္ဆေမူ။ အသေလတ်လတ်။ ကံကိုဖြတ်၍။ သတ်၏ထုတ်ဖော်။

သို့ဖြစ်သော်ကြောင့်။ တောင်ပေါ်ကြာတွေ့။ အရှေ့နေဝင်။
မီးပင်ချမ်းမြေ့။ ဟူစရလိမ့်။ မင်းမှအာဏာ။ မဆန်သာသည်။
စိတ်မှာဖြစ်သည့် အကြံတည်း။

၈၆

ဘူမမေဒနီ။ ပထဝီနှင့်။ မဟိပထဗျာ။ စိုးချုပ်ချာသည်။ နရာ
သတ။ နရိန္ဒမ္ပ။ နရပတိ*။ ခတ္တိ*ရာဇာ။ မဟာသမတ်။ တမုတ်
ရွှေမှောက်။ ကြွန်းမြောက်၍။ မိုးအောက်လူချင်း။ ပြိုင်
ထောက်ကင်းသား။ မင်းတို့သနား။ ချီးမြှောက်စားမှု။ ထိုသည့်
သူကား။ လူတွင်ချိုတဲ့။ မျိုးချီးမဲ့လျက်။ နဲ့နဲ့နဲ့နဲ့နဲ့။ ရန်ရန်
ရင်းရင်း။ ကိုယ်ချပ်ဆင်းနှင့်။ ဝမ်းတွင်းပညာ။ မရှိပါလည်း။
သတ္တဝါများ။ ထိုသူ့အားလျှင်။ ညွတ်တူးခိုဝင်။ ပေါင်းဖော်
ချင်*၍။ ကျွမ်းကျင်*ရအောင်။ လက်ဆောင်လိုရာ။ ရွေးဖွေရှာ
လျက်။ ပတ္တာပို့သ။ ပေးကမ်းကြ၏။ ထိုမှရိပ်ငြိမ်။ နတ်စည်းစိမ်
သို့။ အိမ်လည်းမောက်မောက်။ လွယ်ကာပေါက်လျက်။
ထက်အောက်ညံ့ညံ့။ ခြေရံလည်းပေါ။ သောသော အုတ်ကျက်။
တက်သက်လူးလာ။ ပဒေသာသို့။ ဘယ်ငှာမတ။ လွယ်ကာရ၏။
ဒါနကုသိုလ်။ ပြုမည်ဆိုလည်း။ ကိုယ်တွင်ပစ္စည်း*။ လွန်ပေါ
ပည်း၍။ ပိတ်ဆည်း*မရှိ။ လျှူဖြန့်ချိလျှင်။ ဂတိနတ်ရွာ။
ဗြဟ္မာနိဗ္ဗာန်*။ ဆောက်ရာတန်ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန်*တွင်။ အသျှင်
မင်းသာ။ ကိုးကွယ်ရာ*တည်း။ သံသရာ*မှာ။ မြတ်စွာဘုရား။
သည်နှစ်ပါး၏။ စကားမကျူး။ တရားနှူးက။ ကျေးဇူး

များကြွယ်။ စည်းစိမ် တွယ်လျက်။ ပဲနွယ်မယ့်။ အကျိုး
နံ့သည်။ ။ရှည်လံ့နောင်ပို့ သုခံတည်း။

၈၇

ဒုက္ခသုခ။ ဤနှစ်ဝတွင်။ နရရွှေမှောက်။ မျက်တော်ရောက်
က။ မီးတောက်အသွင်။ ပျောက်ပျက်စင်လျက်။ ကိုယ်တွင်ဥစ္စာ။
ဝတ်စားငှာမျှ။ ရွာကာမရ။ ဆင်းရဲလှသော်။ အူမတောင်မှ။
စောင့်လိမ့်သိလ။ ဆိုကုန်ကြသို့။ ဝမ်းကင်တ်ခါ။ မနေသာလျှင်။
မိစ္ဆာဇီဝ။ ဒုက္ခဗျာဓိ။ ဝမ်းမှဝစေ။ ပြုမိချေက။ သေလည်း
မလွတ်။ အပါယ်ဝဋ်တွင်။ မချွတ်ဧကန်။ ခံရပြန်လိမ့်။ မင်းမာန်
လွတ်စင်။ ချစ်ရည်ဝင်က။ များပြင်ဥစ္စာ။ ပေါများခါ၌။ ဒါန
သိလ။ ပြုရသောတွက်။ အကျိုးဆက်၍။ အထက်နတ်ရွာ။
ဗြဟ္မာမက။ နိဗ္ဗာန်ကျအောင်။ ဥပနိဿယာ။ အာရမ္မဏူ။ ပက
တူပ။ ပစ္စယဖြင့်။ ရောက်ရလိမ့်မည်။ နှလုံးရည်လျက်။ ကြံစည်
မိခါ။ စိတ်ဝမ်းသာသည်။ ။ဗျာပါမဆက် မဆံတည်း။

၈၈

စိတ်စေတသိက်။ ပဋိဿန္ဓေ။ အတူနေသား။ သည်းခြေ
ရှက်ထွေး။ နှလုံးသွေးကို။ ဆက်ပေး သော့လား။ မတ်ခေါင်
ဖျားလျှင်။ မယားရတနာ။ စောဥမ္မာ*ဟု။ နိဗ္ဗာန်နတ်သို့။
ရွှေရောင်ပျိုကို။ လူတို့သနား။ မင်းကိုထွေထွေ။ ထုံးပုံဖွေ၍။
ယူပစေသား။ ဆက်ပါငြားလည်း။ မင်းကားအသစ်။ ကိုယ်
အပြစ်၌။ စင်စစ်ကြံမိ။ မှားမှန်းသိလျှင်။ ဟိရိဩတ္တပ။ တရား

ကပ်၍။ ဖြူလုပ်ဓမ္မ။ မြတ်သီလနှင့်။ စိတ္တသုခိ။ သံဝေဂရှိက။
စစ်သူကြီးအား။ သင့်မယားကို။ ငါကားမလို။ ဤသို့ဆိုသား။
ကြာညီနှိုင်းလျော်။ နှုတ်ခွန်းတော်ကား။ မိုးပေါ်နေလ။ မကျ
မြေမှာ။ ဂင်္ဂါမြစ်ကြီး။ မစီးညာပြန်။ လေးတန်ရောင်စို။
မြင်းမိုရ်မအက်။ တွက်ပြီးဆင်စွယ်။ မဝင်ဖွယ်သို့။ မင်းဝယ်
တရား။ စောင့်သည်များကို။ ချင့်စားသတိ။ အမှန်သိလျှင်။
အဘိပါရက။ အမစ္စလည်း။ ဝမ်းမှမြောက်သော်။ သာဓုခေါ်
သည်။ ။ထိုရော်ကောင်းခြီး ညံညံတည်း။

၈၉

ဥမ္မာဒန္တိ။ ဆင်းနုတ်ပီကို။ သီဝိရာဇ်မင်း။ မြင်သည်
ခင်းကြောင့်။ တပ်ခြင်းပြင်းထန်။ ရာဂလွန်၍။ ဒသဏ္ဌက။
ဇာတ်မည်ရတွင်။ မြမြချွန်းမြောင့်။ သွန်းသွန်းဖြောင့်သည်။
တတောင့်ကိုးသစ်။ အရည်ဖြစ်သား။ လျှပ်စစ်ရောင်လက်။
ဓားသန်လျက်ဖြင့်။ မျိုတွက်စေပြီး။ တဏှာမီးကို။ မင်းကြီး
ငြိမ်းအောင်။ မတ်ကျိုးဆောင်သို့။ တတ်ခေါင်ဥဇာဏ်သိ။ ပညာ
ရှိသည်။ အဘိပါရက။ အမစ္စလည်း။ ရုက္ခနတ်မွန်။ ဆိုလေ
ဟန်နှင့်။ အလွန်ချစ်ငြား။ ကိုယ်မယားကို။ မင်းအားလျှောက်မိ။
ဆက်သည်ရှိက။ ဟိရိဩတ္တံ။ ရှက်ကြောက်ကပ်၍။ ကြပ်ကြပ်
သတိ။ မင်းကြီးရှိသော်။ ဝိပဿနာ။ ဥဇာဏ်ပညာကား။
ဥမ္မာဒန္တိ။ ဤမိန်းမမွန်။ အလှလွန်လည်း။ အတန်မကြာ။
အနိစ္စာတွင်။ ဇရာမရဏ။ နိယတနှင့်။ ဓုဝံမချွတ်။ ဖြစ်ရလတ္တံ့။
ဓကဋ္ဌမ္ပ။ ဘယ်နဲ့မကြာ။ ဒွတ္တိသာဟု။ ဘာဝနာသိပြား။

ပိတ်ပင်ထားလျက်။ ချင့်အားချစ်ခင်။ စုံမက်ကြင်၍။ ပျော်ရွှင်
သောအား။ ကုသိုလ်ရှားသော်။ ရှည်လျားသံသာ။ ဝဋ်၌
ကြာလိမ့်။ ငါမိန်းမလှ။ ရသည်အတွက်။ သည်တသက်လည်း။
မပျက်တံပဲ။ သံမှီစွဲသို့။ အမြဲစတေ။ မနေ သည်ရုပ်။ ခဏ
ချုပ်လိမ့်။ ရေမြုပ်ပမာ။ လှမကြာကို။ ငါမယူလို။ ဆိုသည့်
ကာလ။ အမစ္စလည်း။ ချီးပမြတ်လေး။ ကောင်းခြီးပေး၍။ ။
လျှောက်ရေးဂါထာ စီကုံးပါတည်း။

၉၀

ဓမ္မဂုတ္တ။ ဓမ္မဝိဒ္ဓူ။ ဓမ္မဂုဟု။ ဇမ္ဗူဒီပါ။ ပထဗျာတွင်။
နရာသက။ မင်းထိုမျှထက်။ မကုဋ္ဌထွတ်။ မြတ်ထက်မြတ်သည်။
တမ္မုတ်ထိပ်ပန်း။ စောကြငန်း။ ။ပွင့်လန်းသာစည်။ မင်းကြီး
သည်ကား။ အပြည်ပြည်ထောင်။ မင်းကုန်အောင်ထက်။ အခေါင်
မြောက်မြား။ မြတ်ပေငြား၏။ တရားဓမ္မ။ ဆုံးဖြတ်ချသည်။
ရှေးကဓမ္မတာ။ မိလာဘလိုက်။ သုစရိုက်ထုံး။ သုံးပါးလုံးကို။
စောင့်သုံးဆောက်တည်။ သိသည်ပညာ။ ကိုယ်မှလည်းရှိ။
သိသည်အလျောက်။ စောင့်ရှောက်ပေသည်။ တရားတည်၍။
သက်ရှည်စေသား။ ကျွန်ုပ်အားလည်း။ တရားမြတ်ကျော်။
ရွှေခွန်းဖော်၍။ ဟောတော်မူပါ။ လျှောက်ပန်ထွာသည်။ ။
ဆယ်ဖြာလက်စုံ မြောက်ချီတည်း။

၉၁

ထိုသို့အမတ်။ အောင်းပန်လတ်သော်။ မင်းမြတ်ရာဇာ။
ဟောလို့ငှာဖြင့်။ ။ဂါထာဓမ္မ မိန့်တော်ဟတည်း။

ရွှေပြည်ဌာန။ အရိဋ္ဌတောင်။ ဘိုးဘစဉ်လျက်။ အဆက်ဆက်
က။ စစ်မက်ရေးရာ။ တတ်လိမ္မာ၍။ သေနာပတိ။ အမည်ရှိ
သည်။ အဘိပါရက။ မတ်ဉာဏ။ စိတ်မှနှစ်ခြိုက်။ နှလုံး
ပိုက်၍။ သုစရိုက်သုံးပါး။ သင်မှတ်သားလော့။ တရားမသွေ။
ဆုံးဖြတ်ထွက်။ ပဝေဏီဓမ္မ။ မိဘစဉ်ရိုး။ ဆွေမျိုးတို့၌။
ကျင့်စဉ်လိုက်လျက်။ စရိုက်ချည်လျား။ တရားသိခါ။ ကောင်း
သည်သာတည့်။ ပညာရှိသူ။ ပုဂ္ဂိုလ်မူလည်း။ ထို့တူတရား။
ကောင်းလေဖို့၏။ မိမိချစ်စွန်း။ ဆွေခင်ပွန်းဟု။ ညွှန်းသည်
သုအား။ မပြစ်မှားလျှင်။ ကောင်းသည်ပင်တိ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်။
အကုသိုလ်ဟု။ ပုပ်မှိုဆယ်ပါး။ တရားယုတ်မာ။ ဖုံးကြည့်ခွာက။
သံသရာဘေး။ ချမ်းသာဆေးကို။ ပေးလိမ့်သည့်။ အကြောင်း
လိုက်၍။ သုစရိုက်သုံးပါး။ တရားစောင့်လျက်။ အမျက်ဒေါသ။
နည်းပါးလှသည်။ ဓမ္မမပင့်။ ညီအောင်ကျင့်သား။ မင်းနိုင်ငံမှ။
သုခများစွာ။ နေရချော၏။ ပမာမှုကား။ သားမယားနှင့်။
ဆွေဝါးမျိုးတော်။ ပေါက်ဖော်ငုံစေ။ တူပျော်မွေ့လျက်။
ချမ်းမြေ့စွာပီ။ အရိပ်ရှိသား။ မိမိအိမ်မှာ။ နေရခါသို့။ ဝမ်းသာ
ရွှင်ပ။ နေကုန်ရသည်။ ရှေးကကြောင်းရင်း ကြမ္မာတည်း။

ဆင်မြင်းရထား။ လေးမြားမီးပေါက်။ အမြောက်စိန်ပြောင်း။
မှိုက်ညောင်းပြင်းဟုန်။ မြေမှီးတုန်မျှ။ မြူမှိုက်ထောင်းထောင်း။

ရန်သူပေါင်းတို့။ ဟန်မောင်းဟန်စည်။ တီးမြည်ညှိုးညံ့။ ဆင်မြင်း
သံနှင့်။ အောင်လံလွှင့်ကာ။ သုတပလာလည်း။ မျက်နှာမငယ်။
ဗိုလ်များလယ်တွင်။ ရွယ်ရယ်ရှိလှ။ ရွှင်ပျပျနှင့်။ သူရသတ္တိ။ ရဲစွမ်း
ရှိသည်။ အဘိပါရက။ ရွှေဘွဲ့ရ။ ထိုမှတထူး။ သင်နာဦး
လော့။ မစူးမစမ်း။ ထောက်လှမ်းမမှီ။ ပီပီပြင်ပြင်။ မသိခင်က။
အလျင်တဆော့*။ စိတ်မာန်ဇော*နှင့်။ ပြုသောအမှု။ အသာ
ခုတ်။ ပြုလျှင်မကောင်း။ ထိုအပေါင်းကို။ လမ်းကြောင်းမလိုက်။
ငါမကြိုက်တည့်။ မကိစ္စတဆူ။ မင်းမာန်ဟူက။ ရေပုဆားကျ။
ဖြစ်တတ်လှ၍။ စိတ်ကပိုင်ပိုင်။ မလွဲနိုင်အောင်။ ကိုယ်တိုင်စေ့ငု။
သိအောင်ပြု၍။ အမှုထိုက်ရာ။ စီရင်ပါသား။ ရာဇာထွတ်ဖျား။
ထိုမင်းအားလျှင်။ ငါကားလွန်စွာ။ နှစ်သက်ပါသည်။
နတ်ရွာလမ်းပြ ဆရာတည်း။

ရွှေပြည်ဘူမိ။ တိုင်းသီဝိတွင်။ ရှိရှိသမျှ။ ကိစ္စများစွာ။
အရာရာကို။ ပတ္တာမထောက်။ အပြီးမြောက်လျက်။ စိတ်နောက်
ကိုယ်၌။ နှလုံးပိုက်၍။ ဖြစ်ထိုက်သမျှ။ အမှန်ကျအောင်။ ဉာဏ
ဆုံးဖြတ်။ စီရင်တတ်သည်။ အမတ်ပီလှ။ အမစွ။ ငါက
သင့်အား။ ယခုကြားအံ့။ နှစ်ပါးဥပမာ။ အသင်နာလော့။
မဟာဥဿာ။ နွားမျှူးသနင်း။ လမ်းကိုထွင်းလျက်။ သွားခြင်း
လောင့်ထောင့်။ မဖြောင့်မသား။ ကောက်ကောက် သွားသော်။
နွားများအပေါင်း။ နောက်လမ်းကြောင်းက။ စောင်းစောင်း
ပင်းပင်း။ ကောက်ကစင်းဖြင့်။ ချင်း၏နည်းယူ။ လိုက်သော

ဟူသို့။ လူတို့အထွတ်။ အများမှတ်သည်။ သူမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်။
 အကုသိုလ်၌။ လိုလို လားလား။ ပြုတုံငြားက။ အများ လူစု။
 ထိုအတူကို။ ပြုလိမ့်ဘယ်တိ။ ဆိုဖွယ်ရှိအံ့။ ဘူမိပါလ။ ဓမ္မ ဆယ်
 ပါး။ မစောင့်ငြားမူ။ တိုင်းသားတိုင်းသူ။ လူဟူသမျှ။ ဆင်းရဲ
 ရအံ့။ ဥဿဘန္ဓား။ ဖြောင့်ဖြောင့်သွားက။ နွားမျှား အပေါင်း။
 လမ်းကြောင်းစိုက်စိုက်။ ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်သို့။ လူ၌ထွတ်ဖျား။
 မင်းတရားသည်။ ဆယ်ပါးစောင့်မူ။ တိုင်းသူတိုင်းသား။ အများ
 သတ္တဝါ။ ချမ်းသာရာ၏။ ငါတမူကား။ မတရားကို။ ကျင့်ငြား
 သဖြင့်။ လူထက်မြင့်သား။ ထက်ဆင့်ဘုံသစ်။ နတ်အဖြစ်နှင့်။
 ကေရာဇ်မင်း။ မြေခပင်းကို။ စိုးခြင်းတရံ။ နိုင်ငံဖြစ်ရာ။ ပြုခြင်း
 ငှာသည်။ ။ ငါ့မှာမနုစိန်ပြီတည်း။

၉၅

ပြည်ပပြည်တွင်း။ အခင်းခင်းကို။ ရှင်းလင်းသုတ်သင်။
 ပြီးအောင်မြင်၍။ ချစ်ခင်လူငိုလ်။ မှီကြခိုသည်။ အိုပါရက။
 သေနင်္ဂ။ ။ ထိုမှတသုတ်။ နာအားထုတ်လေ့။ ဟုတ်၏ မှန်စွာ။
 ဤလောက၌။ တောင့်တလိုအင်။ သူ့ဘုံတွင်မူ။ မြင်းဆင်ကစ။
 မိန်းမရတနာ။ ကျွဲနွားဖြာ၍။ ဥစ္စာသက်ရှိ။ များစွာဖိ၏။
 မဏိအပြား။ ပတ္တမြားရွှေငွေ။ လှည်းလှေယာဉ်မျိုး။ ပုဆိုး
 ကျည်းပါ။ နံသာအပေါင်း။ အကောင်းတက်ဖွဲ့။ အကျယ်ချဲ့မူ။
 သက်မဲ့များစွာ။ အဖြာဖြာနှင့်။ ရတနာခုနစ်။ စင်စစ်များပုံ။
 အလုံးစုံလည်း။ ကုံလုံစွာလှ။ လိုတိုင်းရ၍။ နေလစောင့်လျက်။
 တန်းခိုးထွက်သား။ စကြာသနင်း။ လေးကျွန်းချင်းသည်။

မင်းပင်ကေန့်။ ဖြစ်မည်မှန်လည်း။ ဖောက်ပြန်ငါကား။ မကျင့်
 ငြားလိမ့်။ နွားများလယ်မှ။ ဥဿဘသို့။ ငါ့ကိုယ်အကြီး။
 ဖြစ်ပြီးတုံလျက်။ အပျက်လဇ္ဇီ။ မကျင့်ပြီတည်း။ ဤသီဝိတိုင်း။
 ခွန်လှိုင်းပိုင်သ။ အရိဋ္ဌတွင်။ ဘိုးဘမင်းများ။ ကျင့်တရားကို။
 ငါကားစေ့စေ့။ ကြံစည်၍ လျှင်။ မမေ့မလျော့။ မပေါ့မဖည်။
 ကျင့်ဆောက်တည်အံ့။ ပြည်သူပြည်သား။ လူအများကို။ စီးပွား
 ရွက်ဆောင်။ နတ်တို့ဘောင်သို့။ ရောက်အောင်ရှေးက။ အရိဋ္ဌ
 တွင်။ ဘိုးဘတော်စစ်။ သီဝိရာဇ်ဟု။ တက်သစ်နေရောင်။
 ထွတ်မင်းခေါင်တို့။ တင်ဆောင်သောနည်း။ ငါလည်းဤသို့။
 တင်မည်တို့ကြောင့်။ အကုသိုလ်အား။ တရားတို့ကို။ မပြု
 ဆိုသည်။ ။ စိတ်လိုငါမ လိုက်ပြီတည်း။

၉၆

ဤသို့စိတ်ထား။ ကျင့်သည်များကို။ ဘုရားဆုယူ။ မိန့်တော်
 မူက။ စစ်သူကြီးမှာ။ ဝမ်းမြောက်စွာ၍။ ။ ဂါထာနှုတ်လွတ်
 ချီးမွမ်းရွတ်တည်း။

၉၇

သီဝိတိုင်းမ။ အရိဋ္ဌတွင်။ လူမျှာဓိပတိ။ မြောက်မြားဖိ၍။
 ဘူမိပါလ။ နရိန္ဒဟု။ နရဒေဝိန်။ ကျော်သံရှိန်နှင့်။ နရိန္ဒထွတ်။
 ရှင်မင်းမြတ်။ ။ နတ်တရထည်။ မင်းကြီးသည်ကား။ ရွှေပြည်
 နန်းအိမ်။ မင်းစည်းစိမ်တွင်။ ငြိမ်ငြိမ်သက်သက်။ မပျက်မစီး။
 ဘုန်းကြီးသက်ရှည်။ အတည်မရွေ့။ ချမ်းမြေ့သာယာ။ မင်းပြု

ပါလော့။ ပညာအသိ။ သတိဆင်ခြင်။ မင်းမြတ်တွင်၌။ ကျင့်အင်
သီလ။ ရှိပေစွတည့်။ သည်မှထို့ကြောင့်။ ဘေးဘိုးစောင့်သည်။
ဖြောင့်ဖြောင့်သားသား။ မင်းတရားကို။ မင်းဖျားမမေ့။
စောင့်ပေ၍လျှင်။ ချမ်းမြေ့လှဘုံ။ ဝမ်းမြောက်တံ၏။ ရိပ်မြို့
ပျော်ပါး။ မင်းတရား၌။ မေ့ဌားမတည်။ မင်းတို့သည်ကား။
တိုင်းပြည်လက်လွှတ်။ ပျက်စီးတတ်၏။ ကျင့်ဝတ်တရား။
ယွင်းဖောက်ပြားလျှင်။ နတ်သားစင်စစ်။ ဒေဝရာဇ်မှ။ မချစ်
နတ်များ။ ချသောအားဖြင့်။ ထက်ဖျားမြင့်စွာ။ ဝတ်သံက။
ယူဇနာကိန်း။ နှစ်သိန်းလေးထောင်။ ဝေးအောင်အစောက်။
မြင်းမိုရ်အောက်ဝယ်။ ခံလောက်လယ်ချာ။ ရောက်လေပါ၏။
နှယ်လာနေမျိုး။ တိုင်းပြည်စိုးသား။ ဘေးဘိုးတော်စစ်။ သီဝိ
ရာဇ်တို့။ မပစ်တရား။ စောင့်သည်များကို။ မင်းဖျားသတိ။ ရှိသည်
အတိုင်း။ ညီအောင်နှိုင်း၍။ ကျင့်ပိုင်းပြုတော် မူပါတည်း။

၉၀

ဗမ္မကျွန်းလုံး။ သိမ်းယူကျုံးသား။ မင်းတုံးလမ်းကြောင်း။
မင်းကျင့်ဟောင်းကို။ မင်းပေါင်းမကိုဋ်။ နားတော်ရှိက်လော့။
သုစရိုက်သုံးပါး။ တရားဓမ္မ။ ထုတ်ဖော်ပြအံ့။ မိဘတို့အား။
သားမယားနှင့်။ ဆွေဝါးမည်မှန်း။ ခင်ပွန်းမူးမတ်။ ကျင့်ဝတ်
ထိုပြင်။ မြင်းဆင်ဗိုလ်ပါ။ ပြည်ရွာတိုင်းကား။ ကျေးလက်
များနှင့်။ သားငှက်ကျင့်ခန်း။ ရဟန်းပုဏ္ဏား။ ကျင့်ဝတ်များကို။
မင်းဖျားဘုန်းဟေ့။ မမေ့လမ်းရိုး။ တိုင်းပြည်စိုးသား။ ဘေးဘိုး
တော်စစ်။ သီဝိရာဇ်ဟု။ တက်သစ်နေမီး။ ထိုမင်းကြီးတို့။ ခရီး

နတ်ပြည်။ လိုက်မည်ရည်၍။ ဘုန်းစည်နတ်တူ။ ကျင့်တော်မူဟု။
စစ်သူကြီးက။ ဓမ္မမင်းကျင့်။ ထုတ်ဖော်ဆင့်သည်။ ပါဠိနှင့်
ဂါထာ ဓိပ္ပာယ်လာတည်း။

၉၉

နေနတ်နွယ်ရှေး။ ဆက်ရှည်ဝေးက။ မင်းရေးရှုခိုင်း။ စောစိ
မိုင်းသို့။ ကျင့်ပိုင်းတရား။ ကျွန်ုပ်ကြားအံ့။ မင်းများထိပ်ဦး*။
နာဖိဦး*လော့။ ကျေးဇူးကြီးလှ။ မိန့်တတို့။ ငယ်က
ကြီးအောင်။ စောင့်စောင့်မမ။ ယုယပိုက်ဖက်။ အိပ်စက်မပြောင့်။
မှက်ခြင်စောင့်လျက်။ မောင့်ယောင်ရောဂါ။ ကျောက်နာ
ဝက်သက်။ အမှုတွက်လည်း။ အိပ်စက်မဝ။ စိတ်ဒုက္ခနှင့်။ ပြုကြ
သရွေ့။ ကျေးဇူးငွေ့ကို။ စေ့စေ့စိတ်ထား။ ကြံစဉ်းစား၍။
တို့သားကိုလျှင်။ တို့ချစ်ကြင်သို့။ မိခင်ဘစစ်။ တို့ကိုချစ်၏။
ရင်နှစ်အထူး။ နှလုံးစူး၍။ ပြုမြဲကော်ရော်။ ရှေးသူတော်တို့။
ပူဇော်ရှိညွတ်။ မိဘဝတ်ကား။ မချွတ်မယွင်း။ ကျွေးမွေး
ခြင်းနှင့်။ မှခင်းခရီးရာ။ ရှိသောခါလည်း။ ကိုယ်တာနောက်မှ။
လုပ်မည်ပ*ဟု။ မိဘ*တို့ဝယ်။ ပြီးစေရွယ်၏။ မျိုးနှယ်
စောင့်ရှောက်။ တရားနောက်၌။ မဖောက်မသွေ။ အမေ
ထိုက်အောင်။ နားပါးထောင်လျက်။ နောင်တမလွန်။ ပြောင်းတုံ
ပြန်လည်း။ ကောင်းမွန်ရာရာ။ ရောက်စေပါဟု။ လျှံဒါအမျှ။
ပေးဝေငှသား။ ရှေးကရှည်လျား။ သူတော်များကို။ တရား
စဉ်လိုက်။ သုစရိုက်ကို။ မကိုဋ်ဘုန်းဟေ့။ ကြံစည်၍လျှင်။ မမေ့
နည်းတူ။ ကျင့်တော်မူက။ ခြောက်ဆူနတ်ရွာ။ တက်ရပါလိမ့်။

www.kelasa.org

ဗြဟ္မာသိကြား။ နတ်အများလည်း။ သုံးပါးသုစရိုက်။ ကိုယ်၌
မကွာ။ စောင့်ရှောက်ပါ၍။ ထက်ရွာနတ်ဘုံ။ ရောက်ကြတုံ၏။
မှတ်ယုံရှုနိုင်။ ကျင့်လေတိုင်းသည်။ နဂိုဏ်းအထွတ် စံရာ
တည်း။

၁၀၀

နေနတ်နွယ်ဆင်း။ ပြည်ထောင်မင်းတို့။ ကျင့်ရင်းဆူပင်။
ဤမျှလျင်လည်း။ နတ်ရှင်ရွှေနား။ သတိထားလော့။ သားသွီး၌။
သုစရိုက်မှု။ အမိုက်တန္တ။ မကောင်းမှုကို။ မပြုစိမ့်ငှာ။ တားမြစ်
ထာ၍။ ကောင်းရာယှဉ်ကြောင်း။ ဆိုခြမ်းမောင်းလျက်။
ကောင်းသည်အတတ်။ သင်စေမှတ်၏။ လျောက်ပတ်မျိုးနွယ်။
အရွယ်ထောက်ထား။ ပေးထိမ်းမြားမှ။ ဝတ်စားတန်းဆာ*။
ဥစ္စာ*နီးရင်း။ ပေးကမ်းခြင်းလည်း။ မယွင်းစေက။ ထိုမိဘတို့။
ဘဝပြောင်းသော်။ နတ်ပြည်ပျော်အံ့။ ထိုချောအခါ။ မယား
မှာလည်း။ သာယာသံချို။ ခေါ်ဆိုချစ်ပျို။ ကြင်မြတ်နိုးလျက်။
အစိုးရခြင်း။ အိမ်ထောင်နှင်း၍။ ရုပ်ဆင်းထင်စွာ။ ဆင်စရာ
လည်း။ တန်းဆာကောင်းမွန်။ ပေးဝေဖန်မှ။ မလွန်မကျူး။
သူတထူးအား။ ရွှင်မြူးမသိ။ မထိလေးစား။ မပြုငြားသား။
တရားစောင့်လျှင်။ ဤသုလင်လည်း။ ထက်ခွင့်နတ်ရွာ။
ရောက်မည်သာတိ။ ပမာထိုနည်း။ ဤသို့ချည်းပင်။ ရုံးစည်း
ကျင့်ဝတ်။ ရွှေနားညွတ်လော့။ အမတ်ခေါ်ညွှန်း။ ဆွေခင်
ပွန်းကို။ နှုတ်ခွန်းချိုမြ။ ပီယဝါစာ။ ပြောဆိုရာ၏။ ဗိုလ်ပါ
အများ။ ဆင်မြင်းအားလည်း။ ဝတ်စားလောက်င။ မငတ်

ကျော်စောကျော်စော (၁၈၇၈)
ကျော်စောကျော်စော (၁၈၇၈)

ရအောင်။ ခြောက်လတကြိမ်။ မသိမ်မပျင်း။ ပေးဝေခြင်းနှင့်။
အိုမင်းကာလ။ ငြိမ်းစေရ၏။ ဂါမနိဂုံး။ လူအလုံး၌။ ရွေးထုံး
မှန်ဟုတ်။ အတတ်အခွန်။ မလွန်ခံခြင်း။ နှိပ်စက်ကင်းစေ။
ရှင်ရင်းခိုခို။ ဤကျင့်ပိုင်းသည်။ ကသိုဏ်းမလွတ် ဗြဟ္မာ
တည်း။

၁၀၁

နေနတ်နွယ်ရှည်။ ကိုယ်ဘော်သည်လည်း။ တိုင်းပြည်တွင်းပ။
ဂါမဇနပုဒ်။ ယုတ်လတ်မြတ်စား။ နေသူများကို။ အလတ်
သားတိ။ ကျိုးမရှိလျက်။ နွမ်းရိပ်ပန်း။ မညှိုးမြန်းရာ။
ကျင့်သောခါလည်း။ နတ်ရွာဌာန။ ရောက်ကုန်ရလိမ့်။ မင်းမှ
ပိုင်ပိုင်။ တားမြစ်နိုင်သား။ အနိုင်အထက်။ သုအသက်ကို။
နှိပ်စက်သတ်စား။ မတရား၍။ ကျွဲနွားမြင်းဆင်။ သမင်
ဆိတ်ဝက်။ သားငှက်တသွန်။ တိရစ္ဆာန်၌။ ဒဏ်ဖြင့်လွတ်ရေး။
ဘေးမဲ့ပေးက။ ရွေးရွေးမင်းတို့။ ကျင့်ခြင်းမလွန်။ တရား
မွန်ကြောင့်။ ခြောက်ဌာနဘုံခန်း။ ပျော်စံမြန်းလိမ့်။ ရဟန်း
ပုဏ္ဏား။ သူတော်ချား၌။ လေးပါးပျံ့ပျံ့။ ပစ္စည်းပုံလျက်။
လောက်ငံစေ၍။ လှူလေ့လည်း။ မမေ့စေကောင်း။ ဤထုံး
ပေါင်းကို။ လမ်းကြောင်းမပျောက်။ စောရွှေမှောက်လျှင်။
ကျင့်ဆောက်တည်က။ ဤသည်ဘုရား။ အကျိုးအားကြောင့်။
ဆင့်ပွားတတန်။ ပစ္စုပ္ပန်လည်း။ နန္ဒာဘဒြ။ ဇေယျရိတ္တာ။
ပုဏ္ဏာဘိထိ။ ပန္နသီတိုင်။ ယုန်မိရွှေစက်။ လဆန်းရက်တွင်။
ထွက်သကဲ့သို့။ ဘုန်းရောင်ပျံ့လိမ့်။ နောင်ဖို့ကောင်းမွန်။ တမ

ကျော်စောကျော်စော (၁၈၇၈)
ကျော်စောကျော်စော (၁၈၇၈)

လွန်လည်း။ ဝေယန်နတ်ပြည်။ ရောက်လိမ့်မည်တည်း။ ဤသည်
တရား။ မင်းကျင့်များကို။ စကားမရှုပ်။ ချွေးလက်ငုပ်မှု။ ခင်ပုပ်
ငှက်နှင့်။ ဆက်ရက်မကျေး။ သုံးဦးမွေးသား။ တေးသကုဏ။
ဇာတကတွင်။ ဓမ္မပါဠိ။ ရှိသည်နည်းတူ။ ကျင့်တော်မူဖို့။
စစ်သူကြီးက။ ထုံးမှီးစံပိုင်း။ ဖတ်နာခိုင်းသည်။ ။ကရိုဏ်းပယတ်
သံသာတည်း။

ဤသုံးပိုဒ်ဝယ်။ နယ်စပ်ပြီး။ ကြီးသတ်ဆုံး။ မှတ်ရန်ထုံး၌။
လုံးရေနှစ်ရာ။ ကိုးဆယ်မှာ။ သာသည်ခြောက်လုံးစီ။ အညီပါဒ်။
တိသတ္တ။ ဥာအေးသုံးမှီ။ မင်းကျင့်တရားဆီ။

၁၀၂

ဤသို့ဟူ၍။ ဇမ္ဗူသိမ်းရုံး။ မင်းကျင့်ထုံးကို။ အဆုံးဂါထာ။
ပါဠိမှာမူ။ စက္ကာလီသ။ နိပါတ်မှလျှင်။ ဇမ္ဗူကကျေး*။ မင်းကြီး
မေး၍။ ညစ်ကြေး*မဖက်။ ဟောသည့်စက်နှင့်။ တချက်
တည်းပင်။ စစ်ဘုရင်သည်။ သခင်ဖြစ်ပြီး။ ထိုမင်းကြီးအား။
ဟောမြှောက်ကြားက။ ဘုရားပွင့်လျာ။ ထွတ်ရာဇာလည်း။ ဥမ္မာ
ဒန္တိ။ ဆင်းသိင်္ဂီကို။ စူးမှီကပ်ဆောက်။ တပ်ခြင်းပျောက်၏။
ရောင်ခြောက်သွယ်ပျို။ နတ်လူကြိုသည်။ ဤသို့ရှေးမှ။ ဇာတ
က၌။ ဓမ္မဒေသနာ။ ထုတ်ဖော်ပါ၍။ သစ္စာလေးပါး။ တရားမဉ္ဇူ။
ပြတော်မူသည်။ ။နတ်လူသာခု လောင်း၏တည်း။

၁၀၃

သတိ ဇယ။ သမ္မ စတု။ လေးခုကုဋ်။ ဣန္ဒြိယ။ ပဉ္စခေါ်တွင်။
ဗိုလ်ငါးအင်နှင့်။ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ဟု။ တွက်စစ်ဆေးကြော။
ပေါင်းစုနေမှု။ ဗောဓိယက္ခယ။ သတ္တိသံကို။ ပြုလူရိပ်ထား။
ဆောင်းကြပြီးလျှင်။ မီးဆွဲတတန်။ မပူပန်*သား။ နိဗ္ဗာန်*
ရွှေဘုံ။ တေးမဲ့လှသည်။ လေးစုံရစ်ပါး။ တပည့်သားတို့။
ငါကားရှေးက။ အရိဋ္ဌဟု။ နာမတွင်မည်။ ထိုရွှေပြည်ကို။
စိုးသည်သနင်း။ သီဝိမင်းဟု။ သတင်းကြော်ငြာ။ ဖြစ်သော
ခါ၌။ ဥမ္မာဒန္တိ။ နှုတ်သည်နှင့်။ သိင်္ဂီရူပ။ လျှပ်ရောင်ပြသို့။
အလှခေါင်ထိ။ ဆင်းသိင်္ဂီကို။ ကြတ္တိကာတွင်။ ပွားသတင်ဝယ်။
မြင်မိသောအား။ တပ်စိတ်များ၍။ ရထားပေါ်က။ နန်းတော်
တိုင်တိုင်။ မိန်းမိုင်ရွှေလျက်။ သတိပျက်အောင်။ အထက်
ထိုရောင်။ ဖြစ်ပွားသော်လည်း။ သူတော်ပီပီ*။ ငါရှောင်ပြီ*ဟု။
ဤသို့သစ္စာ။ ပြပြီးခါ၌။ သာသနာတွင်။ ဆန်ကျင်ညှိုးမြန်း။
ထိုရဟန်းသည်။ ကမ္မဋ္ဌာန်းသိ။ ဥာဏ်မျက်စိကြောင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာ။
ဒိဋ္ဌိခွာလျက်။ သောတာပန်မည်။ ဖိုလ်၌တည်၍။ အောက်ပြည်
တံခါး။ ပိတ်ပင်တားလျှင်။ တရားအလုံး။ သိမ်းကာရုံးသည်။ ။
အဆုံးဇာတ်တော် ပေါင်း၏တည်း။

၁၀၄

ကာမရာဂ။ နုသယမ။ ဘဝပဋိသား။ မာနာဒိဋ္ဌိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ။
အဝိဇ္ဇာဟု။ သတ္တာသင်ဖြူး။ အိပ်ရာဆုံးဝယ်။ ယစ်မူးပျော်မိန်း။
တဖိန်းမိန်းဖြင့်။ စက်ကိန်းရာက*။ နိုးပြီးမှလျှင်။ ဒုက္ခ*ညစ်ကျိ။

ရွှံစေးညိုကို။ သတိရေမိုး။ စင်စွာချိုးလျက်။ မွေးမျိုးပန်းမန်။
 ကိုယ်စိပ်နံ့၍။ နိဗ္ဗာန်*ချမ်းသာ။ ပန်းမေ့ရာထက်။ ငါနှင့်
 စက်လျောင်း။ အတူပေါင်းသည်။ ထေရ်ကောင်းသင်္ဃာ။ အရံ
 ယာတို့။ ။နာလော့ရှေးသော်။ ငါနှင့်ပျော်သည်။ ထိုရော်အခါ။
 သုနန္ဒာဟု။ စကြာရွှေဘိန်း။ ရထားထိန်းကား။ တသိန်းကမ္ဘာ။
 ကာလကြာအောင်။ ရှေးပါရမီ။ ပြည့်စုံညီသော်။ ပြည်ကပ္ပိလ။
 မြတ်ဒေသတွင်။ ငါ့ဘထွေးသား။ ဖြစ်လာငြား၍။ ဆွေဝါး
 မျိုးတော်။ ငါးယောက်ဖော်နှင့်။ ဖူးမြော်ငါ့မှာ။ ရောက်ကြ
 လာ၍။ မန္တာနိသား။ ပုဏ္ဏားဇာတိ။ ဟောကြားဖိသော်။
 ဒိဋ္ဌိသဿတ။ ကေစုမ္မ။ အန္တနန္တကာ။ အမရာဝိက္ခေပ။ ဇယာတု။
 လေးခုစီလေး။ ဆဲခြောက်ရေးနှင့်။ ဒေးအဓိစ္စ။ သုပ္ပန္နာ။
 ပေါင်းသောခါမျှ။ အဋ္ဌာရသ။ ပုဗ္ဗန္တနု။ ဒိဋ္ဌိစုတည့်။ မှားမှတလီ။
 သညီဝါဒ။ သောဠသမ္ပ။ အဋ္ဌပြည့်မှ။ အသညီပင်။ ရှစ်လိမည်ရ။
 နေဝသညီ။ နာသညီတည့်။ ဤမှသတ္တ။ ဥစ္ဆေဒနှင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ။
 နိဗ္ဗာနိက။ ပဉ္စစုဝေး။ လေးဆဲလေးမှာ။ အပရန္တာနိ။ နှစ်စုရှိမဲ့။
 သင်္ချာဖွဲ့မှု။ ခြောက်ဆဲနှစ်စုံ။ ဒိဋ္ဌိတို့မှ။ သက္ကာယက။ စသည်
 များစွာ။ နိယတာဟု။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ကွင်းမရှိလျက်။ ဝိစိကိစ္ဆာ။
 ကင်းခွဲကွာ၍။ သောတာပန္န။ မဂ်ဖိုလ်ရသား။ သက္ကယသကိ။
 ငါ့ညီဖွားဖက်။ တေဒဂ်လည်း။ ငါးချက်ပြည့်ဟန်။ သူမတန်
 သည်။ ။အာနန်ခေါ်ကြ ခုခါတည်း။

၁၀၅

ထိုရော်ကာလ။ အရိဋ္ဌဟု။ ပြည်မသိရီ။ တိုင်းသိဝိတွင်။
 အဘိပါရက။ နာမတွင်ပြီး။ စစ်သူကြီးကား။ အတီးလွန်လေ။

တသချေနှင့်။ သိန်းနေကမ္ဘာ။ ကာလကြာအောင်။ လက်ယာ
 ရံဆု။ ပြည့်သည်မူကြောင့်။ ယခုကာလ။ ဤဘဝ၌။ ဥပတိဿ။
 နာမမည်လျှင်။ ထိုရွာတွင်၌။ ဂုဏ်အင်မြောက်မြား။ ကျော်ထင်
 ရွားလျက်။ ဆွေဝါးမျိုးနွယ်။ ဥစ္စာကြွယ်သား။ ရှေးဝယ်
 အကြောင်း။ ကုသိုလ်ဟောင်းကြောင့်။ မိကောင်းဘသား။
 ဖွားသည်ကာလ။ ငယ်စဉ်ကမူ။ ဥပတိဿ။ ရွာနာမကို။ မုညကြ
 တွင်ခေါ်။ ကြီးမှသော်ကား။ မယ်တော်သာရီ။ သားဖြစ်ဖို့၍။
 သာရီပုတြာ။ တွင်မည်သာနှင့်။ ပညာနှိုင်းဆ။ ဖက်မရသည်။
 ငါ့အောက်သူပင်။ တူမမြင်တိ။ ကောင်းကင်ရေမြေ။ လေတွင်
 လွင့်ပျောက်။ မိုးရည်ပေါက်ကို။ ရှည်မြောက်ရက်ကြာ။ သတ္တာ
 ခုနစ်။ ရွာသည်ဖြစ်*လည်း။ လက်ဖျစ်*တတက်။ လျှပ်တပြက်မျှ။
 စကြာဝဠာ။ ခန့်တာအတွင်း။ သိနိုင်လျှင်းသား။ ဥာဏ်ရင်း
 ထက်မြက်။ တေဒဂ်နှင့်။ ငါ့လက်ယာမုန်။ ဗျာဒိတ်ညွှန်သည်။ ။
 နှိုင်းရန်မရ ပညာဘည်း။

၁၀၆

ထိုရောခါဝယ်။ လျှပ်စစ်နှယ်ဖြင့်။ အိမ်ဝယ်လေသွင်း။
 ရွှေပြတင်းက။ လမင်းရောင်ထင်။ ထွန်းသောသွင်သို့။ မြင်မြင်
 သမျှ။ ရူးအောင်လှ၍။ နာမသညာ။ တွင်မည်သာသည်။
 ဥပ္ပာဒန္တိ။ ကြန့်ညီရူပ။ နှိုင်းမရကား။ ကာလတွက်ကိန်း။ ကမ္ဘာ
 သိန်းက။ မိန်းမတမ်းခွန်။ တန်းခိုးထန်လျက်။ နောင်ဖန်
 မြတ်စွာ။ ပွင့်သောခါဝယ်။ တေဇာလွန်ကဲ။ ဈာန်ဖြင့်မြဲလျက်။
 လက်ခံရံဆု။ တောင်းသည်မူကြောင့်။ ယခုကာလ။ အချိန်ကျ၍။

ကောသလတိုင်း။ ဧည့်သမိုင်းနှင့်။ ခုန့်လှိုင်းယူဆတ်။ ကမ္ပည်း
မှတ်သည်။ သာဝတ္ထိမည်။ ထိုရွာပြည်တွင်။ ဆက်ရှည်နှယ်ရှေး။
ဘာဘိုးဘေးက။ သဌေးစဉ်ဆက်။ ခုလက်ထက်တိုင်။ မပျက်စွာ။
ရတနာကို။ များစွာသိမိုး။ သဌေးကြီး၏။ သွီးရတနာ။ ဖြစ်တုံ
လှာက။ ကြာညိုသဏ္ဌာန်။ လှပဟန်ကြောင့်။ ဥပ္ပလဝဏ်မည်။
ကျော်စောသည်နှင့်။ ပြည်ထောင်တကာ။ မင်းများစွာတို့။
တောင်းလာသောတက်။ အပေးခက်၍။ အမျက်ဒေါသ။ မရှိ
ရအောင်။ ဉာဏမျှော်ရှု။ ရဟန်းပြုက။ ဘိက္ခုနီမ။ ရှိသမျှတွင်။
တေဇလွန်ကဲ။ ငါ့လက်ဝဲ၌။ ရံမြီးအမှန်။ တန်ခိုးထန်သည်။ ။
နိဗ္ဗာန်အောင်ဆု လွယ်ကာတည်း။

၁၀၇

ထိုရောခါတွင်။ ငါ့ကိုခင်သည်။ ဝန်းကျင်ရံပတ်။ ပရိ
သတ်ကား။ လူနတ်စုန်ဆန်။ အတန်တန်ကို။ ဖန်ဖန်များစွာ။
ခံစံကာဖြင့်။ မြင့်ကြာရှည်မှ။ ခုဘဝ၌။ ကာမရာဂ။ ဘဝပဋိသ။
မာနာဒိဋ္ဌိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ။ သီလဗ္ဗာနှင့်။ ဣဿာမစ္ဆရိယ။ မူလဝိဇ္ဇာ။
ဆယ်ဖြာစီလျှင်။ သံယောဇဉ်ကို။ ပယ်ကြဉ်ခတ်ဖြတ်။ ငြိမ်းအောင်
သတ်အံ့။ မပြတ်ငါ့ထံ။ ဆုံးမခံလျက်။ အကြံမခွဲ။ ခုကာလလည်း။
ငါ့ပရိသတ်။ ဖြစ်လတ်တုံပြီး။ ငါ့ကိုမှီးလျက်။ ယိုစီးနှစ်တတ်။
ရှည်စေဝဋ်၌။ ထုံးပတ်ဖွဲ့ကြ။ အာသဝနှင့်။ ဩဃယောဂ။
ဂန္ထကာဆီး။ နှောင်ဖွဲ့ပြီးလျှင်။ မီးဆွဲတတည်း။ လောင်အား
စည်သား။ သုံးမည်ဘုံစက်။ ကျံမှာဖက်မှ။ ရှစ်တက်ခတ်ဆောင်။
မဂ္ဂင်ဖောင်နှင့်။ လွတ်အောင်စီးကာ။ ဟိုဖက်မှာသို့။ ချမ်းသာ

နိဗ္ဗာန်။ ရောက်အားသန်သည်။ ။လေးတန်အကြောင်း ကင်း
ရာတည်း။

၁၀၈

ထိုရောအခါ။ စည်ပင်စွာသား။ မဟာနဂရ။ အရိဋ္ဌဟူင်။
လူများပေါက်။ သိဝိခွန်လှိုင်း။ စောဒိမိုင်းကား။ ကုန္ဒိုင်းမမျှ။
ဗျာဒိတ်ရကာ။ ဓါနပါရမီ။ အစချီလျက်။ ဆယ်လီသုံးထွေ။
လေးသင်္ချေနှင့်။ သိန်းနေကပ္ပ။ ပြည့်ကာသတွင်။ ဘဒ္ဒကမ္မာ။
ပေါ်ဦးခါ၌။ မဟာသမတ်။ မင်းမြတ်နှယ်ဆက်။ စဉ်မပျက်သား။
သကျသာကီ။ ပြည်ကပ္ပိဝယ်။ ဒေဝိထွတ်ကဲ။ မိဝမ်းထဲ၌။
မှီဝဲခဲပြီး။ စွန့်ကြီးငါးဖြာ။ တောသို့ခွာသော်။ စကြာရက်လည်။
ရောက်ဘော့မည်ဟု။ ခြောက်ပြည်ပိုင်ကား။ မာရ်နတ်
တားလည်း။ ငါ့အားလောကီ။ စည်းစိမ်ညိုကို။ မကျ်မသာ။ ပူဆာ
ထဲအိုက်။ မနုစိခြိုက်ဟု။ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်။ လေးတန်သစ္စာ။
ရအောင်ရှာလျက်။ သတ္တဝါအား။ ချမ်းသာစေဖို့။ မဂ်ကူး
တို့ကို။ ပို့မည်ဆက်ဆက်။ စိတ်မကွက်ပဲ။ တောထွက်ခဲ့လျှင်။
ဗောဓိပင်၌။ ပလ္လင်လှပဲ။ မာရ်စစ်စဲသော်။ နက်နဲသစ္စာ။
ဆသာဓာက။ ဝိဇ္ဇာသုံးတန်။ သဗ္ဗဉာဏ်နှင့်။ ခြောက်တန်။
ရောင်တောက်။ ပြည့်စုံမြောက်လျှင်။ ပလ္လင်ဗောဓိ။ အနိမိဿ။
စက်မံနှင့်။ ရတနံသရ။ အဇပါလ။ မုဉ္ဇလိန္ဒာ။ ရာဇာယတန။
ခုနစ်ဝတွင်။ သတ္တသတ္တာ။ ရက်ကြာလွန်က။ အဋ္ဌမုဉ္ဇ။ အဇ
ပါလာ။ ညောင်ရိပ်သာဘွင်။ ဗြဟ္မာသီရီး။ မြင်းမိုရ်လုံးမျှ။
ပန်းကုံးရွှေလျော်။ ပူဇော်သက္ကာ။ တောင်းပန်လာလျှင်။

မိဂဒါယော။ သမင်တောဝယ်။ ရှင်စောစကြာ။ ဖြန့်ခဲ့လာ၍။
ပန္နရာသီ။ တိထီဝါရက်။ ဓမ္မစက်ကို။ ဝဂ္ဂိတို့အား။ ဟောမြှောက်
ကြားသား။ ဘုရားအမှန်။ ဖြစ်၏ညွှန်သည်။ ။သူမွန်နတ်လူ
မာလာဘည်း။

ဥမ္မာဒန္တိဇာတကံ နိဋ္ဌိတံ။

နိဂုံး

၁

နိဂုံးတန်ဆောင်။ ညှိထွန်းထောင်၍။ နောက်နောင်သိစေ။
ညွှန်းခဲ့ပေအံ့။ ရွှေအာဏာစက်။ တသိန်းနက်တွင်။ ဖိုလ်မဂ်ဌာန။
မြိုက်ရည်ဌာသား။ စကြဝဠာ။ လယ်ချာဗဟို။ နတ်ပေါင်းခိုသည်။
မြင်းမိုရ်ရွှေဘောင်။ လေးထွေဆောင်က။ ဝန်းမြောင်ပတ်ခွေ။
ချပ်ကာနေလျက်။ တောင်ရေရံရစ်။ ခုနစ်ခြားရာ။ သောင်းဒီ
ပါ၌။ သုနာပရန္တ။ ကမ္ဘောဇနှင့်။ တမ္ပဒီပ။ တိုင်းမျှားချက်ဗွေ။
မြဆောင်ရေမှု။ ရောဝတီ*။ နဒီ*ဒုတ္တာ။ ပေါင်းရှက်ဖြာသား။
နီလာရောင်ကွန့်။ မင်းဝံညွန့်ဝယ်။ ကျွန်းကြက်သရေ။ မြေမိပတိ။
ဘူမိနက်သန်။ မင်းနေမှန်၍။ ဆဒ္ဒန်ဖြူလွ။ နှစ်စီးရ*သည်။
အမရ*ပရာ။ ပြည်အောင်ချာ၌။ မဟာသမတ်။ နေနတ်
နွယ်ဆက်။ စဉ်မပျက်သား။ မင်းထက်မင်းခေါင်။ လက်ရုံး
ရောင်နှင့်။ ကုန်းဘောင်တည်ရှေး။ မြေးဘော့မြေးသည်။
ဘေးတော်ပြည်တွင်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်နှင့်။ မင်းအင်ဂ္ဂါ။ သာသနာ
လည်း။ ရောင်ဝါထွန်းသော်။ ဤဇာတ်တော်ကို။ ထုတ်ဖော်
သိရုံး။ စီဖြန့်ကုံးသည်။ ။တိုင်းလုံးလူများ ငြိမ်းချမ်းတည်း။

၂

ဇာတိအာဏာ။ ဝိသယာဟု။ စကြဝဠာတူက်ကိန်း။ ဂဏန်း
ထိန်းလည်း။ သောင်းသိန်းကုဋေ။ အသင်္ချေတိ။ မရ
တွက်ကောင်း။ တိုက်အပေါင်း၌။ နောက်နှောင်းရွေးလာ။

ကမ္ဘာဘာတွင်။ ရွှေကြာပဒုံ။ သင်္ကန်းစုံနှင့်။ ငါးငုံတွက်ချင်း။
ဆင့်ရရင့်လျှင်။ မပွင့်နိုင်ရာ။ တို့တိုက်မှာမူ။ ကမ္ဘာဘဒ္ဒ။ ပေါ်ဦး
စက။ အန္တရကပ်။ လေးကြိမ်ထပ်လည်း။ အလပ်မထား။ ဘုရား
လေးဆူ။ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုတူနောက်သော်။ ငါးကပ်ပေါ်လည်း။
ကံကော်ပင်ရိပ်။ ပလ္လင်ထိပ်တွင်။ မာရ်နိပ်ငုံရင့်။ အခန့်သင့်ပင်။
ပွင့်မည်တဆူ။ ဤသို့ဟူ၍။ သုံးလူတို့မိတ်။ မိန့်တော်မိတ်သား။
ပရိတ်မေတ္တာ။ အာဇာနည်မိတ်။ ခေတ်တဝန်း၌။ ကျွန်းတွင်
ဗေဗျ။ လူတွင်မြန်မာ။ စာတွင်ကျပျံ့။ နိဗ္ဗာန်မြို့ကို။ ကူးတို့
ရွှေဖောင်*။ မဂ်လှေဖောင်*သည်။ ။ရောက်အောင်သည်က
ဆိပ်ကမ်းတည်း။

၃

ခပ်သိမ်းစကြဝဠာ။ တိုက်မျက်နှာဘို့။ နှိုင်းရာမတူ။ ပန်းငါး
ဆူနှင့်။ ဗေဗျဒီပါ။ ကျွန်းလကျာမူ။ ရတနာပန်း။ လေးကြိမ်
လန်း၍။ မြန်ခန်းရပ်မြေ။ သရေခေတ္တရာ။ မြစ်ညာကမ်းယံ။
ပုဂံမြင်စိုင်း။ စစ်ကိုင်းပင်းယ။ ရွှေဝကျန်းဘောင်။ စည်ပြီး
နောင်ဝယ်။ တောင်ကားဒုတ္တာ။ နောက်ရောနှင့်။ မဟာအမရ။
နန်းဌာနမူ။ သုခမြတ်မွန်။ အောင်ဆုပန်*၍။ နိဗ္ဗာန်*နတ်ရွာ။
လိုရာရာကို။ ရှာမည်မြီးမြီး။ ရအောင်ကြံလည်း။ မင်းဝံမပေး။
မန္တလေးမှ။ ရန်ဘေးကင်းရှောင်။ ငါးမင်းတောင်နှင့်။ ညီနောင်
ကြက်အိပ်။ မြရောင်ရိပ်ဝယ်။ တောင်ထိပ်တောင်စွန်း။ သွန်းသွန်း
ဖြိုးမောက်။ ရွှေတောင်ပေါက်သို့။ ခြောက်သွယ်ရောင်ရှိန်။
မိုးလုံးထိန်လျက်။ မုန့်နံ့တုန်းမော်။ မြတ်ဇီနော်၏။ ဓာတ်တော်

သဓိ။ စေတီရွှေကျောင်း။ ကိန်းအောင်းများစွာ။ အလွယ်
သာလျှင်။ လိုရာရောက်မည်။ တို့ရွှေပြည်ကား။ မည်သည်မချီ။
ချမ်းသာပို့သည်။ ။ရွှေမြို့နိဗ္ဗာန် လက်လှမ်းတည်း။

၄

နိဗ္ဗာန်ရွှေတည်။ ကူးဆိပ်စည်သည်။ ရွှေပြည်ပတ်ရံ။
တိုင်းနိုင်ငံကား။ အာသံနှင့်ရှမ်း။ ဂျမ်းနှင့်ရခိုင်။ တိုင်အောင်
ကြီးကျယ်။ တမဆွယ်သား။ အလယ်ဌာန။ ထီးပေါင်းခွဲ။
အမရပူရာ။ မြို့အောင်ချာမူ။ တောင်မှာမြစ်ဝယ်။ နောက်ဝယ်
ရော။ သီဒါပတ်လည်း။ မြေကြည်လည်း။ ပြည်နှင့်မဝေး။
မြောက်နံဘေးက။ တက်သေးသောမော။ ဇောင်းကလောကန်။
တောင်သမန်နှင့်။ နန္ဒဝန်သို့။ ဥယျာဉ်တို့လည်း။ ရွှေမြို့
ပတ်လည်း။ အတည်တည်မြင့်။ နတ်ပြည်တမူ။ သာပေါင်း
ခလျက်။ ဘုရားဓမ္မဓာတ်။ ရုပ်မြတ်ပုထိုး။ အံ့တံခိုးစေတီ။ ရွှေ
မောင်းမောင်း။ မမျှားတောင်းတံ။ ရွှေကျောင်းမြတ်မွန်။
ရွှေဗိမာန်၌။ ဖန်မှန်ချယ်လက်။ ကျောက်ရောင်ယုက်လျက်။
ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ တပြောင်ပြောင်နှင့်။ နေရောင်လပြောက်။
ရွှေတောင်ပေါက်သို့။ မောက်မောက်ဖြိုးဖြိုး။ အမျိုးမျိုးပင်။
မိုးနှင့်ထိနှိုင်း။ အဆိုင်းဆိုင်းဖြင့်။ ကြည့်တိုင်းမလွတ်။ စေတီ
ညွတ်၍။ ပတ္တာနုမော်။ သာဓုခေါ်လျှင်။ ခြောက်ပော်နတ်ဌာန။
နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီး။ တို့ခရီးသည်။ ။အနီးသည်က တာလမ်းတည်း။

ကမ္ဘာဘာတွင်း။ ရွှေကြာပဒုံ။ သင်္ကန်းစုံနှင့်။ ငါးငုံတွက်ချင်း။
ဆင့်ရရင့်လျှင်။ မပွင့်နိုင်ရာ။ တို့တိုက်မှာမူ။ ကမ္ဘာဘဒ္ဒ။ ပေါ်ဦး
စက။ အန္တရကပ်။ လေးကြိမ်ထပ်လည်း။ အလပ်မထား။ ဘုရား
လေးဆူ။ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုတူနောက်သော်။ ငါးကပ်ပေါ်လည်း။
ကံ့ကော်ပင်ရိပ်။ ပလ္လင်ထိပ်တွင်း။ မာရ်နိပ်ငုံရင့်။ အခန့်သင့်ပင်။
ပွင့်မည်တဆူ။ ဤသို့ဟူ၍။ သုံးလူတို့မိတ်။ မိန့်တော်မိတ်သား။
ပရိတ်မေတ္တာ။ အာဏာရိုက်မှုန်း။ ခေတ်တဝန်း၌။ ကျွန်းတွင်
ဇမ္ဗူ။ လူတွင်မြန်မာ။ စာတွင်ဤပါ။ နိဗ္ဗာန်မြို့ကို။ ကူးတို့
ရွှေဖောင်။ မဂ်လှေဖောင်*သည်။ ။ရောက်အောင်သည်က
ဆိပ်ကမ်းတည်း။

၃

ခပ်သိမ်းစကြဝဠာ။ တိုက်မျက်နှာဘို့။ နှိုင်းရာမတူ။ ပန်းငါး
ဆူနှင့်။ ဇမ္ဗူဒီပ။ ကျွန်းလကျာမူ။ ရတနာပန်း။ လေးကြိမ်
လန်း၍။ မြန်ခန်းရပ်မြေ။ သရေခေတ္တရာ။ မြစ်ညာကမ်းယံ။
ပုဂံမြင်စိုင်း။ စစ်ကိုင်းပင်းယ။ ရွှေဝကျန်းတောင်။ စည်ပြီး
နောင်ဝယ်။ တောင်ကားဒုတ္တာ။ နောက်ရောနှင့်။ မဟာအမရ။
နန်းဌာနမူ။ သုခမြတ်မွန်။ အောင်ဆုပန်*၍။ နိဗ္ဗာန်*နတ်ရွာ။
လိုရာရာကို။ ရွာမည်မြူးမြူး။ ရအောင်ကြံလည်း။ မင်းဝံမဝေး။
မန္တလေး။ ရန်ဘေးကင်းရှောင်။ ငါးမင်းတောင်နှင့်။ ညီနောင်
ကြက်အိပ်။ မြရောင်ရိပ်ဝယ်။ တောင်ထိပ်တောင်စွန်း။ သွန်းသွန်း
မြီးမောက်။ ရွှေတောင်ပေါက်သို့။ ခြောက်သွယ်ရောင်ရှိန်။
မိုးလုံးထိန်လျက်။ မုနိန်ဘုန်းမော်။ မြတ်စီနော်၏။ ဓာတ်တော်

သင်္ချီ။ စေတီရွှေကျောင်း။ ကိန်းအောင်းမျှားစွာ။ အလွယ်
သာလျှင်။ လိုရာရောက်မည်။ တို့ရွှေပြည်ကား။ မည်သည်မချီ။
ချမ်းသာပို့သည်။ ။ရွှေမြို့နိဗ္ဗာန် လက်လှမ်းတည်း။

၄

နိဗ္ဗာန်ရွှေတည်။ ကူးဆိပ်စည်သည်။ ရွှေပြည်ပတ်ရံ။
တိုင်းနိုင်ငံကား။ အာသံနှင့်ရှမ်း။ ဂျမ်းနှင့်ရခိုင်။ တိုင်အောင်
ကြီးကျယ်။ တုမဆွယ်သား။ အလယ်ဌာန။ ထီးပေါင်းခွဲ။
အမရပူရာ။ မြို့အောင်ချာမူ။ တောင်မှာမြစ်ဝယ်။ နောက်ဝယ်
ရော။ သီဒါပတ်လည်။ မြရေကြည်လည်း။ ပြည်နှင့်မဝေး။
မြောက်နံဘေးက။ ထက်သေးသာမော။ ဇောင်းကလောကန်။
တောင်သမန်နှင့်။ နန္ဒဝန်သို့။ ဥယျာဉ်တို့လည်း။ ရွှေမြို့
ပတ်လည်။ အတည်တည်မြင့်။ နတ်ပြည်တမျှ။ သာပေါင်း
ခလျက်။ ဘုရားမွေခတ်။ ရုပ်မြတ်ပုထိုး။ အံ့တံ့ရိုးစေတီ။ ရွှေ
မောင်းမောင်း။ မမျှားတောင်းတိ။ ရွှေကျောင်းမြတ်မွန်။
ရွှေဗိမာန်၌။ ဖန်မှန်ချယ်လက်။ ကျောက်ရောင်ယွက်လျက်။
ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ တပြောင်ပြောင်နှင့်။ နေရောင်လပြောက်။
ရွှေတောင်ပေါက်သို့။ မောက်မောက်ဖြိုးဖြိုး။ အမျိုးမျိုးပင်။
မိုးနှင့်ထိနှိုင်း။ အဆိုင်းဆိုင်းဖြင့်။ ကြည့်တိုင်းမလွတ်။ စေတီ
ညွတ်၍။ ပတ္တာနုမော်။ သာဓုခေါ်လျှင်။ ခြောက်ပော်နတ်ဌာန။
နိဗ္ဗာန်ပြည်ကြီး။ တို့ခရီးသည်။ ။အနီးသည်က တာလမ်းတည်း။

ပြည်များဝိပတိ။ မြတ်ဘူမိ၌။ ပဋိရူပ။ တို့ဒေသမျှ။ ကာလ
 ပယောဂ။ နာမမည်ရှိ။ သမ္ပတ္တိစက်။ မပျက်မယွင်း။ ပြည့်စုံ
 ခြင်းကား။ မင်းလည်းမြတ်ဆု။ နိဗ္ဗာန်ရှု၍။ သာဓုများထူ။
 ကောင်းခြီးမှု၏။ လူပရိသတ်။ မှူးနှင့်မတ်လည်း။ နတ်ပြည်
 ခြောက်တန်။ နိဗ္ဗာန်အမြိုက်။ သုစရိုက်ကို။ ကိုယ်၌မကင်း။
 အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ မင်းမှပိုင်ပိုင်။ တားမြစ်နိုင်သည်။
 နိုင်ငံအတွင်း။ ကုန်းကျင်းရေမှာ။ သတ္တဝါကို။ ချမ်းသာကြစေ။
 ညာကြေစန့်ဆန်။ ကင်းခွန်မစား။ ဘေးမဲ့ထားသား။ သနား
 မေတ္တာ။ ဘာဝနာကြောင့်။ တာရာနက္ခတ်။ ဂြိုဟ်နတ်မိမိ။
 မလွန်မယုတ်။ မဆုတ်မဘိုး။ အမှန်ကြီးသော်။ မိုးလည်းချိန်တန်။
 သွန်လတ်သောအား။ စပါးမယော။ ပဲနွမ်းပေါက။ မောသော
 မုတ်မီး။ ရန်မျိုးငြိမ်းလျက်။ ခပ်သိမ်းကြေညာ။ ပွင့်လင်း
 သာသည်။ မဟာသုတ။ သောမစ၍။ ဉာဏအကျော်။ ပျံ့လွှံ့
 ပေါ်သား။ မဟော်သဓာ။ ပြဿနာနှင့်။ မဟာဥမင်။ နှစ်စောင့်
 ပြင်ကို။ သရဘင်္ဂ။ နာမတွင်ဖိ။ ဂါမဏိမှ။ ဇနက္ခဟူ။ မည်ရ
 ပျိုသစ်။ ပြီးသည်ဖြစ်၍။ အသစ်တခါ။ တနှစ်ကြာတွင်။ ဥမ္မာ
 ဒန္တိ။ သိင်္ဂီရူပ။ နတ်ထက်လှလည်း။ ခဏဖြင့်သာ။ တသက်
 လျော့မျှ။ မကြာရခင်။ ဇရာဝင်က။ ကြောခြင်သားရေ။ တွန့်ခွေ
 လိပ်မှု။ ဆံဖြူသွားကျိုး။ လူရိုးမရှိ။ ဖြစ်ပျက်ကာ။ အနိစ္စာမျှ။
 မရကာစုဝံ။ တံဆိပ်ခံသို့။ သံဝေမှတ်ပိုက်။ ရေးပြန်
 လိုက်သည်။ ။အခိုက်ကြုံက ဖတ်စမ်းတည်း။

www.kelasa.org

နောက်နောင်စဉ်လာ။ လူတကာတို့။ ဤစာဆိုသူ။ သိလို
 မူကား။ ဇမ္ဗူကျော်သောင်း။ မြေကြီးစောင်းမျှ။ အလောင်း
 မင်းမြစ်။ ပြည်သစ်တည်ထောင်။ ဆဒ္ဒန်ပြောင်နှင့်။ နောင်တော်
 ဘုရား။ မင်းဖျားရာဇာ။ လက်ထက်မှာ၌။ ပညာနုလုံး။ လက်ရုံး
 ခွန်အား။ ဤနှစ်ပါးကြောင့်။ ငါးကျိပ်ငါးလျှံ။ မင်းတို့စံသည်။
 ပုဂံမြို့ကြီး။ ဝန်စေပြီးလျှင်။ ဆီးမီးရွှေခုံ။ တုတ်ခွန်ပျက်။
 ကျွန်ယုတယောက်။ ဟူစလောက်ဟု။ ရွှေမှောက်ဘုန်းကြွယ်။
 ဝတ်ဆင်ဘွယ်လည်း။ စလွယ်သွယ်ပျောင်း။ ရွှေသားဗောင်းနှင့်။
 နားတောင်းဆူးရစ်။ သင်းကျစ်အစုံ။ ဝတ်လုံဘဲရန်။ မကျန်
 သီးသီး။ ဆောင်းရွှေထီးနှင့်။ မြောက်ချီးငါးဝ။ ဘွဲ့နာမတည်း။
 ဘုရားညီတော်။ တေဇော်ဘုန်းလှိုင်။ ဆဒ္ဒန်ပိုင်လည်း။ မနိုင်
 မကန်။ နောင်တော်ကျွန်ဟု။ အလွန်ထောက်ထား။ ဘွဲ့သနား၍။
 သားမြေးကစ။ ပေးကမ်းမ၏။ ဘုရားသားတော်။ ဘုန်းမော်
 သမတ။ ဆဒ္ဒန်ရလည်း။ သုခချမ်းသာ။ ရွာစိမ့်ငှာကို။
 ထောက်ညာနောင်ရေး။ ဝတ်စားပေး၏။ ကျေးဇူးရှင်ချည်း။
 အနည်းနည်းကို။ ရုံးစည်းမိအောင်။ နိဂုံးဆောင်သည်။ ။
 နောက်နောင်သို့ အညွှန်းတည်း။

ဇာတိရိုက်ရာ။ တို့ဖွားခါကား။ ရတနာပုရ။ မြို့ရွှေဝတွင်။
 သည်ကမပျော်။ ပြောင်းခဲ့သော်။ ညီတော်ပန်နက်။ သစ္စာ

ထက်သား။ ရွှေကြက်ညီနောင်။ အိပ်သည်တောင်*က။
 သုံးထောင်*တာလောက်။ အရွှေမြောက်၌။ လေးယောက်
 ရန်နောင်။ ဘီလူးစောင့်သည်။ တောင်အလယ်ချက်။ ဘုမိ
 နက်ဝယ်။ ထပြက်ထူထဲ။ မဏိခဲး*သို့။ အုတ်ခဲး*မောက်မို။
 သူရဲခိုလည်း။ ကျောက်ညိုဝေဠု။ စိန်တောင်ပြုလျက်။ အနု
 ဒိသာ။ လေးထောင့်မှာမူ။ ရတနာမြတ်။ ပြင်ကနတ်နှင့်။
 တောင်ထွတ်မြင့်နိုး။ အုတ်မြို့ရိုးထက်။ ပြဒိုးတန်ဆောင်း။
 တင့်တယ်ကြောင်းကား။ နတ်ပေါင်းညီညာ။ ဝတ်သံကို။ ဣန္ဒာ
 ဒေဝ။ မြေမှာချ၍။ လူမျှားနတ်အား။ ပိုလာထားသို့။ တံခါး
 ဆန်းကြယ်။ ဆဲနှစ်သွယ်တွင်။ မလွယ်ဆဲတစ်။ ရန်မာရ်မြစ်သား။
 ရွှံ့နစ်ရေညွန့်။ ကျုံးသုံးတန်နှင့်။ အင်းကန်မြစ်ရေ။ ဝန်းရစ်
 ခွေသား။ သပြေကျော်သဲး။ ဂဠုန်ဝဲးလျက်။ ပုလဲးတဆင့်။
 ရွှံးတပွင့်မူ။ ကြက်နှင့်ဟိုင်းစုံ။ လေးပါးလှံသည်။ ဘွဲ့ပုံငါးဝ။
 တံဆိပ်ရသား။ အမရပုရာ။ မြို့လယ်မှာ၌။ သိင်္ဂီလျှံညီး။ တိမ်နှင့်
 ထီးလည်း။ အနီးအပါး။ ငှက်မြတ်နားနှင့်။ စွန်းဖျားထိဆင်။
 ငြိမည်ထင်၏။ တုရင်စိုးစွင့်။ ဘုံကိုးဆင့်နှင့်။ နတ်မင်းဗိမာန်။
 နန်းဝေယန်လည်း။ မလွန်နိုင်အောင်။ အဆောင်ဆောင်မူ။
 ကျောက်ရောင်ညီးညီး။ မှန်နန်းကြီးက။ ဝေးနီးတောက်အောင်။
 အနောက်တောင်တွင်။ ရွှေရောင်လျှံဝင်း။ ရွှေမြို့တွင်း၌။
 ရွှေလင်းပင်ရွှေ။ သူတော်လေ့ဖြင့်။ ပျော်မွေ့သောခါ။ သတ္တဝါ
 အား။ ဘေးမဲ့ထား၍။ ရှစ်ပါးဥပုသ်။ အားထုတ်စောင့်သူ။
 မှတ်ယူရွေးကောက်။ ပေးကမ်းမြှောက်သား။ ရွှေမှောက်
 ဖက်ကင်း။ မင်းတွင်ဖြစ်လျှင်။ တို့အသျှင်တည်း။ စာတွင်

www.kelasa.org

ဤဇာတ်။ နိပါတ်တဝ။ ပဏ္ဏာသက။ ဘုရားနက်တံ။ ရွှေခွန်း
 သံကို။ နာခံဖတ်သော်။ သံဝေပေါ်၍။ တိုင်းတော်ပြည်ကြီး။
 နိဗ္ဗာန်နီးသည်။ ။ခရီးသည်က မယွန်းတည်း။

၈

စကြဝဠာ။ စပ်ကာယဉ်ပြိုင်။ ခုံလောက်ဆိုင်လျက်။ မဏ္ဍိုင်
 ဗဟို။ လေးရောင်စုံသည်။ မြင်းမိုရ်နှင့်ချည်း။ ဤသို့နည်းဖြင့်။
 ရေလည်းမဆုံး။ တိုက်အလုံး၌။ သုံးလထွတ်ထား။ ဘုရားပွင့်ရာ။
 တို့တိုက်သာတွင်။ လေးဖြာပတ်ဝန်း။ လေးရောင်ထွန်းသည်။
 လေးကျွန်းလုံးထိပ်။ မြရောင်ရိပ်ဝယ်။ နိဗ္ဗာန်တံခါး။ ဟင်းလင်း
 ထားလျက်။ ငါးဆဲ့ခြောက်ဆင့်။ ဂုဏ်တော်ပွင့်သား။ တို့မင်း
 တိုင်းပြည်။ တို့ရပ်စည်တွင်။ တို့ပင်တိုက်တွန်း။ တို့စာညွှန်းက။
 တို့ကျွန်းနေငြား။ တို့တိုင်းသားတို့။ တို့အားမမေ့။ တို့ကို
 စေ့အောင်။ ချစ်ငွေ့မေတ္တာ။ ပို့စိမ့်ငှာကို။ ဤစာတထပ်။ မေတ္တာ
 ကွပ်သည်။ ။အရပ်ဆယ်ဖို့ ပတ်ဝန်းတည်း။

၉

ပါဠိအဋ္ဌကထာ။ ဋီကာပေထုတ်။ ဓိပ္ပာယ်ဟုတ်အောင်။
 မယုတ်မလွန်။ ပမာညွှန်လျက်။ အမွန်ရှည်ကြောင်း။ ဘုရား
 လောင်းသည်။ ရောင်ကောင်းမိန့်မ။ နတ်မကသား။ အလှ
 ခေါင်၌။ ရွှေအောင်ကြိုက်လည်း။ မှတ်ပိုက်သံဝေ။ တရားဖြေ၍။
 စောင့်ပေသည်များ။ သတိထားလျက်။ စဉ်းစားပြီးမူ။ အတု
 ယူလျှင်။ မည်သူမဆို။ မကန့်ဖိုလ်ကို။ မငြိုမငြင်။ ရောက်စေ

ချင်၍။ စီရင်ရေးသား။ ပျိုစကား၌။ ခွဲထားသတ်ပုံ။ နည်းနာ
စုံလိမ့်။ မကြုံစေရ။ ပြစ်ဒေါသဟု။ ပဒဝါကျ။ အတ္ထပေါင်းရုံး။
နှစ်ဆဲသုံးလည်း။ စံထုံးတိတိ။ မစွန်းငြိတည့်။ ပရိဟာရ။ ပယာ
ဒနှင့်။ ဂုဏ်များစွာ။ ဤပျိုစာကြောင့်။ ပါယ်ရွာရပ်ပြစ်*။
မဖြစ်*တရံ။ မဆံခဏ။ ဒုက္ခဘေးဒဏ်။ ရန်မာရ်ဥပဒ်။ ရှင်းရှင်း
လွတ်၍။ သောမနဿ။ အသင်္ခတိုင်။ ဥာဏသမ္ပယုတ်။ ဝိပါက်
ဟုတ်သား။ ဥက္ကဋ္ဌထွတ်။ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဟု။ လူနတ်ဗြဟ္မာ။ ဘဝ
မှာ၌။ မိစ္ဆာမဋ္ဌိ။ သမာဓိ*နှင့်။ ဂတိ*မြတ်ကျော်။ ဖြစ်ပြီး
သော်လည်း။ ကံကော်ပင်ရိပ်။ ပလ္လင်ထိပ်တိုင်။ မာရ်နိပိအခေါင်။
ငါးမာရ်အောင်၌။ ဥာဏ်ရောင်ထွန်းလျက်။ တေဒဂ်ကို။ နှုတ်မြက်
ခံကာ။ သမ္ဘိဒါက။ ဘိညာခြောက်တန်း။ ရှစ်ပါးဈာန်နှင့်။
နိဗ္ဗာန်ဆုကို။ ရပါလို၏။ ထိုကုသလ။ အဖို့မျှလည်း။ မိဘသခင်။
ရေမြေရှင်*နှင့်။ အသျှင်*တို့မှ။ စသည်အများ။ ဘုံသုံးပါး၌။
ရှိသြားသတ္တဝါ။ ပါယ်ရွာသနင်း။ ယမမင်းကို။ မကြွင်းရစေ။
အမျှဝေသည်။ ။ဤမြေသက်သေ ဖြစ်ထွန်းတည်း။

၁၀

ပျိုသစ်ဤစာ။ ပြီးသည်ခါမှ။ မြတ်စွာဘုရား။ ထားသည့်
သာသနာ။ သင်္ချာမြားမြောင်။ တွက်ကျုံးဆောင်လျှင်။
ငါးထောင်အနက်။ တဝက်ဖြစ်အောင်။ ရှစ်နှစ်တရာ။ မှန်စွာ
ရေတွက်။ ဂဏန်းစွက်က။ တဝက်စင်စစ်။ ကော်ပြစ်အံ့။
သက္ကရာဇ်ရှည်။ သိလိုသည်မှ။ သေ့ဖည်ယွင်းသုန်။ ငှက်မျိုး
ကုန်သည်။ ဂဠုန်နှစ်ပါး။ ကျားကိုချီ၍။ နဂါးရွှေတွင်။ မွေ့သည်

သက္ကရာဇ်။ နှစ်အမည်မှာ။ ကြတ္တိကာတည်း။ ဝေါဟာခေါ်လ။
သမယမူ။ အဆုစန္ဒာ။ စကြာရွှေစက်။ လထက်ဝက်နှင့်။ စွဲလျက်
လူနေ။ ရက်ကိုရေသော်။ နေဝင်လထွက်။ ဝန်းသည်ရက်ပင်။
တွက်သော်ထိုနေ့။ ဦးစွာတွေ့လိမ့်။ အရွှေနေသွား။ ဖဝါးဆဲတစ်။
အချိန်ဖြစ်လျှင်။ တွက်သစ်ညည။ ခေါင်းလောင်းသံ*နှင့်။
စည်သံ*ပေါင်းလျက်။ ဆဲတချက်တွင်။ လက်ရာသီကား။ ရုပ်နှစ်
ပါးနှင့်။ ငါး၏ ကိုယ်တွင်။ သမင်သိသ။ စန်းဌာနမူ။ ရာဂမနုဿ။
သက္ကဏဟု။ ရူပဆက်ဆံ။ ရွှေတောင်ပံနှင့်။ မောင်နံယဉ်ဖို။
ကလျက်ရှိ၏။ ရဝိဘောမ။ ဗုဒ္ဓမကွဲ။ ကင်းလက်မဲးတွင်။ ယဉ်တွဲ
တစု။ ဂြိုဟ်ဂုရုနှင့်။ ရာဟုပျော်မွေ့။ ခြင်္သေ့ဂူသာ။
ဂြိုဟ်သောကြာကား။ လက်မှာစင်စစ်။ သောရီဖြစ်မှု။ ကသစ်
ရွှေအိုး။ စောင်နေစိုး၏။ ဘေးမျိုးလွတ်သား။ ကောင်း
မြတ်တရင်း။ နဝင်းဌာန။ ဥသဘဝယ်။ ဂြဟစုံလင်။ မြတ်ရာခွင်၌။
အကြင်နိဂုံး*။ သိမ်းကာရုံးသည်။ ။ပတ်ကုံး*ကျော်သံ
ရိုက်မှုန်းတည်း။

၁၁

ဇာတိနဂိုရ်။ မြရိပ်ညိုဝယ်။ ကုသိုလ်တက်တန်း။ မန္ဒာတ်
နှုန်းသား။ ရွှေဘုန်းညွန့်ဝေ။ ကြက်သရေ၏။ မြုတေလှုံညီး။
ကျောင်းတော်ကြီး၌။ ဝိုးခြံစေ့ရေ။ အံ့ဘွယ်တွေကို။ ပရမေသုရာ။
လူနွာနတ်မင်း။ သက်လာဆင်း၍။ ခံတွင်းတကောင်*။ ဖန်ဆင်း
ဆောင်လျက်။ နှစ်ထောင်*လက်နှင့်။ ပေထက်သီရုံး။ စိကာ
ကုံးလည်း။ သက်ဆုံးရှည်ကြာ။ မကုန်ရာလိမ့်။ ပညာမချို။

ဤစာပျို့လည်း။ လူတို့ခဏ။ ဖတ်နာရလျှင်။ သိကြားရွှေနှုတ်။
 တကြိမ်မှတ်က။ ဝိဇယုတ္တ။ သင်္ခလကျိာ။ လေးလကြာအောင်။
 သံသာမြင့်ရှည်။ ကျူးရင့်မြည်သို့။ ခြောက်ပြည်နတ်ရွာ။ ဗြဟ္မာ
 စည်းစိမ်။ အကြိမ်ကြိမ်နှင့်။ မင်းအိမ်လှေကား*။ တက်သူ
 များလိမ့်။ စကား*လည်းသာ။ တရားပါလျက်။ စာသုခမိန့်။
 ပညာချိန်တို့။ ပဉ္စသိင်္ခ။ မည်ရနာမံ။ နတ်စောင်းသံကို။ အရံ
 ခြောက်သောင်း။ မြည်လှာပေါင်းသို့။ ကျောင်းတော်ပြီးနှစ်။
 သက္ကရာဇ်တွင်။ ပျို့သစ်ဤစာ။ မင်္ဂလာနှင့်။ အခါရောက်သော်။
 ဘုန်းကြောင့်ပေါ်သည်။ ။ဇာတ်တော်ဘုရား နှုတ်ခွန်းတည်း။

၁၂

ဘုရားရတနာ။ နှုတ်တော်ဖြာသား။ ပါဠိတော်က။ နေနှင့်
 လသို့။ ထွန်းပရောင်ညှိုး။ ဇာတ်တော်ကြီး*ကို။ ပျို့ကြီး*
 ဖြစ်အောင်။ ခုနစ်စောင်နှင့်။ တောင်ငူဆိုစု။ ရတုအပြေ။
 ဗေဒင်ဋီကာ။ ဆေးစာဓာတ်ကျမ်း။ ဉာဏ်စွမ်းကုံလုံ။ သတ်ပုံ
 တစု။ ရတုနှင့်တေး။ ငေးချင်းလည်းဖက်။ ငယ်ရွယ်သက်က။
 ကိုးစက်မိခြင်း။ မကြွင်းမကျန်။ ဆိုခဲ့ဟန်လည်း။ အလွန်ပေါ့ပည်း။
 နာဖွယ်ချည်းတိ။ ခုလည်းထပ်လောင်း။ သူတော်ကောင်းတို့။
 လမ်းကြောင်းတည့်တည့်။ ထုံးစံကြည့်၍။ တပည့်ပိစွာ။ ဤပျို့
 စာကို။ နောင်လာလူများ။ သားမြေးမြစ်တိ။ မှီမှီပေပေါ်။
 တင်သည်သော်ကား။ ကျောင်းတော်တောက်ထိန်*။ ထွန်းစ
 ချိန်တွင်။ ဝတိန်*ပြည်မှာ။ မြကျောက်ဖျာထက်။ ဗြဟ္မာ
 နတ်အား။ ဟောမြက်ကြားသည့်။ ဘုရားမြတ်စွာ။ ဘိဗ္ဗောသို့။

မဟာအမရ။ ပြည်ဌာနတွင်။ ဓမ္မသဝနာ။ ဓမ္မဒေသနာ။ ပွားစိမ့်
 ငှာကို။ ဥပ္ပာဒန္တီ။ သီဂီရေရုပ်။ လှခေါင်ချုပ်၏။ အတ္ထုပ္ပတ္တိ။
 သီဝိမင်းဖျား။ တရားအမုန့်။ စောင့်စည်းဟန်၌။ မကျန်စေ့င။
 ဇာတကမူ။ တရားရှစ်ပုဒ်။ လက်ထုတ်၍။ မယုတ်မတက်။
 ခြေတော်စက်ကို။ ကွက်စေ့ရည်ရော်။ ရှိပူဇော်မူ။ ဇာတ်တော်
 သိမ်းရုံး။ သိအောင်ကုံး*သား။ နိဂုံး*ဆွဲနှစ်*။ နှစ်စုဖြစ်မှ။
 ရာနှစ်*ဆယ်ပင်။ ပြီးအောင်ဆင်၍။ ပေတင်ကြောင်းလျား။
 ထုတ်ဖော်ကြားသည်။ ။တရားတုမဲ့ ဖက်ကျွန်းတည်း။

ဥပ္ပာဒန္တီပျို့ပြီးပြီ။

ခက်ဆစ်အဖြေ

[အမှာ။ ။ပါဠိစကားကို (ပါ) ဟူ၍၎င်း သက္ကတစကားကို (ဆ) ဟူ၍၎င်း ပေါရာဏစကားကို (ပေါ) ဟူ၍၎င်း အတိုမှတ်ပြုသည်။]

၁

- မင်္ဂလာ- ကောင်းမြတ် ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော။
(ပါ။)
- ၈ ဗျာဓိတ်- နောင်အခါ၌ ဖြစ်ပျက်မည့် အကြောင်းကို ရည်ညွှန်း
မိန့်ဆိုသော ဘုရားစကားတော်။ (သ၊ ဝျာဒေဓ။)
- မင်္ဂလာ ဗျာဓိတ်- နောင်သောအခါ ဂေါတမအမည်ဖြင့် ဘုရားဖြစ်လိမ့်
မည်ဟူ၍ သုမေဓာ ရသေ့အား ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား
ပေးတော်မူသော မင်္ဂလာရှိသည့် ဗျာဓိတ်စကား။
- နိမိတ်- အမှတ်အသား။ (ပါ၊ နိမိတ္တ။)
- အောင်နိမိတ်- ခိုင်မြဲသော နိယတဗျာဓိတ်ဆိုသည့် နိမိတ်စကား။
- သိသိက်- အောင်ပွဲခြင်း။ (ပါ၊ အဘိသေက၊ သွန်းလောင်း
ခြင်း။)
- ✓ ပြညောင်ရိပ်- ဂေါတမဘုရား ပွင့်တော်မူရာ ညောင် ဗုဒ္ဓဟေဟင်၏
အရိပ်။
- မာရ်- (၁) ဒေဝပုတ္တမာရ်၊ မာရ်နတ်သား၊ (၂) ကိလေသ
မာရ်၊ ကိလေသာတရား၊ (၃) ခန္ဓမာရ်၊ ခန္ဓာ ၅ ပါး၊
(၄) မဇ္ဈမာရ်၊ သေခြင်းတရား၊ (၅) အဘိသင်္ခါရ

မာရ်၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်း တရား ဆိုသော မာရ် ၅ ပါး။
(ပါ၊ မာရ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို နောင်ရွက် ဖျက်ဆီးသော
တရား။)

ဇေယျာ- အောင်ခြင်း။ (ပါ၊ ဇေယျ၊ အောင်ရာသော။)

သစ္စာ- (၁) ဒုက္ခသစ္စာ၊ ဆင်းရဲခြင်းအမှန် (၂) သမုဒယ
သစ္စာ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းရင်း အမှန် (၃) နိရောဓ
သစ္စာ၊ ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာအမှန် (၄) မဂ္ဂသစ္စာ၊ နိဗ္ဗာန်
သွားရာ လမ်းကြောင်း အမှန်ဆိုသော သစ္စာ ၄ ပါး။
(ပါ၊ သစ္စ၊ အမှန်တရား။)

သစ္စာငုံရင်း၊ လေးနိုင်ပွင့်သော် - သစ္စာ ၄ ပါးကို သိ၍ ဘုရားအဖြစ်သို့
ရောက်သောအခါ။

ဘဝဂ်- ၃၁ ဘုံတွင် အထက်ဆုံးဘုံ။ (ပါ၊ ဘဝ+အဂ္ဂ။)

ဝိစိ- အဝိစိ။ ငရဲကြီးရှစ်ထပ်တွင် အောက်ဆုံးငရဲ။ (ပါ။)

တေဇော- တန်ခိုး။ အာနုဘော။ (ပါ၊ တေဇ။)

စကြဝဠာ- သမုဒ္ဒရာကြီး ၄ စင်း၊ ကျွန်းကြီး ၄ ကျွန်း၊ မြင်းမိုရ်
တောင် တတောင်ပါဝင်သော ဒေသ အပိုင်းအခြား။
(သ၊ စကြ+ဝါလ။)

သုံးမည်လူနတ်- (၁) လူသား (၂) နတ် (၃) ဗြဟ္မာ။

မှန်ကင်း- အထွတ်အမြတ်။

တရားမင်း- မြတ်စွာဘုရား။

သောင်းတွင်းသပြေ- ယူဇနာတသောင်းကျယ်သော သပြေပင်ပေါက်ရာ
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း။

ကောသလ- မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယနိုင်ငံ)ရှိ တိုင်းကြီး ၁၆ တိုင်း
အပါအဝင် တိုင်းကြီးတခု။ ယင်း တိုင်းကြီး၏နေပြည်
တော်မှာ သာဝတ္ထိပြည်ဖြစ်သည်။ ယင်း ပြည်တွင် ဇေ
တဝန် ကျောင်းတော်ရှိသည်။

နာမတွင်မိ- အမည်တွင်သည်။ (ပါ၊ နာမ၊ အမည်။)

သာဝတ္ထိ- ကောသလတိုင်းကြီး၏ မြို့တော်။

ပြောစည်- ဝပြောစည်ပင်သည်။

မှန်ကင်း- ပြာသာဒ် တုရင်အဖျားတွင် တပ်ဆင်ရသော မှန်ပါ
သည့် အဆင်တန်ဆာ။

တုရင်- စုလစ်တွင် ထုလုပ်တပ်ဆင်ထားသော အချွန်အတက်
တမျိုး။

ပွမ်းမြင်- များသည်။ (ပါ။)

ဇေတဝန်- သာဝတ္ထိပြည်ရှိ ကျောင်းကြီး တကျောင်း၏အမည်။
ဇေတ မင်းသား၏ ဥယျာဉ်တွင် ဆောက်အပ်သော
ကြောင့် ဇေတဝန်ဟုတွင်သည်။ (ပါ၊ ဇေတ+ဝန်။)

ဗိမာန်တာရာ- ကြယ်နက္ခတ်။ (ပါ၊ ဝိမာန+တာရက။)

သော်တာ- မိုးပေါ်ကလ။ (ပါ။)

သဏ္ဌာဏယ်- ရဟန်းပရိသတ်၏အလယ်။

ထက်ဝယ်မဲ့နေ- တင်ပျဉ်နေထိုင်သည်။

ရောင်ခြောက်ထွေ- (၁) အညိုရောင် (၂) အရွှေရောင်ခေါ် အဝါရောင်
(၃) အနီရောင် (၄) အဖြူရောင် (၅) ပန်းရောင်

(၆) ပြီးပြီပြန် အရောင်ဆိုသည့် မြတ်စွာဘုရား၏
ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး။

မူနော- တင့်တယ်ခြင်း။ ကြက်သရေ။ (ပေါ။)

ရွှေမာပွယ်- အလွန်ကြည့်ရှုဖွယ်ကောင်းသည်။

သပ္ပာယ်- တင့်တယ်သည်။ (ပါ။ သပ္ပာယ်။)

ဝံပယ်- တင့်တယ်စွာနေသည်။

ကလျာဏ္ဍပ- ရုပ်အဆင်းလှပသော။ (ပါ။ ကလျာဏ+ဓူပ။)

တပ်စိတ်- ချစ်ကြိုက်သောစိတ်။ စွဲလမ်းသောစိတ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်း- စျာန် အဘိညာဉ်နှင့် မင်္ဂလီရကြောင်း ဖြစ်သော
လုပ်ငန်း။ (ပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန။)

✓ စီးမြန်း- ထပ်တလဲလဲ ဆင်ခြင်ရွတ်ဆိုသည်။

အလျဉ်းပြု- ဆက်စပ်သည်။

ဗန္ဓုပရဗေ၊ သုံးလူဆွေ- လူ ၃ ပါးတို့၏ အဆွေအမျိုးဖြစ်သော မြတ်စွာ
ဘုရား။ (ပါ။ ဗန္ဓု၊ အဆွေအမျိုး+ပရမ၊ မြတ်သော။)

နိဝေသန- ငါး ၇ ငါး ဆယ် နိပါတ် တော်၊ ဥမ္မာဒန္တိဇာတ်
(အမှတ် ၅၂၇) ၏ ပဌမ ဂါထာ၏ အစ စကားလုံး။
စာမျက်နှာ ၂၁၊ ဂါထာ (၅၇) ရှု။ (ပါ။)

ဂါထာ- ပါဠိကဗျာ။ (ပါ။)

အာဓိ- အစအဦး။ (ပါ။)

ဥမ္မာဒန္တိ- အရိဋ္ဌပုရဋ္ဌိ သဌေးကြီးတိရိစ္ဆာန်ဝစ္စ၏သမီး။ အဘိပါရက
စစ်သူကြီး၏ဇနီး။ မြင်သူတို့ကို ယစ်မူးရှူးသွပ်စေတတ်
သောသူ ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ (ပါ။)

ဇာတ်သိင်္ဂီ- ကောင်းမြတ်သောဇာတ်ဝတ္ထု။ (ပါ။ ဇာတက+သိင်္ဂီ
နိက္ခ၊ ရွှေတမျိုး။)

ပန်ထွာ- တောင်းပန်သည်။ (ပေါ။)

ခရုသင်းစစ်၊ ထကျာရစ်- လကျာရစ် လှည့်၍ ဖြစ်သော ခရုသင်း။
ရှားသည်။ အဖိုးတန်သည်။

ပွတ်သစ်ရောင်နှယ်- ပွတ်တိုက်ပြီးစဖြစ်သော ခရုသင်း၏ အရောင်ကဲ့သို့။

စိန်စိရွှေကြွတ်၊ သိင်္ဂီမုတ်- စိန်စိထားသော ကြွတ်နှင့် တူသည့် ရွှေခံတွင်း
တော်။ (ပါ။ မုခ၊ ခံတွင်း။)

၂

သံယောဇဉ်- ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ဖွဲ့ချည်တတ်သော နှောင်ကြီး။ (ပါ။
သံယောဇန။) (၁) ကာမရာဂ၊ ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်
ခြင်း (၂) ဘဝရာဂ၊ ဘဝ၌ တပ်မက်ခြင်း (၃) ပဋိဆ၊
အမျက်ထွက်ခြင်း (၄) မာန၊ ထောင်လွှားခြင်း
(၅) ဒိဋ္ဌိ၊ ဝါဒမှားခြင်း (၆) သီလဗ္ဗတပရာမာသ၊
လုပ်နည်းကိုင်နည်းမှားခြင်း (၇) ဝိစိကိစ္ဆာ၊ စိတ်မတင်
မကျဖြစ်ခြင်း (၈) ဣဿာ၊ မနာလိုခြင်း (၉) မစ္ဆရိယ၊
ဝန်တိုခြင်း (၁၀) အဝိဇ္ဇာ၊ မသိခြင်းဟူ၍ သံယောဇဉ်
နှောင်ကြီး ၁၀ ကြိုးရှိသည်။

ယာဉ်လက္ခဏာ- (၁) အနိစ္စ၊ အမြဲမရှိခြင်း (၂) ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲခြင်း
(၃) အနတ္တ၊ အစိုးမရခြင်း ဆိုသော လက္ခဏာရေး
၃ ပါး ဆိုသည့် နိဗ္ဗာန်ကိုလိုသော ယာဉ်ရထား။ (ပါ။
ယာန+လက္ခဏ။)

- စကြာပျံ- လက္ခဏာရေး ၃ ပါးဆိုသည့် ယာဉ်ရထား၊ တနည်း၊
မက်တရား တည်းဟူသော ယာဉ်ရထား၊ တနည်း၊
မက်တရား တည်းဟူသော လက်နက် (စိန်သန်လျက်။)
မဂ်- နိဗ္ဗာန်သွားရာလမ်းကြောင်း။ (ပါ။ မဂ္ဂ။)
- မိန်းမသိရီ- ကြက်သရေရှိသော မိန်းမ။ ဥမ္မာဒန္တီကို ဆိုလိုသည်။
- ဥမ္မတ္ထ- ရူးသွပ်ခြင်း။ (ပါ။)
- အတိတေ- ရှေးသရေအခါ။ (ပါ။)
- သပြေမြရိပ်၊ ဇမ္ဗူဒိပ- ဇမ္ဗူသပြေပင် ပေါက်ရာ ဇမ္ဗူဒိပကျွန်း။ (ပါ။
ဇမ္ဗူဒိပ။)
- သီဝိ- မဇ္ဈိမတိုက်ရှိ တိုင်းကြီးတိုင်း၏ အမည်။ ယင်းတိုင်း
၏ မြို့တော်မှာ အရိဋ္ဌပုရဖြစ်သည်။ (ပါ။ သီဝိရဋ္ဌ။)
- ပွဲဆိပ်ဈေးနာ- အရောင်းအဝယ်လုပ်ရာ ပွဲစားအိမ်၊ လှေဆိပ် လှည်း
ဆိပ်၊ ဈေး။
- အရိဋ္ဌ- သီဝိတိုင်း၏ မြို့တော်အမည်။ သီဝိရဋ္ဌမင်းကြီး နန်း
စိုက်သည်။ ဥမ္မာဒန္တီ မွေးရာအရပ် ဖြစ်သည်။ (ပါ။
အရိဋ္ဌပုရ။)
- ဆယ်ရည်နက်စံ- မီးဖြင့် ဆယ်ကြိမ် လှော်၍ အညစ်အကြေး ထုတ်ထား
သော မင်းစံရွှေနှင့် တူသည့် မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါး။
- ရာဇဝံ- မင်းကျင့်တရား။ (၁) ဒါန၊ အလှူပေးခြင်း၊ (၂) သီလ၊
၅ ပါးသီလ၊ ၁၀ ပါးသီလ တို့ကို ဆောက်တည်ခြင်း
(၃) ပရိစာဂ၊ စွန့်ကြဲခြင်း (၄) အဇ္ဇဝ၊ ဖြောင့်မတ်
ခြင်း (၅) မဒ္ဒဝ၊ နူးညံ့ခြင်း (၆) တပ၊ ဥပသ်စောင့်
ခြင်း၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ခြင်း (၇) အကောဓ၊ အမျက်ဒေါသ
နည်းခြင်း၊ မေတ္တာထားခြင်း၊ (၈) အဝိဟိံသ၊

မနှိပ်စက်ခြင်း၊ ကရုဏာထားခြင်း (၉) ခန္တီ၊ သည်းခံ
ခြင်း (၁၀) အဝိရောဓန၊ တိုင်းသူ ပြည်သားနှင့်
မဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူ၍ ရာဇဝံ ၁၀ ပါး ရှိသည်။ အကျယ်
ကို ရာဇသေဝကဒိပဏိကျမ်း၌။ (ပါ။ ရာဇ+ဓမ္မ။)

- တောင်နန်းမ- မိဘုရားခေါင်။ အကြီးဆုံးမိဘုရား။
- မင်းလျာဇာတိ- အမျိုး ဇာတ်အားဖြင့် ရှင်ဘုရင် ဖြစ်မည့် သူ။
မင်းလောင်း။

၃

- သီဝါ- မြင်းမိုရ်တောင်ကို ရစ်၍စီးသော မြစ်။ (ပါ။)
- အဘိပါရက- အရိဋ္ဌပုရတိုင်း၏ဘုရင် သီဝိရဋ္ဌမင်းကြီး၏စစ်သူကြီး။
ဥမ္မာဒန္တီ၏ လင်ယောက်ျား။ (ပါ။)
- တက္ကသိုလ်- မဇ္ဈိမတိုက်၊ ဂန္ဓာရတိုင်း၏ မြို့တော်။ ရှေးက အထက်
တန်း ပညာရပ်များကို လေ့လာသင်ကြားရာ အချက်
အချာ ဖြစ်သည်။ (ပါ။ တက္ကသိုလ်။)
- လူဇိုလ်- နောက်လိုက်နောက်ပါအခြေအရံ။ (ပါ။ ဗလ။)
- ဒိသာပါမောက်- အရပ်လေးမျက်နှာ ကျော်စောသော ဆရာကြီး။ (ပါ။
ဒိသာပါမောက္ခ။)
- ရိပ်မြို့- ထီးမြို့။

၄

- တန်တိုင်းမြို့မြို့- မြို့မိုးကြီးကာရံထားသည်။
- စုံစုံမောက်မို- မြင့်မားခိုင်ခံ့သည်။

သူရဲခိုး- မြို့ရိုးထက်တွင် စစ်သူရဲများ အကာ အကွယ် ယူရန် လုပ်ထားသော အုတ်ရိုးတံငယ်။

လက်နက်ပေါက်- သူရဲခိုးတွင် ဖောက်ထားသော လက်နက်ပစ်လွှတ်ရာ အပေါက်။

သူရဲပြေး- မြို့ရိုးထက်တွင် စစ်သူရဲများ သွားလာရန် လုပ်ထားသော လမ်းကြောင်း။

လည်ပေါ်- ပြာသာဒ်တွင် အမိုး နှစ်ထပ် ကြားရှိ အစိတ်အပိုင်း။ လည်သီး။

ပြအိုး- မြို့ရိုးတွင် မြို့တံခါးများ အကြား၌ တန်ဆောင်းနှင့် ထားသော အစိတ်အပိုင်း။

တုံးမောင်း- မြို့ရိုးခြေရင်းကို ကပ်လာသော ရန်သူအပေါ်သို့ ဖြုတ်ချရန် ဆွဲထားသည့် သစ်တုံး ကျောက်တုံး။

ကတုတ်- ဆင်မြင်း အသွားအလာရ ခက်အောင် တူးဖွဲ့ထားသည့် မြေရိုးမြေပေါင်။

ပစ္စင်- မြို့ရိုးပြအိုးတို့အထက်တွင် လက်ရန်းတပ်ထားရာနေရာ။ အမြောက်တင်၍ ပစ်ရသောနေရာ ဖြစ်သည်။

ကုရိုင်းတိုင်- စစ်ရေးမက်ရေးကြောင့် လိုသောအခါ တံခါးအတွင်း၌ စိုက်ရန် စုပုံထားသောတိုင်။ (ပါ၊ တောရဏ။)

ပေါက်ခိုင်တံခိုး- ခွန်အားကြီးသော ဆင်ပေါက်ဆင်ပျို။

မုန်ယိုတန်ပဲ- အလွန်မုန်ယိုနေသည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ယူရန်ရှိသည်။

စိုး- စည်း။ စပါးကျို။

လေးပါးစစ်အင်- စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါး။ (၁) ဆင်တပ် (၂) မြင်းတပ် (၃) ရထားတပ် (၄) ခြေသည်သူရဲတပ်။

အင်ခြောက်မည်ထူး- တံခါးမှူးတို့၏အင်္ဂါ ၆ ပါး။ (၁) လူသစ်လူဟောင်းတို့ကိုသိတတ်ခြင်း (၂) ခွန်အားရှိခြင်း (၃) ရှုချင်

ဖွယ်ရှိခြင်း (၄) ဖြောင့်မတ်ခြင်း (၅) အပင်ပန်းခံနိုင်ခြင်း (၆) လိမ္မာခြင်း။

ပြည်ကြီးတန်ဆောင်- တိုင်းပြည်၏ ဆီမီးတန်ဆောင်သဖွယ် ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။

ခုံလောက်ပတ္တမြား- သုံးလုံးကြား-မြင်းမိုရ်တောင်ကိုကျောက်တောင်ထွတ်သုံးခု ထောက်ခံ ထားသည်။ ထိုတောင်ထွတ်များကို ဖိုခနောက် သုံးလုံးနှင့် တူသောကြောင့် ခုံလောက်ဟူ၍ ခေါ်သည်။ ထိုတောင်သုံးလုံး အကြား၌ အသုရာပြည် တည်ရှိသည်။ ထိုပြည်တွင် အသုရာနတ်များ နေသည်။

ကသစ်ဘုန်းခေါင်- ကသစ်ပင်ပေါက်ရာ တာဝတိံသာပြည်ကို အုပ်စိုးသောသီကြားမင်း။

မြရောင်မြေ- မြင်းမိုရ်တောင်၏ မြရောင်တောက်ရာ တောင်ဖက် အရပ်တွင်ရှိသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း။

ဇေယော- ရန်သူတို့ကို အောင်နိုင်ခြင်း။ (ပါ၊ ဇေယျ။)

ဝေရော်လွင်- ရန်သူတို့ ပျောက်လွင်သည်။ (ပါ၊ ဝေရီ၊ ရန်သူ။)

၅

သစ္စာ.....ဩတ္တံ- (၁) သစ္စာ၊ ယုံကြည်ခြင်း (၂) သီလ၊ အကျင့်ကောင်းခြင်း (၃) သုတ၊ အကြားအမြင်များခြင်း (၄) စာဂ၊ ပေးကမ်းခွင့်ကြွခြင်း (၅) ပညာ၊ အသိဉာဏ်ရှိခြင်း (၆) ယိရိ၊ ရုတ်တရက်ခြင်း (၇) ဩတ္တပ္ပ၊ ကြောက်တတ်ခြင်း ဆိုသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ၇ ပါး။

- ဩဇာ- အဆီအနှစ်။ (ပါ။ ဩဇ။) “စကားသစ္စာ၊ မှန်သော ခါကား၊ ဩဇာလေးနက်၊ ပေါ်ဆီတက်၍၊ နှယ်မြက် သစ်ပင်၊ ဆေးဘက်ဝင်၏”ဟူ၍ ပါရမီခဏ္ဍီပျို့ အပိုဒ် ၁၂၄ တွင် လာရှိသည်ကို သတိပြု။
- သုံးပါးဝတ်- (၁) လောကဝတ်၊ လူနှင့်ဆိုင်သောဝတ္ထုများ (၂) ဓမ္မဝတ်၊ တရားနှင့်ဆိုင်သောဝတ္ထုများ (၃) ရာဇဝတ်၊ မင်းနှင့် ဆိုင်သော ဝတ္ထုများ။
- နိဂုံး- ရွာကြီး။ (ပါ။ နိဂမ။)
- တုတ်ခွန်- အကောက်အခွန်။ အကောက်တော်ငွေအခွန်တော်ငွေ။
- ဘူမိပါလ- တိုင်းနိုင်ငံကို စောင့်ရှောက်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)
- ဂြဟတာရာ- ဂြိုဟ်နက္ခတ်။ (ပါ။)
- ဝါတာဒေဝ- လေနတ်သား။ (ပါ။)
- မေသိန္ဒ- မိုးနတ်သား။ (ပါ။)
- ကောက်ကြီး- မြီးတုံး၊ ဗြတ် စသည့် သက်ကြီးစပါးမျိုး။
- မရင်း- ဆောင်းရာသီတွင် စိုက်ရသော စပါးမျိုး။
- ခွန်လှိုင်း- အခွန်ဘဏ္ဍာများစွာရသည်။ ချမ်းသာ ကြွယ်ဝသည်။
- မော်ကွန်း- သမိုင်းစာတမ်း။
- ၆
- နက်သန်ဘူမိ- ဘူမိနက်သန်။ မင်္ဂလာရှိသော မြေအရပ်။
- ဝောတရား- တရားမင်းဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။ ဓမ္မရာဇာ။
- တိုင်းကား- တိုင်းပြည်။ နိုင်ငံ။

- ယခေါင်ဆယ်ဆင့်၊ ထုံးစံချင့်၍ - ရှေးအထက်ထက်သောမင်းတို့ ထုံးစံ အဖြစ် လိုက်နာခဲ့သော မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါး။ အပိုဒ် ၂ ခက်ဆစ်အဖြေ။
- တာရာ- ဂြိုဟ်ကြယ်များနှင့် နက္ခတ်ကြယ်များမှအပဖြစ်သော ကြယ်။ (ပါ။တာရကာ။)
- တာရာတွင်းပ- အတွင်းတာရာကြီး ၉ လုံးနှင့် အပြင်တာရာ ၂၀ လုံး။ အကျယ်ကို သိလိုလျှင် သမန္တစက္ခုဒီပနိကျမ်း၊ ပုစ္ဆာ ၁၄၄ ၏ အဖြေနှင့် နေမိတ္တက ဝိဇ္ဇာကျမ်း၊ တာရာ အပိုင်းကိုရှု။
- နေနှင့်လမှ....ရှစ်ပါးနတ်ဘိုး- ဂြိုဟ်ကြီး ၈ လုံး။ (၁) တနင်္ဂနွေ=နေ (၂) တနင်္လာ=လ (၃) အင်္ဂါ (၄) ဗုဒ္ဓဟူး (၅) ကြာသပတေး (၆) သောကြာ (၇) စနေ (၈) ရာဟု။
- သတ္တဝီ- ၂၇ သင်္ချာ။ (ပါ။ သတ္တဝီသတိ။)
- နက္ခတ်စဉ်စီ၊ သတ္တဝီ- နက္ခတ် ၂၇ လုံး။ (၁) အာဿဝဏီ (၂) ဘရဟ် (၃) ကြတ္တိကာ (၄) ရောဟဏီ (၅) မိဂသီ (၆) အဒြ (၇) ပုဏ္ဏပုဿူ (၈) ဖုဿူ (၉) အာဿ လိဿ (၁၀) မာဃ (၁၁) ပြုပ္ပာဘရဟ်မ္မီ (၁၂) ဥတြာဘရဟ်မ္မီ (၁၃) ဟဿဒ (၁၄) စိတြ (၁၅) သွာဒီ (၁၆) ဝိသာခါ (၁၇) အနုရာဇ (၁၈) ဇေဋ္ဌ (၁၉) မူလ (၂၀) ပြုပ္ပာသန် (၂၁) ဥတြာသန် (၂၂) သရဝဏီ (၂၃) ဓနသိဒ္ဓ (၂၄) သတ္တ ဘိဿူ (၂၅) ပြုပ္ပာသဒြပိုက် (၂၆) ဥတြာသဒြပိုက်

(၂၇) ရေဝတီ။ အကျယ်ကို သိလိုလျှင် ဝေါဟာရ လိနတ္ထဒီပဏီကျမ်း ကိုရှု။

ရောဟဏီ- လှည်းဦးသဏ္ဌာန်၊ တနည်း၊ မြေခွေးဦးခေါင်းသဏ္ဌာန်၊ တနည်း၊ မြေဦးခေါင်းသဏ္ဌာန် ကြယ် ၅ လုံး စုနေသော နက္ခတ်။ (ပါ။ ရောဟဏီ။)

ပျောက်ဆိပ်- သင်ရန်သဏ္ဌာန် ၇ လုံး၊ တနည်း၊ စပါးစုသဏ္ဌာန် ၇ လုံး၊ တနည်း၊ ကြက်သဏ္ဌာန် ၆ လုံးစုနေသော ကြတ္တိကာနက္ခတ်။

ဆုန်းချိန်း- ခန့်တွက်သည်။ တိုင်းတာသည်။ ချင့်ချိန်သည်။

ရှုခိုန်း- စူးစိုက်ကြည့်ရှုသည်။

ရွှေသွားနောက်ပြန်၊ မပြန်မနေ့၊ မပြေးမရပ်- ဂြိုဟ်တို့ သွားလာပုံ အမျိုးမျိုး။

နိယထံ- ဂြိုဟ်တို့ တနေရာမှ တနေရာသို့ ပြောင်းချိန်တန်လျက် မပြောင်းပဲနေသကဲ့သို့ရှိခြင်း။

ဗျတ္တ- ဗျတ္တစရိယာ။ ဂြိုဟ်တို့ နောက်သို့ ပြန်သကဲ့သို့ရှိခြင်း။ [ပါ။ ဗျတ္တစာရ။ ကျားကဲ့သို့ကျင့်ခြင်း။]

သီဟစာ- ဂြိုဟ်တို့ ရွှေသို့ ခုန်ကျော်၍ သွားသကဲ့သို့ ရှိခြင်း။ အကျယ်ကို သိလိုလျှင် နေမိတ္တကဝိဇ္ဇာကျမ်း ရှု။ [ပါ။ သီဟစာရ၊ ခြင်္သေ့ကဲ့သို့ကျင့်ခြင်း။]

ညဉ့်ငှက်- သူခိုး။ (ပေါ။)

✓ သူပျက်သူလောင်- လူဆိုးသူဆိုး။

အနောင်မထား- မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်၍ ချည်နှောင်ထားရသည်ဟု မရှိ။

✓ မုတိမ်း- သူခိုး။ (ပေါ။)

ပြည်ထဲ- ပြည်တွင်းရေး။

ဝိဒေဟဟု...ပြည်မိမိ၌- ဝိဒေဟတိုင်း၏ မြို့တော်ဖြစ်သော မိမိလာပြည်။

မဏ္ဍရီး- မဏ္ဍဝေမင်း။ ဤမင်းသည် မဟာသမတမှ ဆင်းသက်သည်။ မိမိလာပြည်တွင် မင်းပြုသည်။ ဆံဖြူသော အခါ တောထွက်သည်။ ဤမင်းမှစ၍ နေမိမိမင်းအထိ မင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ဆံဖြူသောအခါ တောထွက်ကြသည်။ (ပါ။)

✓ ၈၁၈- ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း။ (ပါ။)

သုစရိုက်- ကောင်းသောအကျင့်။ (ပါ။ သုစရိတ။)

ဝိညာဉ်- အသက်။ (ပါ။ ဝိညာဏ။)

ရွှေနေ- အမှုလိုက်။ ဝတ်လုံတော်ရ။

စမ္ပိပိုင်ရီး၊ မူးမတ်မျိုး- တရားသူကြီးစသော အရာရှိများ။

တံဆိုး- လက်ဆောင်။ လုပ်လာဘ။

နသာရ- မကောင်းသောအရာ။ (ပါ။)

ခုနစ်စဉ်သည်။ မယှဉ်လှဘောင်-ခုနစ်စဉ်သည်။ မယှဉ်လှတောင် - ဟု ရှိလျှင် သင့်နိုးသည်။ ခုနစ်စဉ် ကား ဤတွင် ကြယ် ခုနစ်လုံးရှိသော ကြတ္တိကာနက္ခတ်ပျောက်ဆိပ်ကြယ်ကို ဆိုသည်။ ပျောက်ဆိပ်ကြယ်ကား၊ လတောင်သွားမူ၊ လျှင်လှုပ်အံ့။ မြေနာအံ့-ဆိုသော နေမိတ္တက ဝိဇ္ဇာ ကျမ်း မျက်နှာ ၃၄ လာ စကားနှင့် ထောက်ပါ။

မလောင်ဒီသာ- မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း အထက်ဆီတွင် မီးတောက်မီးလျှံတို့ လောင်သကဲ့သို့ နီရဲသည်ကို ပါဠိလို ဒီသာခါဟံ ဟု ခေါ်သည်။ မြန်မာလို အရပ်လောင်ဟု ခေါ်သည်။ ဗေဒင်ဆရာတို့က ကိတ်အခိုးထွက်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဥက္ကာပြောင်ယုံ- ကောင်းကင်၌ မီးရှူးအရောင် တပြောင်ပြောင် ပေါ် ပေါက်ရွှေရှားခြင်း (ပါ၊ ဥက္ကာ။) စာမူတို့တွင်-ပြောင်း- ဟူ၍ဝိသုဒ္ဓိနှင့်ရှိသည်။ မသင့်။ ကိုးခန်းယျှို၊ အပိုဒ် ၄၂ လာ-ဥက္ကာယုံပြောင်၊ တဘောင်ငှက်သံ၊ နာခံစနည်း၊ တော်လည်း ငလျင်-ဆိုသော စာနှင့်အညီ ဦးရွှန်း ပွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ငှက်သံ- နိမိတ်လက္ခဏာ အဖြစ် မှတ်ယူရသော ငှက်တို့၏ အော် မြည်သံ။ ကျီးသာသောအသံ၊ ငှက်ဆိုးထိုးသော အသံ တို့ကဲ့သို့တည်း။

စံနည်း- ရွေးပြေးနိမိတ် အနေဖြင့် နတ်တို့ပုံပြင်၍ အော်မြည် ပြောဆိုသော စကား။

တော်လည်း- မြေကြီး မြည်ဟည်းခြင်း။ တနည်း၊ တိမ်တိုက်ချင်း ထိခိုက်၍ မြည်ခြင်း။

သင်္ကြန်- နှစ်သစ်ပြောင်းကူးခြင်း။ (သ၊ သင်္ကြာန္တ။)

အဝမာန်- တိထိတလုံး မပြည့်မီ အစိတ်အပိုင်း။ (ပါ၊ အဝမာန။)

ဒိန်နက်သီး- အဝမာန် ပြု၍ တိထိတလုံး ပိုသောရက်။ (သ၊ ဒိန် ကွယ်။)

(တော်လည်း) သင်္ကြန်၊ အဝမာန်နှင့်၊ ပြိုင်ဟန်မသွေး၊ ဒိန်နက်သီးတည့်- သင်္ကြန်ပြောင်းခြင်း၊ အဝမာန်ပြုခြင်း၊ ဒိန်နက်သီးသီး

ခြင်းတို့ ပြိုင်၍ဖြစ်သည်။ “အဝမာန်နှင့်၊ သင်္ကြန်ပြိုင်တံ၊ ဒိန်နက်သီးလျှင်၊ မကွဲတူမြေ၊ တနေ့တွင်းတွင်၊ ပြိုင်လျက် မြင်မူ၊ တောင်ခွင်ညာထား၊ မိဖုရားနှင့်၊ မင်းသား၊ မင်း သမီး၊ သေယျက်စီးလိမ့်” ဟူ၍ နေမိတ္တကလင်္ကာရှိသည်။

ကြက်ခွပ်လျှပ်မြက်- ကြက်နှစ်ကောင် ခွပ်သကဲ့သို့ တိမ်တိုက်ချင်း ခွပ်သ ဖြင့် လျှပ်ရောင်ထွက်ပေါ်ခြင်း။

ကိတ်ထွက်အပျိုး- မီးပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ မီးနှင့်မြေကြီးအကြားတွင် ဖြစ်စေ၊ မြေကြီးထက်တွင် ဖြစ်စေ၊ တခွန်ကဲ့သို့ အခိုးအလျှံ ပေါ်ခြင်း။ ပါဠိလို ဓမ္မဓတေတုခေါ်သည်။

ဣဋ္ဌရုံ- နှစ်သက်ဖွယ်အာရုံ။ ဣဋ္ဌာရုံ (ပါ၊ ဣဋ္ဌ+အာရမ္မဏ။)

အင်္ဂါစနေ- အင်္ဂါစနေ၊ စနေနေ့တို့တွင် မြေလှုပ်လျှင် မကောင်းဟု ယူရသည်။

မြေနှင့်လိပ်ရုပ်- မြေကြီးအရွေအနောက် လှုပ်ခြင်းကို မြွေကဲ့သို့ ငလျင် လှုပ်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ ငတ်မွတ် ပါးရှား ခေါင်းပါး တတ်သည်။ တောင်မြောက် လှုပ်ခြင်းကို လိပ်ကဲ့သို့ လှုပ်ခြင်း ခေါ်သည်။ အနာရောဂါ ဝေဒနာထူထဲ တတ်သည်။

ဆင်ဝက်- မြေကြီး အနောက် မြောက်ထောင့်မှ အရွေ့ တောင် ထောင့်သို့ လှုပ်ခြင်းကို ဆင်ကဲ့သို့လှုပ်ခြင်း ခေါ်သည်။ မိုးကောင်းတတ်သည်။ ဝပြော သာယာ တတ်သည်။ အနောက် တောင်ထောင့်မှ အရွေ့ မြောက်ထောင့်သို့ လှုပ်ခြင်းကို ဝက်ကဲ့သို့လှုပ်ခြင်း ခေါ်သည်။ လူတို့ ချမ်းသာစီးပွား များတတ်သည်။ အကျယ်ကို လိုလျှင် ဘူမိစာလနီခါနီးကျမ်း တွင်ရှု။

နေင်းဖြာ- တနင်္ဂနွေ၊ တနင်္လာ၊ ဗုဒ္ဓဟူး၊ ကြာသပတေး၊ သောကြာ
နေ့တို့တွင် လျှင်လှုပ်လျှင် ကောင်းသည်ဟု သာမန်
အားဖြင့် ယူရသည်။

ဘူမာနိပိတ်၊ အတိတ်လုံးစုံ- ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် မြေကြီးနှင့် ဆိုင်ရာ
နိမိတ်အမျိုးစုံ။

ဇေယျာဏတ္ထိ- ကြမ်းတမ်းသော ဆင်သတ္တဝါ။ (ပါ။)

အသ- မြင်းသတ္တဝါ။ (ပါ။)

မိဂ- သမင်၊ စိုင်း၊ ဆတ်။ (ပါ။)

ကုက္ကုရ- ခွေးသတ္တဝါ။ (ပါ။)

နတ်မိစ္ဆာ- နတ်ဆိုးနတ်ယုတ်။

သမာနတ်- နတ်ကောင်းနတ်မြတ်။ သမ္မာဒေဝနတ်။

အုတ်ကျက်- ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ တူရိယာသံ၊ သီချင်းသံ စသည်တို့ဖြင့်
မစဲမဆိတ်ရှိသည်။

ကြက်ပျံမကျ- ပျံသောကြက် မြေသို့ မဆင်းနိုင်လောက်အောင် အိမ်
ခြေ ပြည့်သိပ်ရှိသည်။

ကြည်ကွဲ- ပြည်ထဲ၊ စည်နဲ့ ဆိုသော ကာရန် တို့နှင့် ညီအောင်
ကြေကွဲ ကို ကြည်ကွဲ ဟု ရေးလေသည်လား မသိရ။
ကြေကွဲ ဆိုက ပူဆွေး လွှမ်းဆွတ် သည်ဟု အဓိပ္ပာယ်
ဆိုရန်ရှိသည်။

၉

မဟာနဂရ- မြို့ကြီး။ (ပါ။)

တိရိစ္ဆိဝစ္ဆ- ဥပ္ပာဒန္တီ၏ ဖခင်၊ အရိဋ္ဌပုရပြည်နေ သဌေးကြီး။
(ပါ။ ဒေါက်ရပ်ပင်။)

ဘွဲ့သိင်္ဂီ- ရွှေဘွဲ့။

နတ်မှီသဏ္ဌာန်- နတ်သမီး၏ အလှကိုမှီသော အဆင်းသဏ္ဌာန်။

ဗျူမင်းစံ- အစိုးရ မင်းတို့က စံအဖြစ် သတ်မှတ် ထားသော
ရွှေကောင်း။

ရွှေပွတ်ခံ- ရွှေသားကို ပွတ်စင်တွင် ထင်၍ ချောမောပြေပြစ်
အောင် ပွတ်ခံထားသည်။

၁၇ ရှိမ်းရှိမ်း- အရောင် စိုပြည် တောက်ပသည်။

ဒေဝိန္ဒရ- နတ်မင်း။ သိကြား။ (သ၊ ဒေဝ + ဣန္ဒြ)။

၁၈ စံသီး- မိန်းမမြတ်။ စံအဖြစ် အသီးအခြား ထားအပ်သူ။

ပုထုဇန- အရိသာမဟုတ်သောသူ၊ လူသာမန်။ (ပါ။ ပုထုဇန)။

ထောင့်ငါးရာ- ကိလေသာ ၁၅၀၀။ တွက်နည်း ဆောင်ပုဒ်ကား-
နာမ်၊ နှို၊ လက်ကိုတည့်၊ သန်၊ ကိလေနှင့် မြောက်ဟူ၍
ဖြစ်သည်။ တွက်ပုံမှာ နာမ် ၅၃ + နိပုန္နရုပ် ၁၀ + လက္ခ
ဏာရုပ် ၄ = ၇၅ × အဠတ္တသန္တာန်၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် ၂
× ကိလေသာ ၁၀ ပါး = ၁၅၀၀ ကိလေသာ
ဖြစ်သည်။

ကာယိန္ဒြေ- ကိုယ်လက်အမူအရာကို ချုပ်ထိန်းခြင်း။ (ပါ။ ကာယ
+ ဣန္ဒြိယ)။

လက်ခြေအာပေါင်၊ ချွန်းတောင်ညာဏ်ခိုင်း၊ မချိတ်နိုင်- လက်၊ ခြေ၊
အာပေါင်တို့ကို ချွန်းဖြင့်ချိတ်၍ ခာင်ကို ထိန်းချုပ်
ရသကဲ့သို့ ကိုယ်လက် အမူအရာတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့်
ထိန်းချုပ်သော်လည်း မနိုင်။

ပုည- ကောင်းမှု။ အလှူ။ (ပါ။) ဤတွင် ဥဗ္ဗာဒန္တိ
ရှေးဘဝက ပြုခဲ့ဘူးသော ကောင်းမှုကို ယူ။ အပို၍
၁၀ တွင် ယင်းရှေးဘဝက အကြောင်းကို ရှု။

၁၀

ဟိတ်- အကျိုးတရား၏ အခြေခံဖြစ်ရာ အကြောင်းတရား။
(ပါ။ ဟေတု။)

အတိတ်ကာလ- လွန်ခဲ့သောအချိန်။ (ပါ။ အတိတကာလ။)

ကဿပ- ဤဘဒ္ဒ ကမ္ဘာတွင် တတိယမြောက် ပွင့်သောဘုရား။
(ပါ။)

သပြာ- အသပြာ။ ငွေ။

ဝတ်မှီငှာ- ဝတ်စရာ။ အဝတ်အထည်။

စုံခြေမြိုင်နန်း- တော။

မောသော- သူခိုး။ ညဉ့်ငှက်။ (ပါ။)

မယ်လှ- တင့်တယ်သောအမျိုးသမီး။

ဒါနသံဝေ- အလှူပေးမှု မရှိခြင်း၌ ထိတ်လန့်ခြင်း။ (ပါ။ ဒါန
သံဝေဂ။)

စေတနာ- စေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှု။ (ပါ။)

မြိုင်- ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း။

ဓမ္မရာဇ်- ကျန်းဦးဇမ္ဗူသပြေပင်မှ အသီးမှည့်တို့ ကြွေ၍ ဇမ္ဗူနဝီ
မြစ်တွင်းသို့ ကျရာတွင် ဖြစ်လာသောရွှေ။ ယင်းရွှေ
ကဲ့သို့ စင်ကြယ်ကောင်းမြတ်သောရွှေ။

နိကာယ်- ရုပ်အဆင်း။ (ပါ။ နိကာယ၊ အပေါင်း။)

ဝတ်ပန်း- ဆူးပန်း။

ဝတ်ပန်းပုဆိုး- ဆူးပန်းပွင့် အရည်ဖြင့် ဆိုးထားသော လိမ္မော်ရောင်
အဝတ်။

ဝတီသာ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်။ နတ်ပြည် ၆ ထပ်တွင် ဒုတိယ
အထပ်။ သီကြွားသုံးကျိပ် သုံးပါးနေရာ ဖြစ်သည်။
(ပါ။ တာဝတိံသာ ၃၃။)

ဥဒါ- မိုးပေါ်ကကြယ်။ (ပါ။)

ကျွ- မျက်စိ။ (ပါ။)

သောတ- နား။ (ပါ။)

ယာနု- နှာခေါင်း။ (ပါ။)

ဇိဌာ- လျှာ။ (ပါ။)

ကေသာ- ဆံပင်။ (ပါ။)

ခေါမ- အထည်အဝတ်ကောင်း ထွက်သော စိုင်းပြည်တခု။
(ပါ။)

ရောမ- ဣတလီပြည်၏ မြို့တော်။

ကောတုမ္ပရစ်- အထည် အဝတ်ကောင်း ထွက်သော တိုင်းပြည်တခု။
(ပါ။ ကောဇ္ဈမြို့။)

ဖက်မရန်- ယှဉ်ပြိုင်ဖို့ ရည်မှန်း သတ်မှတ်၍မရ။ ပြိုင်ဖက်မရှိ။

ဇော- စိတ်။ (ပါ။ ဇဝန။)

ဘဝင်လွန်ကျ- အလွန် သဘောကျသည်။

ပဉ္စကလျာ- (၁) ဆံပင်၏ ကောင်းခြင်း (၂) အသား၏ ကောင်းခြင်း (၃) အရိုး၏ကောင်းခြင်း (၄) အရေ၏ ကောင်းခြင်း (၅) အရွယ်၏ ကောင်းခြင်း ဆိုသော ကောင်းခြင်း ၅ ဖြာ။ (ပါ။)

ခြောက်မြစ် (၁) မြင့်လွန်းခြင်း (၂) နိမ့်လွန်းခြင်း (၃) ပိန်လွန်းခြင်း (၄) ဝလွန်းခြင်း (၅) မည်းလွန်းခြင်း (၆) ဖြူလွန်းခြင်း ဆိုသော အမြစ် ၆ ပါး။

နှုတ်သည်- အဓိပ္ပာယ်ရှိသော အမည်။ (ပါ။ အနုတ္တရသညာ။)

ရွှေလိပ်- ရွှေကမ္ပည်းစာ။ (ပါ။ လိပ်၊ အကူရာအရေးအသား။)

၁၁

ငါးပါး- (၁) မကောင်းမြစ်တာ (၂) ကောင်းရာညွှန်လတ် (၃) အတတ်သင်စေ (၄) ပေးဝေနှီးရင်း (၅) ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ် ၅ အင်၊ အခင်မယ်တို့တာဆိုသော မိဘဝတ် ၅ ပါး။

မြာဟူက- ပုဏ္ဏား။ (ပါ။)

မင်းကြီးဘုန်းထူ- ဘုန်းကြီးသော ရှင်ဘုရင်။

မဟာနရ- လူတို့တွင် အမြတ်ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)

သနင်း- အထွတ်အမြတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်။ (ပါ။)

ကြွယ်ရွေး- ကြွယ်ဝချမ်းသာသည်။

ဝေဖန်ချီ- စီမံခန့်ခွဲသည်။

ဂဏာ- နို့ထမင်း။

၁၂

ယုန်စက်- ယုန်ရုပ်အမှတ်အသားရှိသော လပြည့်ဝန်း။

ဆင်းနတ်ပိ- အဆင်းသည် နတ်နှင့် ပီပီသသ တူသည်။

အာရမ္မဏိက- အာရုံကိုစွဲမှီ၍ဖြစ်သောစိတ်။ (ပါ။)

ဟဒယ- နှလုံး။ (ပါ။)

ရာဂ- တပ်မက်မောခြင်း။ (ပါ။)

စေတသိက်- စိတ်ကို ခြယ်လွယ် ဖန်တီးသော တရား။ (ပါ စေတသိက။)

လက်ကတီး- ချိုင်းကြား။

နမူးနထိုင်း- ရူးရူးမူးမူး။

တရွတ်တသိ- ဖရိုဖရဲ။

လက္ခဏာ- ကိုယ်လက်အင်္ဂါတို့၏ အမှတ်အသား။ (ပါ။)

ချင်း- ချင်း။ သူ။ ယင်းသူ။

ဘဇာ- အဘယ်မှာ။

ပြန်တာခရီး- အပြန်ခရီး။

ထိန်းကျောင်းမဲ့ချွတ်- အထိန်းအကျောင်းမရှိပဲ ချွတ်ချယ်ရန်ရှာသည်။ ၊

၁၃

စုလျား- အဝတ်စအရှည်။

စုလျားပိုက်သွင်း- စုလျားရစ်ပတ်လက်ထပ်သည်။

ကြာကနောင်း- ကြာပန်းများ ပွင့်သည့် သိတင်းကျွတ်လ ကုန်ဆုံး ပြီးနောက်။

၇၆၇ → ဆောင်းလက်မုန့်- ဆောင်းဦးပေါက်။ တန်ဆောင်မုန်းလ။

ဝမ်းပဲကကွေ- ဝမ်းပဲဟ်သံများ အော်မြည်တုန်ကျူးသည်။

လေကမြောက်- ဆောင်းတွင်းဖြစ်၍ မြောက်လေတိုက်သည်။

ဝါလကျွတ်ပြောင်း...မိုးမစွေသား - ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီ တန်ဆောင် မုန်းလ၏ လက္ခဏာများကို ဖော်ပြထားချက်ဖြစ်သည်။
ဣမေဟိနာမသက္ကန္တကာ၊ ဤငှက်တို့သည်။ ရုက္ခဂေသု၊
သစ်ပင် ဖျားတို့၌။ ကုလားဝကား၊ အသိုက်တို့ကို။
ကရိတွာ၊ လုပ်၍။ ဝဿာဝါသံ၊ မိုးလနေရာ၌။
အလ္လိယိသန္တိ၊ ကိန်းဝပ်ကုန်၏။ သံကာပယိသန္တိ၊
နေကုန်၏။ ဟူသော ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော် အရ
ဝါတွင်းကာလတွင် ငှက်များ အသိုက်အောင်းကြသည်
ဆိုသောစကားမှပြန်၍ ဝါကျွတ်သောအခါ ငှက်များ
အသိုက်မှထွက်ကာ ပျော်မြူးကြသည်ဟု ယူထားသည်။
ကမ္ဘာဦးက၊ သဘာဝဖြင့်၊ ဆုံးလဝါပေါင်း၊ စောင့်စည်း
ကောင်းဟု၊ ဒေါင်းလည်းမတုန်၊ စွန်လည်းမဝဲ၊ ဝမ်းပဲ
မကွေ၊ ချေလည်းမဟောက်၊ တောလျှောက်ကျေးငှက်၊
ရန်ဘက်မလို၊ လေအိုက်ခိုလျက်၊ ထိုတိရစ္ဆာန်၊ ကျင့်စ
ဟန်ကို- ဆိုသော သုဝဏ္ဏသျှ သစ္စာခန်းပျို့ အပိုဒ် ၈၄
လာ သျှင်အဂ္ဂသမာဓိ၏ စာကို ရှု။

အပေတယ်- ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းမင်းသည် အိပ်တန်းတက်
သောအခါ ရွတ်ဆိုသောဂါထာ၏ အဦးစကား။ ငါးရဒ
ငါးဆယ်နိပါတ် မောရဇာတ် (အမှတ် ၁၅၉) ကိုရှု။

ယုန်ဝံဘုံစက်- လမင်း။

ကျီးငှက်တာရာ- တာရာကြီး ၉ လုံးတွင် ကျီးငှက်ရုပ်နှင့်တူသောတာရာ။
အဿဝဏီ၊ ဘရဏီ၊ ကြတ္တိကာ၊ နက္ခတ်တို့လုံးနှင့် ပြိုင်၍
တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ထွန်းသည်။

ကြယ်နှင့်လာသော်- အဿဝဏီ၊ ဘရဏီ၊ ကြတ္တိကာ နက္ခတ်တို့နှင့် အတူ
လာသည်။

ချိန်ဆုန်း- ချင့်မုန်းသည်။ ခန့်တိုက်သည်။ အပိုဒ် ၆ ခက်ဆစ်
အပြေ ဆုန်းချိန်းနှင့် နှိုင်းရှည့်။

တန်ဆောင်မုန်းတွင်၊ ချိန်ဆုန်းသဘင်- တန်ဆောင်မုန်းလတွင် ကျရောက်
သော ပွဲတော်။

စောရဲဘုန်းစည်- ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမား၍ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသော ရှင်ဘုရင်။

တမ္မတ်- အထွတ်အမြတ်။

သပြေတမ္မတ်- သပြေပင်ပေါက်ရာ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၏ အထွတ်အမြတ်
ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။

နရထွတ်- လူတို့၏ အထွတ်အမြတ် ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။

ဝေယန္တာ- သိကြားမင်းနေရာ ဝေယန္တာ ပြာသာဒ်။ (ပါ။)

ဣန္ဒာနတ်မင်း- သိကြားမင်း။

ပန်းသတ်ညောင်ရေ- ပန်းရနံ့ဖြင့် ထုံထားသောရေ။

လမ်းကိုရှောက်လျက်- လမ်းတွင် တနေရာပြီးလျှင် တနေရာ ဆက်လက်
ကူးသန်း၍။ ရောနှောကူးသန်း ရှက်ထွေးငြိတွယ်သည်
ကို ရှောက် သည်ဟု ရှေးစကား ဆိုခိုး၍ကြောင်း
ဝေါဟာရလိနတ္ထဒီပဏီကျမ်း မျက်နှာ ၁၉၃ တွင်
ဆိုသည်။

ရွှေမှောက်- ရှင်ဘုရင်။ (ပေါ။)

၁၅

- သုံးရံရွှေ- (၁) အရွယ်ကြီး (၂) အရွယ်လတ် (၃) အရွယ်ငယ်
၃ မျိုးသော ရံရွှေတော်။
- ပဝေသဏီ- ရွှေထုံးစံ။ (ပါ။ ပဝေဏီ။)
- ✓ စတေ- အတူဘူ။ (ပါ။) (ဦးရွှန်းနှစ်သက်သောအနက်။)
- ဥမ္မာမူလေ- ဥမ္မာဒန္တီ၏ခြေရင်း၌- ဟုယူရန်ရှိသည်။
- စောရဲဘုန်းဟေ- ဘုန်းရှိသော ရဲရင့်သော ရှင်ဘုရင်။
- သပြေဒိပ- ဇမ္ဗူဒိပကျွန်း။
- ရဟတ်စက်- စကြာရထား။
- လည်မာ- လည်ဆွဲတန်ဆာတမျိုး။
- အာနီ- အမျိုးကောင်းသော ပုလဲရတနာတမျိုး။
- ပြုဝ- ပြုတင်းပေါက် အဝ။
- ငါးဆင့်ဘုံသို့- (၁) စတုမဟာရာဇ် (၂) တာဝတိံသာ (၃) ယာမာ
(၄) တုဿိတာ (၅) နိမ္မာနရတီ (၆) ပရနိမ္မိတ
ဝသဝတ္ထိဆိုသော နတ်ပြည် ၆ ထပ်တွင် ၅ ထပ်မြောက်
ဖြစ်သော နိမ္မာနရတီနတ်ပြည်က နတ်သမီး။

၁၆

- ဂိမ္ဗုန်- နွေရာသီ။ (ပါ။ ဂိမ္ဗာန။)
- ဝသန်- မိုးရာသီ။ (ပါ။ ဝဿာန။)
- ဟေမန်- ဆောင်းရာသီ။ (ပါ။ ဟေမန္တ။)
- ဝိစ္စိက- ကင်းမလက်မဲ။ တန်ဆောင်မုန်း လ၏ရာသီလုပ်။ ပြိစ္ဆာ
ရာသီ။ (ပါ။)

- သမယ- အချိန်အခါ။ (ပါ။)
- ပုဏ္ဏမာ- လပြည့်နေ့။ (ပါ။)
- ဝလာ- မိုးတိမ်။ (ပါ။ ဝလာဟက။)
- ကက္ကဋ္ဌ- ကတ္တိက ဟုဆိုရင်းဖြစ်တန်ရာသည်။ ကြတ္တိကာနက္ခတ်
ဆိုလိုသည်။ သို့မှ ဓညရာသီနှင့် ကိုက်မည်။ စာသား
စာလာနှင့်လည်း ဆီလျော်မည်။ အပိုဒ် ၆ ဖျောက်ဆိပ်
အဖြေရှု။
- ဓညရာသီ- စပါးစု သဏ္ဌာန်ကြယ် ၆ လုံး ၇ လုံး စုနေသော
ကြတ္တိကာနက္ခတ်။ (ပါ။)
- ဗဟိ- အပြင်ဖက်။ (ပါ။)
- ငွေကျော- ငွေကောင်း။
- မနောမယ- ပတ္တမြား။ (ပါ။)
- ဇောတ- ပတ္တမြား။ (ပါ။ ဇောတိရသ။)
- ဗဟိငွေကျော၊ မနောမယ၊ ဇောတဘုံတို့ - အတွင်းကား ပတ္တမြား၊
အပကား ငွေဖြင့်ပြီးသော (လမင်း။)
- ဗဟိနိ- မီးနတ်။ (သ၊ ဝဟိ။)
- ဝဿဘုံစိုး- မာရ်နတ်။ ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္ထိနတ်ပြည်ကို အုပ်စိုး
သည်။
- ဗဟိနိက၊နတ်တို့နှိုးလျှင်- (၁) မီးနတ် (၂) အသကန္တနတ် (၃)
သိကြားနတ် (၄) မဟာပိန္နနတ် (၅) သီရိနတ်
(၆) ယမနတ် (၇) နေနတ် (၈) လေနတ် (၉)
စန္ဒီနတ် (၁၀) ရေနတ် (၁၁) မြေနတ် (၁၂)

ပိဿနိုးနတ် (၁၃) ဝိပုဗြဟ္မာ (၁၄) ပရမေသ္မရာ
(၁၅) မာရ် နတ် ဆိုသော နတ်ကြီး ၁၅ ပါးသည်
ဝါဆိုလဆန်း ၁ ရက်ကစ၍ အစဉ်သင့် လပြည့်တိုင်
အောင် အိပ်သည်။ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၁ ရက်
ကစ၍ လပြည့်တိုင်အောင် အစဉ်သင့် နိုးသည်ဟူ၍
တောင်ငူရတုအဖြေ တွင် မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော်
ဆိုသည်။ ဤတွင် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်သော အခါဟု
ဆိုလိုသည်။ နတ်ကြီး ၁၅ ပါး သရုပ်ကို ကုသယျှို အပိုဒ်
၃၀ နှင့် ရွှေနန်းသုံး ဝေါဟာရ အဘိဓာန် မျက်နှာ
၁၄၈ တို့တွင်လည်း တွေ့နိုင်သည်။

သလည့်သလွင်း- (လူအများ) စုဝေးရောနှောကြသည်။ (ပေါ။)

နားကျူချွန်- မြင်း၏ နားရွက်သည် ကျူချွန်ကို ချွန်ထားသည်နှင့်
တူသည်။

မျက်ဆန်ဂယ်လောင်း- မြင်း၏မျက်လုံးသည် ကြွက်ဂယ်လောင်း၏ မျက်
လုံးနှင့်တူသည်။

အာပေါင်လက်ရောက်- သုံးဆစ်မြောက်- မြင်းသည် လက်၏ အဆစ်သုံး
ဆစ်ကို အာပေါင်နှင့် နှီးအောင် မြှောက်သည်။

စာမြိ- စာမရိသားကောင်။ (ပါ။ စမရ။)

ဝေဇယန်- ယူဇနာ ၁၅၀ ရှည်၍ မြင်းတထောင်ကသောမာတလိ
နတ်သား မောင်းနှင်သည့် သိကြားမင်း၏ ရထား။
(ပါ။ ဝေဇယန္တ။)

ပနံသင့်- ပနာရသည်ဟု အရပ်စကားတွင် ပြောသည်။

ဖန်စက်- နေမင်း။ အတွင်းကားရွှေ အပကား ဖန်ဖြင့်ပြီးသည်။

အုတ်အာ- အသံမျိုးစုံဖြင့် မစဲမဆိတ်ရှိသည်။

ရွှေပြေတောင်ထွတ်- မြင်းမိုရ်တောင်။

လေးရောင်- မြင်းမိုရ်တောင်၏ (၁) အရွှေမျက်နှာသည် ငွေရောင်
(၂) တောင်မျက်နှာသည် မြရောင် (၃) အနောက်
မျက်နှာသည် ဖန်ရောင် (၄) မြောက်မျက်နှာသည်
ရွှေရောင်ဖြစ်သည်။

သုဒဿန- သိကြားမင်းစံရာ နတ်မြို့။ (ပါ။)

သက္ကရာဇာ- သိကြားမင်း။ (ပါ။)

သုဓမ္မာ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ နတ်များစည်းဝေးရာသဘင်။
သိကြားမင်း မိဖုရား သုဓမ္မာကို အကြောင်း ပြု၍
ဤအမည်ဖြင့်တွင်သည်။

ရောရ- ရောနှောသည်။ (ပေါ။)

ကယုကယင်- လျှောက်ပတ်တင့်တယ်ခြင်း။ (ပေါ။)

ငွေကျူ- ငွေကောင်းတမျိုး။

ဗိုလ်သူရဲ- သူရဲသူခက်အရာရှိများ။

လမ်းချက်- လမ်း၏အလယ်။

အိမ်ရင်းနီးစွာ- အဘိပါရကနှင့် ဥမ္မာဒန္တိတို့၏ နေအိမ်အနီးသို့။

လေသာနန်း- ဤတွင် လေသောက်တံခါး ဆိုလိုသည်။

အာသက- တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ဘုန်းရှိသူ တယောက်သည်
စုတေသောအခါ ဟိမဝန္တာအရပ်ရှိ တခုသော ရေကန်
တွင် ပဗ္ဗမာကြာဖူး၌ ဝင်စား၍ သူငယ်မဖြစ်လာသည်။

ဘုံပျံ့

ယင်း သူငယ်မကို ရသေ့ကြီးတဦးက မွေးစား၍ အာသကာဟု မှည့်ခေါ်သည်။ အာသကာကို မုဆိုးတဦး မြင်၍ ဗာရာဏသီမင်းတွင် လျှောက်သည်။ နောင် ဗာရာဏသီ မင်း၏ မိဖုရား ဖြစ်သွားသည်။ ငါးရဲဒု ငါးဆယ်နိပါတ် အာသကဇာတ် (အမှတ် ၃၈၀)။

မဏိမေလော-

ဇနကမင်းကို ပင်လယ်မှ ကယ်တင်သော သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သမီး။ (ပါ။)

ဗိရဏီ-

နေမိမင်းကြီး နတ်ပြည်သို့ တက်သောအခါ စတုမဟာ ဇာတ် နတ်ပြည်တွင် ဘုံဗိမာန်နှင့် ခမ်းနားစွာ တွေ့မြင် ရသော နတ်သမီး။ (ပါ။)

လေးရောင်ရွှိန်-

အရောင်လေးပါးဖြင့် တောက်ပသော မြင်းရိုရ်တောင်။

မန္တာတ်သီရိ-

ဘုန်းကြီးသော မန္တာတု စကြာမင်း။ ဤမင်းကြီးသည် လူ့ပြည်တွင် ငြီးငွေ့၍ စကြာရတနာ စီးကာ နတ်ပြည် သို့ တက်ပြီးလျှင် မင်းပြုသည်။ ငါးရဲဒုငါးဆယ်နိပါတ် မန္တာတုဇာတ် (အမှတ် ၂၅၈)။

နေမိ-

နတ်ပြည်သို့ တရားဟောရန် ကြွသော မင်းကြီး။ နေမိဇာတ်တော်ကြီး ရှု။

သာဓိနရ-

သာဓိန ရာဇာ။ မိမိလာပြည် သာဓိန မင်းကြီးကို သိကြားမင်းက ဖိတ်ခေါ်၍ မင်းကြီးသည် နတ်ပြည်သို့

ဂုတ္တိလ-

တက်ကာ လူ့အရေယတွက် အားဖြင့် အနှစ် ၅၀၀ နေခဲ့သည်။ ငါးရဲဒုငါးဆယ်နိပါတ် သာဓိနဇာတ် (အမှတ် ၄၉၄)။

ဇနက-

ဗာရာဏသီပြည် ဘုရားအလောင်း စောင်းသမား၏ သမီး။ ဂုတ္တိလ၏ စောင်းသံကို နတ်သမီးများ နားဆောင်လိုသည်ဆို၍ သိကြားမင်းက ဂုတ္တိလကို နတ်ပြည်သို့ ဖိတ်ခေါ်သည်။ ငါးရဲဒုငါးဆယ်နိပါတ် ဂုတ္တိလဇာတ် (အမှတ် ၂၄၃)။

ဥပပါတ်-

မဏိမေလော နတ်သမီးက ပင်လယ်တွင်းမှ ကယ်တင် ယူသော မင်းကြီး။ မဟာဇနက ဇာတ်တော်ကြီး ရှု။

တိမ်းမိ-

ကယ်ကောင် ထင်ရှား ဘွားကနဲ ဖြစ်ပေါ်သော ပဋိသန္ဓေ။ (ပါ။ ဥပပါတ်။)

ဇာတ်တော်-

တိမ်းစောင်းသည်။ ညွတ်ယိုင်သည်။

ရှေးဇာတ်ဟောင်း- ငါးရဲဒု ငါးဆယ် နိပါတ် ဥပ္ပာဒန္တိဇာတ် (အမှတ် ၅၂၇) ကို သာဝတ္ထိပြည် စေတဝန်ကျောင်း၌ ဘုရားသခင် ဟောတော်မူသည်။

ပါဠိ-

ဘုရားဟောပါဠိတော်။ (ပါ။)

အဋ္ဌကထာ-

ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ပြသောကျမ်း။ (ပါ။)

ရူပဇာ-

အဋ္ဌကထာကို ဖွင့်ပြသောကျမ်း။ (ပါ။)

နိဿ-

ပါဠိကို မြန်မာပြန်ဆိုသော တာသာပြန်ကျမ်း။ (ပါ။)

ဇာတက-

ငါးရဲဒုငါးဆယ်ဇာတ်။ (ပါ။)

သမ္ဘာ-

ပါရမီဆောက်တည်။ (ပါ။ သမ္ဘာရ။)

ဆိုသည့်ရွာသား၊ ရွာစားအမှု- ရွာသူကြီး ဘုရား၊ ရွာသားကောင်းမှု- ဆိုသောကောင်းပုံကို ရည်ညွှန်းပုံရသည်။

✓ စိတ်ဗျာ- စေ့စပ်သေချာစွာ ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည်။ (ပါ။)

၁၉

ရူပ-	ရူပါရုံ။ အဆင်း။ (ပါ။)	} အာရုံ ၆ ပါး။
သဒ္ဒ-	သဒ္ဒာရုံ။ အသံ။ (ပါ။)	
ဂန္ဓ-	ဂန္ဓာရုံ။ အနံ့။ (ပါ။)	
ရသ-	ရသာရုံ။ အရသာ။ (ပါ။)	
ဖောဋ္ဌဗ္ဗ-	ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ အတွေ့။ (ပါ။)	
ဓမ္မာ-	ဓမ္မာရုံ။ တရား။ (ပါ။)	}
လောကေ-	လောကဉ္စ။ (ပါ။)	
သဉ္ဇေတနာ-	ကောင်းစွာစေ့ဆော်ခြင်း။ ဤတွင် စိတ်တရားရှိသူဟု ဆိုလိုသည်။ (ပါ။)	
အာသဝါ-	(၁) ကာမဘုံကို တပ်နှစ်သက်သော ကာမာသဝ (၂) ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံကို တပ်နှစ်သက်သော အဝါသဝ (၃) မှားသောအယူဆိုသည့် ဒိဋ္ဌာသဝ (၄) မသိခြင်း တရားတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာသဝဆိုသည့် အာသဝေါ တရား ၄ ပါး။	
အာသဝါစင်-	အာသဝေါတရား ၄ ပါးကုန်စင်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။	
သရာဂစိတ်-	တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွသော စိတ်။ တပ်စိတ်။ (ပါ။ သ+ရာဂ+စိတ္တ။)	}
ဥပ္ပဇ္ဇတိ-	(သရာဂစိတ်) ဖြစ်ပေါ်၏။ (ပါ။)	
သမာဓိ-	စိတ်တည်ငြိမ်မှု။ (ပါ။)	

သင်္ကာ- ယုံမှားခြင်း။ အပိုဒ် ၁၈ တွင်ပါသော အာသင်္ကာ ကြာ
နတ်သမီး၏ အမည်သည် ဤစကားလုံးမှ ဆင်းသက်
လာသည်ကို သတိပြု။ (ပါ။)

ဇာတ်လမ်းရှောက်အံ့- ဇာတ်လမ်းကို ခက်၍ဆိုအံ့။

ပြုသာလေသောက်- ပြုတင်းပေါက်။

အရှောက်- ရုတ်တရက်။ ချက်ချင်း။ အလျင်အမြန်။ ဤကား
လုံးကို ခုမရကန်တွင် များစွာတွေ့ရသည်။ ပဉ္စာဒုပျို့
အပိုဒ် ၁၈ တွင်- သွား၍ အရှောက်၊ နေချင်းပေါက်
အောင်၊ ချောက်လေဘုံဘိ- ဟူ၍၎င်း၊ ကုသပျို့ အပိုဒ်
၃၀၂ တွင် - အရှောက် ယနေ့၊ မအေ့စံခန်း၊ ဘ၏
နန်းသို့၊ တဝန်းတလျား၊ ခြွေရံများနှင့်၊ ပြန်သွား
တော့အံ့ - ဟူ၍၎င်း တွေ့ရသည်။

စက်ရွှေဘုန်းမော်- ဘုန်းကြီးသောရှင်ဘုရင်။

ဘုရားလျာ- ဘုရားအလောင်း သိဝိရာဇ်မင်းကြီး။

စက္ခာယတန၊ ပသာဒ- မျက်စိအကြည်ဓာတ်။ (ပါ။)

အတိတ- အတိတဘဝင်။ လွန်ခဲ့သောဘဝင်။

ဥပါဒ်- ဖြစ်ခြင်း။ (ပါ။ ဥပ္ပာဒ။)

ဌိ- တည်ခြင်း။ (ပါ။ ဌိတိ။)

ဘင်- ပျက်ခြင်း။ (ပါ။ ဘင်္ဂ။)

ဘဝင်- ရှိသည်ဟုဆိုရုံဖြစ်၍ ဘဝ၏အကြောင်း အင်္ဂါမျှသာ
ဖြစ်သောစိတ်။ အိပ်ပျော်သောစိတ်။ (ပါ။ ဘဝင်္ဂ။)

စိတ္တက္ခဏ- စိတ်၏ ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဆိုသော ကာလ အပိုင်းအခြား။
စိတ်၏အသက်။ (ပါ။)

သတ္တရသာ- (ရုပ်၏အသက်ဖြစ်သော စိတ္တက္ခဏပေါင်း)တဆဲ့ခုနစ်။ (ပါ။)

တဒါရုံ- တဆဲ့ခုနစ်ချက်ရှိသော ဝိထိစိတ်အစဉ်၌ ဇော၏ နောက်လိုက် ဖြစ်သော နောက်ဆုံး စိတ္တက္ခဏ ၂ ခု။ (ပါ။ တဒါရမ္မဏ။)

ဘဝင်ကျအောင်-ဘဝင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့်တိုင်အောင်။

သမထ- ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်ခြင်း။ (ပါ။)

ကသိုဏ်းခွင်- ကသိုဏ်းရှုရသောဝန်းဝိုင်းသောအရာ။ ကသိုဏ်းဝန်း။ (ပါ။ ကသိဏ။)

ကသိုဏ်းခွင်ကို- သျှင်ပင်ရသေ့မြင်စေလေ့သို့-ယောဂီရသေ့သည် ကသိုဏ်းဝန်းကို အမြဲမြင်နေသကဲ့သို့။

ဥပဇာတိ- ဂါထာ ၂ မျိုး၏ လက္ခဏာတို့ ရောနေသော ပါဠိဂါထာတမျိုး၏အမည်။ (ပါ။)

၂၀

မာသ- မာသလုလင် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သိကြားမင်း။ (ပါ။ မာသဝါ။)

ဝါသဝ- ရှေးဘဝမျှားက စရပ်လှူခဲ့သော သိကြားမင်း။ (ပါ။)

ပုရိန္ဒ- ရှေးဘဝမျှားက အလှူပေးခဲ့ဘူးသော သိကြားမင်း။ (ပါ။ ပုရိန္ဒ။)

သဟဿနေတ္ထ- အကျိုးစီးပွား တထောင်ကို တမုဟုတ်ချင်း ကြံစည်နိုင်သော သိကြားမင်း။ သဟဿက္ခ ဟူ၍ သံယုတ်တွင် ရှိသည်။ (ပါ။)

သက္က- ရှေးဘဝမျှားကအလှူကို ရိုသေစွာပေးလှူခဲ့ဘူးသော သိကြားမင်း။ (ပါ။)

သုဗ္ဗမ္မဟိ- အသုဗ္ဗနတ်သမီး သုဇာ၏ လင်ဖြစ်သော သိကြားမင်း။ (ပါ။)

ခြောက်ပါး- သံယုတ္တနိကာယ်၊ သက္ကသံယုတ်၊ ဒုတိယဝဂ်၊ သက္ကနာမသုတ်တွင် ပါသော အထက်ပါ သိကြားအမည် ၆ ပါး။ အဘိဓာန်တွင် သိကြားပရိယာယ် ၂၀ ရှိသည်။ အဘိဓာန် ဋီကာတွင် ပရိယာယ်ကျန် ၁၇ ရှိသည်တို့နှင့် ခွဲခြား၍သိ။ အဘိဓာန်ဋီကာတွင်လာသော အနက်တို့နှင့်လည်း ခွဲခြား၍မှတ်။

မာတလိ- သိကြားမင်း၏ ဝေဇယန္တာ ရထားကို မောင်းနှင်သော ရထားထိန်း။ (ပါ။)

၁၇၆၇ → ဖွဲ့ကြဖဝါး- ဖဝါးဖွဲ့သည်။ သွားလာသည်။

ဂေဟာ- အိမ်။ (ပါ။)

အသုရိန်နတ်- နေလတို့ကို ဖမ်းကိုင်တတ်သော နတ်မင်း၏အမည်။ ရာဟု နတ်ဟူသည်း ထင်ရှားသည်။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၊ ဥပက္ခိလေသသုတ်လာ (၁) တိမ် (၂) ဆီးနှင့် (၃) အခိုး (၄) ရာဟု ဟူသောနေလတို့၏ အညစ်အကြေး ၄ ပါးတွင် (၅) မြူကိုထည့်၍ ၅ပါး ရိပ်ကို ဒီသနိကာယ်၊ မဟာသမယသုတ် အဖွင့်တွင် ဆိုသည်။ ဤအညစ်အကြေး ၅ ပါးတွင် ရာဟု အသုရိန်ပါသည်။ (ပါ။ အသုရိန္ဒ။)

သဗ္ဗကြုတ်- အသုရိန်နတ်မင်းသည် နေဝန်း၏ မျက်နှာတခုလုံးကို ဖုံးအုပ် ဖမ်းကိုင်သည်။

ကျတ်တီးပြင်- မြက်သစ်ပင်မပေါက် ခြောက်ကပ်သော မြေမျက်နှာ အရပ်။

၁၇၆၇ → အရေးသုံးပါး- (၁) ပြည်ထဲရေး (၂) ဝမ်းရေး (၃) လွှမ်းရေး။

၂၁

ဒုလ္လဘ- (၁) ဗုဒ္ဓပြာဒ ဒုလ္လဘ၊ ဘုရားအဖြစ် ရခဲခြင်း
(၂) မနုဿပဋိလာဘ ဒုလ္လဘ၊ လူ့အဖြစ် ရခဲခြင်း
(၃) သဒ္ဓါသမ္ပတ္တိ ဒုလ္လဘ၊ သဒ္ဓါပြည့်စုံမှု ရခဲခြင်း
(၄) ပဗ္ဗဇ္ဇ ဒုလ္လဘ၊ ရဟန်းအဖြစ် ရခဲခြင်း (၅) သဒ္ဓမ္မ
ဿဝန ဒုလ္လဘ၊ တရားမှန်ကို နာရမှု ရခဲခြင်း ဟူသော
ရခဲခြင်း ၅ ပါး။ သုတ္တနိပါတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဥရဂ ဝဂ်၊
ကသိသာရ ဒွာဒသုတ် အဖွင့်။ (ပါ။)

သတ္တဘာဂ- ကိုယ်စောင့်နတ် ၁၁ ပါးတွင် ပါဝင်သည့် နဖူးစာ
ရေးသောနတ်။ သမန္တစက္ခု ဒီပနိကျမ်း၊ ပဌမအုပ်၊
မျက်နှာ ၉၄ ရှု။ (ပါ။)

ဒေဝရာဇာ- နတ်မင်း။ (ပါ။)

၂၂

သံသရာ- ရွေးကကျင်လည်ခဲ့ရသော ဘဝ အဆက်ဆက်။ (ပါ။
သံသာရ။)

နာနက္ခိ- နာနက္ခဏိကကံ။ အကျိုးကို ဖြစ်စေသောကံ။ အပိုဒ်
၆၉ အဖြေရှု။

ဂတိငါးမည်- (၁) ငရဲ (၂) ပြိတ္တာ (၃) တိရစ္ဆာန် (၄) လူ
(၅) နတ်တို့၏ဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း ၅ ပါး။

တုံသုံးတည်- (၁) ကာမဘုံ (၂) ရူပဘုံ (၃) အရူပဘုံ။

၂၃

ဆယ်ရည်မင်းစံ- မီးဖြင့်ဆယ်ကြိမ်လှော်၍ အညစ်အကြေး ထုတ်ထား
သော စံပြုရသည့်ရွှေ။

ရာဂီ- ရွှေ၏အညစ်အကြေး။ (ပါ။ ရာဂ၊ အစွန်းအထင်း။)

ရာဂီဆံ- ရွှေတွင် အညစ်အကြေးဝင်သည်။

သံတကျာကျာ- တကွတ်ကွတ် ညည်းညူပြောဆိုသည်။

သုနန္ဒာ- သိဝိရာဇ်မင်းကြီး၏ ရထားထိန်း။ (ပါ။)

ယဉ်မိန်း- ယဉ်ကျေးသည်။

သည်လျာ- မယား။ (ပါ။)

ပဟာဇနိန္ဒ- လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းမြတ်။ (ပါ။)

အာလုပ်- ရွှေရှူခေါ်ခြင်း။ (ပါ။ အာလပန။)

ဥပေန္တဝဇီရာ- တဆုံတလုံးဖွဲ့ ပါဠိဂါထာတမျိုး။ (ပါ။)

သညာ- အမည်။ (ပါ။)

ဆန်းဂိုဏ်း- ဆန်းအတတ်တွင် အကွရာ ၃ လုံးစု။ (ပါ။ ဆန္ဒ+
ဂဏ။)

၂၄

အင်ကြင်းနော်ဇော၊ ရင့်မာတော-စကြဝဠာ၏အချင်း ယူဇနာကို ပြသော
သင်္ကေတဆောင်ပုဒ်။ ယူဇနာပေါင်း ၁၂၀၃၄၅၀
ဆိုလိုသည်။ ဤဂဏန်းများကို ရဟောင်း တဖက်ပါ
နံသင်သင်္ချာနည်းဖြင့် တွက်ယူရသည်။

တနင်္ဂနွေ	တနင်္လာ	အင်္ဂါ	ဗုဒ္ဓဟူး	ကြာသပတေး	သောကြာ	စနေ	ရာဟု	နဂါး	၀
အ	က-င	စ-ည	လ၊ ဝ	ပ-မ	သ၊ ဟ	ဋ-ဏ၊ တ-ဓ	ယ၊ ရ	နဂါး	၆
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀

ဤသင်္ချာဝေယားသည် သမန္တကုမ္ပဏီကိုမူ၊ ဟုဇအုပ်၊ ပုစ္ဆာ ၈၅ အပြေတွင် လာသည့်အတိုင်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဤပါးလာ အင်ကြီးနေသော စသည်ကို တွက်ယူစွာတွင်ကား ခုကောက်ကို ၄ ဂဏန်းယူ၍ တဝမ်းယူကို ယူဉာဏ်ရသည်။ ဝါဒကဲ့တည်း။

ကြေညာချက်များကို ပို့ကတ်သင်္ချာနှင့်အညီ အမေရိကန်၊ ဥရောပနှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ဗဟိုဘဏ်များနှင့် အချိန်နှင့်အမျှ ပြန်လည်ဆက်သွယ်ရန် ဝန်ဆောင်မှုများကို ပို့ကတ်သင်္ချာကို အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

[illegible]

ရှစ်သောင်းလေးထောင် စာသွားစာလာကို ထောက်သော် ဤသို့ချာသည့် စကြဝဠာတောင်၏ အမြင့် ယူဇနာကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ယူမှတ်ရန်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်က ရှစ်သောင်းလေးထောင် မဟုတ်။ ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် သာ ဖြစ်ရာသည်။ အာဒိကပ္ပ ကမ္ဘာဦးကျမ်း မျက်နှာ ၃၇ ရှိ။

ကျောက်စောင်ရပ်ဗွေ-စကြဝဠာကို ဖုတ်စိုက်ကာရံထားသော ကျောက်စောင်။ စကြဝဠာစောင်။
 နေနှင့်လက်၊ အတွင်းဖက်၌-နေသွားလမ်း လသွားလမ်းတို့၏ အတွင်းဖက်၌ စောင်စဉ်နုတ်ထပ် ရှိသည်။

ဆဘက်မလွဲ၊ ထမ်းပိုးကဲလျက်- တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်မှာ အပြင်မှစ၍
 ရေတွက်လျှင် (၁) အဿကဏ်၊ အမြင့် ၆၅၆ ယူဇနာ၊
 တဂါဝုတ် (၂) ဝိနတက၊ ၁၃၁၂ ယူဇနာ၊ ၂ ဂါဝုတ်
 (၃) နေမိန္ဒရ၊ ၂၆၂၅ ယူဇနာ (၄) သုဒဿန၊
 ၅၂၅၀ ယူဇနာ (၅) ကရဝိက၊ ၁၀၅၀၀ ယူဇနာ
 (၆) ဤသဓရ၊ ၂၁၀၀၀ ယူဇနာ (၇) ယုဂန္ဓရ၊
 ၄၂၀၀၀ ယူဇနာ ဟူ၍ ဖြစ်ကြသည်။ ဤတောင်တို့
 သည် အပြင်မှနေ၍ အတွင်းသို့ အမြင့်ယူဇနာ ထမ်းပိုး
 ကဲလျက် တက်သွားကြသည်။

ရေနှင့်တောင်- မြင်းမိုရ်တောင်ကို သတ္တရဘန် တောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်
 ဝန်းရံသည်။ တောင်စဉ်တို့၏ အကြား အကြားတွင်
 သိဒ္ဓန္တရ သမုဒ္ဒခေါ် သီဒါ ခုနစ်တန် ရှိသည်။

ပဉ္စအာလိန်- မြင်းမိုရ်တောင်၏ အောက် ထက်ဝက်ပိုင်းရှိ အဆင့်
 ၅ဆင့်။ အောက်ဆုံးအဆင့်တွင် နဂါး စောင့်သည်။
 ဒုတိယဆင့်တွင် ဂဠုန်၊ တတိယဆင့်တွင် ကုမ္ဘဏ်၊
 စတုတ္ထ ဆင့်တွင် ယက္ခ၊ ပဉ္စမ ဆင့်တွင် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်
 (စာတုမဟာရာဇ်နတ်) တို့ စောင့်ကြသည်။ (ပါ။
 ပဉ္စ+အာလိန္ဒ။)

လေးရောင်ရှိန်- အရောင် ၄ပါး ဖြင့်ထွန်းတောက်သော မြင်းမိုရ်တောင်။

ပုစွန်လက်- ပုစွန်လက်မကို လုပ်သော အာလမ္ပရစည်။ ဤစည်
 အကြောင်းကို အကျယ်သိလိုမှု ငါးခုငါးဆယ်နိပါတ်၊
 ကဏ္ဍဇ္ဇဇာတ် (အမှတ် ၂၆၇) ကိုရှု။

ခိုဏ္ဍိမ- စည်တမျိုး။ (ပါ။)

ဝိဇယ- (သိကြား မင်း၏) ဝိဇယတ္တရ ခရုသင်းဟု ဆိုလို
 သည်လားမသိ။ (ပါ။) သို့တည်းမဟုတ် မုရုဇဟု
 ရေးရင်းဖြစ်လေ သည်လား လည်းမသိ။ မုရုဇ ဆိုက
 မုရိုးစည်ကို ဆိုလိုသည်။

သံခြေ- သာယာသောအသံ။

မုရိုး- စည်တမျိုး။

တံပိုး- လေမှုတ်တူရိယာတမျိုး။

တံမြွာ- လေမှုတ်တူရိယာတမျိုး။

တံရှည်- လေမှုတ်တူရိယာတမျိုး။

မြှောက်စည်- စည်တမျိုး။ ရုပ်ပုံကို ကဗျာဗန္ဓုသာရကျမ်း မျက်နှာ
 ၅၂၆ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

ဒုံမင်း- စည်တမျိုး။

အနက်- စီးပွားဥစ္စာ။

ကြယ်ဖိုးအနက်- စီးပွားဥစ္စာ ကြယ်ဝသည်။

ရွှေငုံလက်တင်ကြာဖူးတည်း- ကြာဖူးကြာငုံ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် တူအောင်
 လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကိုအုပ်၍ လက်အုပ်ချီသည်။

၂၆

ဝေယန္တာ- အပိုဒ် ၁၆ ဝေယန်နှင့် အတူတူ။

အချင်း- ဤတွင် မြင်းစီးနည်းကိုယူ။ မြင်းစီးနည်း ၃၇ မျိုးကို
 မြန်မာစာညွန့်ပေါင်းကျမ်း တတိယတွဲ မျက်နှာ ၅၅-
 ၉၂ တွင် တွေ့နိုင်သည်။

ဥာဏ်သွားမပြိန်း- ဥာဏ်မထူဘူး။ ဥာဏ်ပါးသည်။ ပါးနပ်လိမ္မာသည်။

သေဋ္ဌိ- သဌေး။ (ပါ။)

အကြောင်းနာမ- အပိုဒ် ၁၀ နှုတ်သည့်နှင့် အတူတူ။

မိစ္ဆာ- ချွတ်လွဲဖောက်ပြန်သော။ မိုက်မဲသော။ (ပါ။)

ဝတိန်မြင့်ထက်၊ သုံးဆင့်တက်သား-တာဝတိံသာနတ်ပြည်၏ အထက် သုံးဆင့်ဖြစ်သော နိမ္မာနရတိနတ်ပြည်။

ငါးဆက်ဘုံသူ- အပိုဒ် ၁၅ ငါးဆင့်ဘုံသူနှင့် အတူတူ။

၂၇

မဟိတလ- မြေအပြင်။ (ပါ။)

နရအုပ်ဆောင်း- လူတို့၏အုပ်ဆောင်းသဖွယ်ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။

ရောင်ကောင်းလျှံဝင်း-ကိုယ်ရောင်တောက်ပသော ဥမ္မာဒန္တိ။

နရာတမ္ဘတ်၊ လူမျှားတုတ်-သီဝိရာဇ်မင်းကြီး။

ပါသား- ပြာသာဒ် (ပါ။)

မှန်ကူ- နဖူးတွင် စန္ဒကူးနံသာ စသည်ဖြင့် မှတ်သောအမှတ်။

မင်းမင်းမှန်ကူ- မင်းအပေါင်းတို့၏ မှန်ကူသဖွယ်ဖြစ်သော မင်းမြတ်။

၂၉

နိမ္မာနရ၊ ဒေဝဓိတာ- နိမ္မာနရတိ နတ်ပြည်က နတ်သမီး။ (ပါ။)

ကြန်ညီစုပ်ပုံ- ကြန်အင်္ဂါတို့နှင့် ညီညွတ်သော ရုပ်ပုံ။

ပြေမှုငုတ်ငုတ်၊ ဆီးကိုစုတ်သို့- မန်ကျည်းကို စုတ်တော့ အိုသည်။ ဆီးကို စုတ်တော့ ပျိုသည်-ဆိုသော စကားပုံကို သတိပြု။

ငါးရာထောင်- တထောင်ငါးရာ ကိလေသာ။ အပိုဒ် ၉ ထောင်ငါးရာ နှင့် အတူတူ။

ကျွန်းလေးပြာ- (၁) အရှေ့ကျွန်း (၂) အနောက်ကျွန်း (၃) တောင် ကျွန်း (၄) မြောက်ကျွန်းဆိုသော ကျွန်းကြီး ၄ ကျွန်း။

စကြာ- စကြဝတေးမင်း၏ စကြာ ရတနာယာဉ်။ (သ။)

ဝါတာမိဂ- သမင်ပျံ။ (ပါ။)

၃၀

နှစ်ပြန်အောက်- မြင်းမိုရ်တောင်၏ ရေပေါ်အမြင့် ယူဇနာ ၈၄၀၀၀ နှင့် ရေအောက်ယူဇနာ ၈၄၀၀၀။ ဤယူဇနာပေါင်း ၁၆၈၀၀၀ အောက်တွင် မြင်းမိုရ်တောင်၏အောက်ခံ ဖြစ်သော ခုံလောက် ၃ လုံးရှိသည်။ အပိုဒ် ၉၇ အဖြေကို ရှုဦး။

သခွတ်- အသုရာပြည်၏ အထိမ်းအမှတ် သစ်ပင်။

သခွတ်နန်း- အသုရာပြည်။

ကသစ်- တာဝတိံသာပြည်၏ အထိမ်းအမှတ်။ (၁) အသုရာ ပြည်၊ သခွတ်ပင် (၂) ဂဠုန်ပြည်၊ လက်ပံပင် (၃) ဇမ္ဗူ ဒိပ်ကျွန်း၊ သပြေပင် (၄) တာဝတိံသာ၊ ပင်လယ် ကသစ်ပင် (၅) အနောက်ကျွန်း၊ ထိမ်ပင် (၆) မြောက် ကျွန်း၊ ပဒေသာပင် (၇) အရှေ့ကျွန်း၊ ကုတ်ကိုပင် ဟူ၍ သစ်ပင်ကြီး ၇ ပင်ရှိကြောင်း သာဓုတ္တဒီပနီဦးကာ တွင် ဆိုသည်။

ရွှေတောင်- မြင်းမိုရ်တောင်။

နန်းညာတင်- ပိဖုရားခေါင်မြောက်သည်။

သုဇိတာ- သိကြားမင်း၏ မိဖုရားခေါင်၊ အသုရာနတ်မင်း၏သမီး။
 သုဇိတာ (သုဇာ)ကို အသုရာပြည်မှ သိကြားမင်း
 ဆောင်ယူပုံကို ငါးရဲဒုဠါးဆယ်နိပါတ်၊ ကုလားဝက
 ဇာတ် (အမှတ် ၃၁) တွင် ရှု။

ကေသာ- ဆံပင်။ (ပါ။)

လောမာ- မွေးညင်း။ (ပါ။)

နခါ- ခြေသည်း လက်သည်း။ (ပါ။)

ဓန္တိ- သွား။ (ပါ။)

ပံသံ- အသား။ (ပါ။)

တစော- အရေထူအရေပါး။ (ပါ။)

ပညာလူကု- ပညာနှင့်ပြည့်စုံသူ။ ပညာရှိ။

နိတုံဇမ္ဗူ- ဇမ္ဗူဥပဇ္ဈာန်။

ခိုခြေ- ခိုငှက်၏ခြေထောက်။ နိသောအရောင်ရှိသည်။

၃၁

တဆွဲလေးထွေဝန်းရစ်နေ့- မြင်းမိုရ်တောင်ကို ရစ်ပတ်ထားသော သတ္တရ
 ဘန်တောင်စဉ် ၇ ထပ်နှင့် သီဒါ ၇ တန်။ အပိုဒ် ၂၄
 တောင်နှင့်ရေကို ရှုဦး။

ဩဇာ- အဆီအနှစ်။ (ပါ။)

သုဗ္ဗါ- နတ်တို့၏အစာ။ (ပါ။ သုခာ။)

ရသေ့မြတ်အား- လှူတုံငြားက- တရံရောအခါ နာရဒ ရသေ့သည်
 တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကို ယူ၍
 ဟိမဝန္တာသို့ လာသည်။ အနဝတတ်အိုင်၌ ရေကစား
 သော သိကြားမင်း၏ သမီးတော် အာသာ၊ သဒ္ဓါ။

သီရိ၊ ဟိရိတို့ လေးဦးသည် ရသေ့ထံတွင် ကသစ်ပန်း
 ကိုတောင်းသည်။ ထိုအခါ နာရဒရသေ့က ညီအစ်မ
 ၄ ဦးတွင် မြတ်သောသူကိုပေးအံ့ဟုဆိုသဖြင့် ညီအစ်မ
 ၄ ဦးတို့သည် ကောသိယ ရသေ့ထံ သွား၍ အဆုံး
 အဖြတ် ခံကြသည်။ ကောသိယရသေ့လည်း အထူး
 ဆုံး ဟိရိအား သိကြားမင်း ပို့လှူလိုက်သော နတ်
 သုဒ္ဓါမှ စားဦးပေး၍ အမြတ်အဖြစ် ရွေးလိုက်သည်။
 ထို့ကြောင့် ဟိရိနတ်သမီးသည် ပင်လယ်ကသစ်ပန်းကို
 ရသည်။ ။ငါးရဲဒုဠါးဆယ်နိပါတ်၊ သုခာ ဘောဇန
 ဇာတ် (အမှတ် ၅၃၅)။

(ပင်လယ်ကသစ်) ပန်း။ (ပါ။)

ပုဗ္ဗ-

ပုဏ္ဏာတိထိ-

ပန္နသိ-

ယဇ္ဇိ-

ယဇ္ဇိသုန်း-

လပြည့်နေ့။ (ပါ။)

၁၅ ရက်မြောက်သောနေ့။ (ပါ။ ပန္နရသိ။)

၂၄ မိနစ်နှင့် ညီမျှသော ကာလအပိုင်းအခြား။ မြန်မာ
နာရီ။ (ပါ။ ယဇ္ဇိကာ။)

ယဇ္ဇိ ၆၀ ပြည့်သော တက္ကလပြည့်နေ့ဖြစ်သည်။

၃၂

ဟိတ်-

အဟိတ်-

ပဝတ္ထိ-

ကပ္ပဇိဇ္ဇိ-

(၁) လောဘ (၂) ဒေါသ (၃) မောဟ။ (၄) အ
လောဘ (၅) အဒေါသ (၆) အမောဟ ဟူ၍
ဟိတ် ၆ ပါးရှိသည်။ (ပါ။ ဟေတု။)

ဟိတ်ကင်းမဲ့သောစိတ်။ (ပါ။ အဟေတုက။)

မွေးသည်မှ သေသည်အထိဖြစ်သော ကာလ။ (ပါ။)

ကုသိုလ်ကံကြောင့် ဖြစ်သော တန်ခိုး။ (ပါ။)

ဘူရိစက္က- ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းသည် ယမုနာမြစ်
အနီး တောင်ပို့တချို့ ဥပုသ်ဆောက်တည်နေသည်ကို
ပုဏ္ဏားသားအဖ တွေသည်။ ဘုရားလောင်းသည်
ပုဏ္ဏားသားအဖကို နဂါးပြည်သို့ဆောင်၍ ချမ်းသာစွာ
ထားသည်။ သားအဖ နဂါးပြည်တွင် ငြီးငွေ့၍
လူ့ပြည်သို့ ပြန်မည်ပြုသောအခါ ဘုရားလောင်းက
ပတ္တမြားရှင်ကို လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးသည်။ ပုဏ္ဏား
သားအဖတို့မယူ။ ငြင်းပယ်လေသည်။

ရှေးဦးထပ်၌တပ်ကြပ်ယူရာ၊ မပယ်သာ-လပ်ဦးလပ်ဖျားကို မပယ်ကောင်း
ဆိုသောအစဉ်အလာ စကားကို ရည်ညွှန်းထားသည်။

၃၃

ဧရာ- ကြီးသည်။
မာလာ- ပန်း။ (ပါ။)
မိကျောင်း- မိကျောင်းရုပ်ပုံ လုပ်ထားသော ကြိုးတပ်တူရိယာ။
ပျက်မွှေး- မျက်ခုံး။
၁၂၇၂ သံပရာဖျား- နားရွက်သည် သံပရာရွက်၏ အဖျားပိုင်းနှင့် တူသည်။
သနပ်- အဖြစ်သနပ်။ အကြောင်းသနပ်။
ကြင်ရေးသွဲ့- ချစ်ခင်ဖို့အရေးအတွက် ဆက်သွယ်သည်။

၃၄

ဥဉ်းတောင်- နေထွက်ရာ တောင်။ နေထွက်တောင်။ (ပါဠိဒယ။)
တသန်းကွာ- ယူဇနာတသန်း ဝေးကွာသည်။
ဖန်တုနန်းလည်း၊ တသန်းကွာဝယ်နေနှင့်လတို့ မျက်နှာချင်းဆိုင် သမ
သတ်ဖြစ်သော အခါ တခုနှင့်တခု ယူဇနာ တသန်း
ကွာသည်။ ယင်းအခါလပြည့်သည်။

ကြက်သငယ်- ကြတ္တိကာနက္ခတ်။ ဖျောက်ဆိပ်ကြယ်။
ဝန်းသောခါ- တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့ဟုဆိုလိုသည်။ အပိုဒ် ၁၄ ကို
ပြန်ကြည့်။
ဝေဟာ- မိုးကဲ့သို့မြင့်သော။ (ပါ။ ဝေဟာသ။)
ဣတ္ထိကိစ္စ- မိန်းမမြတ်တို့၏ ကြန်အင်္ဂါလက္ခဏာ။ (ပါ။)

၃၅

မုတ္တ- ပုလဲ။ (ပါ။ မုတ္တာ။)
ပန်းလွှာ- တလွှာတည်းသော အဝတ်။
ရောင်လွှတ်ရွာ- ကိုယ်ရောင်တောက်ပသောရုပ်။
မာလုဝ- နွယ်ပင်။ မာလောနွယ်။ (ပါ။)

၃၆

သားရရာ- တင့်တယ်လှပသည်။
ကျီးအာ- နီရဲသောကျီးအာသီးအမှည့်။
အောက်ထက်စုရုံး၊ရွှေရေမြုပ်- ဗိန္ဒုတ္တနီ၊ ရေပြက်ကဲ့သို့ ဝန်းသော
သားမြတ်-ဟူ၍ဇာတ်တွင်ဆိုသည်။
ရေသားပရုံ၊ ကြာရွက်ပုံနှင့်-ပုဏ္ဏရီကတ္တစင်္ဂီ၊ ကြာနီအဆင်းနှင့် တူသော
အရေ-ဟူ၍ဇာတ်တွင်ဆိုသည်။

၃၇

စက်အုံးမှီကာ၊ မပျော်ပါတည်း၊ သပြာထောင်လုံး၊ ဥစ္စာရှုံးသို့-အသပြာ
တထောင်ရှုံးသော သူကဲ့သို့ ငါ သိဝိရာဇ်မင်းကြီးသည်
မအိပ်နိုင်-ဟူ၍စာစပ်ကာအဓိပ္ပာယ်ယူ။

မေ့
သံဖြေ- မြင်းမိုရ်တောင်။ (ပါ။)
သာယာသောအသံ။

၃၈
ခွါရ- တံခါးပေါက်။ (ပါ။)
ထွက်သံ- အလိုဆန္ဒကိုထုတ်ဟပြောဆိုခြင်း။

၃၉
ကြက်သဇ္ဇန၊ ပြိုင်လာစုသို့- ကြက်ကလေးများ စုနေသည်နှင့်တူသော
ကြတ္တိကာနက္ခတ်။
ဘုန်းဟေ- ဘုန်းရှိသောသူ။
ကျီးနှယ်ရိပ်ခြည်၊ သိတတ်သည်-အပိုမိ ၅၆ လာ သုပတ္တဇောတိကြည့်ပါ။

၄၀
မဏိမေခလာ၊...ဓိရဏီ- အပိုမိ ၁၈ အဖြေကိုပြန်ကြည့်။
သမုတိနတ်- လောကတွင် နတ်ဟူ၍ သမုတိအပ်သော ရွှင်ဘုရင်။
သဘင်လည်- ပွဲလျှောက်ကြည့်သည်။
နက်တံ- နက်နဲသည်။ (ပေါ။)

၄၁
သေနာပတိ- စစ်သူကြီး။ (ပါ။)
ပြည်ကြီးတန်ဆောင်-တိုင်းပြည်၏ တန်ဆောင် ဆီမီးသဖွယ် ဖြစ်သော
ရွှင်ဘုရင်။
လွန်းကြင်- အဖိုအမလည်ချင်းယှက်၍ ချစ်ခင်ကြင်နာစွာ နေတတ်
သည်ဆိုသော ငှက်တမျိုး။
တပြက်လျှပ်- လျှပ်စီးတခါပြက်။

အထော- အလျင်အမြန်။ အစောဟူ၍ရှိလျှင် အသျှင်သခင်ဟု
အနက်ဆို။

ထောင်ပေါ်ကြီးက၊ တွန်းလိုက်ချသား၊ မိန်းမအသွင်-ရှေးသရော အခါ
ဗာရာဏသီ ပြည်၌ ခိုးသူကြီး သတ္တုကနှင့် မယား
ပြည့်တန်ဆာမ သုလသာဟူ၍ ရှိကြသည်။ ခိုးသူကြီး
သည် သုလသာ၏ လက်ဝတ် တန်ဆာကို ယူလို၍
တောင်ထုတ်မှ တွန်းချမည်အကြံနှင့် ခေါ်သွားသည်။
ခိုးသူကြီး၏ အကြံကို သိသောအခါ သုလသာသည်
ခိုးသူကြီးအား ကန်တော့ချင်ယောင်ဆောင်၍ တောင်
ထက်မှ တွန်းချသည်။ ငါးရဲငါးဆယ်နိပါတ်၊ သုလသာ
ဇာတ် (အမှတ်၄၁၉) ။

၄၂
အမရာ မဟောသခာ သုခမိန့်သည် တောကျေးလက်မှ အမရာ
ကို ခေါ်ဆောင်ခဲ့၍ မိထိလာမြို့ တံခါးမှူး အိမ်တွင်
ခေတ္တထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် လုလင်ပျိုမင်းချင်းတို့ကို
အသပြာတထောင်ထုပ်နှင့် သွား၍ အမရာ၏ စိတ်ကို
စမ်းကြလေဟုခိုင်းသည်။ မင်းချင်းတို့သည် အမရာထံသို့
သွား၍ မင်းကြီး၏ သားတော်က အသပြာတထောင်
ထုပ်နှင့် လွှတ်လိုက်ကြောင်းဆိုကာ ဖြားယောင်းသည်။
ထိုအခါ အမရာက မောင်ကြီးတို့၊ ဤအသပြာတထောင်
သည်ကား ကျွန်ုပ်လင်၏ ခြေဖဝါး၌ ကပ်သော မြွေလုံး
လောက်မျှ အဖိုးမထိုက်-ဟုဆိုကာ ငြင်းပယ်လိုက်
သည်။ အမရာသည် ဤသို့သစ္စာရှိသည်။ တော်ဖြောင့်
မှန်ကန်သည်။ ဤအကြောင်းကို မဟောသခာဇာတ်

ကိန္နရီ-

တော်ကြီးဝတ္ထုတွင် သာမက မိလိန္ဒပညာဝတ္ထု အမရာ ဒေဝီပညာတွင်လည်း တွေ့နိုင်သည်။

မဇ္ဈိ-

မဇ္ဈိဒေဝီမိဖုရားသည် ပြည်နှင့်ဒဏ်ခံရသော ဝေဿန္တရာ မင်းကြီးနှင့် မခွဲမခွာပဲ သားရဲတို့ဖြင့် ပြုမိသော တောနက်သို့ လိုက်၍ မင်းကြီးကို သစ္စာ ရှိစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေးသည်။

သမ္ဘူလ-

သမ္ဘူလသည် ဗာရာဏသီ မင်းကြီး၏သား သောတ္ထိ သေန၏ မိဖုရားဖြစ်သည်။ သောတ္ထိသေနသည် ကုဋ္ဌ နှုနာ စွဲသဖြင့် တောသို့ထွက်၍ နေရသောအခါ သမ္ဘူလလည်း အတူ လိုက်၍ ပြုစု နေထိုင်သည်။ တနေ့သောအခါ တယောက်သော ဒါနောဘိလူးသည် သမ္ဘူလကို တပ်စွန်းသောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိကို ကြိုက်ရန် ခြိမ်းခြောက် ဖြားယောင်းသည်။ သမ္ဘူလ သည် လက်မခံ။ နတ်တို့ကိုတိုင်တည်သည်။ သိကြား မင်းလာ၍ ကယ်တင်လိုက်သည်။ ဤမိဖုရားအမည်ကို ဘကုန်းအက္ခရာနှင့် အထွေရများသော်လည်း ဇာတ် ပါဠိတွင် ဗထက်ခြိုက်နှင့် ရှိသည်။ ငါးရဲငါးဆယ် နိပါတ်၊ သမ္ဘူလာဇာတ် (အမှတ် ၅၁၉)။

တော်လေးဝ- တော်မြောင်မှန်ကန်သော အမျိုးသမီး ၄ ဦး။ သစ္စာ ရှိသော မိန်းမမြတ် လေးယောက်။

သီလာစက်ဝန်း- စကြာဝဠာတိုက်။

ဥစါန်း- ပြောစမှတ်စကား။ (ပါ၊ ဥစါန။)

၄၃

ကိုးမည်အင်္ဂါ- စစ်သူကြီးအင်္ဂါ ၉ ပါး။ (၁) ရန်သူကို နှိပ်နင်းခြင်း၌ လိမ္မာခြင်း (၂) အောင်မြေ အရပ်ကို သိခြင်း (၃) အရေးမသာ၍ ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်ရှိသော် ရဲမက် စစ်သည် ဗိုလ်ပါတို့ကို မစွန့်၊ အုပ်ထိန်း၍ ဆုတ်ခွာနိုင် ခြင်း (၄) ရဲမက်စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့နှင့် ဆင်းရဲချမ်းသာ မျှတခြင်း (၅) ခွန်အားနှင့် ပြည့်စုံခြင်း (၆) စင်ကြယ် သော အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း (၇) သေနင်္ဂဗျူဟာ ကျမ်းကို တတ်ခြင်း (၈) ဆင်စီးမြင်းစီး စသည်၌ လေ့လာပွန်းတီးခြင်း (၉) လုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံခြင်း။ ရာဇသေဝကဒီပဏီကျမ်း၊ မျက်နှာ ၃၀၉။

ဇမ္ဗူကြတ်- ရွှေကြတ်နှင့်တူသော ခံတွင်း။

ညဦးကားရွှေ၊ ငွေကားသန်းခေါင်-တရံရောအခါ ဘုရားအလောင်းသည် ဥဒယဘဒ္ဒ အမည်ဖြင့် မင်းဖြစ်သည်။ သူ၏မိဖုရားမှာ ဥဒယဘဒ္ဒါအမည်ရှိ၏။ ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသည် သေလွန်၍ သိကြား ဖြစ်သောအခါ သူ၏ မိဖုရားဟောင်း ဥဒယ ဘဒ္ဒါထံသို့ လူယောင်ဖန်ဆင်း၍ လာပြီးလျှင် ရွှေဒင်္ဂါး ဖြင့် ပြည့်သော ရွှေခွက်၊ ငွေခွက်၊ ကြေးခွက်တို့ကို လက် ဆောင်အဖြစ် ပေး၍ အကြိမ်ကြိမ် ဖြားယောင်းသွေး ဆောင် သော် လည်း ဥဒယဘဒ္ဒါသည် လက်မခံ။

ဤငါးရာငါးဆယ် နိပါတ်၊ ဥဒယဘဒ္ဒဇာတ် (အမှတ် ၄၅၈) လာ ဝတ္ထုတွင်ကဲ့သို့ မိမိအား သိကြားမင်း လာ၍ ညဦးကား ရွှေလင်ပန်း၊ သန်းခေါင်တွင် ငွေလင် ပန်း၊ အရုဏ်ဘက်တွင် ကြေးလင်ပန်းတို့၌ ပတ္တမြား ထည့်၍ ဖြားယောင်းသော်လည်း လက်ခံမည်မဟုတ်ဟု ဥမ္မာဒန္တိက ဆိုဟန်ဖြစ်သည်။

၄၄

- နှုတ်ခြေငုံ- ယဉ်ကျေးသောနှုတ်ထွက်စကား။
- သံတခြည်းခြည်း- အသံသာယာစွာ။ ၁ သံ ၆၆၆ ၁၁၁ သံ ၆၆၆
- ယွန်းဆက်ဆုံ- လည်ပေါ်ထပ် မိုးထားသောအဆောင်။
- သလွန်ကြာညောင်- ကြာဖူးကြာပွင့်ပုံ ညောင်ရွက်ပုံတို့ပြုလုပ်တန်ဆာဆင် ထားသောသလွန်။
- သွဲ့ဝဲ- သွယ်ပိုက်လှည့်ဖြားသည်။
- ရာရှစ်တန်- ၁၀၈ ပါးသောတဏှာ။ တဏှာ ၃ ပါး x အာရုံ ၆ ပါး x ကာလ ၃ ပါး x သဏ္ဌာန် ၂ = ၁၀၈ ပါး။ သရုပ်ကား- (၁) ကာမတဏှာ (၂) ရူပတဏှာ (၃) အရူပတဏှာ။ (၁) ရူပါရုံ (၂) သဒ္ဓါရုံ (၃) ဂန္ဓာရုံ (၄) ဗုဒ္ဓါရုံ (၅) ဖောဠဗ္ဗာရုံ (၆) ဓမ္မာရုံ။ (၁) အတိတ် ကာလ (၂) ပစ္စုပ္ပန်ကာလ (၃) အနာဂတ်ကာလ။ (၁) အဇ္ဈတ္တသဏ္ဌာန် (၂) ဗဟိဒ္ဓ သဏ္ဌာန်။
- ပြက်ပြက်- ထင်ရှားစွာ။

- ပျက်စီးခဲ့ပြီ- ရှင်မသည် ငါ့ကိုဖျက်ဆီး အပ်၏-ဟုဆိုလိုသည်။ ပါဠိ လို- နာသိတောမိတယာ-ဟုရှိသည်။ ပျို့စကားနှင့် ဇာတ်စကား အဆိုမတူ။ သတိပြု။
- မဟိတလ- မြေမျက်နှာပြင်။ (ပါ။)

၄၅

- ကွန်းပြောက်- ဆေးရောင်စုံ ရေးထားသော နန်းတော်။
- သလွန်- သလွန်တွင် ခြူးပန်း၊ တုရင်၊ လက်တင်၊ နရားရုပ်၊ အုံးတား၊ စာမရိပန်းကိုက်ပုံ၊ ငှက်ခြေတို့သည် အစိတ် အပိုင်းများဖြစ်သည်။ ရွှေဘုံနိဗ္ဗာန် (၁၉၆၀ ပုံနှိပ်) ရှု။
- လက်တင်- သလွန်၏ လက်ဝဲ လက်ျာတွင် အုံးတားနှင့် ဆက်၍ လုပ်ထားသော အကော။
- အုံးတား- သလွန်၏ ခေါင်းရင်းတွင် လုပ်ထားသော အကော။ ခေါင်းအုံးလျှောမကျအောင် တားထားခြင်းဖြစ်သည်။
- ငှက်ခြေ- သလွန်၏ ခြေထောက်ကို ငှက်ခြေထောက်ပုံ လုပ်ထား သည်။
- မြို့လူရိပ်- ထီးမြို့တော်။
- ကတွတ်ရှေ့နှယ်- လယ်ကွက်ထဲရှိ က တွတ် ပေါက် က ရေကျသကဲ့သို့ (တသွတ်သွတ် တတွတ်တွတ် ဆိုမြည်သည်။)
- မြည်ကြီးပန်း၊ မြည်လက်ရုံး- တိုင်းပြည်၏ ပန်းသဖွယ် လက်ရုံးသဖွယ် ဖြစ်သော စစ်သူကြီး။ ပန်းဖြင့်ဝန်ကို ထမ်းရသည်။ လက်ရုံးဖြင့် ရန်သူကို ကာကွယ်ရသည်။

ပြင်းဝှန်ရောဂါ- မူတို့တွင် ပြင်းဝှန်ရောင်ဝါ-ဟူ၍ရှိသည်ကို ယုတ္တိအာဂုံ
ထောက်၍ ပြင်းဝှန်ရောဂါ-ဟု ပြင်လိုက်သည်။

ပြင်းဝှန်- သည်းထန်သည်။

နရပတိ- လူတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)

နိမိတ်- ဖြစ်လတ္တံ့သော အကောင်းအဆိုးတို့ကို ကြိုတင်ညွှန်ပြ
သည်ဟု ယူမှတ်ကြသော အကြောင်းအချက်။ (ပါ။
နိမိတ္တ။)

အတိတ်ပုဂံ- ရှေးက ဖြစ်ပျက်ဖူးသော အကြောင်းအရာ။

အခိုးမစည်- ဘုရားစေတီမှ အခိုးထွက်ခြင်း။

ပျက်ရည်မယို- ဘုရားဆင်းတုတော် မျက်ရည်ယိုခြင်း။

ရှစ်လုံးဂြိုဟ်- လူတို့၏ ကံကြမ္မာကို ဖမ်းကိုင် ဖန်တီး နိုင်သည်
ဆိုသော ကောင်းကင် ကြယ်ကို ဂြိုဟ် ခေါ်သည်။
(၁) တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်=နေမင်း (၂) တနင်္လာဂြိုဟ်=လ
မင်း (၃) အင်္ဂါဂြိုဟ် (၄) ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ် (၅) ကြာသ
ပတေးဂြိုဟ် (၆) သောကြာဂြိုဟ် (၇) စနေဂြိုဟ်
(၈) ဘုရင်ဂြိုဟ်=အသူရိန်နတ် ဟူ၍ ဂြိုဟ်ရှစ်လုံး
ရေတွက်သည်။ (၉) ကိတ်ဂြိုဟ်ကို ထည့်လျှင် ၉ လုံး
ဖြစ်သည်။

ဓမ္မတိုးနောက်သွားကျားသို့ခြံသွေး- ဂြိုဟ်တို့ ဗျူဟစာ သီဟစာ ကျင့်
ခြင်း။ အပိုဒ် ၆-ခက်ဆစ် အဖြေရှု။

မရွေ့တုံပဲ၊ အမြဲမနေ- ဂြိုဟ်တို့ နိယထုံကျင့်ခြင်း။ အပိုဒ် ၆ ခက်ဆစ်
အဖြေရှု။

တမ်းခွန်မပြ- ဂြိုဟ်တို့၌ တံခွန်သဏ္ဌာန် အခိုးထွက်ခြင်း။

ခိုးမထတည့်- နေလစသော ဂြိုဟ်တို့တွင် မီးလျှံကဲ့သို့ အခိုးထွက်ခြင်း။

နေကနှစ်စင်း- နေ၌တခု အထူးထင်၍ နေ ၂ ခု ပြိုင်သကဲ့သို့ ရှိခြင်း။

လမင်းခေ- လမင်း၌ တံခွန်သဏ္ဌာန် အခိုးထွက်ခြင်း။ (ပါ။ ဇေ၊
တံခွန်။)

ယက္ခကုလ်ထင်- ဘီလူး ကိုယ်ထင်ပြခြင်း။

မြစ်ရေညာစီး- မြစ်ရေသည် အထက်သို့ ပြန်စီးခြင်း။

မြေကြီးတောင်ထွတ်၊ နတ်သမီးကမ်း၊ အက်ခြမ်းပြိုကွဲ- တောင်ပြိုခြင်း၊
ကမ်းပါးပြိုခြင်း။

ပြောင်းစံကျောက်တည်- ကျောက်စိုင် ကျောက်တုံး ကြီးများ နေရာ
ရွှေ့ခြင်း။

မြတ်ရောင်ခြည်- ဘုရားပုထိုး၊ ရောင်ခြည်လွှတ်ခြင်း။

နတ်ချည်လွင့်ဟန်- လေထဲတွင် နတ်ချည်မျှင်များ လွင့်ခြင်း။

မပြန်နေရိပ်- နေရိပ်မပြန်ခြင်း။ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း၊ ဒုတွဲ၊ မျက်
နှာ ၃၂၁၊ မင်းပြောင်းလဲမည်၊ နိမိတ်သည်၊ အရှည်
မှတ်ပုံ ဘယ်သို့နည်း ဟူသော ပုစ္ဆာ၏အဖြေ၌ အရိပ်
ပြန်သွား ဟူ၍ ရှိသည်။ အရိပ်တို့မည်သည် အလင်း
ရောင်လာရာမှ အခြားဖက်သို့ ထိုးကျမြဲ ဖြစ်သည်။
အလင်းရောင်ဖက်သို့ ပြန်၍ထိုးကျမြဲမဟုတ်။ အလင်း

ရောင်ဖက်သို့ အရိပ် ပြန်သည်ကို အရိပ် ပြန်သွားဟု ခေါ်သည်။ ယူရန်ရှိသည်။

နိမိတ်ကျွန်း-

ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို နိမိတ်ကျွန်းဟု ခေါ်သည်။ ကမ္ဘာဦး အခါက ဤကျွန်းပေါ်မည့် နေရာတွင် ပွင့်လတ္တံ့သော ဘုရားတို့ကို ရည်ညွှန်း၍ ပရိက္ခရာစံပါသော ကြာပွင့်နှင့် ကြာပင် ပေါက်သည်။ ထိုကြာပွင့် အရေအတွက်ကို ကြည့်၍ ဗြဟ္မာကြီးတို့က ဘုရားတဆူပွင့်မည်၊ နှစ်ဆူ ပွင့်မည် စသည်ဖြင့် နိမိတ်ဖတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျွန်းကို နိမိတ်ကျွန်း ခေါ်သည်။

နရစိုး-

ဖမ်းစားတတ်သော နတ်တမျိုး။ (ပါ။ နရဒေဝ။)

ဘူမဒေဝိ-

မြေကိုစောင့်သော ဘုမ္မစိုးနတ်။ (ပါ။)

မျက်ကြွတ်ကိုးတန်-

ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်း အကြောင်း ၉ ပါး။ အာသာတဝတ္ထု ၉ ပါး။ (က) ဤသူသည် ငါ၏ အကျိုးမဲ့ကို (၁) ရှေး၌လည်းပြုပြီ (၂) ယခုလည်းပြုဆဲ (၃) နောင်လည်း ပြုလတ္တံ့ဟု မိမိ ကိုယ်ကို စွဲ၍ ၃ ပါး။ (ခ) ဤသူသည် ငါချစ်သောသူ၏ အကျိုးမဲ့ကို (၄) ရှေး၌လည်းပြုပြီ (၅) ယခုလည်းပြုဆဲ (၆) နောင်လည်းပြုလတ္တံ့ဟု မိမိချစ်သောသူကိုစွဲ၍ ၃ ပါး။ (ဂ) ဤသူသည် ငါမုန်းသောသူ၏ အကျိုးစီးပွားကို (၇) ရှေး၌လည်း ပြုပြီ (၈) ယခုလည်း ပြုဆဲ (၉) နောင်လည်း ပြုလတ္တံ့ဟု မိမိမုန်းသူကိုစွဲ၍ ၃ ပါး။ ပေါင်း ရန်ငြိုး ဖွဲ့ခြင်း အကြောင်း ၉ ပါး။ ။မိမိချစ်သူ၊ မုန်းသည့်သူ၊ သုံးဆူ ကြောင်း ကိုးဝ။ ။အတိတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ နာဂတ်မှန်၊ ယှဉ်ရန် အကြောင်းပြ-ဟူ၍ သံပေါက်ရှိသည်။

www.kelasa.org

မြေ၌နံ့ရုပ်၊ နံ့မြုပ်ပြုစား- ရုပ်ထားနာမ်ထား ပြုစားခြင်း။ မိမိမနှစ်သက် သူ၏အရုပ်ကိုလုပ်၍ ထိုသူ၏ မွေးနံ့ကို ရင်ဘတ်တွင် ရေးမှတ်ကာ မြေမြုပ်ပြုစားခြင်း။

ဘုရားနတ်ဝင်-

ဤတွင်-ဘုရား - အစား - ဟူးရား - ဂိုလျင် ယုတ္တိ တန်ရာသည်။ ဟူးရားကား ဗေဒင်ပညာရှိတမျိုးတည်း။

၄၇

ပြည်မျက်စိ-

တိုင်းပြည်၏ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်သော ဟူးရား ဗေဒင် ပညာရှိများ။

သုန်း-

ကုန်ခန်းသည်။ (ပါ။ သုည။)

သင်ပုန်း-

ကန့်ကူဆံ့နှင့် စာရေးရသော ဂဏန်း တွက်ရသော သစ်သားသင်ပုန်း။ ရှေးကသုံးသည်။ ယခုကျောက်သင် ပုန်းကိုသုံးသည်။

ဇာတာ-

တစုံတယောက် မွေးဖွားချိန် တစုံတခု ဖြစ်ပေါ်ချိန် တွင် ဆယ့်နှစ်ရာသီအခွင်၌ ဂြိုဟ်နက္ခတ်များ ရောက်နေ ပုံ။ (သ၊ ဇာတာက။)

အာယုတော်စန်း-

တနင်္လာဂြိုဟ် (=စန်း။စန္ဒ)ကို အခြေထား၍ အသက် ပိုင်း (=အာယု) ကို ဟောသော ဗေဒင်နည်း။ တွက် နည်းကို ဗေဒဝိဇ္ဇာလင်္ကာရကျမ်း၊ မျက်နှာ ၂၇၃ ခု။

ကဏ္ဍခန်း-

အဿဝဏီနက္ခတ်မှ အဿလိဿ နက္ခတ်အထိ နက္ခတ် ၉ လုံးနှင့် ပါဒီစွန်းမရှိ ကိုက်ညီ ယှဉ်ပြိုင်တည်ရှိသော ကရကဋ်ရာသီ၊ မာဆာမှ ဇေဋ္ဌအထိ နက္ခတ် ၉ လုံးနှင့် ပါဒီစွန်းမရှိ ကိုက်ညီ ယှဉ်ပြိုင်တည်ရှိသော ဗြစ္ဆာရာသီ၊ မူလမှ ရေဝတီအထိ နက္ခတ် ၉ လုံးနှင့် ပါဒီစွန်းမရှိ

ကိုက်ညီ ယှဉ်ပြိုင် တည်ရှိသော မိန့်စာသိ။ ဤ ၃
စာသိကို ကဏ္ဍ ခေါ်သည်။ (ပါ။ ကဏ္ဍ။)

မရဏ- ဇာတာတွင် သေခြင်းအိမ်။ (၁)တန (၂)ကုဇ္ဈမ္မ
(၃) သဟဇ (၄) ဗန္ဓု (၅) ပုတြ (၆) အာရိ
(၇) ပထဝီ (၈) မရဏ (၉) သုဘ (၁၀) ကမ္မ
(၁၁) လာဘ (၁၂) ဗျာယဟုခွဲဆိုကာ လက်စာသိမှ
လက်ဝဲရစ်ရေတွက်သော် ၈ ခုမြောက် စာသိကို မရဏ
အိမ်ခေါ်သည်။ (ပါ။)

ဗျာယ- ဇာတာတွင် ပျက်စီးခြင်းအိမ်။ အထက်ပါ အတိုင်း
လက်စာသိမှ လက်ဝဲရစ် ရေတွက်သော် ၁၂ ခုမြောက်
စာသိကို ဗျာယအိမ်ခေါ်သည်။ (ပါ။)

အာရိ- ဇာတာတွင် ရန်ရှိခြင်းအိမ်။ အထက်ပါအတိုင်း လက်
စာသိမှ လက်ဝဲရစ် ရေတွက်သော် ၆ ခုမြောက်စာသိကို
အာရိအိမ်ခေါ်သည်။ အကျယ်ကို အာယုစိန္တာဒိပနီ နှင့်
ကမ္မာဇီဝါဒိ ဒီပကကျမ်း တို့တွင်ရှု။

အာယုတော်စန်း၊...မှီသည်မရှိ-သိဝိရာဇ်မင်း၏ အာယုစန်းသည် ကဏ္ဍ ၃
စာသိ (ကရကဋ်၊ မြို့စွာ၊ မိန့်) နှင့် အာရိ၊ မရဏ၊
ဗျာယ ၃ အိမ်တို့၌ မရှိမရှိ။

ဓိပတိ- အဓိပတိ နက္ခတ်။ သက္ကရာဇ် ကိုတည်း။ ၁၅ နေ့။
၂၇ နှင့်စား။ အကြွင်း အဓိပတိနက္ခတ်ဖြစ်သည်။ (ပါ။)

ဆယ်ပါးတိုင်- ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဟောရာ၌အချက်အချာကျသော
တိုင် ၁၀ပါး။ အကျယ်ကို အလွယ်ဆုံးဇာတာဖွဲ့နည်း
ကျမ်း၊ မျက်နှာ ၁၀၃ တွင်ရှု။

ဓာတ်ပုည- ဓာတ်တိုင်နှင့် ပုညတိုင်။ ဓာတ်တိုင်ခိုင်ခြင်း၏ အကျိုး
ကား ဓာတ် ၄ ပါး ညီမျှခြင်း။ ပုညတိုင်ခိုင်ခြင်း၏
အကျိုးကား ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုရခြင်း။

စစ္စလိ- နက္ခတ် ၂၇ လုံးကို အခန်း ၂ ခန်းစီရှိသော အဆင်း
အတက် တိုင် ၃ တိုင် ထူ၍ ဗေဒင်ဟောနည်း။ စစ္စလိ
သုံးပင်တိုင်ဟု ခေါ်သည်။ ကမ္မာဇီဝါဒိ ဒီပကကျမ်း၊
မျက်နှာ ၁၂၁ ရှု။

ပြည့်စန်း- နေမင်းနှင့်ယှဉ်၍ တနှစ်ပြည့်သောနက္ခတ်။ သက္ကရာဇ်
ကို တည်း။ ၁၀၈ နှင့်စား။ (လဒ်ကား မလို။)
အကြွင်းကို ၄ နှင့်စား။ လဒ်ကား ပြည့်စန်းနက္ခတ်
ဖြစ်၏။ အလွယ်ဆုံးဇာတာဖွဲ့နည်းကျမ်း၊ မျက်နှာ ၉၂ ရှု။

ပြည့်စန်းမပြီ- သက္ကရာဇ်ကိုတည်း။ ၁၀၈ နှင့်စား။ အကြွင်းမရှိလျှင်
ပြည့်စန်း နက္ခတ်ပြီသည်ဟုဆိုသည်။

နဂိုရ်ပီပီ၊ ယာယီမထွက်-တည်ငြိမ်စွာနေရသည်။ ခရီးသွားခြင်း၊ ပြောင်း
ရွှေ့ခြင်းမရှိ။ အသက်ကိုတည်း။ ၅၃ နှင့်မြောက်။
၉ နှင့်စား။ မဂဏန်း ကြွင်းလျှင် နဂိုရ်။ စုံဂဏန်း
ကြွင်းလျှင် ယာယီ။ နဂိုရ်ကား တည်ငြိမ်စွာနေရခြင်း။
ယာယီကား ပြောင်းရွှေ့ရခြင်း။

ဂြိုဟ်ပျက် ဂြိုဟ်စား- ဇာတာရှင် တဦးဦး၏ အသက်သည် ဂြိုဟ်တလုံး
လုံး၏ အသက်နှင့် ယှဉ်တွဲနေသည်။ ကိုးခဏးပျိုဋ်က၊
မျက်နှာ ၁၇၄ ရှု။

သက်ရောက်- ဂြိုဟ်စားသက်ရောက်ခေါ်သည်။ ဇာတာရှင် တဦးဦး၏
အသက်သည် ဂြိုဟ်တလုံးလုံး၏ အသက်နှင့် ယှဉ်တွဲ
နေခြင်း။

ရှားမီး- အင်္ဂုဇ္ဇာသက်ရောက်ဟောကိန်းတွင် ရာဟု (=ရှား) နှင့် ကြာသပတေး (=မီး) သမသတ်ကျခြင်း။ ရှားမီး တွင်ကျ၊ မရဏ-ဟု ဆိုသဖြင့် ရှားမီးတွင် ကျလျှင် သေဘေးနှင့် တွေ့ရတတ်သည်။ အကျယ်ကို **တြိထမ္မ ဗေဒင်ဟောပုံကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၁၂၁ တွင် ရှု။

ပါပ- ပါပဂြိုဟ်။ ဂြိုဟ်ဆိုး။ (၁) တနင်္ဂနွေဂြိုဟ် (၂) အင်္ဂါ ဂြိုဟ် (၃) ဧနုဂြိုဟ် (၄) ရာဟုဂြိုဟ်တို့ကို ပါပဂြိုဟ် ခေါ်သည်။ ၉, ၈, ၇, ၆၊ လေးလုံးဂြိုဟ်၊ ရန်ကုန်ပြုတ်၊ ပါပမှတ်။ (ပါ။)

ဂေါဝိနိ- မွေးဖွားသော အချိန်၌ ၁၂ ရာသီ စက်တွင် ရှိသော အတိတ်ဂြိုဟ်စု။

ဂေါစာ- ရောက်ဆဲတည်ဆဲ ဖြစ်သော ဂြိုဟ်စု။

နမန္တာ- မသွားကောင်းသော အရပ်မျက်နှာ နမန္တာသင်္ချိုင်း။ သက္ကရာဇ်ကိုတည်။ ရောက် သက် နှော။ ၅ ခုရော။ ၈ ခုစား။ ၁ ကြွင်းလျှင် အနောက်တောင်၊ ၂ ကြွင်း လျှင် အနောက်၊ ၃ ကြွင်းလျှင်ဗာယဝီ (အနောက် မြောက်)၊ ၄ ကြွင်းလျှင်မြောက်၊ ၅ ကြွင်းလျှင် သေနီ (အရှေ့မြောက်)၊ ၆ ကြွင်းလျှင် အရှေ့၊ ၇ ကြွင်းလျှင် အင်္ဂါ (အရှေ့တောင်)၊ ၈ သုန်းလျှင် တောင် မသွား ကောင်း။ **ဗေဒဝိဇ္ဇာ ၉ စောင်တွဲကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၁၇၈။

ဖိလာ- မသွားကောင်းသော အရပ်မျက်နှာတမျိုး။ တနေ့ကို ရှစ်ပိုင်း ပိုင်း၍ မည်သည့်နေ့တွင် မည်သည့်အပိုင်း၌ မည်သည့် အရပ်သည် ဖိလာကျ၍ မသွားကောင်းဟု

တွက်ယူရသည်။ တွက်နည်း လင်္ကာကို **လောကီပညာ မှတ်ပုံပေါင်းချုပ်ကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၈၈ တွင် ရှု။

ဂြိုဟ်နှင့်ဓာတ်နိ- ဗေဒင် တွက်နည်းဟောနည်းတမျိုး။ (စုံစမ်းဦး။)

မြေခံ- လဆန်း လဆုတ်ရက်တို့တွင် နတ်၊ ဗြဟ္မာ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ နဂါး၊ သီလူး စသည်တို့ မြေခံသဖြင့် အမှု ဆောင်လျှင် အောင်မည် မအောင်မည်ကို တွက်နည်း။ မြေခံကြီး ဆယ်ပါး ဟူ၍လည်း သီးခြား ရှိသေးသည်။ **လောကီ ပညာပေါင်းချုပ် မှတ်ပုံကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၈၀၊ ၈၁၊ ၈၂ ရှု။

တွင်းဆုံး- ဗေဒင်တွက်နည်းဟောနည်းတမျိုး။ **မြန်မာမင်း အုပ်ချုပ်ပုံစာတမ်း**၊ စာစုံ၊ မျက်နှာ ၂၇၄ တွင် **တွင်းဆုံး ကျ** ဗေဒင်စကားဖြစ်ကြောင်းဆိုသည်။ (စုံစမ်းဦး။)

အဖုံးမရှိ၊ ပကတိမျှ၊ ဝိမိန့်ပေါး၊ တာမစားလျက်- ရှာဖွေ၍ မတွေ့သေး။ စုံစမ်းကြဦး။

ထုရားလည်းပြု၊ သမားကု- ပရိတ်နာခြင်း၊ တန်ထားခင်းခြင်း၊ ညောင် ထောက်ခြင်း စသော အလှူတို့ဖြင့် ရောဂါကိုကုခြင်း နှင့် ဆေးဆရာတို့၏ ဆေးဝါးဖြင့် ရောဂါကိုကုခြင်း။

အာယုဒါယ၊ ဒသာစ၍- အသက်မည်မျှရှည်မည် မရှည်မည်ကို တွက်ချက် ဟောပြောသော ဗေဒင်နည်း။ (ပါ။) အကျယ်ကို **မဟာသုဇာတကကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၄၆ မှစ၍ ရှု။

ဆတ္တစက်ကြီး- အသုပတိ၊ နရပတိ၊ ဂဗပတိ ဟူသော ထီး ၃ စင်း ပါဝင်သည့် ဗေဒင်စက်ပိုင်းပုံ။ ဆတ္တဗြဟ္မစက်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ **မဟာသုဇာတကကျမ်း**၊ မျက်နှာ ၂၇၁ စသည်။

ဂြိုဟ်မစီး- ဆတ္တစက်တွင် သိဝိမင်းနှင့်ဆိုင်ရာထီး၌ ပါပဂြိုဟ်မစီး။
ဓာတ်ကြီးဆယ်ပါး- ယုတ္တိတန်သောအဖြေကို ရှာမရသေး။ စုံစမ်းကြဦး။
နံကြားထောက်မှ- နိဗ္ဗိနိမထောက်ခြင်း။ ပါးစောင်တွင် လက်ညှိုးထည့်၍ ဖေါက်ကနဲ အသံမြည်အောင် ဆွဲထုတ်ပြီးလျှင် နံပေါ်နံကြားထောက်၍ ဟောပြောနည်း။
စံနည်း- ဤအမှု ဤသို့ဖြစ်မည် မဖြစ်မည်ကို ထင်ရှားသိသာပါစေ ရည်မှတ်လျက် သူ့ဘာလုံးထံ မထင်မရှား စကားကို နာခံလျှင် နတ်တို့ ပဲ့ပြင်သဖြင့် ကြားသိရသော စကား။ နေမိတ္တကဝိဇ္ဇာကျမ်း၊ မျက်နှာ ၁၂၀။
တဘောင်- သူငယ်တို့ မြည်တမ်း ကြွေးကြော် ကြသော စကား။ နေမိတ္တက ဝိဇ္ဇာကျမ်း၊ မျက်နှာ ၁၂၀။ စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း၊ ဒုတိယ ၇၀၁ အဖြေအရ တံဘောင်ဟုလည်း ရေးသည်။
စိမ့်ခုံ- နိမိတ် တဘောင် စံနည်းတို့ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်သော ကျမ်း။ အမည်ဖြစ်ပေါ်ပုံကို နေမိတ္တကလင်္ကာကျမ်း၊ မျက်နှာ ၂၂ ရှု။ (ပါ၊ဒိဗ္ဗ+ဓမ္မာ။)
နိမိတ်- အိပ်ရာထခါ ပဌမဆုံးမြင်သော ကောင်းသော အရာ ဆိုးသောအရာ။ မျက်မြင်နိမိတ်၊ တိတ်မှာလက်ဆောင်၊ အသံမှာတဘောင်-ဟု ရှေးစကားရှိသည်။ နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာ မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ ပထမ၊ မျက်နှာ [ငါး။] (ပါ၊ နိမိတ္တ။)
ရေဝယ်မိကျောင်း- ရေတွင် မိကျောင်းပေါ်ခြင်းသည် ဘုရင်တို့ ပျက်စီးမည် နိမိတ် ဖြစ်သည်။ ဥဇနာမင်း ကွယ်လွန်လိုသော်

မိကျောင်း ၇ ကောင် မြစ်တွင်ပေါ်ကြောင်းကို မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမ၊ မျက်နှာ ၂၉၂ တွင်ရှု။
အောင်း၏ ရေထဲ- ရေတွင်အောင်းသော (မိကျောင်း ရေထက်တွင်ပေါ်သည်။)
ပျားငမဲ့- အိမ်တော် နန်းတော်တို့ကို ပျားစွဲခြင်းသည် ဘုရင်တို့ ပျက်စီးမည် နိမိတ် ဖြစ်သည်။ နော်ရထာမင်းစောအနိစ္စ ရောက်လိုသော် နန်းတော် ဥကသီတံခါးဝယ် ပျားစွဲသည်။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမ၊ မျက်နှာ ၂၁၄။
ပျံဝဲလင်းတ၊ မကျနန်းဦး- နန်းတော် စသော လူနေ အဆောင်တို့တွင် လင်းတင့်ကုန်းလျှင် လူသေတတ်သည်။ ပုပ္ဖားစောရဟန်းမင်းအနိစ္စရောက်လိုသော် နန်းတော်ထက် လင်းတ ၇ ကောင်နားသည်။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမ၊ မျက်နှာ ၁၅၉။
ဘီလူးရယ်ရွှင်- ဘီလူးရယ်ခြင်းသည် ဘုရင်များ ပျက်စီးမည် နိမိတ် ဖြစ်သည်။ ကျည်းဆိုမင်း အနိစ္စ ရောက်လိုသော် နန်းတော်တွင် ဘီလူးရယ်သည်။ မဟာရာဇဝင်ကြီး၊ ပထမ၊ ၁၇၃။
တံပု- ရဟန်းတော်များ သွားတိုက်သော သွားတိုက်တံ။
တံပုနှင့်အပ်- စံနည်းနာသောအခါ တံပုကိုသုံးရသည်။ တံပု ချောင်းကို ဝတ်လဲတော်စနှင့် လိပ်ပြီးလျှင် လက်ဝဲသန္တရကို အပ်၍ တံနန်းတော်က အရှေ့မျက်နှာမှာ စံနည်းနာစေရသည်-ဟူ၍ လက်ဝဲနော်ရထာရေးသော အလောင်းဘုရားအရေးတော်ပုံ (မန္တလေးတက္ကသိုလ်) ပေစာ

၉၂ ရေခွက်ခပ်၍

စိုကျောစူဝမ်းတွင် တွေ့ရသည်။ ဆရာတော်ခင်ကြီး
ဖျော် ပျံတော်မူခါနီး တံပု၊ မျက်နှာသစ်ရေတို့ဖြင့်
စံနည်းနာကြောင်း ခင်ကြီးဖျော်၏အတ္ထုပ္ပတ်စာတမ်း၊
မျက်နှာ ၂၁ တွင် တွေ့ရသည်။

စံနည်းနာသောအခါ ရေခွက်ကို သုံးရသည်။ ညလူခြေ
တိတ်ချိန်၌ စကောတွင် ရေတခွက်၊ ဆံစုတစင်း၊ မှန်တ
ချပ်ထည့်၍ လမ်းဆုံ၌ထားကာ စံနည်းနာရကြောင်း
မောင်တာနောစေ့၊ ပတ္တ၊ မျက်နှာ ၁၁၆ တွင်
ဆိုသည်။

၄၈

- စိန္တော- ဘယဆေးနှင့် ရောဂါကုသော သမား။
- ဓာတ်- ဓာတ်စာနှင့် ရောဂါကုသော သမား။ (ပါ။ဓာတု။)
- ပါစက- အစာကို ကျေကျက်စေတတ်သော ဝမ်းတွင်းဓာတ်မီး။
(ပါ။ ပါစက တေဇော။)
- အာဟာရ- အစားအစာ။ (ပါ။)
- ဓာတ်မီးတေဇော-ပါစကတေဇောဓာတ်။
- အာပေါ- ဖွဲ့စည်းတတ်သော ရေဓာတ်။ (ပါ။)
- ဝါယော- လှုပ်ရှားတတ်သော လေဓာတ်။ (ပါ။)
- ဒွာဒရာသီ- ဒွာဒရာသီ ဓာတ်ကျမ်း။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ဆေးကျမ်း။
ဆေးကျမ်းအမည်များကို ပိဋကတ် သမိုင်းစာတန်းတွင်
၅။ (ပါ။)

- နာရီမဟာ- မဟာနာရီဓာတ်ကျမ်း။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ဆေးကျမ်း။
(ပါ။)
- သပ္ပန္နာ- တောင်ဘီလာ ဆရာတော် စိရင်သော သပ္ပန္န ဆေး
ကျမ်း။ (ပါ။)
- ကမ္မဇရုပ်- တောင်ဘီလာ ဆရာတော် စိရင်သော ကမ္မဇရုပ်ကျမ်း။
(ပါ။)
- ကွန်ချာ- ကမ္မဇရုပ် ကွန်ချာကျမ်း။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ်ဆေးကျမ်း။
- ဓာတုဒီပဏီ- ဓာတုဒီပဏီ ဆေးကျမ်း။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ဆေးကျမ်း။
(ပါ။)
- ဂ္ဂပ္ပဂုဏ်- သျှပ်ပဂုဏ်ကျမ်း။ မြန်မာနိုင်ငံဖြစ် ဆေးကျမ်း။
- မဟာနာရီ၊ ကွန်ချာ-တောင်ဘီလာ ဆရာတော် စိရင်သော မဟာနာရီ
ကွန်ချာဓာတ်ကျမ်း။
- အာယုဒီပ၊ ပျီချိုမြ-အာယုဗေဒ အစချီသော နရမာလာဆေးကျမ်းကို
ဆိုလိုသည် ယူမှတ်ဖွယ်ရှိသည်။
- နရသုဓိ- လင်္ကာနှင့်ရေးထားသော နရသုခိဆေးကျမ်း။ (ပါ။)
- အာဂန္တုက- နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ဟူသော ဥတု ၃ ပါးတွင် တဥတု
တဥတု၏ အစ ၃၄ ရက်ကို အာဂန္တုကရက် ခေါ်
သည်။ အာဒိကပ္ပ ဒွါဒရာသီ နက္ခတ်ကျမ်း၊ မျက်နှာ
၁၆ စသည်၊ ဒွါဒသိမိကျမ်း အဓိပ္ပာယ်၊ မျက်နှာ ၇၅
စသည်၌။ (ပါ။)

၄၉

- ပုံယင်- များသည်။ (ပေါ။)
- မျက်နှာ- ချစ်ခင်အပ်သော။
- ဘုရားပြုသား- မှီသေ လေးစားအပ်သော။ (ကြံကြဦး။)
- သမုပစ္စ- သမုတိဒေဝ။ နတ်ဟူ၍ လူတို့ သမုတ်အပ်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)
- အများဟူက- လူအများက သမုတိ နတ် ဟူ၍ သမုတ်အပ်သော ရှင်ဘုရင်။ (ကြံကြဦး။)
- စိတ်ဖျာ- အပိုဒ် ၁၈ ခက်ဆစ် အဖြေရှူ။
- ဥာဏ်ပုန်း- တိတ်တိတ်ကြံစည်ခြင်း။
- မုတိမ်း- လူဆိုးသူဆိုး။ (ပေါ။)
- တံဖျာ- ကြိမ်လုံး။

၅၀

- မယံဝယ်တိုက်ရိုက်-စာမူတို့တွင် ဤသို့ရှိသည်။ မင်းဝယ်တိုက်ရိုက်-ဟု ရှိလျှင် အဓိပ္ပာယ် ဖြောင့်ရာသည်။
- ပူဇာသက္က- တင်လှူဖွယ်ပစ္စည်း။ ပူဇော်သက္ကာ။ (ပါ။ ပူဇာ + သက္ကာရ။)

- နရထွတ်တင်- လူတို့၏ အထွတ်ထက်တွင် တင်ထား အပ်သော ရှင်ဘုရင်။
- နတ်ယောင်- နတ်၏အသွင်သဏ္ဌာန်။

၅၁

- ဩဇာ- စားစရာ။ (ပါ။)
- ဆနုတိ၊ ဗျာဓိရောဂါ- ၉၆ ပါးသောရောဂါ။ (ပါ။)
- မဟာဒေဝ၊ ရုက္ခသနင်း- ရုက္ခစိုးနတ်မြတ်။ (ပါ။ မဟာဒေဝ၊ နတ်မြတ် + ရုက္ခ၊ သစ်ပင်။)

၅၂

- မင်းနေဘူမိ- နေပြည်တော်။ (ပါ။ ဘူမိ၊ ဖြစ်ရာဘုံ။)
- အဓိကရ- ကြီးမားထင်ရှားသော။
- ပေါက်ပြ- ကျော်စောသည်။ ထင်ရှားသည်။ (ပေါ။)
- ဒေဝိနိ- နတ်မင်း။ (ပါ။ ဒေဝိန္ဒ၊ ဒေဝ + လူနွဲ့။)
- ကွန်းစင်- နတ်ကွန်း နတ်စင်။
- ပုဆိုးပန်းစမ်းတကျွန်းဖြစ်နိုင်ခြားတွင် ရက်လုပ်သော ပုဆိုးအနီ။
- ဗလိနတ်စာ- နတ်တင်သောအစား။ (ပါ။ ဗလိ။)
- စတုမဇ္ဇ- (၁) ထောပတ် (၂) ပျားရည် (၃) တင်လဲ (၄) နှမ်းဆီ၊ ဤလေးပါးကိုရောချက်ထားသောဆေး။ ပျိုအရမှာ (၁) ထောပတ် (၂) သကြား (၃) ပျား (၄) နို့ဖြစ်သည်။ (ပါ။ စတုမဇ္ဇရ။)

နတ်စဉ်းကူ

စဉ်းကူ

နှုတ်ခြည်

အတန္တ

အပြုအနက်

ရွက်ထပ်ဟူသား

နတ်အမူစမ်း

နှုတ်ပိုက်နှင့်

မင်းတို့ကျင့်ဝတ်

နတ်အယောင်ဆောင်သူ။ စာမူတို့တွင်-စဉ်းကူ-ဟု ခိုသည်ကို ယုတ္တိအာဂုံနှင့်ညီ၍-စဉ်းကူ-ဟုပြင်သည်။

အတူ။ အယောင်။ အစစ်ကို တုထားသော အရာ။ ရာမရကန်၊ ပဌမအုပ်၊ မျက်နှာ ၇၃ တွင်-ဘယ်သင်းက စဉ်းကူ၊ ဘယ်သူက သတ်၊ မသိသာတည့်၊ ချဉ်း၍ကြည့်သောအခါ...ခေါင်းပွရှင်မှာ၊ အသွင်ခြား၍၊ မျက်နှာထား မသက်သာသို့-ဆိုသည်နှင့် နှိုင်းရှည့်ဆင်ခြင်။ ဦးပုည ဝတ္ထုပေါင်းချုပ်၊ သောနဒိန်ဝတ္ထု တွင်-ဝတ်ကျေရှိ အားထုတ်သောဥပုသ်စဉ်းကူ၊ ရေလဲဖြုတ်သင်းဟူ၍လည်း ရှိသည်။

စကား။

၅၃

ဥပမာ။

ကြက်ဖြူ၊ ကြက်နက်။

အဘိပါရက စစ်သူကြီး သင်ထားသည့်အတိုင်း ထပ်တူထပ်မျှပြောဆိုသော။ (ကြံကြဦး။)

နတ်ယောင်ဆောင်သည်။

၅၄

သတိထား၍။

၅၅

မင်းတို့ကျင့်ဝတ်၊ ဆယ်ပါးမြတ်-ရာဇဝံ ၁၀ ပါးနှင့်အတူတူ။ အပိုဒ် ၂ အဖြေ။

သင်္ကဟ

အပရိဟာနိယ

အထင်ကရ

ကျီးငှက်

မင်းက ပြည်သူ ပြည်သားကို သင်္ဂြိုဟ် ထောက်ပံ့ခြင်းတရား ၄ ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) အုပ်ချုပ်မှုတွင် သုံးစွဲရန် ပြည်သူ ပြည်သား တို့ထံမှ ဝင်ငွေဆယ်ပုံတပုံကို အခွန်ကောက်ခြင်း၊ သဏ္ဌမေဓ (၂) မူထမ်းရာထမ်း တို့အား လစာရိက္ခာ မှန်မှန်ပေးခြင်း၊ ပုရိသမေဓ (၃) လုပ်သားပြည်သူတို့အား သုံးနှစ်တိတိ အတိုးမရှိ အမတော်ကြေး ထုတ်ချေးခြင်း၊ သမ္မာပါသ (၄) ချစ်ဖွယ်သောစကားဖြင့် ယဉ်ကျေးစွာ ဆက်ဆံခြင်း၊ ဝါစာပေယျ။

မဆုတ်ယုတ်ရာသောတရား ၇ ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) သန္နိပါတ၊ မပြတ်စည်းဝေးတိုင်ပင်ခြင်း (၂) သမဂ္ဂ၊ ညီညွတ်ခြင်း (၃) ပညတ္တိပဋိပဇ္ဇန၊ ရှေးပညတ်တို့နှင့်အညီ ကျင့်ခြင်း (၄) သုဝေ၊ ပညာရှိအဆုံးအမကို နာခံလွယ်ခြင်း (၅) အပဿယ၊ အမျိုးသမီးတို့ကို အနိုင်အထက် မသိမ်းခြင်း (၆) ဗလိ၊ နတ်တို့ကို ပူဇော်ခြင်း (၇) ဂုတ္တိ၊ သူတော်သူမြတ်တို့ကို စောင့်ရှောက်ခြင်း။

သန္နိပါတော သမဂ္ဂေါ စ၊ ပညတ္တိပဋိပဇ္ဇနံ၊

သုဝေစော အပဿယော စ၊ ဗလိ ဂုတ္တိ စ သတ္တိမေ။

အဓိကရ။

၅၆

ရှေးသရောအခါ ဗာရာဏသီပြည်တွင် သုပတ္တ ကျီးမင်းနှင့် သုပဿာကျီးမိဖုရားတို့ ရှိကြသည်။ သူတို့၏ကျီးစစ်သူကြီးကား သုမုခ ဖြစ်သည်။ တနေ့သောအခါ ကျီး

မိဖုရားသည် ဗာရာဏသီမင်း၏ စားတော် ထမင်းကို စားချင်သောစိတ် ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းကို သိသောအခါ သုမုခ စစ်သူကြီးသည် နန်းတော်သို့ သွား၍ စားတော်ကလက်မှ စားတော်ထမင်းကို လှူ၍ မိဖုရားအား ကျွေးသည်။ ငါးရဲ၃ ငါးဆယ်နိပါတ်၊ သုပတ္တဇာတ် (အမှတ် ၂၉၂)။

ပဉ္စပါဏိ

(၁) လက် (၂) ခြေ (၃) ခံတွင်း (၄) မျက်စိ (၅) နှာခေါင်း ဟူသော အင်္ဂါ ၅ ပါးတို့ အရပ်ဆုံးသော မိန်းမ (ပါ။)

ရှေးက ဗာရာဏသီ ပြည်တွင် ပဉ္စပါဏိ ဆိုသော သူဆင်းရဲမတဦး ရှိသည်။ သူဆင်းရဲမသည် အရပ်ဆုံးသော်လည်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ အတွဲ ကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့် ဗာရာဏသီမင်း နှစ်သက်၍ မိဖုရား မြှောက်ရန် ကြံစည်သည်။ သို့သော်လည်း အခြား မိဖုရားများက မလိုသဖြင့် ပဉ္စပါဏိကို လှေတွင်တင်၍ မျှောလိုက်သည်။ ရေကစားနေသော ဗာဝရိယမင်းက ဆယ်၍ မိဖုရား မြှောက်သည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီ မင်းနှင့် ဗာဝရိယ မင်းတို့ စစ်ဖြစ်ကြရာ မှူးမတ်တို့က ဖျန်ဖြေသောကြောင့် ပဉ္စပါဏိသည် ဘုရင် နှစ်ပါး၏ နန်းတော်တွင် ခုနစ်ရက်စီ အလှည့်အလည်နေခြင်းဖြင့် စစ်ပြေ ငြိမ်းသည်။ ပျိုတွင်-တလ-ဟု ရှိသော်လည်း ဇာက်ရင်းတွင်-ခုနစ်ရက်-ဟု ရှိသည်။ ငါးရဲ၃ ငါးဆယ်နိပါတ်၊ မဟာကုဏ္ဍာလဇာတ် (အမှတ် ၅၃၆)။

ထိုထွန်း

အလိုအတိုင်း။ အလိုအလျောက်။

ကျွန်ဖွတ်ကျွန်လိပ်-ကျွန်ရှာဖွေ၍ ရသောပစ္စည်းကို သခင်ပိုင်သည်။ ကျွန်ရှာဖွေ၍ရသော ဖွတ်သတ္တဝါ လိပ်သတ္တဝါမျှကိုပင် သခင်ပိုင်သည်။

ရွှေကြာရိပ်

ကြာခြည်ရိပ်။

၅၇

- ငွေကျော- အညစ်အကြေးကင်းသော ငွေစင်ငွေကောင်း။
- ဟိရိ- မကောင်းမှုပြုရမည်ကို ရှက်ခြင်း။ (ပါ။)
- ဩတ္တမ္မ- မကောင်းမှုပြုရမည်ကို ကြောက်ခြင်း။ (ပါ။)
- ကာမေသုစိတ်- သူတပါး သားမယားကို ပြစ်မှားခြင်း ကာမေသုစိတ္တာ စာရစိတ်။ (ပါ။)
- သံပြားပိတ်သို့ချွန်းချိတ်မိသော- ကာမေသု စိတ်ကို သံပြားကြီးဖြင့် ပိတ်လိုက်သကဲ့သို့၊ ကာမေသုစိတ်ဆင်ခြင်မှုကို သတ်ချွန်းဖြင့် ချိတ်ဆွဲ ချုပ်ကိုင်မိသောအခါ။
- သံဝေ- ထိတ်လန့်ခြင်း။ သတိတရားရခြင်း။ (ပါ။ သံဝေဂ။)
- ဇေယျ- ဇေယျထုဇေယျ။ (ပါ။ ဇေယျနဝ။)

၅၈

- အာဒိဝန- ပွားတိုင်းတည်သော ဝိဝန ဌာယီကပ်၏ အစအခါ။ ကမ္ဘာဦးကာလ။ (ပါ။)
- အာဘဿရာ- ဗြဟ္မာ့ဘုံတခု။ ကမ္ဘာဦးအခါက အသက်တမ်း ကုန်သော၊ သို့တည်းမဟုတ် ကောင်းမှုကုန်သော အာဘဿရာ ဗြဟ္မာတို့သည် လူပြည်၌ လူဖြစ်ကြသည်။ ဤလူတို့မှ ဆင်းသက် ပေါက်ပွားကာ မဟာသမတမင်း ဖြစ်ပေါ်သည်။

သမတ်- မဟာသမတ်မင်း။ (ပါ။ မဟာသမ္မတ။)
 ဒီပကျော်ဟိုး- ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းတွင် ကျော်စောသည်။ (ပါ။ဒီပကျွန်း။)

၅၉

ခေါင်းမရှိသူ- ပုစွန်လုံး။ ဂဏန်း။ ရွေးက ဘုရားလောင်းပုစ္ဆား
 လယ်ထွန် သမားသည် လယ်ကွက် ထဲရှိ ပုစွန်လုံး တစ်
 နှင့် မိတ်ဆွေ ဖြစ်ကြသည်။ ကျီးမတကောင်သည်
 ဘုရားလောင်း၏ မျက်လုံးကို စားလို သောကြောင့်
 ကျီးဖိုအားပူဆာသောအခါ ကျီးဖိုသည် မြွေတကောင်
 နှင့် မိတ်ဆွေဖွဲ့၍ ဘုရားလောင်းအား ကိုက်စေသည်။
 ဘုရားလောင်းမြွေကိုက်ခံရသည်ကိုသိ၍ ပုစွန်လုံးသည်
 ထွက်လာကာ ကျီးနှင့်မြွေတို့၏ လည်ပင်းကို ဖမ်းကိုင်
 လျက် အဆိပ်ကို မြွေအား စုတ်ထုတ် စေပြီးနောက်
 ဦးခေါင်းတို့ကို ဖြတ်၍ ပစ်လိုက်သည်။ ငါးရဲငါးဆယ်
 နိပါတ်၊ သုဝဏ္ဏကဏ္ဍဇာတ် (အမှတ် ၃၈၉) ။

၆၀

စိပ်စိပ်ပြာပြာ- စဉ်းစဉ်းစားစား။ စေ့စေ့စပ်စပ်။ စိတ်ဗျာ (အပိုဒ်
 ၁၈) နှင့် နှိုင်းရှည့်။
 သွေးပြည်- သွေးဗျဉ်-ဟူ၍ ရေးရင်းလေလား မသိ။ သို့တည်း
 မဟုတ် ပေါ်ရာဇာဓိပတိ- စိုပြည်-ဟု ရေးရင်းမှ-
 သွေးပြည်-သို့ ရွှေ့သွား လေသည် လားလည်း မသိ။
 စိုပြည်-ဆိုက ကာလကြာရှည်သည်ဟု အနက်ရသည်။
 ချဲ့ချဲ့- အကျယ်ချဲ့သည်။ (ပေါ။)

၆၁

ပူးပွတ်- ရောထွေးသည်။ ပူးနေသည်။ ပြတ်နေသည်။

၆၂

ဘဒ္ဒကမ္ဘာ- ဘုရားငါးဆူ ပွင့်သော ကမ္ဘာ။ (ပါ။ ဘဒ္ဒကပ္ပ။)
 ဗြဟ္မာနရ- ဗြဟ္မာမှ ဆင်းသက်သော လူ။ (ပါ။)
 မဟာဇနိန္ဒ- လူတို့ကို အစိုးရသော မင်း။ (ပါ။မဟာ+ဇန+ဣန္ဒ။)
 မြတ်ဇေဝ- အသျှင်မင်းကြီး။ (ပါ။ဇေဝ၊အသျှင်။)

၆၃

အာထုပ်- အပိုဒ် ၂၃ ခက်ဆစ်အဖြေရှူ။

၆၄

ပါပ- မကောင်းမှု။ အကုသိုလ်။ (ပါ။)
 ဒုစရိုက်- မကောင်းသောအကျင့်။ မကောင်းမှု။ (ပါ။ဒုစရိတ။)
 ပရမာဏု- အကျေအကုန် ၃၆ စိတ်လျှင်တစိတ်ရှိသောမြူမှုန်။ (ပါ။)
 ဒိဗ္ဗစက္ခု- မြင်းမိုရ်တောင်၏အခြားဟုဖက်တွင်ရှိသောပရမာဏုမြူ
 ကိုပင်မြင်နိုင်သည့် နတ်မျက်စိ။ (ပါ။)

၆၅

နရက်ငယ်- ငရဲငယ်။ (ပါ။နရက။)
 သဉ္စိဝ- သိဉ္စိုင်းငရဲ။ (ပါ။) လူတို့၏ နှစ်ပေါင်း ၉ သန်းသည်
 သိဉ္စိုင်းငရဲ၏ တရက်နှင့် ညီမျှသည်။ ဤသိဉ္စိုင်း

ရက်ပေါင်း ၃၆၀ သည် သိဉ္စိုင်းနှစ် တနှစ် ဖြစ်သည်။
ဤသိဉ္စိုင်း နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ သည် သိဉ္စိုင်း ငရစ်
သက်တမ်းဖြစ်သည်။

တဇည်း- တံဇည်းဟု သေးသေးတင်နှင့် အရေးများသည်။
သစ်သား ရွှေရတီရာတွင် အသုံးပြုရသော သံသွား
ကန့်လန့်တွင် လက်ကိုင်ရိုး အရှည်တပ်ထားသည့် လက်
သမားကရိယာ။ ပဲခွပ်နှင့်ဆင်သည်။

တမည်း- တံမည်းဟု သေးသေးတင်နှင့် အရေးများသည်။ သစ်
ခွံရာတွင်ရင်း ပေစာရေးရာတွင်ရင်း မျဉ်းချရန် အသုံး
ပြုရသော ကြိုး။

ကာလသုတ်- ငရဲကြီးရှစ်ထပ်တွင် ငုတီးငရဲ။ (ပါ။ ကာလသုတ္တံ)
(၁) သိဉ္စိုင်း (၂) ကာလသုတ် (၃) သမာဓာ
(၄) နေရာဝ (၅) မဟာနေရာဝ (၆) တာပန (၇)
မဟာတာပန (၈) အဝီစိ၊ ငရဲကြီးရှစ်ထပ်ရှိသည်။

တိုင်တံ- ဆင်းရဲခြင်း၊ ငှက်။ (ပါ။)

သည့်နှစ်သက်ကား- (၁) မဟာဇာတန ငရဲသက် (ကပ်ဝက်) နှင့်
(၂) အဝီစိငရဲသက် (တကပ်) ကို ဆိုလိုသည်။

ကပ်- အန္တရကပ်။ လူသက်တမ်း ဆယ်နှစ်မှ အသင်္ချေတိုင်
အောင် ပွား၍ အသင်္ချေမှ ဆယ်နှစ် တိုင်အောင်
ဆုတ်သောကာလ အပိုင်းအခြားကို အန္တရ ကပ်ဟု
ခေါ်သည်။ (ပါ။ကပ္ပ)

ကပ်ဝက်ကပ်ဆန်း- (၁) အန္တရကပ်၏တဝက်နှင့် (၂) အန္တရကပ်ထက်
ဟူသော အချိန် အပိုင်းအခြား။ ဆန်း-ဆိုသည်မှာ
တိုင်းတာ နေ့တွက် ချင့်ချိန်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

နပုန်း- ယောကျ်ား၊ မဟုတ် မိန်းမ မဟုတ်သောသူ။ (ပါ။
နပုံသက။)

၆၆

သုစမှိုက်- ကောင်းသောအကျင့်။ (ပါ။ သုစမှိတ။)

လက်ပွန်း- အစိုးအဝါ၊ ဤတွင် ဇာတိပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို ရည်ညွှန်း
သည်။ (ပါ။)

လေးစုဝန်- ပဋိသန္ဓေ (ကိုယ်ဝန်) နေခြင်း ၄ မျိုး။ သရုပ်ကား
(၁) ဥပပါတ၊ ကိုယ်ကောင် ထင်ရှားဖြစ်သော ပဋိ
သန္ဓေ (၂) သံသောဇ၊ အညီပဋိသန္ဓေ (၃) အက္ခဏ၊
အညီပဋိသန္ဓေ (၄) ဇလာမုတ၊ ကိုယ်ဝန်ပဋိသန္ဓေ။

ဂဗ္ဘသေယျ- ဤတွင် ဇလာမုတကို ဆိုလိုသည်။ (ပါ။) အမှန်မှာ
(၁) အက္ခဏနှင့် (၂) ဇလာမုတ ၂ မျိုးလုံးကို
ဂဗ္ဘသေယျ (ဝမ်းဆိုင်အောင်း ပဋိသန္ဓေ) ဟု
ခေါ်သည်။

ဗို့ဟိတ်- အလောတ၊ အခေါသ ဟိတ် ၂ ပါး၊ ဒို့သောဇိတ်ဖြင့် မွေး
သောသူ။ ဟိတ်အကြောင်းကို အပိုဒ် ၃၂ ကော်ဆစ်
အဖြေရှ။ (ပါ။ ဗို့ဟေတုက။)

တိဟိတ်- အလောတ၊ အခေါသ၊ အမောဟ ဟိတ် ၃ ပါးရှိသော
ဇိတ်ဖြင့်မွေးသောသူ။ ဤတွင် နတ်ကို ဆိုလိုသည်။
(ပါ။ တိဟေတုက။)

တိဟိတ်ဓမ္မာ- နတ်ပြည်။

ခြောက်ပြည်အစု- နတ်ပြည် ၆ လပ်တွင် အစုအစီးဖြစ်သော ဇာတုမဟာ
ရာဇ် နတ်ပြည်။

www.kelasa.org

ပစ္စေသ- ခြောက်ကျွန်း၏အထိမ်းအမှတ်ဖြစ်သော လူတို့၏ လိုရာ
ကို ပေးနိုင်သည့် သစ်ပင်။ ဤတွင်ကား လိင်တရသည့်
ဆိုသောအနက်ကို ရည်ညွှန်း၍ ဆုံးထားသည်။

ယဉ်သွား- ယက်ကန်း၊ ရက်ရာတွင် ယက်ကန်းသား သိပ်သည်း
အောင် ပီခိုက်ရသော ငြိုးစိပ်။

နတ်- ယက်ကန်းရက်ရာတွင် အတိုင်ခြည်များကို တလွှာစီ ခွဲ
ပေးရသော ကရိယာ။

လက်ခတ်- ယဉ်သွားထည့်၍ လက်ဖြင့် ဆွဲကိုင် ချိတ်ခတ်ရသော
ကရိယာ။

ချား- ခြည်မျှင်ရစ်ရသော ရဟတ်ဝက်။

ဂျမ်း- ယက်ကန်းအတိုင်ခြည်တွင် သုံးရသော တုတ်တံတမျိုး။

လိပ်- ရက်ပြီးသား ယက်ကန်းသားကို လိပ်ထား ရသော
လက်လိပ်။

လွှန်း- အဖောက်ခြည်မျှင် ပတ်ရစ်ထားသည့် ရက်ဖောက်ထည့်
သွတ်ထားရာ လှေပုံသဏ္ဌာန်ရှိသည့် ယက်ကန်းကရိယာ။

ရစ်တံ- ပုံစံအပြစ် အဆင်မပြေရန် ခြည်မျှင်ဆောင်ရုံ ရစ်ပတ်
ထားသည့် တုတ်တံတမျိုး။

ပိဗ္ဗသောတ- နတ်နား။ (ပါ။)

ပိဗ္ဗသက္ခ- အတိုင်း ၆၄ ခက်ဆစ် အခြေရှိ။

မြောသံသ- သာယာသော စည်သံမြောသံဟု ဆိုလိုမည် ထင်သည်။

လူဇိဝိ- ရုပ်အမျိုးမျိုး ဖန်ဆင်းနိုင်သော တန်ခိုး။ (ပါ။)

မျက်ကွယ်- မျက်စိကွယ်ခြင်း၊ ကန်းခြင်း။

ခြင်း- လေမှုတ်တုရိယာတမျိုး။

နှစ်ခုငါးဆုံး၊ ခြောက်စိတ်ဖွဲ့စကြဝတေးမင်း၏ သူထည် စာတု မဟာ
ဆန် နတ်၏ သုခကို ၂၅၆ စိတ် စိတ်၌ တစိတ်ကိုပင်
မမှီ၊ ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ (သံဂါယနာပူ) မျက်နှာ
၉၃၊ အာစာမ ဓါယိကာ ဝတ္ထု၊ ကလံနာဂ္ဂတိ
သောဌထိ အာဒွင်္ဂကိုရှု။

နှိုင်းရဲ့- နှိုင်းရှည့်သည်။

လေးကျွန်းချင်းသည်- ကြွေဝတေးမင်းသည် စကြာရတနာသီး၍ ကျွန်းကြီး
၄ ကျွန်းကို ချင်းခေါက်လှည့်လည်နိုင်သည်။

နှစ်ငါးရာတိုင်- လူမှုတက်ဆ၊ ကိုးသန်းရ၏- စာတုမဟာရစ် နတ်သက်
နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ သည် လူတို့နှစ်ဖြင့် ၉ သန်းဖြစ်သည်။

လေးဆတက်- စာတုမဟာ ရစ်နတ်သက်၏ ၄ ဆသည် တာဝတိ
ကာ နတ်သက်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ အသက်တော်ဘုံများ
အတွက် ၄ ဆတက်ကာ ရေတွက်ရသည်။

ကမ္ဘာရှစ်သောင်း- လေးထောင်တည်း ၃၁ တုံတွင် အသက်ဆုံးဖြစ်သော
စတုတ္ထအဂ္ဂပဘုံ၏ သက်တမ်း။

၆၇

သေပီးတောက်- အရက်သေရည် မီးတောက်သည်။ (ကြံကြဉ်း။)

ဝောက်ရန်း- မြဲစည်းရိုး။

မြင်းတား- ထပ် သား တန်း ဝါး ထန်းတို့ကို လုပ်ထားသော
မြဲရည်ရိုး။

ပုရရိုင်း- စည်းရိုးမီးဘား၊ ပရိဝုဏ်။ (ပါပရိဝေဏ။)

ကြ- ဝေါးသည့်ရသော အဆောင်။

ငှက်မယု- ငါ့ဥစ္စာ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ အော်မြည်သောငှက်။ ပါဠိစကား
မယု၏ အနက်မှာ ငါ့ (ဥစ္စာ) ဟု ဖြစ်သည်။ ငါးရဒု
ငါးဆယ် နိပါတ်၊ မယုဇာတ် (အမှတ် ၃၉၀) ရှု။

ပစ္ဆေ- ဝန်တိုစိတ်၊ (ပါ။မစ္ဆေရ။)

ကံကတ္တား- ပစ်စွန့်ခံရသော ပစ္စည်း (ကံ) နှင့် ပစ်စွန့်သောသူ
(ကတ္တား) ။ (ပါ။ ကမ္မ၊ ကတ္တာ။) စွန့်အပ် စွန့်တတ်၊
မှတ်သည်တခြား၊ ကံကတ္တားကား-ဆိုသော ကိုးခန်း
ပျို့၊ အပိုဒ် ၃၅ နှင့်အညီ မွဲဆိုထားချက်ဖြစ်သည်။

၆၈

ဥဒ္ဓစ္စ- စိတ်၏မငြိမ်သက်ခြင်း။ (ပါ။)

ဒေါသ- အမျက်ထွက်ခြင်း။ (ပါ။)

ဒိဋ္ဌိ- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ အယူမှားခြင်း။ (ပါ။)

ဝိစိကိစ္ဆာ- သို့လောသို့လောဖြစ်ခြင်း။ (ပါ။)

ဒုက္ခတိတေ- ဒုက္ခအတိဖြစ်သည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဒုက္ခတိတေဟု
ရှုလျှင်ကား ရှေးအတိတေက ဖြစ်သော ဒုက္ခဟု
အနက်ဆို။ (ပါ။)

လက္ခဏ- အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဆိုသော လက္ခဏာရေး ၃ ပါး။
(ပါ။)

၆၉

နာနက္ခဏိက၊ ကမ္မသတ္တိ-အကျိုးကိုဖြစ်စေသောကံ၏သတ္တိ။ ပဋ္ဌာန်း ၂၄
ပစ္စည်းတွင်ပါသည်။ (ပါ။)

ဝိပါကစေတသိက်-အကျိုး ဖြစ်သော စေတသိက်။ (ပါ။ ဝိပါက၊
စေတသိက။)

ပဋိသန္ဓာ- ပဋိသန္ဓေစိတ်။ (ပါ။)

ကဋ္ဌတ္တာ- ပဋိသန္ဓေအခိုက်၌ဖြစ်သော ကမ္မဇရုပ်။ (ပါ။)

ဝေါကာရ- ခန္ဓာ။ (ပါ။)

တစ်လေးငါးဝ- (၁) ရုပ်ခန္ဓာ တခုတည်း ရှိသော အသညသတ်ဘုံ
(၂) နာမ်ခန္ဓာ ၄ ပါးရှိသော အရူပဘုံ (၃) ခန္ဓာ
၅ ပါး ရှိသော ကာမဘုံနှင့်ရူပဘုံ။

ရိဂ္ဂား- ပင်ပန်းသည်။ (ပါ။)

ဘင်ပုပ်- မစင်။

နှစ်သက်မပါ- မနှစ်သက်။ မကြိုက်။

မဟာအမစ္စ- အမတ်ကြီး။ (ပါ။)

သေနင်္ဂ- စစ်အင်္ဂါ။ ဤတွင် စစ်သူကြီး ဆိုလိုသည်။ (ပါ။
သေနာ + အင်္ဂါ။)

၇၀

ပညာကျော်- မဟောသဓာသုခမိန့်။ မဟောသဓာသည် ၁၀၁ ပါး
သော မင်းတို့ ဝိုင်းရံ ထားသည့် ဥပကာရ မြို့တွင်းရှိ
ပဉ္စာလစန္ဒီမင်းသမီးကို ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးအား ဆက်
သည်။ မဟောသဓာတော်တော်ကြီးဝတ္ထု၊ ဥမင်ခဏ်းရှု။

ခေါ်ဘဏီ- အကွေ့ဘဏီ။ (ပါ။) သုည ၄၂ လုံးရှိသော အရေ
အတွက်။ ဤတွင် အကွေ့ဘဏီတပ်ကိုဆိုသည်။

ဗိုလ်ခေါ်ဘဏီ၊ ဆဲရှစ်လံ-တဆဲရှစ်ခေါ်ဘဏီရှိသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ။

၇၁

ဒါနဒါသ-

(၁) ကျွန်ကို ပေးကျွေး သကဲ့သို့ ယုတ်ညံ့သည်ကို ပေးကျွေးခြင်း၊ ဒါနဒါသ (၂) မိတ်ဆွေကို ပေးကျွေးသကဲ့သို့ ကိုယ် စားသုံးသည်ကို ပေးကျွေးခြင်း၊ ဒါနသဟာယ (၃) အရှင်သခင်ကို ပေးကျွေးသကဲ့သို့ မွန်မြတ်သည်ကို ပေးကျွေးခြင်း၊ ဒါနသာမိ။ (ပါ။)

ပညဝန်-
ကိုတ္တိ-

ပညာရှိသောသူ။ (ပါ။ ပညဝန္တ။)
ကျော်စောခြင်း။ (ပါ။)

၇၂

သည်ပျိုး
သည်ရန်
သည်ပင်
ဆွေသည်
သည်ရင်း
သည်လျာ
အမွန်-

} - မယား။ (ပေါ။)

အကောင်းအမြတ်။

၇၃

သံတခြေးခြေး- အပိုဒ် ၄၄ ခက်ဆစ်လာ သံတခြင်းခြင်းနှင့်အတူတူ။
မင်းပျားသင်္ကြန်၊ ပြောင်းကြွဟန်ဖြင့်- သင်္ကြန် ကျ၍ နှစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းသကဲ့သို့ စကားသစ်သို့ ကူးပြောင်း ပြောဆိုသည်။ (ကြံကြဉ်း။)
ရွှေဖျာဆင်စွယ်- ဆင်စွယ်ဝန်းရှက် ရက်လုပ်ထားသောဖျာ။
တရားလျော်ခင်း ကျင်းပါတည်း-တရားလျော်စွာ ခင်းကျင်းပါတည်းဟု ရှစ်လုံးချုပ်လျှင် သင့်ရာသည်။

၇၄

ပိုက်ကြီးလေးဝ-

(၁) လကွယ်နေ့ (၂) သန်းခေါင်ယံ (၃) မိုးသားတိမ်တိုက် (၄) တောအုပ်။ အဘိဓာန်ပုဒ်ပိကာ၊ ဂါထာ ၇၁။

ဂန္ထ-

ဟိန်ဒါန-

အနှောင်အဖွဲ့။ အပိုဒ် ၁၀၇ ခက်ဆစ်အဖြေ။ (ပါ။)
(၁) အညံ့စားအလှူ။ ဟိန်ဒါန (၂) အလတ်စားအလှူ။ မဇ္ဈိမဒါန (၃) အမြတ်စားအလှူ။ ပဏိတဒါန။ (ပါ။)

စတုနှင့်ဆ၊ ဒသတုံမူ-

(၁) ပစ္စည်း ၄ ပါးအလှူ (၂) အာရုံ ၆ ပါးအလှူ (၃) ဝတ္ထု ၁၀ ပါးအလှူ။ သရုပ်ကား- (၁) ကျောင်း (၂) သင်္ကန်း (၃) ဆွမ်း (၄) ဆေး၊ ပစ္စည်း ၄ ပါး။ (၁) အဆင်း (၂) အသံ (၃) အနံ့ (၄) အရသာ (၅) အတွေ့ (၆) တရား၊ အာရုံ ၆ ပါး။ (၁) ဆွမ်း (၂) အဖျော် (၃) ကျောင်း (၄) သင်္ကန်း (၅) ယာဉ် (၆) ပန်း (၇) နံ့သာပျောင်း (၈) အိပ်ရာ (၉) နံ့သာမှုန့် (၁၀) ဆီမီး၊ အလှူဝတ္ထု ၁၀ ပါး။

၇၅

ငါးပါး-

(၁) မဇ္ဇဒါန၊ ယစ်မျိုးအလှူ (၂) သမဇ္ဇဒါန၊ ကခြေသဘင်အလှူ (၃) ဣတ္ထိဒါန၊ မိန်းမအလှူ (၄) ဥသဘဒါန၊ နွားလားအလှူ (၅) ဝိတ္တကမ္မဒါန၊ ပန်းချီဆေးရေးအလှူဆိုသော မလုပ်အပ်သော အလှူ ၅ မျိုး။ ပရိဝါပါဠိတော်။ အကျယ်ကို ပုစ္ဆာပကိဏ္ဍက ကျမ်း၊ အမှတ် ၂၃၃ တွင်ရှု။

မိစ္ဆာဇီဝ- မတရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း။ (ပါ။)
 တရာဇာ- ဘရာဇာရှိလျှင် သင့်နှိုး၏။ တိုင်းပြည်၏ ဖခင်သဖွယ် ဖြစ်သောမင်းဆိုလိုသည်။

၇၆

အမစ္စ- အမတ်။ (ပါ။)
 အဘိဇ္ဈာ- သူတပါးစည်းစိမ်ကို တပ်မက်ခြင်း။ (ပါ။)

၇၇

ပုလဲတမူး- နှစ်သက်ဖွယ်။ (ပါ။)
 ပုလဲတမူး၊ ညွှန်တွင်လူးသား- ချွံညွန်ကို နှစ်သက်ဖွယ်မှတ်၍ လူးသည်။
 ယင်၏အလား- အပုပ်အစပ်နှစ်သက်သော ယင်ကဲ့သို့။
 ပျား၏အတူ- ပန်းရက်ပန်းရည်ကို နှစ်သက်သော ပျားနှင့်အတူ။
 မရဏ- သေခြင်း။ (ပါ။)
 သေမင်းတိုင်းသို့၊ ရှိုင်းဝှမ်းသောခါ - သေမည့် ဖက်သို့ ကိုင်းညွတ်သော အခါ။ သေခါနီး။ (ပါ။ ပဗ္ဗာရ၊ ရှိုင်းဝှမ်း။)
 ဗျာဒုဋ္ဌော- ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု မဆိုရသောစိတ်။ (ပါ။ အဗျာ ကတုဋ္ဌော။)
 ဘဝင်ကျ- ဘဝင်စိတ်ဖြစ်သည်။

၇၈

ပထဗျာန- ကျွန်းငယ်ဟု ဆိုလိုသည်။ (ပါ။ ပထဗျာ+အနုက။)
 စတုဇာလွန်၊ နှစ်ထောင်မှန်- ကျွန်းကြီး လေးကျွန်းနှင့် အရံကျွန်းငယ် ၂၀၀၀။ (ပါ။ စတု၊ ၄ ဂဏန်း။)

နိဗ္ဗာန်ကျွန်းပြေ၊ မြချက်ဗွေ- နိဗ္ဗာန်သို့ ကူးရာဖြစ်သော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း။
 ဘာတု- အစ်ကို။ (ပါ။) ဇာတ်ပါဠိတွင် ဘတ္တာ ချီသည်။ အသျှင် ဟု အနက်ဆိုသည်။
 မကုမရှိ- အမှုဆောင်ရွက်ရာတွင် မပြီးမြောက် မပြည့်စုံဟူ၍မရှိ။ ပြီးမြောက်ပြည့်စုံသည်။
 ပညာသစ်- ပညာတည်းဟူသော သစ်ပင်။
 ကော်ရော်- အထူး အရိအသေပေးသည်။ (ပါ။)
 ခြေ- အစိတ်စိတ်ကဲ့သည်။

သို့တည်းသခင်၊ ကျေးဇူးရှင်၌ ... စိတ်တော်ရှိရာ၊ ပြုလေပါလော့- ဤကား အဘိပါရက စစ်သူကြီးက လျှောက်ထားသော ဂါထာ အမှတ် ၈၉ ကို ပြန်ဆိုရေးသားချက်ဖြစ်သည်။ ဂါထာ အနက်ကား- ဘုမ္မိပါလ၊ ရေမြေရှင်။ ဥပဝါဒဉ္စ၊ စွပ်စွဲခြင်းကို၎င်း။ နိန္ဒဉ္စ၊ ရှုတ်ချခြင်းကို၎င်း။ ပသံသဉ္စ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို၎င်း။ ဂရဟဉ္စ၊ အပြစ်တင်ခြင်းကို၎င်း။ တေသဉ္စ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သဟိယံ၊ သည်းခံနိုင်ပါ၏။ တေ၊ ထိုအလုံးစုံသော အပြစ်သည်။ မမံ၊ အကျွန်ုပ်ဆီသို့။ အာဂစ္ဆတု၊ လာပါစေလော့။ သိဝိ၊ အရှင်သီဝိမင်းမြတ်။ ယထာသုခံ၊ ချမ်းသာတော်မူတိုင်း။ ကာမံ၊ အလိုတော်ကို။ ကရေဟိ၊ ပြုတော်မူပါလော့။

မဟာမင်းမြတ်၊ မှတ်လော့ဤမူ... ရှောင်ခွာရေနှင့် ကုန်းနယ်တည်း- ဤကား သီဝိရာဇ်မင်းကြီးက တုံ့ပြန် မိန့်ကြားသော ဂါထာအမှတ် ၉၀ ကို ပြန်ဆိုရေးသားချက်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ဤပျို့တွင် အဘိပါရက စစ်သူကြီးက

လျှောက်ထားသကဲ့သို့ ဖွဲ့ဆိုထားသည်။ ဂါထာ အနက်
ကား-အဘိပါရက၊ အမောင် အဘိပါရက။ ထလမှ၊
ကုန်းကြည်းမှ။ သုတ္တံ၊ အယဉ်ထန်စွာရွာသော။ အာ
ပေါ၊ မိုးရေသည်။ အပေတိယထာ၊ စီးဆင်းသွား
သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
နိန္ဒ၊ ရွတ်ချခြင်းကို။ နေဝအာဒိယတိ၊ မစိုးရိမ်သည်သာ
တည်း။ ပသံသံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ နအာဒိယတိ၊
မခံချင်သည်သာတည်း။ ဂရဟံပိ၊ အပြစ်တင်ခြင်း
ကိုလည်း။ နအာဒိယတိ၊ မကြောင့်ကြ သည်သာ
တည်း။ ပူဇံပိ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်း။ နအာဒိယတိ၊
မယူမခံချင်သတည်း။ တမှာ၊ ထိုသူမှ။ သိရီစ၊ ဘုန်း
ကြက်သရေ သည်၎င်း။ လက္ခိစ၊ ပညာသည်၎င်း။
အပေတိ၊ ကင်း၏။

၇၉

အသမ္ဘိန္ဒ- မကျိုးမပြတ်သော (မင်းမျိုး။) (ပါ။)
ခတ္တိယ- မင်းမျိုး။ (ပါ။)
အာဒိစ္စမျိုး- နေမျိုး။ (ပါ။ အာဒိစ္စ၊ နေ။)
လွန်သည်ကုသိုလ်-ကုသိုလ်ကိုလွန်၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်။ မွှာတိသာရ။
နိယံ- အမြဲ။ (ပါ။ နိယာမ။)
ပုထုဇာ- ပုထုဇဉ်။ (ပါ။)
ကလျာဏ- သူတော်ကောင်း။ (ပါ။)
သေက္ခသေက္ခာ- သေက္ခာ သေက္ခာ။ သိက္ခာ ၃ ပါးကို သင်ဆဲ ဖြစ်သော
အရိယာ ခုနစ်ဦးနှင့် သင်ပြီး ဖြစ်သော ရဟန္တာ။
(ပါ။ သေက္ခာ+အသေက္ခာ။)

ကုသိုလ်အလွန်- အကုသိုလ်။ မွှာတိသာရ။
သုစရိုက်သုံးပါး- (၁) ကာယကံ သုစရိုက် (၂) ဝစီကံ သုစရိုက်
(၃) မနောကံ သုစရိုက်။

၈၀

ခိုမြွေခွေးဝံ- တရံရောအခါခိုငှက်သည် ချာငြိမ်းလို၍ ဥပုသ်စောင့်
သည်။ မြွေသည် ဒေါသငြိမ်းလို၍ ဥပုသ်စောင့်သည်။
ခွေးသည် လောဘငြိမ်းလို၍ ဥပုသ်စောင့်သည်။ ဝံ
သည်လည်း လောဘငြိမ်းလို၍ ဥပုသ် စောင့်သည်။
ရသေ့သည် မာနငြိမ်းလို၍ဥပုသ်စောင့်သည်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်
၅ ဦးသည်ဥပုသ်စောင့်၍ သေလွန်သောအခါ ကောင်း
ရာသို့ လားကြလေ၏။ ငါးရဲငါးဆယ်နိပါတ်၊ ပဉ္စ
ပေါသထဇာတ် (အမှတ် ၄၉၀) ။

အာပေါနတ်- နဂါး။ (ပါ။အာပေါ၊ရေ။) ရှေးကတရားကျင့်နေသော
ရသေ့တပါးထံသို့ မဏိကဏ္ဍ နဂါးမင်းသည် လုလင်၏
အသွင်ဖြင့် လာလေ့ရှိသည်။ နောင်သောအခါ နဂါး
အသွင်ဖြင့်လာ၍ ရသေ့က ကြောက်သောကြောင့်
မလာစိမ့်သောငှာ နဂါးမင်း၏ လည်ဆွဲပတ္တမြားကို
တောင်းသည်။ ထိုသို့တောင်းသောကြောင့် နဂါးမင်း
သည် မလာပဲ နေလေတော့သည်။ ငါးရဲငါးဆယ်
နိပါတ်၊ မဏိကဏ္ဍဇာတ် (အမှတ် ၂၅၃) ။

၈၁

ခင်ပွန်းပစ်- အဆွေခင်ပွန်းအပေါ်တွင် သစ္စာဖောက်သူ။
သမုဒြာရေဝုန်၊ ကမ်းမလွန်သို့ သမုဒ္ဒရာရေသည် သမုဒ္ဒရာကမ်းကို
မကျူးလွန် သကဲ့သို့ သူတော် သူမှန်တို့သည်လည်း
တရားကိုမကျူးလွန်။

၈၂

- ကမ- (အဘိပါရက၏) အလိုသန္တ။ (ပါ။)
- ကမပါလ- (အဘိပါရက၏) အလိုတို့ကို ဖြည့်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)
- ကမစောင့်ထိန်း- အလိုဖြည့်သည်။
- ဝိဓာတ- (အဘိပါရကအား) စည်းစိမ်ကို ပေးသောရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)
- ဓာရဏဓာတ်- ဓာရဏဓာတ်မှ ဖြစ်သော ဓာတ။ (အဘိပါရက၏ အကျိုးကို) ဆောင်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။)
- သုံးမည်- (၁) ဓာတ (၂) ဝိဓာတ (၃) ကမပါလ။

၈၃

- မတ်သေန- စစ်သူကြီးအမတ်။ (ပါ။ သေနာ၊ စစ်တပ်။)
- သတ္တမည်ရ၊ ဤလောက- သတ္တလောက။ သက်ရှိလောက။
- ပဏ္ဍုက်- မိန်းမလျှာ။ (ပါ။ ပဏ္ဍက။)
- စေတောပရိယ၊ ဘိညာဏကား- သူတပါး၏ စိတ်ကိုသိသော အဘိညာဉ်။ (ပါ။)
- သတ္တနောက်ရွှေ- (သူတပါးသည်) ရွှေခုနစ်ရက် နောက်ခုနစ်ရက် (ကြံသောစိတ်။) (ပါ။ သတ္တ၊ ခုနစ်။) အတိတေ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရေ အနာဂတေ သတ္တ ဒိဝသဗ္ဗန္တရေ စပရေသံ စိတ္တိဇာနာတိ-ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၊ အဘိညာန်ဌေသ စကားကိုထောက်။
- အတိတ်ထို့ပြင်- ထို့ပြင် ရှေးကကဲ့သို့။

၈၄

- နရမရူ- နတ်နှင့်တူသောသူ။ (ပါ။)

၈၅

- သီလသုခိ- ခန္ဓေးအစား စလုံးနှင့် သုခိဟုရှိလျှင် သင့်အံ့သည်။ စင်ကြယ်သောဟု အနက်ထွက်သည်။ (ပါ။)
- ဝိပဿနာ- ပညာ။ (ပါ။)
- မရဏ- သေခြင်း။ (ပါ။)
- လေးထွေ- သေခြင်း ၄ မျိုး။ သရုပ်ကား (၁) အာယုက္ခယ၊ အသက်ကုန်၍ သေခြင်း (၂) ကမ္မက္ခယ၊ ကံကုန်၍ သေခြင်း (၃) ဥဘယက္ခယ၊ ၂ ပါးစုံကုန်၍ သေခြင်း (၄) ဥပစ္ဆေဒက၊ လတ်တလော သေခြင်း။

၈၆

- ဘူမ
မေဒနီ
ပထဝီ
မဟိ
ပထဗျာ

မြေကြီး။ (ပါ။)

- နရာသတ- လူတို့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော ရှင်ဘုရင်။ (ပါ။ နရ+အာသတ။)

- ကြငန်း- အထွတ်အမြတ်။ (ပါ။)

- ပိတ်ဆည်း- ပိတ်ဆီးဟု ဆိုလေသည်လားမသိ။

၁၇၆၇ -> ပဲနယ်မယ့်-
အကျိုးမနံ-

ပဲစေ့ပဲဆန် ယိုယွင်းပျက်စီးသကဲ့သို့ မယိုယွင်းမပျက်စီး။
အကျိုးမရှိ။

၈၇

ပိစ္ဆာဇီဝ-

မတရားသော အသက်မွေးခြင်း။ (ပါ။)

ဒုကမ္မ-

မကောင်းမှု။ (ပါ။)

ဥပနိဿယာ-

အားကြီးသောအကြောင်း။ (ပါ။)

အာရမ္မဏ-

အားကြီးသောအကြောင်းဖြစ်သည့်အာရုံ။ (ပါ။ အာရမ္မဏုပနိဿယ။)

ပကတူပ၊ ပစ္စယ-

ပကတိအားကြီးသော မှီရာအကြောင်း။ (ပါ။ ပကတူပနိဿယ။)

၈၉

ဒသဏ္ဌက-

ငါးရာ့ငါးဆယ်နိပါတ်၊ ဇာတ်အမှတ် ၄၀၁ ဖြစ်သည်။
ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ဇာတကဋ္ဌကထာတွင်၎င်း၊ ၅၅၀
မြန်မာပြန်တွင်၎င်း၊ ဤဇာတ်ကို ပဏ္ဏကဇာတ်ဟု ခေါ်
သည်။ သို့သော်လည်း ပုဂံမြို့အာနန္ဒာကူက ယူ၍မောင်း
ထောင်သာသနာပိုင်က ဘိုးတော်ဘုရားထံ သွင်းသော
၅၅၀ ဇာတ်စာရင်းတွင် ဤဇာတ်ကို ၄၀၁။ ဒသန္ဓက
ဇာတ် ဟု ရေးသည်။ (အမေးတော်ဖြေ၊ မျက်နှာ
၃၉၁။) ပုဂံမြို့၊ ဖက်လိပ်ဘုရား၊ အာနန္ဒာဘုရား၊
မင်္ဂလာစေတီ၊ မြင်းကပါကူပြောက်ကြီးတို့တွင် ရှိသည့်
၅၅၀ ဇာတ် ကမ္မည်း တို့တွင်လည်း ဒသန္ဓကဟူ၍
တွေ့ရသည်။ သီဟိုဠ် ၅၅၀ နှင့် ယိုဒယား ၅၅၀ တို့တွင်
လည်း ဒသဏ္ဌကဇာတ်ဟု ခေါ်ကြောင်းသိရသည်။

တရံရောအခါ ဘုရားလောင်းသည် သေနကဟူသော
အမည်ဖြင့် ဗာရာဏသီမင်းထံတွင် ပညာရှိအဖြစ် အမှု
တော်ထမ်းရွက်သည်။ ထိုအခါ ပုရောဟိတ်၏သားသည်
မင်းကြီး၏ မိဖုရားကိုမြင်လျှင် တပ်စိတ်ငြိ၍ မအိပ်နိုင်
မစားနိုင်ဖြစ်သဖြင့် မင်းကြီးသည် မိဖုရားကို ပုရောဟိတ်
သားအား ခုနစ်ရက်ပေးသည်။ ပုရောဟိတ် သားနှင့်
မိဖုရားတို့လည်း ချစ်ကျမ်း ဝင်ကြသဖြင့် လွတ်ရာသို့
ထွက်ပြေးကြသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မိဖုရားကို
မှီ၍ စိုးရိမ်ခြင်းကြီးစွာဖြစ်လေသည်။

မင်းကြီး၏စိတ္တဇနာကို ကုစားလိုသော ဘုရားလောင်း
သေနက ပညာရှိသည် မင်းကြီးရှေ့တွင် သန်လျက် မျှီ
တတ်သူအား သန်လျက်မျှီသောအတတ်ကိုပြစေသည်။
ထိုအခါ မင်းကြီးက သန်လျက်မျှီသည်ထက် ခဲခက်သော
အရာ ရှိသေးသလားဟု မေးသည်။ ဥစ္စာကို ပေးမည်ဟု
ဆိုခြင်းသည် သန်လျက်မျှီခြင်းထက် ခဲခက်ကြောင်း၊
ဥစ္စာကိုပေးမည်ဟု ဆိုခြင်းထက် ဥစ္စာကို ပေးခြင်းက
ခဲခက်ကြောင်း၊ ဥစ္စာကိုပေးခြင်းထက် ဥစ္စာကိုပေးပြီး၍
နောင်တတဖန် မပူပန်ခြင်းက ခဲခက်ကြောင်းကို တဆင့်
ထက် တဆင့်တက်ကာ သေနကနှင့် အခြားပညာရှိများ
က လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ ဗာရာဏသီမင်းကြီး
သတိတရားရ၍ ရာဂကြောင့် ဖြစ်သော စိုးရိမ်ခြင်း
ပျောက်ကင်းသည်။

တတောင်ကိုးသစ်-၃၃ လက်သစ်အရှည်အလျား။

မတ် ကျိုးဆောင်သို့-သေနကအမတ်တို့ အကျိုးဆောင်သကဲ့သို့။

ဇရာ မရဏ်- အိုခြင်း၊ သေခြင်း။ (ပါ။)
 နိယတံ- အမြဲ။ (ပါ။)
 ဝုတိ- အမြဲ။ မချွတ်။ (ပါ။)
 ဒုတ္တိသံ- ကေသာ၊ လောမာစသော ၃၂ ပါးသော အင်္ဂါ ကြီး
 ငယ်။ (ပါ။)
 လှမကြာကို- ခဏမျှသာတည်သော အလှပိုင်ရှင်ကို။

၉၀

ဓမ္မဂုတ္တ- တရားကိုစောင့်သူ။ (ပါ။)
 ဓမ္မဝိရူ- တရားကို သိသူ။ (ပါ။)
 ဓမ္မဂူ- တရားကို အားထုတ်သူ။ (ပါ။)
 မကုဋ- မကိုဋ်။ အမြတ်။ (ပါ။)

၉၂

သုစရိုက်သုံးပါး- ဤတွင် ဇာတ်အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ (၁) ဝိနိစ္ဆယဓမ္မ
 (၂) ပဝေဏီဓမ္မ (၃) သုစရိတဓမ္မတို့ကို ဆိုသည်။
 ပုပ်မှို- ဆိုးဝါးသည်။ (ပါ။)
 အကုသိုလ်- (၁) သတ်ခြင်း (၂) ခိုးခြင်း (၃) မှားသောကမ
 အမှုပြုခြင်း (၄) လိမ်ခြင်း (၅) ကုန်းတိုက်ခြင်း (၆)
 ဆဲရေးခြင်း (၇) ပေါ့ပျက်သော စကားကို ပြောခြင်း
 (၈) သူတပါး စည်းစိမ်ကို ရလိုခြင်း (၉) သူတပါး
 အပေါ် မကောင်းကြံခြင်း (၁၀) အယူမှားခြင်း ဆို
 သော အကုသိုလ် ၁၀ ပါး။ (ပါ။ အကုသလ။)

၉၃

မီးပေါက်- သေနတ် အမြောက် စသော လက်နက်မျိုး။
 ဟန်မောင်း- စစ်ချီရာတွင် တပ်ဦးက တီးရသော မောင်းကလေး။
 ဟန်စည်- စစ်ချီရာတွင် တပ်ဦးက တီးရသော စည်ကလေး။
 အသာဓု- မကောင်း။ (ပါ။)

၉၄

ကောက်ကစင်း- ကောက်လိုက် ဖြောင့်လိုက်။
 ဓမ္မဆယ်ပါး- မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါး။ ရာဇဓံ ၁၀ ပါး။ (ပါ။
 ဓမ္မ၊ တရား။)

၉၅

ပုဆိုးကျည်းပါး- ကုလားပြည်က လာသော အဝတ်အထည်။
 ရတနာခုနစ်- (၁) ရွှေ (၂) ငွေ (၃) ပုလဲ (၄) ပတ္တမြား
 (၅) ကြောင်မျက်ရွှံ (၆) စိန် (၇) သန္တာ။
 အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ ဂါထာ ၄၉၀။
 လဇ္ဇိ- ရှက်ခြင်း။ (ပါ။)

၉၆

တရထည်- တူသည်။ (ပါ။)
 နှစ်သိန်းလေးထောင်- မြင်းမိုရ်တောင်၏ မြေပေါ် ယူဇနာ ၈၄,၀၀၀
 နှင့် ပံသုပထဝီယူဇနာ ၁၂၀,၀၀၀ တို့၏အပေါင်းဖြစ်
 သော ယူဇနာ ၂၀၄,၀၀၀ ကို ဆိုလိုဟန်ရှိသည်။

အပိုဒ် ၃၀ လာ - ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ လေးထောင်
ရောင်နှင့်၊ မြင့်ခေါင်အစောက်၊ နှစ်ပြန်အောက်ဝယ်၊
ခုံလောက်ပတ္တမြား၊ သုံးလုံးကြား-ဆိုသည့်စကားနှင့်
မညီ။

၉၉

စောမိမိုင်း- မြင့်မြတ်သူ။ အကြီးအကဲ။ ရှင်ဘုရင်။

သုံးပါးသုစရိုက်- (၁) ကိုယ် (၂) နှုတ် (၃) နှလုံး သုံးပါးတို့ဖြင့်
ကောင်းစွာ ပြုမူ ပြောဆို ကျင့်ကြံခြင်း။

နဂိုဏ်းအထွတ်- ဆန်းဂိုဏ်း ရွေးရာတွင်-နသိဘ-ဆိုသည်နှင့်အညီ လဟု
၃ လုံးကို နဂိုဏ်းခေါ်သည်။ နဂိုဏ်းကို စောင့်သော
နတ်မှာ သိကြားမင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် နဂိုဏ်း
အထွတ် ဆိုသည်မှာ သိကြားမင်း ဆိုလိုသည်။ (ပါ။
ဂဏ။)

နဂိုဏ်းအထွတ် ဝံရာ- သိကြားပြည်။ နတ်ပြည်။

၁၀၀

ပိယဝါစာ- ချစ်ဖွယ်သောစကား။ (ပါ။)

ကသိုဏ်း မလွတ် ဗြဟ္မာတည်း- ဈာန်ကသိုဏ်းနှင့် မကင်းသော ဗြဟ္မာ
အဖြစ်။ ဤအမှတ် ၁၀၀ ပျို့ပိုဒ်တွင် စာလုံးရေ
၂၉၆ လုံးရှိရမည်ဆိုသော်လည်း ရေတွက်ကြည့်သော
အခါ တလုံးလိုနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ မူကွဲမကောင်း
များနှင့် တည်းကြည့်လျှင် ပေါ်ကောင်း ပေါ်ပေမည်။

၁၀၁

အလတ်သားတိ- ဤပါဒ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မကြံတတ်။

တိထိ- လဆန်းသည်မှစ၍ တရက်၊ နှစ်ရက် စသည်ဖြင့် ရေ
တွက်ရသော ရက်တို့ကို တိထိရက်ခေါ်သည်။ တိထိ
ရက် ၅ မျိုး ရှိသည်။ ရှိသော တိထိရက်ကိုတည်း။
၅ ခုနှင့်စား။ (၁) တစ်ကြွင်းလျှင် နန္ဒာတိထိ (၂) ၂
ကြွင်းလျှင် ဘဒြာတိထိ (၃) ၃ ကြွင်းလျှင် ဇေယျာ
တိထိ (၄) ၄ ကြွင်းလျှင် ရိတ္တာတိထိ (၅) သုံးလျှင်
ပုဏ္ဏာတိထိ ခေါ်သည်။ ဤတွင် လဆန်း တရက်နေ့မှ
၁၅ ရက် လပြည့်နေ့အထိ လမင်းသည် တနေ့တခြား
တိုးပွားသည်ကို ဗေဒင်ကြောင်းဖြင့် တန်ဆာ ဆင်၍
ဖွဲ့ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ လဆန်းရက် တိထိ ဖြစ်ပုံကို
အောက်ဇယားတွင် ပြထားသည်။ (ပါ။တိထိ။)

ကြွင်း	တိထိ	ရက်		
၁	နန္ဒာတိထိ	၁ ရက်	၆ ရက်	၁၁ ရက်
၂	ဘဒြာတိထိ	၂ ရက်	၇ ရက်	၁၂ ရက်
၃	ဇေယျာတိထိ	၃ ရက်	၈ ရက်	၁၃ ရက်
၄	ရိတ္တာတိထိ	၄ ရက်	၉ ရက်	၁၄ ရက်
သုည	ပုဏ္ဏာတိထိ	၅ ရက်	၁၀ ရက်	၁၅ ရက်

ဘုန်းရောင်ပျို့- ဘုန်းတန်ခိုးအရောင် နုပျိုတိုးတက်သည်။

ရှေးလက်ငုပ်မှု- ရှေးကလက်ငုတ်လက်ရင်းဖြစ်သော တေသကုဏဇာတ်။
လက်ငုတ် ကို သတ်ပုံတို့၌ တသတ်နှင့် ရေးသည်ကို
တွေ့ရသည်။

ကရိုဏ်း- အက္ခရာဖြစ်ကြောင်း။ (ပါ။ ကရဏ။)

ပယတ်- အက္ခရာဖြစ်အောင် အားထုတ်မှု။ (ပါ။ ပယတန။)

နဝယ်စပြီး- အပိုဒ် ၉၊ ၁၀၀၊ ၁၀၁ တို့ကို နဝယ်အက္ခရာဖြင့်
စသည်။

ဏကြီးသတ်ဆုံး- အထက်ပါအပိုဒ်တို့၏ အချပါဒတို့တွင် ဂိုဏ်း၊ သိုဏ်း၊
ရိုဏ်း ဟူသော ဏကြီးသတ် ပါသည့် စာလုံးတို့ကို
သုံးသည်။

တိသတ္ထ- ခုနစ်ဆဲ့သုံး။ (ပါ။)

၁၀၃

ဇယ- ၄ ဂဏန်း။ (ဗေဒင်။)

စတု- ၄ ဂဏန်း။ (ပါ။)

ဗောဓိပက္ခိယ၊ သတ္တိသံ- ဗောဓိဉာဏ်၏အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သောတရား
၃၇ ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) သတိပဋ္ဌာန် ၄ ပါး
(၂) သမ္မပ္ပဓာန် ၄ ပါး (၃) ဣဒ္ဓိပါဒ် ၄ ပါး (၄)
ဣန္ဒြေ ၅ ပါး (၅) ဗိုလ် ၅ ပါး (၆) ဗောဇ္ဈင် ၇ ပါး
(၇) မဂ္ဂင် ၈ ပါး။ အကျယ်ကို ဗောဓိပက္ခိယဒီပနီ
တွင်ရှု။

မီးဆွဲတတန်- (၁) ရာဂ (၂) ဒေါသ (၃) မောဟ (၄) ဇာတိ
(၅) ဇရာ (၆) မရဏ (၇) သောက (၈) ပရိဒေဝ
(၉) ဒုက္ခ (၁၀) ဒေါမနဿ (၁၁) ဥပါယာသ။
လေးစုံရှစ်ပါး- မဂ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ပါး၊ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် ၄ ပါး၊ ၄ စုံ။ ၂ ရပ်
ပေါင်းလျှင် ရှစ်ပါး။

၁၀၄

နုဿ- လူတို့စိတ်တွင် ကိန်းအောင်းနေသော အနုဿတရား
၇ ပါးရှိသည်။ (ပါ။ အနုဿ။) သရုပ်ကား (၁) ကာမ
ရာဂါ နုဿ (၂) ဘဝရာဂါ နုဿ (၃) ပဋိဆာ
နုဿ (၄) မာနာနုဿ (၅) ဗိဇ္ဇာနုဿ (၆) ဝိစိ
ကိစ္ဆာ နုဿ (၇) အဝိဇ္ဇာနုဿ။

စကြာရွှေဘိန်း- စကြာလည်းဘီး။ ဤတွင်-မေတ္တာပျံ့နှံ့ရိုး၊ ရထားထိန်း
လျှင်၊ လည်းဘိန်းနောက်ဖည်-ဆိုသော မဏ္ဍစိုးခန်းပျို့၊
အပိုဒ် ၁၀၉ စာသုံးကိုလိုက်၍ရေးသည် ယူရန်ရှိသည်။
ကုသပျို့၊ အပိုဒ် ၂၁ တွင်လည်း- မလိုမဲ့ တ ဘိန်း၊
တလိန်းမတိုက်-ဟု မှုရွေးဆရာတော် စပ်သည်။

ငါ့ဘထွေး- ဘုရားသခင်၏ ဘထွေးတော် အမိတောဒန။

ငါးယောက်ဖော်- (၁) ဘဒ္ဒိယ (၂) အနုရုဒ္ဓ (၃) ဘဂု (၄) ကိမိလ
(၅) ဒေဝဒတ္တ။

မန္တာနိသား- အသီတိ ရှစ်ကျိပ် အဝင် မန္တာနိပုတ္တ ပုဏ္ဏမထေရ်။
တရားဟောသောအရာ၌ တေဒဂ်ရသည်။ ဤမထေရ်
ဟောသော တရားကိုနာရ၍ ညီတော်အာနန္ဒာ သော
တာပန်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂုတ္တရဋ္ဌကထာ၊ တေဒဂ္ဂဝဂ်တွင်
ရှု။ အင်္ဂုလိမာလ၏ မယ်တော် ပုဏ္ဏေးမ မန္တာနိနှင့်

ဤမန္တာနီ တို့ကို ရောထွေး မှားယွင်း တတ်သည်။
သတိပြု။

မိဋ္ဌိသဿတ၊....ခြောက်ဆဲနှစ်စုံ၊ မိဋ္ဌိတို့- မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါး။ သရုပ်ကား
(၁) သဿတဒိဋ္ဌိဝါဒ ၄ ပါး (၂) ကေစူသဿတဒိဋ္ဌိ
ဝါဒ ၄ ပါး (၃) အန္တာနန္တ ဒိဋ္ဌိဝါဒ ၄ ပါး (၄)
အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိဝါဒ ၄ ပါး (၅) အဓိစူသမုပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ
ဝါဒ ၂ ပါး၊ ပေါင်း ၄+၄+၄+၄+၂ = ၁၈ ပါး
သည် ပုဗ္ဗန္တာနုကပ္ပိကဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။ (၆) သညီဒိဋ္ဌိ
ဝါဒ ၁၆ ပါး (၇) အသညီဒိဋ္ဌိ ဝါဒ ၈ ပါး (၈) နေဝ
သညီနာသညီဒိဋ္ဌိ ဝါဒ ၈ ပါး (၉) ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဝါဒ
၇ ပါး (၁၀) ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဒိဋ္ဌိဝါဒ ၅ ပါး၊ ပေါင်း
၁၆+၈+၈+၇+၅ = ၄၄ ပါးသည် အပရန္တာနု
ကပ္ပိကဒိဋ္ဌိဖြစ်သည်။ ၂ စုပေါင်းသော် ၁၈+၄၄ =
၆၂ သည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါးဖြစ်သည်။

ဇွေး- ၂ ခုသင်္ချာ။ (ပါ။)

အဋ္ဌာရသ- ၁၈ သင်္ချာ။ (ပါ။)

သောဠသ- ၁၆ သင်္ချာ။ (ပါ။)

အဋ္ဌ- ၈ ခုသင်္ချာ။ (ပါ။)

သတ္တ- ၇ ခုသင်္ချာ။ (ပါ။)

ပဉ္စ- ၅ ခုသင်္ချာ။ (ပါ။)

အပရန္တာနု၊ နှစ်စုရှိမဲ့- ဤသို့ စာမူတို့တွင်ရှိသည်။ မသင့်။ အပရန္တာနု
အစား အပရန္တာနု ရှိမှ ကျမ်းဂန်နှင့်ညီမည်။ ကာရန်
သင့်မည်။

သက္ကာယ- ငါစွဲဒိဋ္ဌိ။ (ပါ။)

နိယတဟု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ- နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ အယူမှားကို အခိုင် အမြဲ
ယူသောဒိဋ္ဌိ။ (ပါ။)

သောတာပန္န- သောတာပတ္တိမဂ်နှင့်ဖိုလ်။ (ပါ။)

သကျသကီ- သကျသကီဝင်ခေါ်သော ဘုရား၏အမျိုး။ (ပါ။)

ဖွားဖက်- ဘုရားသခင်၏ ဖွားဖက်တော်။ ဖွားဖက်တော် ၇ ပါး
ရှိသည်။ အတိချုပ်ကား (၁) အာ (၂) ဗော (၃) ကာ
(၄) ယ (၅) င (၆) ရွှေ (၇) ကဏ် ဖြစ်သည်။
အပြည့်အစုံကား (၁) အာနန္ဒာ (၂) ဗောဓိပင် (၃)
ကာလုဒါယံ (၄) ယသောဓရာ (၅) ဆော်ခေါ် ဆန္ဒ
အမတ် (၆) ရွှေအိုးကြီး ၄ လုံး (၇) ကဏ္ဍကမြင်း။

တေဒဂ်- ဤသူသည် အထွတ်အထိပ် ဖြစ်သည် ဟူ၍ မြတ်စွာ
ဘုရား မိန့်မြှောက်တော်မူချက်။ (ပါ။တေဒဂ္ဂ။)

ဘေဒဂ်သည်၊ ငါးချက်ပြည့်ဟန်- ညီတော် အာနန္ဒာသည် (၁) အကြား
အမြင်မျှားသည် (၂) သတိမြဲသည် (၃) ပညာလျင်
သည် (၄) လုံ့လရှိသည် (၅) အလုပ်အကျွေးကောင်း
သည်။ ဤငါးချက်၌ တေဒဂ်ရလေသည်။ အင်္ဂုတ္တရ
နိကာယ်၊ တေဒဂ္ဂဝဂ်။

၁၀၅

သတ္တာခုနစ်- ခုနစ်ရက်။ (ပါ။သတ္တာ၊ခုနစ်။)

ငါ့လက်ယာမူနံ၊ ဗျာဒိတ်ညွှန်သည်- ဘုရားသခင်၏ လက်ျာရံ အဂ္ဂ
သာဝက။

၁၀၆

ကမ္ပည်း-

အမည်စာတန်း။

၁၀၇

ရှည်စေခွင့်-

ဤတွင် ယှဉ်(ရှည်)စေခွင့် ဆိုမှ နောက်လိုက်စကား
ယောဂနှင့် ဆီလျော်မည်။ ထိုခေတ်ရေး စာတို့တွင်
ယှဉ်ကို ရကောက်ဟုထိုး ညကြီးသတ်နှင့် အရေးများ
သည်။

အာသဝ-

ယိုစီးတတ်သောတရား။ (ပါ။)

ဩဇာ-

နှစ်မွန်းစေတတ်သောတရား။ (ပါ။)

ယောဂ-

(ဝဋ်ဆင်းရဲနှင့်) ယှဉ်စေတတ်သောတရား။ (ပါ။)

ဂန္ထိ-

ထုံးပတ်ဖွဲ့နှောင်တတ်သောတရား။ (ပါ။)

ရှစ်တက်-

ခတ်တက်နှင့် တူသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး။ သရုပ်ကား
(၁) သမ္မာဒိဋ္ဌိ (၂) သမ္မာသင်္ကပ္ပ (၃) သမ္မာဝါစာ
(၄) သမ္မာကမ္မန္တ (၅) သမ္မာအာဇီဝ (၆) သမ္မာ
ဝါယာမ (၇) သမ္မာသတိ (၈) သမ္မာသမာဓိ။

ဟိုဖက်မှာ-

ဟိုမှာဖက်။ နိဗ္ဗာန်။

လေးတန်အကြောင်း-

အကြောင်းတရားကြီး ၄ ပါး။ သရုပ်ကား (၁) ကံ
(၂) စိတ် (၃) ဥတု (၄) အာဟာရ။

လေးတန်အကြောင်းကင်းရာ-

အကြောင်းတရားကြီး ၄ ပါးတို့ မပြုပြင်
အပ်သော နိဗ္ဗာန်။ အသင်္ခတဓာတ်။

၁၀၈

ဆယ်လီသုံးထွေ- ပါရမီ ၁၀ ပါး အပြား ၃၀။

စွန့်ကြီးငါးဖြာ-

(၁) ရဇ္ဇပရိစာဂ၊ တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခြင်း (၂) ပုတ္တ
ပရိစာဂ၊ သားသမီးကို စွန့်ခြင်း (၃) ဘရိယပရိစာဂ၊
မယားကိုစွန့်ခြင်း (၄) အင်္ဂပရိစာဂ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို
စွန့်ခြင်း (၅) ဇီဝိတပရိစာဂ၊ အသက်ကို စွန့်ခြင်း
ဟူသော ဘုရားအလောင်းတို့ အထူး ပြုလုပ်သည့်
စွန့်ခြင်းကြီး ၅ မျိုး။

ခြောက်ပြည်ပိုင်ကား၊ မာရ်နတ် တားလည်း- နတ်ပြည် ခြောက်ထပ်ကို
အစိုးရသော မာရ်နတ်သားက ဟန့်တား သော်
လည်း။ ။မာရော မဟာနဘာဝေါ ဆ ကာမာဝ
စရိယရော - ဟူ၍ သုတ်သီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာ၊
သာမညဗလသုတ်အဖွင့်တွင်၎င်း၊ ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌက
ထာ၊ ဝေရဉ္စဘာဏဝါရတွင်၎င်း ပါရှိသည့်အတိုင်း
မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော် ဖွဲ့ဆိုသည်။ ၆ ဆင့်မြောက်
ပရနိမ္မိတ ဝဿဝတီဘုံကို ပိုင်သည်ဟု ယူလျှင် သဒ္ဓ
ယုတ္တိမရှိ။

အမြိုက်-

သေခြင်းကင်းသော။ (သ၊အမ္မတ။)

လေးတန်သစ္စာ-

သစ္စာ ၄ ပါး။ အပိုဒ် ၁ အဖြေရှု။

ဆသာဓာ-

ဘုရားနှင့်သာ ဆိုင်သော အသာဓာရဏ ဥာဏ်တော်
၆ ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) အာသယာနုသယဉာဏ်၊
သတ္တဝါတို့၏ အလိုကို သိသောဉာဏ် (၂) ဣန္ဒြိယ
ပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ သတ္တဝါတို့၏ ဣန္ဒြေရင့်မရင့်ကို
သိသောဉာဏ် (၃) သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ တရားအလုံးစုံကို

သိသောဉာဏ် (၄) အနာဝရဉာဏ်၊ တရားတို့ကို အတားအဆီးမရှိ သိသောဉာဏ် (၅) ယမက ပါဠိဟာ ခိုယဉာဏ်၊ ယမိုက်ပြာဠိဟာ ပြနိုင်သောဉာဏ် (၆) မဟာကရုဏာ သမာပတ္တိဉာဏ်၊ မဟာကရုဏာကိုဝင် စားနိုင်သောဉာဏ်။ (ပါ။ဆ+အသာဓာရဏ။)

ဝိဇ္ဇာသုံးတန်- အာဒိသင်္ကေတနည်းအားဖြင့် ပု၊ခါ၊အာ ဟု အမှတ် ပြုလေ့ရှိသော (၁) ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ ရှေးဘဝတို့ကို သိသောဉာဏ် (၂) ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ နတ်မျက်စိကဲ့သို့ မြင်သောဉာဏ် (၃) အာသဝက္ခယဉာဏ်၊ အာသဝေါ ကုန်သောဉာဏ်။ (ပါ။ဝိဇ္ဇာ။)

ခြောက်တန်ရောင်တောက်- ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး။အပိုဒ် ၁ အဖြေရှု။

ခုနစ်ဝ- ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ ခုနစ်ရက်စီ သီတင်း သုံးရာ ခုနစ်ဌာန။ (၁) ပလ္လင်္က၊ဗောဓိပင်နှင့်ရွှေပလ္လင် (၂) အနိမိသ၊ အနိမိဿကုန်း (၃) ရတနာစက်မ၊ ရတနာစင်္ကြံ (၄) ရတနာသရ၊ ရတနာရွှေအိမ် (၅) အဇပါလနိဂြောဓ၊ ဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင် (၆) မုစ လိန္ဒ၊ မုဇ္ဇလိန္ဒာအိုင် (၇) ရာဇာယတန၊ လင်းလွန်းပင်။ သတ္တဌာန ခုနစ်ပါး။

သတ္တသတ္တာ- ခုနစ်ရက် ခုနစ်လီ၊ ၄၉ ရက်။ (ပါ။)

အဋ္ဌပ- ရှစ်ခုမြောက် သတ္တာဟ (တွင် အဇပါလ ညောင်ပင်သို့ ပြန်ကြသည်။) (ပါ။)

မိဂဒါယော- သားကောင်တို့ကိုဘေးမဲ့ပေးရာမိဂဒါဝုန်တော။ (ပါ။)

ရှင်စောစကြာ၊ ဖြန့်ခွဲလာ၍- စကြာဖွဲ့သည်ဟု ဖဦးထုပ် ယပင့်သေးတင် အမြစ်နှင့် ရေးလျှင် အပိုဒ် ၂၀ လာ - ထိုသင်းရနံ့၊ တပျို့ဖြင့်၊ ဖွဲ့ကြပဝါး-ဆိုသည့် စပ်ထုံးနှင့် ကိုက်ညီ

မည်။ ဤဖွဲ့စပ်ထုံးကို မုဒုလက္ခဏပျို့၊ အပိုဒ် ၄၈ တွင်- အကြာမင်း၊ ရွှေစက်ဖွဲ့က၊ ပတ်ခြံ၊ ဗိုလ်လူ - ဟူ၍ သျှင်လင်္ကာသာရ ရေးခဲ့သည်။

ဓမ္မစက်- ဓမ္မစကြာတရား။ (ပါ။)

ဝဂ္ဂိ- ပဉ္စဝဂ္ဂိ ၅ ပါး။ (ပါ။) (၁) ကောဏ္ဍည (၂) ဓပု (၃) ဘဒ္ဒိယ (၄) မဟာနာမ် (၅) အသဇိ။

နိဂုံး

၁

နိဂုံး- အဆုံးသတ်စကား။ (ပါ။ နိဂမန။)

ရွှေအာဏာစက်- ဘုရားသခင်၏ တရားတော် တန်ခိုး။ (ပါ။အာဏာ+ စက္က။)

တသိန်းနက်တွင်- ဘုရားသခင်၏ တရားတော်တန်ခိုး ပျံ့နှံ့ရာ စကြဝဠာ ကုဋေတသိန်း။

သောင်းဒီပါ- ယူဇနာ တသောင်း ကျယ်သော ဓမ္မဒိပ်ကျွန်း။

သုနာပရန္တ- ရောဝတီမြစ်၏ အနောက်ဖက်အရပ်။ (ပါ။)

ကမ္ပောဇ- ရှမ်းပြည်။ (ပါ။)

တမ္ပဒီပ- ရောဝတီမြစ်၏ အရှေ့ဖက်အရပ်။ (ပါ။)

ဒုတ္တာဝတီ- မြစ်ငယ်။

မင်းဝံ- မန္တလေးမှအထက် ရောဝတီမြစ်၏ အနောက်ဖက် ကမ်းခြေရှိ တောင်တန်း။

မြေဓိပတိ- မြေကောင်းမြေမြတ်။ (ပါ။ အဓိပတိ။)

ဘူမိနက်သန့်- မင်္ဂလာရှိသောမြေ။

ကျန်းဘောင်တည်ရှေး- ကျန်းဘောင် မင်းဆက်ကို စတင် တည်ထောင်သော အလောင်းမင်းတရားကြီး။ သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းဘောင် မင်းဆက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

အလောင်း မင်းတရားကြီး

၁၁၁၄ - ၁၁၂၂

ဘိုးတော်ဘုရား

၁၁၄၃ - ၁၁၈၁

အိမ်ရှေ့မင်း

ဘကြီးတော်

၁၁၈၁ - ၁၁၉၉

သာယာဝတီ

၁၁၉၉ - ၁၂၀၈

ပုဂံမင်း

၁၂၀၈ - ၁၂၁၄

မင်းတုန်းမင်း

၁၂၁၄ - ၁၂၄၀

သီပေါမင်း

၁၂၄၀ - ၁၂၄၇

မြေးတော်မြေး- ပုဂံမင်း။

ဘေးတော်ပြည်- ဘိုးတော်ဘုရားတည်သော အမရပူရမြို့။

၂

ဇာတိအာဏာ၊ ဝိသယာဟု- ဗုဒ္ဓဘုရားတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော နယ်ပယ် (ခေတ်) ၃ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) ဇာတိခေတ်၊ စကြဝဠာတသောင်း (၂) အာဏာခေတ်၊ စကြဝဠာ ကုဋေတသိန်း (၃) ဝိသယခေတ်၊ စကြဝဠာအနန္တ။
ပွင့်မည်တဆူ- အရိမေတ္တေယျ ဘုရားသခင်။

၃

ပန်းငါးဆူ- အကျဉ်းနည်း အားဖြင့် သန်း၊ ရုံ၊ ပ၊ မ၊ ယျ အမှတ်ပြုသော (၁) ကကုသန် (၂) ကောဏာဂုံ (၃) ကဿပ (၄) ဂေါတမ (၅) အရိမေတ္တေယျ ဟူသော ဘုရား ၅ ဆူ။ တဒ္ဒကမ္ဘာတွင် ပွင့်သည်။

မန္တလေး- မန္တလေးတောင်။ ထိုစဉ်က မန္တလေးမြို့ကို မတည်ရသေး။

ငါးမင်းတောင်- ငါးရံမင်းတောင်။

ညီနောင်ကြက်အိပ်၊ မြရောင်ရိပ်- ရွှေကြက်ယက်နှင့်ရွှေကြက်ကျတောင်။

ခြောက်သွယ်ရောင်ရှိန်- ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး။ အပိုဒ် ၁ အဖြေရှု။

ဓာတ်တော်သရီ- သရီရ ဓာတ်တော်။ ကိုယ်မှ ဖြစ်သော ဓာတ်တော်။ (ပါ။ သာရီရိကဓာတ်။)

၄

ဂျမ်း- ယိုးဒယား။

ထီးပေါင်း- အမရပူရ မြို့နန်းတည်ရာ ထီးပေါင်ကားအရပ်။

တက်သေး- တက်သေးအင်း။
 တောင်သမန်- တောင်သမန်အင်း။
 ပတ္တာနုမော်- သူတပါးကောင်းမှုကို သာဓုခေါ်ခြင်း။ (ပါ၊ ပတ္တာ
 နုမောဒန။)

၅

ပဋိရူပ- သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော။ (ပါ။)
 ကာလပယောဂ- အချိန်ကောင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ကာလ သမ္ပတ္တိစက်၊
 ကောင်းစွာ အားထုတ်မှုနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ပယောဂ
 သမ္ပတ္တိစက်။ (ပါ။)
 ကင်းခွန်- ရေလမ်းကုန်းလမ်း၌ ကုန်၊လူ၊ အထွက်အဝင်ပေါ်တွင်
 ကောက်ခံသော အခွန်အကောက်။
 မောသော- ခိုးသူ။ (ပေါ။)

၆

အလောင်းမင်းမြစ်- အဝမြို့ကို စတုတ္ထအကြိမ် တည်သော ဘကြီးတော်
 မင်း။
 နောင်တော်ဘုရား- သာယာဝတီမင်း၏ နောင်တော်ဖြစ်သော ဘကြီး
 တော်မင်း။
 ဆီမီးရွှေခုံ- မြင်းခြံမြို့အထက် ဆောင်တိမြစ် ကမ်းရှိ ရွှာ၏အမည်။
 ယခုအခါ ဆမိတ်ခုံဟု ခေါ်သည်။
 သွယ်ပျောင်း- ရွှေကြိုး။
 ရွှေသားဗောင်း- ရွှေဖြင့်ပြီးသော ဗောင်း။
 နားတောင်းဆူးရစ်- နားတောင်းဘမျိုး။ ရွှေ နား တောင်း ကြက် ရင်
 အနား ဆူး ၂ ထပ်။

သင်းကျစ်- ဘွဲ့အမည် ရေးထားသော နဖူးတွင် တပ်ဆင် ရသည့်
 ရွှေပြား။
 ဘဲရန်- ဝတ်လုံတွင် အနားကွပ်သော ရွှေကျင်ခတ်။ ဘွဲ့ပုံနာမံ၊
 ဘဲရံဇာသတ်-ဟူ၍ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်၊ အပိုဒ်
 ၆၇ တွင် သေးတင်နှင့် စပ်သည်။

မြောက်ချီးငါးဝ၊ ဘွဲ့နာမတည်း- ဦးရွှန်းရသော ဘွဲ့ ၅ မျိုး။ (၁) စန္ဒ
 ကျော်ခေါင် (၂) မဟာမင်းလှမင်းခေါင် (၃) မဟာ
 မင်းလှမင်းခေါင်ကျော်ဆိုသော ဘွဲ့ ၃ ခုကိုသာ တွေ့ရ
 သေးသည်။ ဂန္ထဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များအတ္ထုပ္ပတ္တိ နှင့်
 စာဆိုတော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ကို ရှု။ တနည်းကား
 အက္ခရာ၅လုံးပါသည့် မင်းလှမင်းခေါင်ကျော်ဟူသော
 ဘွဲ့ကို ရည်ညွှန်းသည်ဟုလည်း တွေးကြံရန် ရှိသည်။
 အပိုဒ် ၇ လာ- ဘွဲ့ပုံငါးဝ၊ တံဆိပ်ရသား - ဆိုသည့်
 စကားနှင့် တွဲဖက်ဆင်ခြင်။

ဘုရားညီတော်- ဘကြီးတော်၏ ညီတော်ဖြစ်သော သာယာဝတီမင်း။
 ဘုရားသားတော်- သာယာဝတီမင်း၏သားတော် ပုဂံမင်း။

၇

ညီတော်- သာယာဝတီမင်း။ အမရပူရ ဒုတိယမြို့တည်မင်း။
 သုံးထောင်တာ- ခုနစ်တောင်လျှင် တတာဆိုသော တာပေါင်း
 သုံးထောင်။
 ဘိလူးစောင့်- (၁) တောင်သမန် (၂) တောင်ကျည်း (၃)
 တောင်ပြုံး (၄) တောင်မြင့် ဟူသော ဘိလူး
 ၄ ယောက်။ ဤဘိလူး ၄ ယောက်တို့သည် ထီးပေါင်

ကား အရပ်ကို စောင့်ထိန်းသည်။ ကုန်းဘောင်ဆက်
မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊ ပဌမအုပ်၊ မျက်နှာ ၅၅၇။

တောင်အလယ်ချက်- (၁) တောင်သမန် (၂) တောင်ကျည်း (၃)
တောင်ပြုံး (၄) တောင်မြင့် ဆိုသော တောင် ၄ လုံး
တို့၏ အလယ်တွင် အမရပူရမြို့ကို တည်သည်။

စိန်တောင်- သူရဲခို အုတ်ရိုးထရံငယ်။

အနုဒိသာ- အရွှေမြောက်၊ အရွှေတောင်၊ အနောက်မြောက်၊
အနောက်တောင်ဆိုသော ထောင်အရပ်။ (ပါ။)

လေးထောင့်မှာမူ၊ ရတနာမြတ်၊ ပြင်ကနတ်နှင့် မြို့လေးထောင့် အပြင်
ဖက်တွင် တည်ထားသည့် မြို့ထောင့်စေတီ ၄ ဆူဟု
ယူရန်ရှိသည်။ (စုံစမ်းဦး။)

လူများနတ်- ရှင်ဘုရင်။

တံခါးဆန်းကြယ်၊ ဆဲနစ်သွယ်- အမရပူရမြို့ အရွှေမြို့ရိုးတွင် (၁) လေး
ကျွန်း (၂) ဦးနှိမ် (၃) သိမ်းဆည်းဟူ၍ တံခါး ၃။
တောင်မြို့ရိုးတွင် (၁) ကျွန်းလုံးဝင် (၂) ကုန်းမော်
(၃) နန္ဒမူ ဟူ၍ တံခါး ၃။ အနောက်မြို့ရိုးတွင်
(၁) အာဠဝီ (၂) စည်ရှင် (၃) ရန်နှင့်ဟူ၍ တံခါး ၃။
မြောက်မြို့ရိုးတွင် (၁) ရန်မျိုးအောင် (၂) လေးသိန်း
(၃) မုတ်ဦးဟူ၍ တံခါး ၃။ ပေါင်း တံခါး ၁၂ ရပ်
ရှိသည်။ ကုန်းဘောင်ဆက် မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊
ပဌမအုပ်၊ မျက်နှာ ၅၆၃။ တံခါး ၁၂ ရပ်တွင်
ဆဲနစ်ရာသီရပ်နှင့် သိကြားရပ်များ ရေးခြယ်ထား
သည်။ အမေးတော်ဖြေ၊ မျက်နှာ ၂၇။

မလွယ်ဆဲတစ်- အဝင်လကျာ အထွက်လက်ဝှက်က သွားလာခြင်း၌
မလွယ်မကူ လှည့်လည်သွားလာရသော မလွယ်ပေါက်
ဆဲတစ်ခု။ ရွှေဘုံနိဗ္ဗာန်၊ နိဂုံး။

ကျုံးသုံးတန်- (၁) ရေကျုံး (၂) ညွန်ကျုံး (၃) အခြောက်ကျုံး။
အမရပူရမြို့တည်စာတမ်းတွင် ကျုံးသုံးတန် လုပ်ဆောင်
သင့်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည် ဟူ၍ ကဝိလက္ခဏာဒီပဏီ
ကျမ်း၊ မျက်နှာ ၂၃၅ တွင် တွေ့ရသည်။

အင်း၊ ကန်၊ မြစ်ရေ- တက်သေးအင်း၊ တောင်သမန်အင်း၊ ဇောင်းကလော
ကန်၊ ဧရာဝတီမြစ်၊ ဒုတ္တာဝတီမြစ်။

ဂဠုန်ဝဲလျက်၊ ပုလဲတဆင့်၊ ရွဲတပွင့်မူ၊ ကြက်နှင့်ဟိုင်းစုံ၊ လေးပါးလှံသည်၊
ဘွဲ့ပွဲငါးဝ၊ တံဆိပ်ရ - ဂဠုန် (တနင်္ဂနွေ) နံ = အ၊
ကြက် (ကြာသပတေး) နံ = မ၊ ဟိုင်း (ဓုဟု) နံ = ရ၊
ကြက် (ကြာသပတေး) နံ = ပူ၊ ဟိုင်း (ဓုဟု) နံ = ရ။
အမရပူရမြို့၏ဘွဲ့ တံဆိပ်အက္ခရာ ၅ လုံးကို နိဂြိုဟ်တို့ဖြင့်
ဝှက်ဆိုထားချက် နာမန္တရိက ပဟေဠိဖြစ်သည်။ နံသင့်
အက္ခရာ ဇယားမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

၁ နွေ	၂ လာ	၃ ဂါ	၄ ဟူး	၅ တေး	၆ ကြာ	၇ နေ	၈ ဓုဟု
အ	က၊ခ၊ ဂ၊ဆ၊ င	စ၊ဆ၊ ဇ၊ဈ၊ ည	ယ၊လ၊ ဝ၊ဠ၊	ပါ၊ဖ၊ ဗ၊ဘ၊ မ	သ၊ဟ၊	ဋ၊ဌ၊ဍ၊ ဎ၊ဏ၊ တ၊ထ၊ ဒ၊ဓ၊ န	ရ
ဂဠုန်	ကျား	ခြင်္သေ့	ဆင်	ကြက်	ပူး	မြွေ	ဟိုင်း

တုရင်စိုးစွင့်- မြင့်မားသောတုရင်။ ဒုရင်ဟုလည်း ရေးကြသည်။

ရွှေလင်းပင်- အမရပူရမြို့ အနောက်တောင် မြို့ထောင့်စေတီ။

၈

ငါးဆဲ့ခြောက်ဆင့်၊ ဂုဏ်တော်ပွင့်သား- လူတိပိသော အစချီသည့် ဘုရား
 ဂုဏ်တော်တွင် ပါဝင်သော အက္ခရာ ၅ ဖြစ်လှီး။ ရှေးက
 ဤအယူရှိခဲ့ပုံကို လက်ဝဲ နောင်ရထား လျှောက်ထုံး၊ ပဉ္စ
 ဝိသတိ ပုစ္ဆာအဖြေတွင် ရှု။ ရတနာဖြစ်ရာ ၅ ဖြစ် ရပ် ဟူ၍
 သီးခြား ရှိသေးသည်။ ပညာကထာကျမ်း၊ အပိုဒ်
 ၅ ဖြစ် ရှု။

အရပ်ဆယ်ဖို့- အရှေ့၊ အနောက်၊ တောင်၊ မြောက်၊ ထောင့် ၄ ထောင့်၊
 အထက်၊ အောက် ဆိုသော အရပ် ၁၀ မျက်နှာ။

၉

အမွန်ရှည်ကြောင်း- ကာလရှည်ကြာစွာ တည်ရစ်အောင်။

ခွဲထား- အသံချင်းတူသော်လည်း ရေးပုံချင်း မတူသည်ကို အခံ
 အအုပ်ပြု၍ ခွဲခြားစပ်ဆိုခြင်း စသော စပ်ဆိုပုံမျိုး။
 ဤပုံမျိုးတွင် ခွဲထားများကို ခရေပွင့်ဖြင့် ပြထားသည်။

ဒေါသ- စာရေးရာတွင် ဖြစ်တတ်သော အပြစ်အမျိုးမျိုး။
 (၁) ပဒေဒေါသ ၈ ပါး (၂) ဝါကျဒေါသ ၉ ပါး
 (၃) ဝါကျတ္ထဒေါသ ၆ ပါးဟူ၍ ပေါင်း ၂၃ ပါး
 ရှိသည်။ အကျယ်ကို အလင်္ကာကျမ်း များတွင် ရှု။
 (ပါ။)

ပရိဟာရ- အထက်ပါဒေါသများကို ဖြေသော အဖြေ (ပါ။)

ပသာဒ- အရေးအသား၏ ရှင်းလင်းသိလွယ်ခြင်းဂုဏ်။ (ပါ။)

ဂုဏ်- စာအရေးအသားနှင့် ဆိုင်သောဂုဏ် ၁၀ မျိုး။ (ပါ။)

ရပ်ပြစ်- အပြစ်မကင်းသော အရပ် ၈ မျိုး။ သရုပ်ကား
 (၁) ပစ္စန္နရာဇ်အရပ် (၂) အဇ္ဈပတိ (၃) အင်္ဂါ
 ချိုတဲ့သောအပြစ် (၄) အသညသတ်ဘုံ (၅) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
 အပြစ် (၆) ပြိတ္တာဘုံ (၇) တိရစ္ဆာန်ဘုံ (၈) ငရဲဘုံ။

ဥက္ကဋ္ဌထုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်- သောမနဿလည်းဖြစ်သော၊ အသင်္ခါရိကလည်း
 ဖြစ်သော၊ ဥာဏ်နှင့်လည်းယှဉ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့်
 ပဋိသန္ဓေယူသော ပုဂ္ဂိုလ်။

သောမနဿ- ဝမ်းမြောက်သော စိတ်။ (ပါ။)

အသင်္ခါ- တိုက်တွန်းမှု ကင်းသည်။ (ပါ။ အသင်္ခါရိက။)

ဥာဏသမ္ပယုတ်- ဥာဏ်နှင့် ယှဉ်သည်။ (ပါ။ ဥာဏသမ္ပယုတ္တ။)

ဝိပါက်- ကံကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးစိတ်။ (ပါ။ ဝိပါက။)

မိစ္ဆာ- မှားသော အယူ။ (ပါ။)

သမာဓိ- တည်ကြည်ခြင်း။ (ပါ။)

ဂတိ- ဂတိငါးပါးတွင် ကောင်းသောဂတိ။ ဂတိ ၅ ပါးကို
 အပိုဒ် ၂၂ အဖြေတွင် ရှု။ (ပါ။)

ဖြစ်ပြီးသော်လည်း- ဖြစ်ပြီးသောအခါ။ ဤတွင်-သော်လည်း-ကို ဆန့်
 ကျင်ဖက်ပစ္စည်းအဖြစ် သုံးထားသည် မဟုတ်။ သတိပြု။
 ဖြစ်ပျက်သည့် အချိန်အခါကို ပြသော-သော်-ကို လေး
 နက်စေလို၍-လည်း-ကို တုံ့ထည့်ထားခြင်းဖြစ်သည်။
 သို့သော်လည်း သံသယ ဖြစ်စေနိုင်သော တွဲခြင်း
 မျိုးတည်း။

ကံ့ကော်ပင်ရိပ်၊ ပလ္လင်ထိပ်- အရိမေတ္တေယျဘုရား ပွင့်မည့် ကံ့ကော်ပင်
 နှင့် ပတ္တမြားပလ္လင်။

မာရ်နိပအခေါင်၊ ငါးမာရ်အောင်- အရိမေတ္တေယျဘုရား။ ကံ့ကော်ပင်ဟု ဆိုသဖြင့် အရိမေတ္တေယျဘုရားကို ရည်ညွှန်းသည်ဟု ယူရသည်။ ဤလည်း ပဟေဠိတမျိုးဖြစ်သည်။ မာရ် ၅ ပါးကို အပိုဒ် ၁ အဖြေတွင်ရှု။

သမ္ဘိဒါ- ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိမြင်တတ်သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ၄ ပါး။ (ပါ။) သရုပ်ကား (၁) အတ္တပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အနက်ကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍သိခြင်း (၂) ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တရားကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်း (၃) နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ၊ သဒ္ဓါကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်း (၄) ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါ၊ အထူးခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်း။

ဘိညာခြောက်တန်- အဘိညာဉ် ၆ မျိုး။ (ပါ။အဘိညာ။) သရုပ်ကား (၁) ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ နတ်မျက်စိကဲ့သို့မြင်ခြင်း (၂) ဒိဗ္ဗသောတ၊ နတ်နားကဲ့သို့ကြားခြင်း (၃) ပရစိတ္တဝိဇာန၊ သူတပါးစိတ်ကိုသိခြင်း (၄) ဣဒ္ဓိဝိဓ၊ အထူးထူး တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်း (၅) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ရှေးဘဝ တို့ကို သိခြင်း (၆) အာသဝက္ခယ၊ အာသဝေါ ကုန်စေတတ်သောဉာဏ်။

ရှစ်ပါးဈာန်- ရူပဈာန် ၄ ပါးနှင့် အရူပဈာန် ၄ ပါး ဆိုသည့် သမာပတ်ရှစ်ပါး။ (ပါ။ဈာန။)

ငါးထောင်အနက်၊ တဝက်ဖြစ်အောင်- ၂၅၀၀ ဖြစ်အောင်။
ရှစ်နှစ်တရာ၊ မှန်စွာရေတွက်၊ ဂဏန်းစွက်- ၁၀၈ နှစ် ပေါင်းထည့်။

ငါးထောင်အနက်၊...တဝက်စင်စစ်၊ ကေန်ဖြစ်အံ့- သာသနာ သက္ကရာဇ် ၂၃၉၂ ဆိုလိုသည်။ ၁၀၈ နှစ် ပေါင်းလျှင် ၂၅၀၀ ဖြစ်သည်။

ဂဠုန်နှစ်ပါး၊ ကျားကိုရံ၍၊ နဂါးရှေ့တွင်၊ မွေသည် သက္ကရာဇ်- ၁၂၁၀ ပြည့်နှစ် ဆိုလိုသည်။ အပိုဒ် ၂၄ အဖြေတွင် ပြခဲ့သည့် နံသင့်သင်္ချာဇယားနှင့် နိဂုံး ၇ တွင် ပြခဲ့သည့် နံသင့် အက္ခရာဇယားတို့ကိုကြည့်၍ ဤသက္ကရာဇ်ကို ရွာကြည့် ပါ။ ဤတွင် စနေနံ (မြေနဂါး) ကို သုညဂဏန်း ယူထားသည်မှာ ဝါဒကဲ့ဖြစ်သည်။ သတိပြု။

ကြတ္တိကာ- ကြတ္တိကာအမည်ရှိသောနှစ်။ (သ။) သက္ကရာဇ်ကိုတည်။ ၂ ခုနတ်။ ၁၂ ခုနတ်စား။ ၈ ခုကြွင်းလျှင် ကြတ္တိကာ နှစ်ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော နှစ်မျိုး ၁၂ မျိုးရှိသည်။ အကျယ်ကို ဗေဒဝိဇ္ဇာ ၉ စောင်တွဲကျမ်း၊ မျက်နှာ ၅၀ တွင်ရှု။

အစုစန္ဒာ၊ စကြာရွှေစက်- လခြမ်းသဏ္ဌာန်ရှိသော လေးစကြာ လက်နက်။ (ပါ။ အစုစန္ဒာ၊ လ ထက်ဝက်။)

အစုစန္ဒာ၊...စွဲလျက်လူနေ- လေးလက်နက် ကိုင်စွဲသော လူရုပ်အမှတ် အသားရှိသည့် ဓနုရာသီ နတ္ထောလ။

နေဝင်လထွက်၊ ဝန်းသည့်ရက်- နေဝင်လျှင် လထွက်သောနေ့၊ တနည်း- လပြည့်နေ့။

တွက်သော်ထိုနေ့၊ ဦးစွာတွေ့လိမ့်- နေ့ ခုနစ်နေ့ကို ရေတွက်လျှင် ဦးစွာ တွေ့ရသော တနင်္ဂနွေနေ့။

အရွှေနေသွား၊ ဗဝါးဆဲတစ်- နံနက်အချိန် ၁၁ ဗဝါးအချိန်၊ နေ့ ၁၀ ပတ်ရံ
အချိန်၊ နက်နာရီနံနက် ၉ နာရီခန့်၊

ခေါင်းသောင်းသံနှင့်၊ စည်သံပေါင်းလျက်၊ ဆဲတချက်- ၁ ပတ်ရံ ဖြစ်၍
ခေါင်းလောင်းသံ ၁၁ ချက်၊ စည်သံ ၁၁ ချက်၊
နောင်ခိုင်း နောင်ခိုင်းဟု တီးသည်။ ၂ ပတ်ရံဖြစ်လျှင်
၂၂ ချက်၊ ၃ ပတ်ရံ ဖြစ်လျှင် ၃၃ ချက်၊ ၄ ပတ်ရံ
ဖြစ်လျှင် ၄၄ ချက် တီးသည်။

လက်ရာသီ- ကိစ္စနှင့် ထိုက်သိပ်၍ အရွှေမိုးကုပ်စက်ခိုင်းတိုင် တက်
လာသောရာသီ၊ (ပါ။လဂ္ဂ+ရာသီ၊)

ရှပ်နှစ်ပါးနှင့်၊ ငါး၏ကိုယ်တွင်း၊ သမင်သီသ- ရွှေပိုင်း သမင်ခေါင်းရှပ်၊
နောက်ပိုင်း ငါးချပ်တူ၍ အရှပ် ၂ ပါး ရော နေသော
မကရရာသီ၊ (ပါ။သံသဠါးခေါင်း၊)

ခန်းဌာပ- တနင်္လာဂြိုဟ်ရှိရာ ရာသီကွက်၊ ခန်းဆိုသည်မှာ စန္ဒ
(လမင်း) ဖြစ်သည်။

ရာဂမနုဿ သကုဏဟု၊ ရှုပဆက်ဆံ၊ ရွှေတောင်ပံနှင့်၊ မောင်နံယဉ်မိုး၊
လူတိုင်းတိုက်တပိုင်ပြုစေသော ကိစ္စရာ ဖိမ ချစ်ခင်မှုရာ
ကဟန်ပုံဖြင့် အမှတ်ပြုသည့် မေထုန်ရာသီ၊ ဝေါဟာရ
လိနတ္ထဒီပတီကျမ်းတွင် အကျယ်ရှု၊

ရာဂ- တပ်မက်ခြင်း၊ (ပါ။)

မနုဿ လူ၊ (ပါ။)

သကုဏ ငှက်၊ (ပါ။)

ရမိ- တနင်္ဂနွေဂြိုဟ်၊ (ပါ။)

ဘောမ- အင်္ဂါဂြိုဟ်၊ (ပါ။)

ဗုဒ္ဓ- ဗုဒ္ဓဟူးဂြိုဟ်၊ (ပါ။ဗုဒ္ဓ၊)

ကင်းလက်မ- ကင်းမလက်မဲ့ဖြင့် အမှတ်ပြုသော ခြံစွာရာသီ၊

ဂြိုဟ်ဂုဏ- ကြာသပတေးဂြိုဟ်၊ (ပါ။)

ရာဟု- ရာဟုဂြိုဟ်၊ (ပါ။)

ခြင်သွေ့သော- ခြင်သွေ့ဖြင့် အမှတ်ပြုသော သိင်္ဂရာသီ၊ ရဟာဟုရှိလျှင်
ပိုမိုသင့်မြတ်ရာသည်။

သောရိ- နေဂြိုဟ်၊ (ပါ။)

ကသစ်- ဆိုင်ရာ ရာသီတွင် အစမ်းကုန် ထွန်ပသော ဂြိုဟ်၊ (ပါ။
ကဝသတေ။)

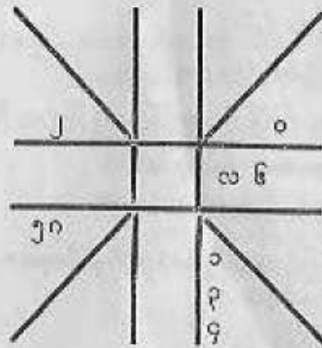
ကသစ်ရွှေအို- အိုးသမ်းယောက်ျားပုံဖြင့် အမှတ်ပြုသော ကံရာသီ၊

တင်္ဂါ- တရာသီ၏ ဥပုတပုံ အချိန်ပိုင်း၊ (ပါ။ ဩ+အံသ။)

နဝင်း- တရာသီ၏ ၉ ပုံ တပုံအချိန်ပိုင်း၊ (ပါ။ နဝ+အံသ။)

ဥသတ- ဤတွင် ဥသန-ပြန်လျှင် ဆင့်ရာသီဟူ၍ ဦးတိက္ခဓမ္မာ
လင်္ကာရအမိန့်ရှိသည်။ ဥသနာသစ္စာသည် သောကြာ
ဂြိုဟ်ဟော ပဒိယာသိဖြစ်သည်။ ဤတွင် သောကြာ
အရင်း၊ သောကြာနဝင်းဟု ဆိုလိုသည်။

ပျိုသစ်ဤစာ ပြီးသည်ခါ ဤဥပ္ပာဒန္တိပျို့ ပြီးသည့်အခါကို အောက်ပါ
ဇာတာအခိုင်း ဟင်္သာဓာပျို့၊ ဦးစာတောထိုက်၊ တိပိဋ
ကာ လင်္ကာရတိုက်ကျောင်း၊ ဦးတိက္ခဓမ္မာလင်္ကာရက
ဝေဆေးတွက်ချက်ပေးသည်။

သောကြာတစ်နေ့ ၂
သောကြာနဂါး ၀

သာသနာ သက္ကရာဇ် ၂၃၂၂၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၁၀ ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်၊ တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၁၁ ဖခါး အချိန်၊ (ရေစံသက္ကရာဇ် ၁၀၄၈ ခု၊ ဖိစင်သာလ ၁၀ ရက်၊ နံနက် ၉ နာရီ၊)

၁၁

ဇာတိနဂါး- ပုဂံမင်း၏ ဇာတိဌာန ဖြစ်သော အမရပူရ နေပြည်တော်၊ (ပါ၊ ဇာတိနဂါး၊)

မြရိပ်ညို- မန္တလေးတောင်၏ အရိပ်၊ ဤတွင် မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် မရောရာ။

မန္တ တံခွန်းသား၊ ရွှေဘုန်းညွန့်ဝေ၊ ကြက်သဇရ- မန္တတုဝကြာမင်းကဲ့သို့ သွန်းတန်ခိုးကြက်သဇရရှိသော ပုဂံမင်း၊

ကျောင်းတော်ကြီး- ၁၂၁၀ ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပုဂံမင်းတရား ရေစက် သွန်းလျှူသော မဟာဝိဇယ

ရာမတိုက်၊ မဟာဝေယနိတုံသာကျောင်း၊ ကုန်းတောင်အက် မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊ တတိယဆုပ် မျက်နှာ ၆၉။

ပရမေသုရာ- သီဝခေါ်သော တိန္ဒူ၊ နတ်ကြီးကို ပရမေသုရာဟု ခေါ်ဆိုသော်လည်း ဤတွင် သိကြားမင်းကို ဆိုလိုရန် ဖြစ်သည်။ (ပါ။)

ဣန္ဒာနတ်မင်း- သိကြားမင်း၊

ဝိဇယတ္ထ၊ သင်္ခလကျော- ဝိဇယတ္ထ၊ အမည် မှီသော သိကြားမင်း၏ လကျောရောင်ရင်း၊ (ပါ၊ သင်္ခ၊ ရေသင်း။)

မင်းအိမ်လှေကား၊ တက်သူများလိပ်- (ဤမျှ ကံ မတ်သောသူတို့သည် နတ်မင်း၊ ဗြဟ္မာမင်း၊ လူမင်း၊ ဖြစ်သူ များလိမ့်မည်။

ပဉ္စသိင်္ခ၊ ပည့်ရနာမံ၊ နတ်စောင်းသံကို၊ အရံခြောက်သောင်း၊ မြည်လှာပေါင်းသို့-ပဉ္စသိင်္ခနတ်သားသည် စောင်းတီးသောအခါ အခြားခြောက်သောင်းကန်သော အရံစောင်းတို့သည်လည်း စုပေါင်း၍ မြည်ကြသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သို့သော်လည်း၊ ဝိနာလကံဘရဏိကော၊ တိဝိဗ္ဗေဓတ္တေဝဏ္ဏနာ အရံစောင်းတွင် - ပဉ္စသိင်္ခ နတ်သားသည် သုဏ္ဍု အမည်ရှိသော စည်ကို ခြောက်သောင်း၊ စင်ထောင်သော စည်တို့ဖြင့် ခြံရံ၍ တီးကြောင်းပါရှိသည်။ ယင်းအခါတွင် အထက်နား၌-ဂဏ္ဌာဓာမည်ရှိသော နတ်သမီးသည် မဟာဝိနုမည်သောစောင်းကိုတီးသောအခါ အရံဖြစ်သော စောင်းပေါင်း ခြောက်သောင်း တို့သည်

အလိုလို ပြည်ကြောင်း ပါရှိသည်။ ဤအဆို ၂ လေကို
ထောင်ပေါင်း၍ မဟာမင်းလှပင်းခေါင်ကျော် ရေးလိုက်ပုံ
ရသည်။

ကျောင်းတော်ပြီးနောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၁၀ ခုနှစ် နတ္ထော်လတွင် ဤပျို့ကို
စီကုံး၍ နိဂုံးချုပ်သော်လည်း ကျောင်းတော် ရေစက်
ချသည့် စာနိဗ္ဗာန်လတွင်မှ ပုဂံလိုက်မှ ပေထက်သို့ ရေးကူး
တစ်ယူသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၁၂

ပျို့ကြီးဖြစ်အောင်၊ ခုနစ်ခေါင် - ဇာတ်ခုနစ်ဇာတ်ကို ပျို့ကြီးများ ဖြစ်
အောင် စီကုံးသည်။ ပျို့ကြီး ဆိုကား ဦးရွှန်း၏
အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ဖော်ပြ ထားသည့် အတိုင်း (၁)
မဟာသုတေသနပျို့၊ ၁၂၀၁၃ (၂) မဟော်ဥမင်
ခန်းပျို့၊ ၁၂၀၂၃ (၃) မဟော် ပြဿနာ ခန်းပျို့၊
၁၂၀၃၃ (၄) ထရုတ်ပျို့၊ ၁၂၀၄၃ (၅)
ဂါမဏိစန္ဒပျို့၊ ၁၂၀၆၃ (၆) မဟာဇနကပျို့၊
၁၂၀၉၃ (၇) ဥပ္ပာဇနီပျို့၊ ၁၂၁၀၃ တို့ ဖြစ်ကြ
သည်။

ဓမ္မသဝန- တရားနာခြင်းကုသိုလ်၊ (ပါ။)

ဓမ္မဝေသနာ- တရားဟောခြင်းကုသိုလ်၊ (ပါ။)

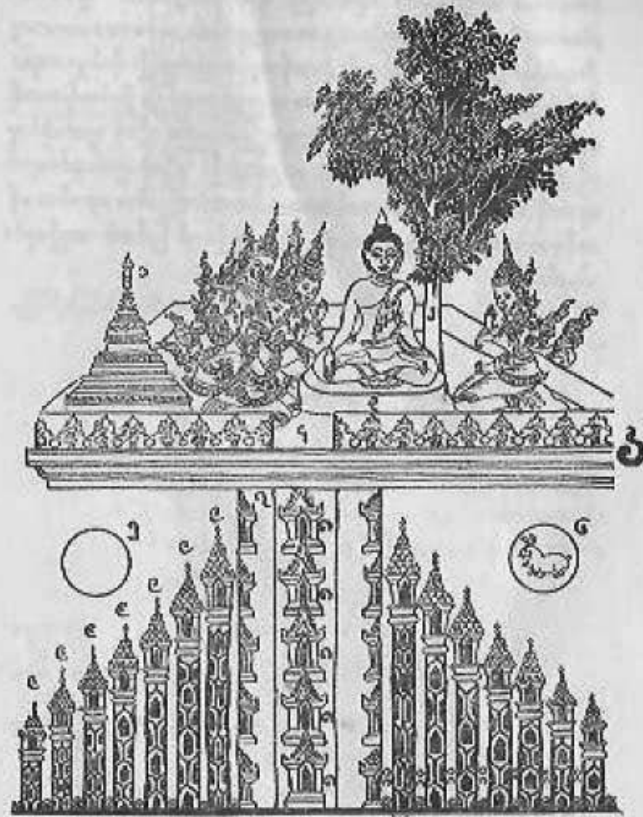
မတ်ကျွန်းတည်း- ပျိုင့်ဖက်ပုဂံ။

(ဤခက်ဆစ် အမြေကို ရေးရာတွင် ပိဋကတ်ကြောင်း၌ ဗုဒ္ဓ
ဦးထွန်းမြင့် အကူအညီကို ယူပါသည်။ မေခင်ကြောင်း၌ ဟင်္သာတမြို့၊
ပိုးခေါင်တောတိုက်၊ ဟိမဝန္တာလင်္ကာရ တိုက်ကျောင်း၊ ဦးတိက္ကမ္မော

လင်္ကာရ၏ အကူအညီကို ယူပါသည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ပြန်မာစာ
ပါမောက္ခဦးမောင်မောင်ကြီး၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်၊ ပြန်မာစာပါမောက္ခ
ဦးချမ်းမြ၊ ဦးမောင်မောင်တင်၊ ဦးဆန်းထွန်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဗိုလ်မှူးအရှင်၊
ဗိုလ်မှူးဘမောင်း (မောင်သုတ)၊ အာယုဇဗ္ဗဒဆရာကြီး ဦးစံထွန်းဗေဒင်
ပညာရှိ ဦးအုန်းသင် တို့ကလည်း ကျေးဇူးပြုပါသည်။ ချိုတဲ့ ချွတ်ယွင်းမှု
ကို အထွေထွေ ဝဘည်းက ထာဝန်ယူပါသည်။ ချိုတဲ့ ချွတ်ယွင်းချက်
များကို အထောက်အထားအပိုင်အလုံနှင့် ထောက်ပြပါက နောင်အခွင့်
သင့်သောအခါ ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် ပြည့်စွက် ပြင်ဆင် ထည့်သွင်း
ပါမည်။)

ပု၊ ဝိ၊ အာ။

www.kelasa.org

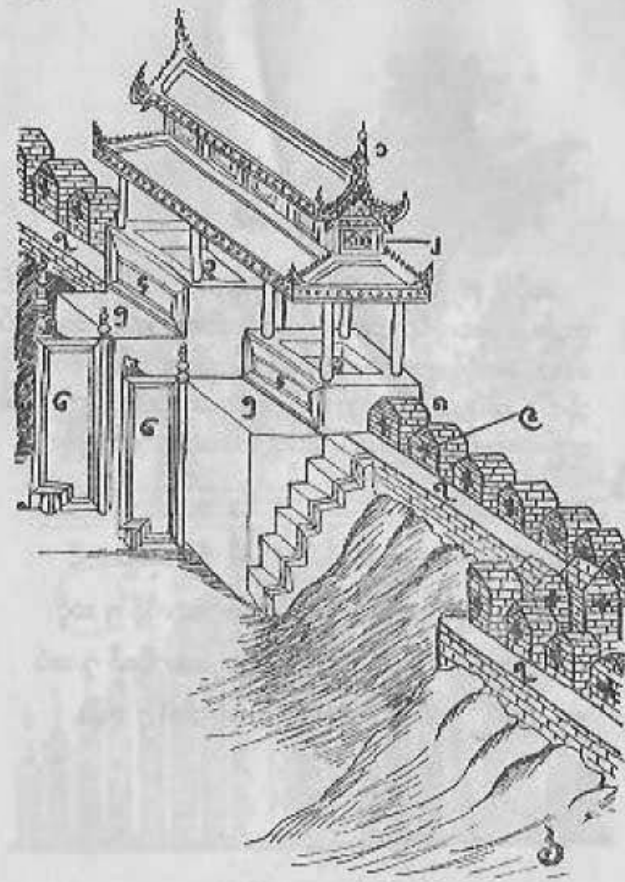

မြင်းပိုရ်တောင်

မြင်းပိုရ်တောင်

အပိုဒ် ၃၊ ၄၊ ၁၂၊ ၁၄၊ ၁၇၊ ၂၄၊ ၃၀၊ ၃၁ တို့နှင့် ဆက်ဆိုင်သည်။ ဘိုးတော်တရားက မှီရူး ဆရာတော်အား ဆက်ကပ်သော ချောင်စုံ ဗုဒ္ဓဝင် ပရပိုက်မှု (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်) မယ်တော်ခိနတ်သားကို တရားဟောပုံ၏ မိတ္တူ ပြစ်သည်။ အနုစိတ်အညွှန်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ စူဠာမဏိစေတီ	၆။ လ
၂။ ပင်လယ်ကဆစ်ပင်	၇။ မြင်းပိုရ်တောင်
၃။ ပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်ဖျာ	၈။ အာလိန် ၅ ဆင့်
၄။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်	၉။ တောင်စဉ် ၇ ထပ်
၅။ နေ	၁၀။ သီခါ ၇ တန်း။

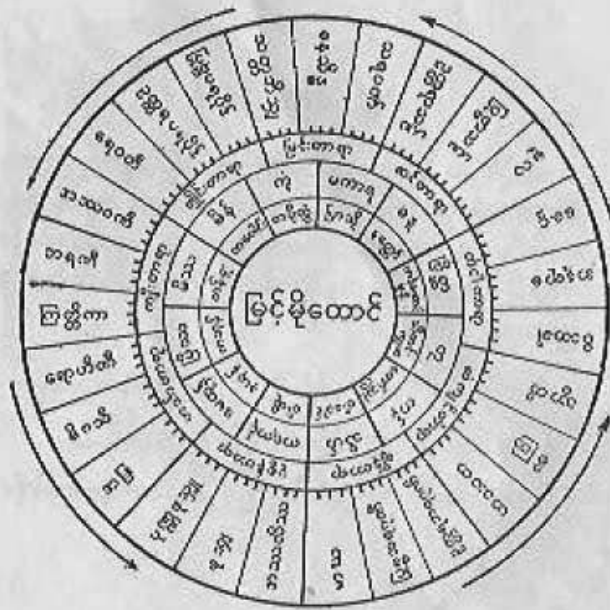
မြို့တံခါးအတွင်းပတ်

မြို့တံခါးအတွင်းပတ်

အပိုဒ် ၁။ ၄။ နိဂုံး ၇။ တို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဘိုးတော်
ဘုရားက မုံရွေးဆရာတော်အား ဆက်ကပ်သော ချောင်စုံဌာဝင်
ပုရပိုက်မှု (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်စာကြည့်တိုက်) တောထွက်ခန်းမ
ဤပုံကို ကူးယူသည်။ အနုစိတ်အညွှန်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း
ဖြစ်သည်။

၁။ တုရင်	၄။ နရန်း	၇။ သုဇ်ပြေး
၂။ လည်ပေါ်	၅။ ရင်လျှောက်	၈။ သူရဲခို
၃။ ပစ္စင်	၆။ တံခါးရှက်	၉။ လက်နက်ပေါက်

www.kelasa.org

၁၂ လနှင့် ကြယ်မျိုးစုံ

၁၂ လနှင့် ကြယ်မျိုးစုံ

အပိုဒ် ၆၊ ၈၊ ၁၄၊ ၁၆၊ နိဂုံး ၁၀ တို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်။
မြန်မာလ၊ စာသီ၊ တာရာ၊ နက္ခတ်တို့ မည်သို့ ယှဉ်တွဲ နေသည်ကို
သတိပြု။ နက္ခတ်တို့ကို ၄ ပါးစီ ခွဲပြထားသည်။ တစ်ခုလျှင်
နက္ခတ် ၂ လုံးတပါး ရှိပုံကိုမှတ်။

ဥမ္မာဒန္တပျို

၁၂ ရာသီ အမြင် ကြယ်စု

အပိုဒ် ၆၊ ၈၊ ၁၆၊ ၃၄၊ ၃၉၊ နိဂုံး ၁၀ တို့နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဤကြမ်းစုများကို ညအခါ ကောင်းကင်တွင် ရှာဖွေလေ့လာနိုင်သည်။ ကြတ္တိကာ (ဗျောက်ဆိပ်) နှင့် ရောဟိဏီ နက္ခတ်တို့သည် ပြိဿရာသီ ကြယ်စုတွင် အပါအဝင် ဖြစ်သည်။

ရေသီရ အညွှန်း

[ဂဏန်းများသည် ခက်ဆစ်ဖြေ အပိုဒ်ကိုပြသည်။]

ကလျာ ၅ ပါး (ကောင်းခြင်း ၅ ဖြာ)	၁၀
ကိလေသာ ၁၅၀၀	၉
ကျုံး ၃ တန်	နိဂုံး၊ ၇
ကျန်းကြီး ၄ ကျန်း	၂၉
ခေတ် ၃ ပါး	နိဂုံး၊ ၂
ဂတိ ၅ ပါး	၂၂
ဂုဏ်တော်အက္ခရာ ၅၆ လုံး	နိဂုံး၊ ၈
ပြုတ်ကြီး ၈ လုံး	၆၊ ၄၆
စတုမဉ္ဇ ၄ ပါး	၅၂
စစ်သူကြီးအင်္ဂါ ၉ ပါး	၄၃
စစ်အင်္ဂါ ၄ ပါး	၄
စွန့်ခြင်းကြီး ၅ ပါး	၁၀၈
တဏှာ ၁၀၈ ပါး	၄၄
တိထိ ၅ ပါး	၁၀၁
တော် ၄ ပါး	၄၂
တောင်စဉ် ၇ ထပ်	၂၄
တောင် ၄ လုံး (အမရပူရ)	နိဂုံး၊ ၇
တံခါး ၁၂ ခု (အမရပူရ)	နိဂုံး၊ ၇
တံခါးမူးအင်္ဂါ ၆ ပါး	၄
ထီး ၃ စင်း	၄၇
ဒါန ၃ ပါး	၇၁
၎င်း (တမျိုး)	၇၄

ဒေါသ ၂၃ ပါး (အလင်္ကာ)	နိဂုံး၊	၉
ဒုလ္လဘတရား ၅ ပါး		၂၁
နက္ခတ် ၂၇ လုံး		၆
နတ်ကြီး ၁၅ ပါး		၁၆
နတ်ပြည် ၆ ထပ်		၁၅
ပဋိသန္ဓေ ၄ ပါး		၆၆
ပဋိသန္ဓေ ၄ ပါး	နိဂုံး၊	၉
ပါပုပ္ဖိယ ၄ လုံး		၄၇
ပါပိ ၅ ပါး		၅၆
ပဉ္စဝဂ္ဂီ ၅ ပါး		၁၀၈
ဖူးဖက်တော် ၇ ဦး		၁၀၄
ဗောဓိပက္ခိယတရား ၃၇ ပါး		၁၀၃
ဘိလူး ၄ ယောက် (အမရပူရ)	နိဂုံး၊	၇
ဘုရား ၅ ဆူ	နိဂုံး၊	၃
ဘုံ ၃ ပါး		၂၂
မသင့်သောအလှူ ၅ မျိုး		၇၅
မိမိဝတ် ၅ ပါး		၁၁
မီး ၁၁ ပါး		၁၀၃
မေတ္တာ ၈ ပါး		၁၀၇
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါး		၁၀၄
မာရ် ၅ ပါး		၁
မျက်ကြွတ် ၉ ပါး		၄၆
မြေလှုပ်ခြင်း ၄ ပါး		၈
မြင်းမိုရ်တောင်အရောင် ၄ ပါး		၁၇
ရတနာ ၇ ပါး		၉၅
ရာဇဝံ ၁၀ ပါး		၂

ရောင်ခြည်တော် ၆ ပါး	နိဂုံး၊	၁
ရပ်ပြစ် ၈ ပါး		၉
ရံရွှေ ၃ ပါး		၁၅
ရွှင်အာနန္ဒာ တေဓင် ၅ ပါး		၁၀၄
လက္ခဏာရေး ၃ ပါး		၂
ဝတ် ၃ ပါး		၅
ဝိဇ္ဇာ ၃ ပါး		၁၀၈
သမာပတ် ၈ ပါး	နိဂုံး၊	၉
သိကြားအမည် ၆ ပါး		၂၀
သုစရိုက် ၃ ပါး		၇၉၊ ၉၉
၎င်း (တပျိုး)		၉၂
သုတော်ကောင်းဥစ္စာ ၇ ပါး		၅
သေခြင်း ၄ မျိုး		၈၅
သင်္ဂဟတရား ၄ ပါး		၅၅
သစ်ကြီး ၇ ပင်		၃၀
သစ္စာ ၄ ပါး		၁
သတ္တဋ္ဌာန ၇ ပါး		၁၀၈
သံယောဇဉ် ၁၀ ပါး		၂
ဟိတ် ၆ ပါး		၃၂
၎င်း ၃ ပါး		၆၆
အကုသိုလ် ၁၀ ပါး		၉၂
အကြောင်းတရားကြီး ၄ ပါး		၁၀၇
အနုသယတရား ၇ ပါး		၁၀၄
အပရိဟာနိယတရား ၇ ပါး		၅၅
အပြစ် ၆ ပါး		၁၀
အဘိညာဉ် ၆ ပါး	နိဂုံး၊	၉

အမိုက်ကြီး ၄ ပါး
အရပ် ၁၀ မျက်နှာ
အလှူဝတ္ထု ၁၀ ပါး
အသာဓာရဏဉာဏ်တော် ၆ ပါး
အာဂန္တုကရက် ၃ မျိုး
အာရုံ ၆ ပါး
အာလိန် ၅ ဆင့်
အာသဝေါတရား ၄ ပါး

[အချုပ်။ ။ စာသီပေါင်း ၈၂၊

အပါးပေါင်း ၂၂၃၆။]

ကျမ်းကိုးစာရင်း

[ပဋိအဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာဗျေထုတ်၊ ဓိပ္ပာယ်တုတ်အောင်၊ မဟာမင်းလှ၊ မဟာညွန့်လျက်-ဟူ၍ ဤပျို့ နိဂုံးအပိုင်း ၉ တွင်၎င်း၊ ဗေဒင်ဋီကာ၊ ဆေးစာစာတိကျမ်း၊ ဉာဏ်စမ်းကုလုံ-ဟူ၍ နိဂုံးအပိုင်း ၁၂ တွင်၎င်း၊ မဟာမင်းလှမင်းခေါင် ကျော်သည် ဝန်ခံထားသည်။ ခက်ဆစ်အဖြေကိုစိစဉ်ရာတွင် ထုတ်ဆောင်ကိုးကားရသော အောက်ပါဂန္ထနွဲ့စာရင်း ကိုကြည့်လျှင် ပျို့ဆရာ၏ဝန်ခံချက်ကို ဆင်ခြင်နိုင်သည်။]

စာ	ဆရာ	သက္ကရာဇ်	အဖြေပိုဒ်
၁ ကျမ်းဗန္ဓုသဘာကျမ်း	ဦးတင်	၁၉၂၉	၂၄
၂ ကဝိလက္ခဏာဒီပနီကျမ်း	ဦးမြင့်	၁၉၂၇	၂
၃ ကုသုပ္ပါ	မိုးရွေးဆရာတော်	၁၉၁၈	၁၆၁၈၁၀၄
၄ ကိုခန့်ပျို့	သျှင်ရည်သာရ	၁၉၁၈	၁၆၁၈
၅ ကိုခန့်ပျို့ဋီကာ	ဦးကျော်ထွန်း	၁၉၂၆	၄၇
၆ ကျမ်းတောင်ဆက်မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊ ပတ်တုံ	နန်းတောင်းရာဇဝင်ဆရာများ	၁၉၁၄	၂
၇ ကျမ်းတောင်ဆက်မဟာရာဇဝင်တော်ကြီး၊ ပတ်တုံ	ရင်းနှင့် မောင်မောင်တင်	၁၉၁၄	၁၁
၈ ကမ္ဘာဒီဝါဒီဒီပနီပဏဗေဒင်ကျမ်း	ဦးပြည့်စုံ	၁၉၁၄	၄၇

စဉ်နံပါတ်	စာ	ဆရာ	သက္ကရာဇ်	အမြေပိုဒ်
၉	ခင်ကြီးချော်အတ္ထုပ္ပတ်စာတမ်း	ကန်တော်မင်းကျောင်းဆရာ	၁၂၆၇ ပြီး	၄၇
၁၀	ဂန္ထဝင်ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များ အတ္ထုပ္ပတ္တိပေါင်းချုပ်	လှသမိန်	၁၃၂၃ နှစ်	၆
၁၁	ဂဠုတ္တဝိနိစ္ဆယ၊ ပတု	တောင်ခွင်သာသနာပိုင်	၁၉၃၃ နှစ်	၂၄
၁၂	ငါးရဲခင်းဆယ်နိပါတ်၊ ကုလဝဂ်ကဇာတ်	ညောင်ကန်ဆရာတော်ပြန်	ဘိုးတော်လက်ထက်	၃၀
၁၃	၎င်း၊ ကက္ကဋ္ဌဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၂၄
၁၄	၎င်း၊ ဂုတ္တိလဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၁၀
၁၅	၎င်း၊ စန္ဒကိန္နဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၄၂
၁၆	၎င်း၊ နေမိဇာတ်တော်ကြီး	ဦးဩဘာသရေး	၁၁၄၀ ပြီး	၁၀
၁၇	၎င်း၊ ပဉ္စပေါသထဇာတ်	ညောင်ကန်ဆရာတော်ပြန်	ဘိုးတော်လက်ထက်	၈၀
၁၈	၎င်း၊ ပဉ္စကဇာတ် (ဒသတ္ထက)	၎င်း	၎င်း	၈၉
၁၉	၎င်း၊ မဏိကဏ္ဍဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၈၀
၂၀	၎င်း၊ မဟာဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၆၇

၂၁	၎င်း၊ မဟာကုဏ္ဍလဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၅၆
၂၂	၎င်း၊ မဟာဇနကဇာတ်တော်ကြီး	ဦးဩဘာသရေး	၁၁၄၇ ပြီး	၁၀
၂၃	၎င်း၊ မဟောသဇဇာတ်တော်ကြီး	၎င်း	၁၁၄၆ ပြီး	၄၂၊ ၇၀
၂၄	ငါးရဲခင်းဆယ်နိပါတ်၊ မောရဇာတ်	ညောင်ကန်ဆရာတော်ပြန်	ဘိုးတော်လက်ထက်	၁၄
၂၅	၎င်း၊ မဇ္ဈိကဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၁၀
၂၆	၎င်း၊ သာမိနဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၁၀
၂၇	၎င်း၊ သုခဘောဇနဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၃၁
၂၈	၎င်း၊ သုပတ္တဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၃၉၊ ၅၆
၂၉	၎င်း၊ သုလသာဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၄၁
၃၀	၎င်း၊ သုဝတ္ထကက္ကဋ္ဌဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၅၉
၃၁	၎င်း၊ သမ္ဗုလဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၄၂
၃၂	၎င်း၊ အာသကဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၁၀
၃၃	၎င်း၊ ဥဒယဘဒ္ဒဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၄၃
၃၄	၎င်း၊ ဥဗ္ဘာဒဇာတ်	၎င်း	၎င်း	၁၁၀
၃၅	စာဆိုတော်များအတ္ထုပ္ပတ္တိ	ဗိုလ်ကြီးစာသောင်း	၁၉၆၇ နှစ်	၇
၃၆	စွယ်စုံကျော်ထင်ကျမ်း၊ ဒုတိယ	ကျီးသံဆရာတော်	၁၂၂၇ ပြီး	၄၆၊ ၆၄

ပုံစံ	စာ	ဆရာ	သက္ကရာဇ်	အခြေပိုဒ်
၃၇	ဇိနာသင်္ဂါရဏာ	အသျှင်ဗုဒ္ဓရက္ခိတ	၁၃၀၂ နှစ်	နိဂုံး၊ ၁၁
၃၈	တောင်ဂူရာဏအဖြေ (လက်ရေးမူ)	မဟာမင်းလှမင်းခေါင်ကျော်	၁၁၉၅	၁၆
၃၉	ကြိယမ္ဘဗေဒင်ယောပုံကျမ်း	ဗေဒဝိဇ္ဇာဆရာကြီး	၁၂၉၀ နှစ်	၄၇
၄၀	ဒီပနိကာယ်	ဘုရားဟော	၂၀
၄၁	ရွှေသိမ်ကျမ်းအဓိပ္ပာယ်	ခင်ကြီးပျော်တပည့်များ	၁၂၉၈ နှစ်	၄၈
၄၂	နေမိမဂ္ဂစိုးခဏ်းပျို့	သျှင်အဂ္ဂသမာဓိ	၈၉၇ ပြီး	၁၀၄
၄၃	နေမိတ္တကလင်္ကာ (ဣန္ဒာဓရိယနေမိတ္တကဝိဇ္ဇာကျမ်း)	ဣန္ဒာဓရိယ (ခင်ကြီးမြေ)	၁၁၉၄ ပြီး	၈၁၇၇
၄၄	နေမိတ္တကဝိဇ္ဇာကျမ်း	မဟာဓမ္မသင်္ကြံ	၁၁၈၆ ပြီး	၆၈၁၇၇
၄၅	မရီဝါပဋိတော်	ဘုရားဟော	၇၇

၄၆	ပါရဝိဇ္ဇာဏ်အဋ္ဌကထာ (သမန္တပါသင်္ဂါက)	သျှင်မဟာဗုဒ္ဓယောသ	၁၀၈
၄၇	ပိဋကတ်သမိုင်းစာတန်း	မှိုင်းစိုင်းဝန်	၁၂၅၀ ပြီး	၄၈
၄၈	ပဉ္စဘူတပျို့	မှိုင်းစိုင်းဆရာတော်	၁၁၈၃ ပြီး	၁၉
၄၉	ပညာကထနကျမ်း	ကံပုံဘုန်းတော်ကြီး	၁၂၃၉ ပြီး	၂၄၊ နိဂုံး ၈
၅၀	ပစ္ဆိမသင်္ဂါကထာ	လုံးတော်ဆရာတော်	၁၈၉၃ နှစ်	၇၇
၅၁	ဗေဒဝိဇ္ဇာ ၉ စောင်တွဲ	ဦးနီပြောစ	၁၃၁၂ နှစ်	နိဂုံး၊ ၁၀၊ ၄၇
၅၂	ဗေဒဝိဇ္ဇာလင်္ကာကျမ်း	ဗေဒဝိဇ္ဇာဆရာကြီး	၁၃၀၂ နှစ်	၄၇
၅၃	ဗောဓိပုဂ္ဂိုလ်ပဋိ	လယ်တီဆရာတော်	၁၂၆၆ ပြီး	၁၀၃
၅၄	ဘူတစာလင်္ကာကျမ်း	အသျှင်သီရိကမာရ	၁၂၇၃ ပြီး	၈
၅၅	မသုဗေဒလင်္ကာသစ်	မန်လည်ဆရာတော်	၁၂၆၆ ပြီး	၆
၅၆	မဟာဗုဒ္ဓဝင်	ဦးစိတ္တသာရာဘိဝံသ	၂၅၀၄ နှစ်	၄၇
၅၇	မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကြီး၊ ပထမ	ဦးကလေး	၁၉၂၆ နှစ်	၄၇
၅၈	မဟာသုဘတကကျမ်း	ရွှေပြည်ဝန်	၁၂၄၃ ပြီး	၄၇
၅၉	မိလိန္ဒပဉ္စာဝတ္ထု	ဒန့်တိုင်ဆရာတော်ရေး	၁၁၂၇ ပြီး	၄၂

ဦး စွဲ	စာ	ဆရာ	သက္ကရာဇ်	အဖြေပိုဒ်
၆၀	မုဒုလက္ခဏပျို့	သျှင်လင်္ကာသာရ	၁၁၁၃ ပြီး	၁၀၀
၆၁	မောင်တောနေဝတ္ထု၊ ပတ္တမြန်မာစာညွှန်းပေါင်းကျမ်း၊ တတွဲ	မောင်ဘသင် ဦးကျော်ထွန်း	၁၂၆၈ ပြီး 1929 နှိပ်	၄၇ ၂၆
၆၃	မြန်မာမင်းအုပ်ချုပ်ပုံစာတမ်း	ဦးတင်	၄၇
၆၄	ရာဇသေဝကဒီပတိကျမ်း	သျှင်ပညာသာမိ	၁၂၁၈ ပြီး	၄၃
၆၅	ရာမရကန် ၁	ဦးတိုး	ဘိုးတော်လက်ထက်	၁၉၅၂
၆၆	ရွှေနန်းသုံးဝေါဟာရအဘိဓာန်	မောင်မောင်တင်	၁၃၀၃ နှိပ်	၁၆
၆၇	ရွှေတိုရ်ရန်း	ဇေယျသင်္ခယာ	၁၁၄၅ ပြီး	၄၅၊ နိဂုံး ၇
၆၈	လောကီပညာမှတ်ပုံပေါင်းချုပ်ကျမ်း	၁၃၀၃ နှိပ်	၄၇
၆၉	ဝိနည်းယာဝါ	ဘုရားဟော	၁၄
၇၀	ဝိမာနဝတ္ထုအဋ္ဌကထာ (ပရမတ္ထဝိပနိ)	သျှင်ဓမ္မပါလ	၆၆

၇၁	ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ	သျှင်မဟာဗုဒ္ဓိဆောသ	၈၃
၇၂	ဝေါဟာရလိနတ္ထဝိပဏီ	ဦးချိုန်	၁၁၉၂ ပြီး	၆၊ ၁၄၊ နိဂုံး ၁၀
၇၃	သမန္တစက္ခုဝိပနိ	မုံရွေးဆရာတော်	၁၁၇၃ ပြီး	၆၊ ၂၁၊ ၂၄
၇၄	သာရတ္ထဝိပနိဋ္ဌိကာ	သျှင်သာရိပုတ္တရာ (သီဟိုဠ်)	၃၀
၇၅	သုဝဏ္ဏသုဿန္တ-ခဏ္ဍပျို့	သျှင်အဂ္ဂသမာဓိ	၈၈၉ ပြီး	၁၄
၇၆	သုတ္တန်ပါတ်အဋ္ဌကထာ (ပရမတ္ထဇောတိကာ)	သျှင်မဟာဗုဒ္ဓိဆောသ	၂၁
၇၇	သုတ်သီလကုန်အဋ္ဌကထာ (သုမဂ်လိလာသိနိ)	ရင်း	၁၀၈
၇၈	သယုတ္တနိကာယ်	ဘုရားဟော	၂၀
၇၉	အဘိဓာနပုဒ်ပိကာ	သျှင်မောဂ္ဂလာန် (သီဟိုဠ်)	၂၀၊ ၇၄၊ ၉၅
၈၀	အဘိဓာန်ဋီကာ	စတုရင်္ဂမလ	ပင်းယခေတ်	၂၀
၈၁	အမေးတော်ဖြေ	မောင်းထောင်သာသနာပိုင်	၁၃၂၃ နှိပ်	၈၉
၈၂	အလင်္ကာကျမ်း (သုမာဓာလင်္ကာရ)	အသျှင်သင်္ခရက္ခိတ	၉
၈၃	အလောင်းဘုရားအရေးတော်ပုံ (ဗေဓု)	လက်ဝဲနေန်ရထား	၄၇
၈၄	အလယ်ဆုံးစာတမ်းနည်းကျမ်း	ဆရာမောက်	၁၃၂၃ ပြီး	၄၇
၈၅	အာဒိကပ္ပကမ္ဘာဦးကျမ်း	ဦးရွှေနေန်	၁၂၆၃ ပြီး	၂၄

စာမျက်နှာ	စာ	ဆရာ	သက္ကရာဇ်	အခြေခံ
၈၆	အာရိယာပုဂ္ဂိုလ်များကွယ်လွန်	ခင်ကြီးမောင်	၁၃၀၂ ခု	၄၀
၈၇	အာရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ	ဘုရားရှင်ကောသလဝံသ	၁၂၉၄ ခု	၄၂
၈၈	အာရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ	ဘုရားရှင်	...	၅၂
၈၉	အာရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ	ဘုရားရှင်	...	၂၀၁၀၄
၉၀	အာရိယာပုဂ္ဂိုလ်များ	ဘုရားရှင်	...	၁၀၄

အခြေခံအားဖြင့်

ကဗျာသည် အဓိကအားဖြင့် နာဂိုဏ်းသော စာမျိုးဖြစ်ရာ၊ ထိုမှသာ နာဂိုဏ်းရနိုင်သည်။ နာဂိုဏ်းရသော ကဗျာအရသာကို အပြည့်အဝ ခံစား နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မဆိုနိုင်စေကာမူ၊ အသံအနိမ့်အမြင့်ကို ဂရုပြု၍ ရင်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ်အလိုက် အပြတ် အတောက် အရပ်အဆင်း ပြု၍ ရင်း၊ ဖတ်သင့်သည်။

အဘန်းထဲ၌ ပျို့ကိုမသင်သေးမီ အနည်းဆုံး အခန်းစုတခုကို ဆရာက တကြိမ်ဖတ်ပြ၍ အခန်းစုပါ ကြောင်းခြင်းရာကို အကျဉ်းချုပ်ပြောပြ သင့်သည်။ ထို့နောက်မှ ဆက်၍ သင်သွား သင့်သည်။ ကျန်အခန်းစု အသီးသီးကိုလည်း ထိုနည်းအတိုင်း သင်သွားသင့်သည်။

အခန်း ၁ မှ ၅ အထိ

- (၁) ဥပ္ပာဒန္တိဇာတ် ဟောခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို ရေးပါ။ ✓
- (၂) သိမ်မွေ့နှင့် အသိပါရက စစ်သူကြီးတို့ကို မည်သို့ ဖွဲ့ထား သနည်း။
- (၃) အရိတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏ ခမ်းနားကြီးကျယ်ပုံကို ရေးပါ။ ✓
- (၄) ဥပ္ပာဒန္တိ၏ အလှကို မည်သို့ ဖွဲ့ထားသနည်း။ ✓
- (၅) ဟူရားတို့သည် ဥပ္ပာဒန္တိကို အဘယ်ကြောင့် အငြိုးထား ကြသနည်း။ ✓

အခန်း ၆ မှ ၈ အထိ

- (၁) အရိတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏ တန်ဆောင်ပုန်းလသဘင်ကို မည်သို့ ဖွဲ့ထား သနည်း။ ✓

(၂) ဥပ္ပာဒန္တီကို မြင်သော သီဝိမင်းသည် “သတိပျက်၍၊ စုံမက် ခင်မှု၊ သုဝယ်ရသည်” ဟု ဖျိုစာဆိုကာ ဆိုခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ အကြောင်းနှစ်ရပ်ကို ရေးပါ။ (အလို ၂၁ နှင့် ၂၂ တို့၌ ရှာရန်။)

✓ (၃) နန်းတော်ပြာသာဒ်မြင့်၌ သီဝိမင်းသည် ဥပ္ပာဒန္တီကို မည်သို့ တာသ ယောင်ယမ်း မြှင့်တင်သနည်း။ သေချာစွာရေးပါ။

အခန်း ၉ မှ ၁၁ အထိ

(၁) သီဝိမင်း ယောင်ယမ်း မြှင့်တင်သည်ကို အဘိပါရက စစ်သူကြီး ခိုင်မိ၍ အိမ်တော်သို့ ပြန်လာပြီးလျှင် ဥပ္ပာဒန္တီကို မေးသောအခါ ဥပ္ပာဒန္တီက မည်သို့ အဖြေပေးသနည်း။ သင် သဘောကျပါသလော။

✓ (၂) သီဝိမင်းအတွက် အဓိဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သူပြည်သားတို့ ပုဂံကြုံပုံကို ရေးပါ။

✓ (၃) သီဝိမင်း၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်လိုသဖြင့် အဘိပါရကသည် မည်သို့ ကြံစည်ဆောင်ရွက်ပါသနည်း။

အခန်း ၁၂ မှ ၂၀ အထိ

(၁) အဘိပါရကသည် သီဝိမင်းအား ဥပ္ပာဒန္တီကို ဆက်လိုသဖြင့် လေးကြိမ်မျှ တင်လျှောက်ခဲ့ပုံကို၎င်း၊ သီဝိမင်းကလည်း လေး ကြိမ်ပင် ဥပ္ပာဒန္တီကို ပယ်ခဲ့ပုံကို၎င်း၊ လေ့လာမှတ်သား၍ မိမိ၏ ကောင်းဖြင့် အကျဉ်းချုပ် ရေးကြည့်ပါ။

✓ (၂) မင်းအမျက်ရှိလျှင် ဂုဏ်ခံကြရတတ်ပုံကို၎င်း၊ မင်းချီးမြှောက်လျှင် သုခခံကြရတတ်ပုံကို၎င်း၊ မည်သို့ ဖွဲ့ထားသနည်း။

(၃) အဘိပါရက စစ်သူကြီးက တရားစောင်းရာ သီဝိမင်းက မည်သို့ ဟောသနည်း။ အကျဉ်းချုပ် ရေးပါ။

(၄) မင်းတို့ကျင့်အပ်သော တရားတို့ကို သီဝိမင်း ကျင့်တော်မူရန် အဘိပါရကစစ်သူကြီးက တိုက်တွန်းလျှောက်ထားပုံကို အကျဉ်း ချုပ် ရေးပါ။

အထွေထွေ

(၁) ဥပ္ပာဒန္တီပျို့တွင် ဥပမာအလင်္ကာ အများအပြား ပါသည်။ ပျို့ကို ဒတ်သွားရင်း တွေ့သမျှသော ဥပမာအလင်္ကာတို့ကို မှတ်သားထားပါ။ ထိုခန့်အက်ကြိုက်ရာ သုံးလေးခုကို လေ့လာ၍ နှိုင်းခိုင်းရာ၌ အနက် ဆန်းကြယ် လာခြင်း ခိုမခိုကို စစ်ဆေး ကြည့်ပါ။

(၂) ပဿာဒဂုဏ်မြောက်သော အရေးအသားသည် မည်ကဲ့သို့သော အရေးအသားမျိုးနည်း။ သာဓက ထုတ်၍ရှင်းပါ။

✓ (၃) ဩဇာဂုဏ်မြောက်သည်ပု၊ ယူဆတပ်သော စကားတို့ကို မှတ်သား ထားပါ။ ထို့နောက် စကားသုံးလေးမျိုးကို လေ့လာ၍ ထိုစကား တို့၏ ဂုဏ်အသီးသီးကို ရှင်းပါ။ (စကားချင်း အဆက် အစပ် ကောင်း၍ ဆိုကောင်းပုံကို၎င်း၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် ကြွယ်ဝလာ ပုံကို၎င်း လေ့လာရန် ပြစ်သည်။)

(၄) မရုဇာဘဂုဏ်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။ သာဓကထုတ်၍ ရှင်းပါ။

(၅) ဥပ္ပာဒန္တီပျို့တွင် မူသဘာဝဓလေ့၌ ခိုပြီးဖြစ်သော အရာတို့ကို အကျယ်ချဲ့၍ ဖွဲ့ခြင်းလည်း ရှိသည်။ အသစ်ထည့်၍ ဖွဲ့ခြင်းလည်း ရှိသည်။ ရှာကြည့်ပါ။ (အကျယ်ချဲ့၍ ဖွဲ့ခြင်းမျိုးကို အဓိဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ် အဖွဲ့၊ ဥပ္ပာဒန္တီအဖွဲ့၊ တန်ဆောင်မုန်းလ သဘင်အဖွဲ့ စသည်တို့၌

www.kelasa.org

တွေ့နိုင်သည်။ အသစ်ထည့်၍ ဖွဲ့ခြင်းမျိုးကို သိစိမ်းစာတက် ပြည်သူပြည်သားတို့ ပုယနိက္ခပုံအပွင့်၊ မင်းမျက်လျှင် ခံကြရတတ်ပုံ၊ မင်း ချီးမြှောက်လျှင် ခံကြရတတ်ပုံ အပွင့် သေသည်တို့၌ တွေ့နိုင်သည်။)

သို့မဟုတ်

- ဥပမာအနိပျာဉ်တွင် ဇာတ်လမ်း၌သော်၎င်း၊ ဇာတ်လိုက်၌သော်၎င်း၊ ကာလဒေသ၌သော်၎င်း၊ ထည့်ထားသည်ဟု ယူဆအပ်သော ပျို့အမြောက်အမှမ်းကို ရှင်းပြပါ။
- (၆) ကဗျာရသ ပါနိုင်သည်ဟု ယူဆအပ်သော အဖွဲ့တို့ကို ရွာ၍ (အပိုဒ် ၂၁ နှင့် ၂၂ တို့၌ ရှာနိုင်သည်။) သနားဖွယ် ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- (၇) သိင်္ဂါရရသ ပါနိုင်သည်ဟု ယူဆအပ်သော အဖွဲ့တို့ကို ရွာ၍ (၂၉ မှ ၃၆ အထိ ဖြစ်သော အပိုဒ်များ၌ ရှာနိုင်သည်။) ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း အကျဉ်းချုပ် ရေးပါ။
- (၈) ဝိရရသ ပါနိုင်သည်ဟု ယူဆအပ်သော အဖွဲ့တို့ကို ရွာ၍ (အပိုဒ် ၇၀၊ ၇၁၊ ၇၂ တို့၌သော်၎င်း၊ အပိုဒ် ၇၈ နှင့် ၇၉ တို့၌ သော်၎င်း၊ အပိုဒ် ၈၅ နှင့် ၈၆ တို့၌သော်၎င်း ရှာနိုင်သည်။) အားတက်ချီးကျူးဖွယ်ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြပါ။
- (၉) သန္တရသ ပါနိုင်သည်ဟု ယူဆအပ်သော အဖွဲ့တို့ကို ရွာ၍ (၆၄မှ ၆၈ အထိဖြစ်သော အပိုဒ်တို့၌ သော်၎င်း၊ ၇၄ မှ ၇၇ အထိ ဖြစ်သော အပိုဒ်တို့၌သော်၎င်း ရှာနိုင်သည်။) စိတ်ကျေနပ် ဖြစ်စေဖွယ်ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြပါ။

ပြီး ပြီ။

အမှားပြင်ချက်

စာမျက်နှာ	ကြောင်း	အမှား	ပြင်ချက်
၁	၆	အလပ်မတည်။	အလပ်မတည်။
၁	၇	ရှိသိသွတ်သည်။	ရှိသိသွတ်သည်။
၁	၁၇	တပ်စီပ်ပြီသော်။	တပ်စီပ်ပြီသော်။
၄	၃	ကပ်ဆည်းရှိသွတ်။	ကပ်ဆည်းရှိသွတ်။
၄	၁၇	ကျုံးမြောင်းနက်ကျယ်*။	ကျုံးမြောင်းနက်ကျယ်*။
၁၀	၉	ရှိသွတ်ကြည်ညို။	ရှိသွတ်ကြည်ညို။
၁၈	၂၃	ထိပ်လှသောခါ။	ထိပ်လှသောခါ။
၂၀	၂၀	ဤမှာအစေ့ခွေးဦးပြတည်း။	ဤမှာအစေ့ခွေးဦးပြတည်း။
၄၀	၁၂	မကူးမသန်း။	မကူးမသန်း။
၅၃	၁၈	အမူလျှိုဝက်။	အမူလျှိုဝက်။
၆၄	၁၈	မလတ်ပီး။	မလတ်ပီး။
၉၀	၁၅	ပယ်ကြည့်ခတ်ဖြတ်။	ပယ်ကြည့်ခတ်ဖြတ်*။
၉၀	၁၆	မပြတ်ငဲ့ထံ။	မပြတ်* ငဲ့ထံ။
၁၁၀	၁	လက္ခဏာရေး ၃ ပါး	လက္ခဏာရေး ၃ ပါး
၁၂၇	၃	နက္ခတ် ၃ လုံး	နက္ခတ် ၃ လုံး
၁၂၈	၄	အထွတ်	အထွတ်
၁၄၃	၁၄	ကြယ်မြူးအနက်-	ကြယ်မြူးအနက်-
၁၈၀	၁၀	အမျှတ်ထွက်ခြင်း။	အမျှတ်ထွက်ခြင်း။
၂၀၉	၁၀	နံ = ပု။	နံ = ပု။
၂၁၄	၃	၁ ပယ်ရ	၁ ပယ်ရ
၂၁၈	၂၁	ထန်းမြင့်	ဦးထွန်းမြင့်